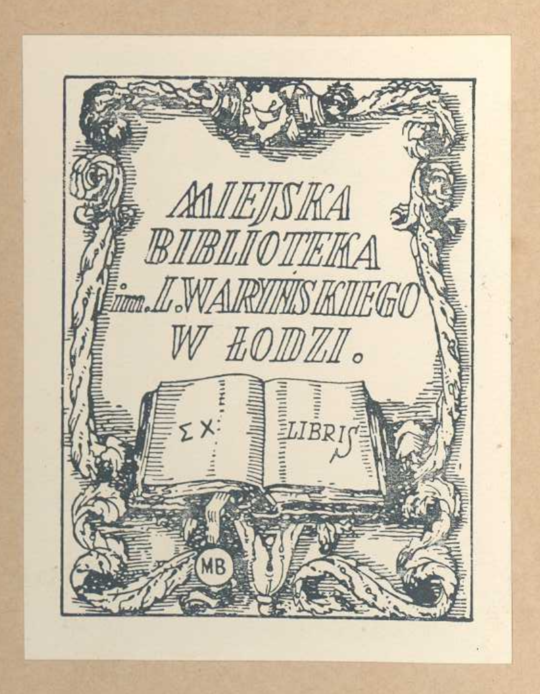

Spr. w magaz. j.
1903.

ЕЖЕГОДНИКЪ
ОБЩЕСТВА ЗЕМЛЕДѢЛЬЧЕСКИХЪ КОЛОНІЙ

И

РЕМЕСЛЕННЫХЪ ПРІЮТОВЪ

за 1903 годъ,

(изданный Правленіемъ Общества).

ROCZNIK
TOWARZYSTWA OSAD ROLNYCH

i

PRZYTUŁKÓW RZEMIEŚLNICZYCH

za rok 1903,

(wydany przez Zarząd Towarzystwa).

WARSZAWA.
DRUK J. SIKORSKIEGO, WARECKA 14.

1904.

ЕЖЕГОДНИКЪ
ОБЩЕСТВА ЗЕМЛЕДѢЛЬЧЕСКИХЪ КОЛОНІЙ
И
РЕМЕСЛЕННЫХЪ ПРІЮТОВЪ

за 1903 годъ,

(изданный Правленіемъ Общества).

ROCZNIK
TOWARZYSTWA OSAD ROLNYCH
i
PRZYTUŁKÓW RZEMIEŚLNICZYCH

za rok 1903,

(wydany przez Zarząd Towarzystwa).

WARSZAWA.
DRUK J. SIKORSKIEGO, WARECKA 14.

1904.

ДОЗВОЛЕНО ЦЕНЗУРОЮ
Варшава, 11 Октября 1904 года.

ОГЛАВЛЕНІЕ.

VI. Составъ Общества въ 1903 г.

SPIS RZECZY.

str.

VI. Skład Towarzystwa w 1903 roku.

ЕЖЕГОДНИКЪ.—ROCZNIK.

I.

ПРАВИТЕЛЬСТЕННЫЯ ПОСТАНОВЛЕНІЯ.

Въ 1903 году никакихъ новыхъ законовъ, или распоряженій, относящихся до Общества Земледѣльческихъ Колоній и Ремесленныхъ Пріютовъ, издано не было.

I.

POSTANOWIENIA RZĄDOWE.

W roku 1903 żadnych nowych praw, ani rozporządzeń dotyczących Towarzystwa Osad Rolnych i Przytułków Rzemieślniczych nie wydano.

II.

ОТЧЕТЫ.

№ 1.

ОТЧЕТЪ

о дѣятельности Общества Земледѣльческихъ Колоній и Ремесленныхъ Пріютовъ за 1903 годъ, представленный въ засѣданіи Комитета $^{15}/_{28}$ Іюня 1904 года.

Предсѣдательствующимъ въ Правленіи, Статскимъ Совѣтникомъ,

В. Т. Яновскимъ.

Отчетъ нашъ, по примѣру прежнихъ лѣтъ, начинаемъ съ краткаго поминовенія умершихъ Членовъ нашего Общества.

12 Февраля с. г. скончался почтенный гражданинъ, долголѣтній (съ 1891 года) Членъ Комитета Тадеушъ Ковальскій. Общество Земледѣльческихъ Колоній будетъ всегда гордиться сотрудничествомъ этого мужа, прославившагося необыкновеннымъ знаніемъ и гражданскими заслугами.

18 Марта с. г. умеръ отъ болѣзни сердца Зыгмунтъ-Францишекъ Леськевичъ. Едва годъ тому назадъ избранный въ Директоры колоніи Студзенецъ, покойникъ съ благородной готовностью принялся было за труды, но смерть отъ давно точившей его организмъ болѣзни не дозволила ему осуществить возлагаемыя на него надежды.

1 Февраля с. г. умеръ въ Берлинѣ Варшавскій врачъ д-ръ Викторъ Гросштернъ. Покойникъ не былъ Членомъ нашего

II.

SPRAWOZDANIA.

№ 1.

SPRAWOZDANIE

z działalności Towarzystwa Osad Rolnych i Przytułków Rzemieślniczych w Warszawie za rok 1903, przedstawione na posiedzeniu Komitetu d. $^{15}/_{28}$ Czerwca 1904 roku

PRZEZ

W. Janowskiego,

Przewodniczącego w Zarządzie.

Sprawozdanie nasze, wzorem lat ubiegłych, rozpoczynamy od krótkiego wspomnienia o umarłych naszych:

W dniu 21 lutego r. b. zmarł ś. p. *Tadeusz Kowalski*, znany powszechnie i szanowany obywatel, wieloletni (od r. 1891), Członek Komitetu. Towarzystwo Osad Rolnych szczycić się będzie zawsze współpracownictwem tego niepospolitej wiedzy i zasług obywatelskich męża.

W dniu 18 marca r. b. zmarł na chorobę serca ś. p. *Zygmunt-Franciszek Leśkiewicz*, zaledwie od roku jednego Dyrektor Osady Studzieniec.

Nieboszczyk wniósł ze sobą do Osady naszej wiele dobrej woli i chęci; nurtująca atoli organizm oddawna choroba przecięła pasmo dni jego, nie dozwoliwszy mu ziścić pokładanych w nim nadziei.

W dniu 1 lutego r. b. zmarł w Berlinie ś. p. D-r *Wiktor Grostern* lekarz Warszawski.—Nieboszczyk nie był członkiem

Общества, тѣмъ не менѣе, какъ филантропъ, онъ съ отцовской нѣжностью заботился о больныхъ нашего патроната и успѣлъ снискать себѣ ихъ расположеніе. Покойный дръ Гросштернъ пользовался среди нихъ чрезвычайной популярностью и любовью, ибо не только съ полной всегда готовностью подавалъ имъ совѣты, но нуждающимся помагалъ нерѣдко деньгами. Вѣчная ему память! Правленіе Общества Землед. Колоній, питая къ умершему врачу-филантропу глубокую благодарность, почтило память его торжественной заупокойной литургіей, отслуженной въ костелѣ Пресвятой Богородицы по ул. Лешно 13 Марта с. г., на которой, кромѣ родныхъ покойника, присутствовали въ большомъ количествѣ Члены Правленія и наши воспитанники.

Наконецъ, на этомъ мѣстѣ не можемъ не упомянуть двухъ Варшавскихъ врачей, хотя и вполнѣ, слава Богу, здоровыхъ, которымъ мы обязаны заботливымъ и безкорыстнымъ попеченіемъ о нашихъ больныхъ, но которые, къ нашему большому сожалѣнію, призваны на службу на Дальній Востокъ: это ГГ. Береза Янъ (окулистъ) и Гембарскій Станиславъ (внутреннія болѣзни). Питая къ нимъ чувство глубокой благодарности, Правленіе наше искренне желаетъ имъ благополучнаго и въ добромъ здравіи возращенія изъ дальнихъ странъ на родину.

Личный составъ Делегаціи Комитета, Ревизіонной Комиссіи и Правленія остался прежній.

Въ отчетномъ году состоялись два засѣданія Комитета и два засѣданія Делегаціи Комитета, а сверхъ того въ текущемъ году по одному засѣданію — Делегаціи и Комитета, оба относящіяся до дѣлъ 1903 года.

Въ этихъ засѣданіяхъ было постановлено, между прочимъ:

утвердить балансъ и счеты Общества за 1902 г., равно какъ отчетъ Правленія о дѣятельности общества за тотъ-же годъ и о патронатѣ; поквитовать въ оныхъ Правленіе, уполномочивъ его напечатать поименованные документы:

утвердить приходо-расходную смѣту Общества Земледѣльческихъ Колоній на 1904 годъ, въ отношеніи доходовъ — на общую сумму 54489 руб. 26 коп., въ отношеніи расходовъ — на 57376 руб. 34 коп. и на непредвидѣнные расходы — 390 р., и уполномочить Правленіе пополнить предполагаемую недоим-

naszego Towarzystwa, pomimo to, jako filantrop z Bożej łaski, otaczał chorych naszych w patronacie tkliwą opieką ojcowską i zdołał zniewolić ku sobie serca naszych wychowańców, a swoich pacyentów; ś. p. d-r Grostern, był wśród nich osobistością niezmiernie popularną i kochaną, nietylko bowiem służył im zawsze chętnie radą, ale nierzadko wsparł jałmużną potrzebującego. Cześć jego pamięci! Wdzięczny Zarząd T-wa Osad Rol. uczcił pamięć zmarłego lekarza-filantropa uroczystem nabożeństwem za spokój jego duszy, odprawionem w kościele N. M. P. na Lesznie w d. 13 marca r. b., na którem, prócz rodziny zmarłego, byli obecni członkowie Zarządu i wychowańcy nasi w liczbie pokaźnej.

W końcu nie możemy nie wspomnieć na tem miejscu cieszących się, dzięki, Bogu zdrowiem dwóch lekarzy Warszawskich, którym zawdzięczamy opiekę troskliwą i bezinteresowną nad chorymi naszymi, a których, ku wielkiemu smutkowi naszemu, powołano na Dal. Wschód: są to pp.: d-r *Bereza Jan* (okulista) i *Gębarski Stanisław* (choroby wewnętrzne). Zarząd nasz, przejęty dla nich obu głęboką wdzięcznością, szle za nimi w kraj daleki serdeczne życzenia szczęśliwego powrotu!

Skład Delegacyi Komitetu, Komissyi Rewizyjnej i Zarządu, pozostał dotychczasowy.

Posiedzeń Komitetu i Delegacyi Komitetu odbyło się w roku sprawozdawczym po dwa i w roku bieżącym po jednem, odnoszących się do spraw roku 1903.

Na tych posiedzeniach, postanowione było między innemi:

bilans i rachunki Tow-a za rok 1902, jako też sprawozdanie Zarządu za tenże rok z działalności Towarzystwa i z patronatu zatwierdzić, udzielić Zarządowi pokwitowanie za rok 1902 i upoważnić tenże Zarząd do ogłoszenia drukiem powyższych dokumentów;

zatwierdzić budżet T-wa Osad Roln. na rok 1904, obejmujący w dochodach summę ogólną 54,489 rb. 26 kop., wydatkach zwyczajnych —57,376 rb. 34 k. i nadzwyczajnych—390 rb. i upoważnić Zarząd do podniesienia z funduszów rezerwowych T-wa

ку изъ резервныхъ суммъ Общества, по соглашенію съ Предсѣдателемъ Комитета;

признать наслѣдникамъ покойнаго Юзефа Грущинскаго, долголѣтняго Секретаря Правленія и Комитета, единовременное пособіе въ количествѣ 157 руб., въ видѣ возврата издержекъ на лѣченіе и похороны покойника; сверхъ того въ домѣ Общества Земледѣльческихъ Колоній отвести пожизненно вдовѣ г. Грущинской комнату въ натурѣ, или ассигновать ей ежегодно сумму 96 руб.;

завести въ канцеляріи Правленія телефонъ для нуждъ Общества;

отказъ проф. Валентія Микляшевскаго, Члена Комитета, въ пользу Общества Земледѣльческихъ Колоній, въ количествѣ 300 руб. — принять на условіяхъ, поставленныхъ жертвователемъ, т. е. въ видѣ вѣчнаго фонда „имени Микляшевскихъ“;

пригласить Члена Комитета професора Микляшевскаго въ представители Общества на съѣздѣ исправительныхъ колоній, имѣющемъ состояться въ 1904 г. въ Москвѣ и поручить ему ходатайство по дѣламъ Общества въ томъ же 1904 году, въ Петербургѣ и Москвѣ, съ возмещеніемъ издержекъ по этой делегаціи;

въ виду постояннаго увеличенія числа подопечныхъ патроната и по предложенію Предсѣдательствующаго въ Правленіи, постановлено назначить особую комиссію для разработки проекта организаціи Патроната; въ сказанную комиссію были приглашены: Графъ Станиславъ Лубенскій, какъ предсѣдательствующій, г. г. Александръ Мольденгаверъ и Феликсъ Бобровскій, оба Члены Комитета, и Предсѣдательствующій въ Правленіи.

Въ исполненіи даннаго ей порученія, Комиссія, въ составъ которой вошли, кромѣ вышепоименованныхъ лицъ, приглашенные Предсѣдательствующимъ: ксендзъ Каноникъ Сигизмундъ Хелмицкій и Членъ Комитета г. Владиславъ Янишовскій, въ двухъ засѣданіяхъ, состоявшихся 9 и 14 января с. г., подробно разсмотрѣла представленный ей Предсѣдательствующимъ въ Правленіи проектъ Устава организаціи патроната, состоящій изъ 12 параграфовъ; исправивъ и пополнивъ проектъ, Комиссія представила его въ Комитетъ вмѣстѣ съ замѣчаніями проф. Микляшевскаго на этотъ проектъ.

summy na pokrycie przewidywanego niedoboru, za porozumieniem się z Prezydyum Komitetu;

udzielić spadkobiercom po ś. p. Józefie Gruszczyńskim, wieloletnim sekretarzu zarządu i komitetu, jednorazowy zasiłek 157 rb. tytułem zwrotu kosztów kuracyi i pogrzebu nieboszczyka, nadto wdowie p. Gruszczyńskiej, tytułem dożywotniej zapomogi, udzielić w domu, będącym własnością T-wa Osad Rolnych pokoju w naturze, lub opłacać rocznie rubli dziewięćdziesiąt sześć;

zaprowadzić w biurze Zarządu telefon do użytku Towarzystwa;

ofiarę członka Komitetu prof. Walentego Miklaszewskiego 300 rb. na rzecz T-wa Osad Rolnych—przyjąć z wdzięcznością na warunkach, podanych przez ofiarodawcę, t. j. jako kapitał wieczysty „imienia Miklaszewskich.“

Zaprosić Członka Komitetu prof. Miklaszewskiego do reprezentowania T-wa na mającym odbyć się w Moskwie zjeździe przedstawicieli kolonij poprawczych w 1904 r. i do popierania interesów T-wa w tymże roku w Petersburgu i w Moskwie, za zwrotem kosztów delegacyi;

wobec wzrastającej ustawicznie liczby wychowańców patronatu i na wniosek przewodniczącego w Zarządzie,—opracować projekt organizacyi Patronatu przez specyalną komisyą, do której zaproszono: Stanisława hr. Łubieńskiego, jako przewodniczącego w komissyi, pp.: Aleksandra Moldenhawera i Feliksa Bobrowskiego, Członków komitetu, przy udziale Przewodniczącego w Zarządzie.

W wykonaniu powyższej uchwały, komissya w pomienionym składzie, wzmocniona nadto przez udział w niej zaproszonych przez Przewodniczącego pp. księdza kanonika Zygmunta Chełmickiego i Członka Zarządu p. Władysława Janiszowskiego, na dwóch posiedzeniach, odbytych w dniu 9 i 14 Stycznia r. b., mając przedstawiony sobie przez Przewodniczącego w Zarządzie projekt regulaminu organizacyi patronatu, składający się z 12 paragrafów, poddała takowy szczegółowej dyskussyi i, po uczynieniu uzupełnień i poprawek, przedstawiła go Komitetowi, któremu też złożone zostały przez Członka komitetu prof. Miklaszewskiego uwagi nad projektem regulaminu.

Комитетъ утвердилъ названный проектъ и поручилъ Правленію привести его въ дѣйствіе и представить своевременно свои соображенія Комиссіи, затѣмъ и Комитету. (*)

Засѣданія Правленія, какъ обыкновенно, происходили въ отчетномъ году ежемѣсячно (состоялось 11 засѣданій); въ сихъ засѣданіяхъ Предсѣдателствующій, кромѣ текущихъ дѣлъ, представлялъ подробные отчеты по Патронату и по своимъ посѣщеніямъ Студзенца и Пущи, коихъ въ 1903 году состоялось 15. Равнымъ образомъ отчеты о посѣщеніи нашихъ заведеній давали Члены Правленія: Налепинскій (помощникъ Предсѣдательствующаго), Фл. Лаговскій (школа), Адр. Бенькевичъ, Вл. Янишовскій и Бадовскій.

Занятія въ Правленіи были распредѣлены слѣдующимъ образомъ: общее направленіе дѣлъ Общества, внѣшняя переписка, устройство чтеній и концерта, надзоръ надъ заведеніями и патронатъ находились въ вѣдѣніи Предсѣдательствующаго; помощникъ Предсѣдательствующаго проф, Налепинскій завѣдывалъ общимъ веденіемъ счетовъ, кассою Общества и въ случаѣ отсутствія Предсѣдательствующаго, исполнялъ его обязанности; Юридическимъ Совѣтникомъ Правленія Общества былъ г. Анцъ. Г. Бадовскій разработалъ подъ скромнымъ заглавіемъ: „Перечень статей, помѣщенныхъ въ Ежегодникахъ Общества Земледѣльческихъ Колоній и Ремесленныхъ Пріютовъ за время съ 1872 г. по 1901 г. включительно“ очень интересную монографію, заключающую въ себѣ въ хронологическомъ порядкѣ всѣ Правительственныя распоряженія, опредѣленія Комитета, инструкціи, отчеты, пополненные точнымъ перечнемъ властей Общества, прелегентовъ и заглавій прочитанныхъ ими лекцій. Этотъ объемистый трудъ г. Бадовскаго, поднесенный Обществу, заслуживаетъ особаго уваженія, будучи отличнымъ справочнымъ указателемъ при розыскѣ матеріаловъ, разбросанныхъ въ архивѣ и ежегодникахъ, для будущаго же исторіографа Общества Земледѣльческихъ Колоній будетъ необходимымъ путеуказателемъ—по этой причинѣ трудъ г. Бадовскаго долженъ быть, по мнѣнію докладчика, напечатанъ.

(*) Проектъ помѣщенъ въ концѣ сего Ежегодника.

Komitet rzeczony projekt regulaminu wraz z uwagami prof. Miklaszewskiego przyjął i przekazał Zarządowi celem wprowadzenia go w życie i zakomunikowania w czasie właściwym spostrzeżeń swoich komissyi, a następnie Komitetowi. *)

Zarząd odbywał w roku sprawozdawczym, jak zwykle, posiedzenia miesięczne (posiedzeń tych odbyło się 11), na których prócz załatwiania spraw bieżących, Przewodniczący komunikował ustnie sprawozdania szczegółowe z odwiedzin swoich Studzieńca i Puszczy, których w roku 1903 przypadło 15—. oraz sprawy, dotyczące patronatu. Również składali sprawozdania swoje z odwiedzin zakładów naszych Członkowie Zarządu pp.: Nalepiński (pomocnik przewodniczącego) Fl. Łagowski (szkoła), Adr. Bienkiewicz, Wł. Janiszowski i Badowski.

Podział zajęć w Zarządzie był następujący: ogólny kierunek interesów T-wa, korespondencya zewnętrzna, organizacya odczytów i koncertu, nadzór nad zakładami i sprawy patronatu, leżały na Przewodniczącym; rachunkowość ogólna i kassa Tow-a oraz zastępstwo Przewodniczącego w razie jego nieobecności, stanowiły przedmiot zajęć Pomocnika Przewodniczącego prof. Nalepińskiego. Radcą prawnym Zarządu T-wa był p. Mecenas Anc; p. Badowski opracował pod skromnym tytułem: „Zestawienie przedmiotów, zamieszczonych w Rocznikach Towarzystwa Osad Rolnych i przytułków Rzemieślniczych od r. 1872 do r. 1901 włącznie“ ciekawą i bogatą niezmiernie monografią, zawierającą w porządku chronologicznym postanowienia Rządowe, uchwały Komitetu, instrukcye, sprawozdania, uzupełnione dokładną listą władz T-wa, prelegentów i tytułów prelekcyj.

Ta iście benedyktyńska praca p. Badowskiego, ofiarowana Towarzystwu, zasługuje na szczególne uznanie i, jako doskonały skorowidz do odszukania materyałów, rozproszonych w aktach i rocznikach, oddaje już dzisiaj niepospolite usługi w użyciu codziennem, dla przyszłego zaś historyografa T-wa Osad Rolnych będzie niezbędnym drogowskazem... z tego względu, praca p. Badowskiego winna być, zdaniem sprawozdawcy, ogłoszona drukiem.

*) Projekt Regulaminu znajduje się na końcu tegoż Rocznika.

Наконецъ, слѣдуетъ отмѣтить необыкновенное усердіе къ дѣламъ Общества г. Адріана Беньк евича, недавно приглашеннаго въ Члены Правленія: во время годичнаго отправленія своей должности, онъ нѣсколько разъ посѣтилъ наши заведенія, обращая особенное вниманіе на сельское хозяйство, и принялъ на себя трудный докладъ Членовъ Кореспондентовъ. Д-ръ Полякъ не отказываетъ Правленію въ своихъ совѣтахъ, касающихся гигіены и лѣченія, всегда охотно помагаетъ намъ въ помѣщеніи нашихъ больныхъ въ Варшавскихъ больницахъ и снабжаетъ наши заведенія отличной осповой лимфой.

Въ отчетномъ году были произведены двѣ обычныя ревизіи нашихъ заведеній.

Членъ Правленія Сев. Лютостаньскій по болѣзни не присутствовалъ въ засѣданіяхъ Правленія, начиная съ 1 февраля 1903 года.

По соглашеніи съ Президіумъ Комитета, Правленіе пригласило въ число своихъ Членовъ г. Владыслава Янишовскаго, (помѣщика Подольской губ.), дорожа благосклоннымъ расположеніемъ этого извѣстнаго филантропа къ дѣламъ Общества. Сего же г. Вл. Янишовскаго и Супругу его Г-жу Юзефу Янишовскую Правленіе пригласило въ опекуны воспитанниковъ и воспитанницъ нашего патроната. Г-жа Янишовская взяла на себя охотно тяжесть опеки надъ б. воспитанницами Пріюта Пуща, пребывающими въ Варшавѣ, и трудныя свои обязанности исполняетъ съ необыкновеннымъ усердіемъ и успѣхомъ, за что Правленіе выражаетъ уважаемой Опекуньшѣ искреннюю признательность.

Должность Директора кол. Студзенецъ, открывшаяся со смертью покойнаго Зыгмунта Леськевича въ мартѣ с. г., остается по нынѣ вакантною. Обязанности Директора исполняетъ съ 15 декабря прошлаго года до сего времени помощникъ Директора г. Юзефъ Корнацкій, которому за его усердіе выражаемъ горячее спасибо!

1903 годъ въ исторіи Общества придется отмѣтить, какъ годъ, крайне тяжелый: проливные дожди, которые разорили почти весь нашъ край, причинили и въ Студзенцѣ полный неурожай картофеля, плодовъ и ржи. Картофель и рожь пришлось намъ покупать для потребности Колоніи по высокой

Zaznaczyć w końcu wypada niepospolitą gorliwość w sprawach T-wa ujawnioną przez nowopowołanego Członka Zarządu p. Adryana Bieńkiewicza, który w ciągu niespełna roku urzędowania swego zwiedził kilkakrotnie zakłady nasze, zwracając szczególną uwagę na gospodarstwo rolne, nadto p. Bieńkiewicz przyjął na siebie trudny referat Członków korespondentów. D-r Polak nie odmawia Zarządowi wskazówek swoich higienicznych i lekarskich, dopomaga nam łaskawie w lokowaniu chorych naszych w szpitalach warszawskich i zaopatruje zakłady nasze w doskonałą limfę ospową.

Rewizyj szczegółowych półrocznych zakładów naszych, przewidzianych regulaminem, odbyło się dwie w roku sprawozdawczym.

Nie uczestniczył od lutego roku 1903 w posiedzeniach Zarządu Członek Zarządu p. Sew. Lutostański—z powodu choroby.

Za porozumieniem się z Prezydyum Komitetu, Zarząd powołał do współpracownictwa swego p. Władysława Janiszowskiego (obyw. ziemskiego gub Podolskiej), szczycząc się zarazem niezwykłą przychylnością dla spraw T-wa tego znanego w szerszych kołach filantropa.

Tenże p. Wł. Janiszowski wraz z Małżonką swoją panią Józefą Janiszowską, zostali zaproszeni przez Zarząd na opiekuna i opiekunkę wychowańców i wychowanek naszych w patronacie. Pani Janiszowska przyjęła już na siebie cały ciężar opieki nad byłemi wychowankami Puszczy, przebywającemi w Warszawie i trudne obowiązki pełni z niezwykłą gorliwością i pożytkiem, za co też Zarząd składa serdeczną podziękę szanownej Opiekunce.

Posada Dyrektora w Studzieńcu, opróżniona przez śmierć ś. p. Zygmunta Leśkiewicza w Marcu r. b., pozostaje podotąd niezajętą—poszukiwanie kandydata—w toku; obowiązki Dyrektora pełni zastępczo od dnia 15 grudnia r. z. do obecnej chwili pomocnik dyrektora p. Józef Kornacki, któremu za gorliwość należą się słowa szczerego uznania.

Rok 1903 zapisze się w rocznikach Towarzystwa, jako wyjątkowo ciężki... niezwykle obfite opady deszczowe, które poczyniły w całym niemal kraju naszym spustoszenie, spowodowały w Studzieńcu zupełny nieurodzaj kartofli, żyta i owoców. Kartofle i żyto musieliśmy nabywać na potrzeby Osady po wysokich

цѣнѣ; ливень унесъ съ луговъ Студзенца около 40 центнаровъ сѣна, которымъ мы и безъ того не изобиловали. Такъ какъ нечѣмъ было прокормить скотъ, то мы принуждены были исключить изъ инвентаря нѣсколько штукъ коровъ; общій экономическій застой въ нашемъ краѣ отразился также въ значительномъ пониженіи за прошлый годъ производительности нашихъ мастерскихъ въ Студзенцѣ. Такимъ образомъ, доходъ кол. Студзенецъ уменьшился сравнительно съ 1902 годомъ на 2800 руб., несмотря на то, что, расходъ въ Студзенцѣ и Пущѣ уменьшился приблизительно на 1200 р. Взносы почетныхъ Членовъ Общества принесли на 364 руб. меньше противъ предположенія; доходъ съ кружекъ оказался на 200 руб. меньше и % штрафныхъ суммъ г. Варшавы на 243 руб. меньше противъ 1902 года. Въ виду этихъ и другихъ обстоятельствъ, которыхъ невозможно перечислить, по недостатку времени и мѣста, нельзя, право, удивляться общей недоимкѣ на сумму 4477 руб. $16^{1}/_{2}$ коп., которой мы заканчиваемъ отчетный годъ. Во всякомъ случаѣ, недоимка эта далеко не достигаетъ суммы, предполагаемой въ недоимку по приходо-расходной смѣтѣ на 1903 годъ (7764 руб. 85 коп.).

Съ другой стороны, если вникнуть въ подробности счетовъ прибылей и расходовъ, то окажется, что на самомъ дѣлѣ въ финансовомъ отношеніи мы не стоимъ такъ плохо, какъ моглобы казаться на первый взглядъ. Такъ, напр. прошлогоднюю недоимку намъ пришлось покрыть изъ резервнаго капитала, въ количествѣ 2300 руб. Изъ этихъ 2300 руб. частью оныхъ мы пополнили капиталъ воспитанниковъ (650 руб.) и сберегательный фондъ чиновниковъ (300 руб.). Такимъ образомъ, часть резервнаго капитала — 950 руб. перемѣнила только свой внѣшній видъ, оставаясь ненарушенной, и только остатокъ въ количествѣ 1350 руб. былъ потраченъ на текущія издержки. Если опять сопоставимъ недоимку 1903 года съ недоимкой 1902 г., то окажется, что на самомъ дѣлѣ въ 1903 г. мы издержали всего на всего на 1000 руб. больше, противъ 1902 года. Эта недоимка, какъ уже сказано, является слѣдствіемъ стихійныхъ бѣдствій (неурожая и общаго экономическаго застоя), которыя характеризуютъ 1903 годъ. Равнымъ образомъ на теченіе финансовыхъ дѣлъ колоніи не могла неотразиться перемѣна ея Директора.

cenach; ulewa zniosła nam z łąk Studzienieckich około 40 cetnarów siana, którego nie mamy za dużo. Nie mając nareszcie czem żywić inwentarza, kilka krów z nielicznej obory w Osadzie wysortowaliśmy, nie zastępując ich do czasu nowemi... ogólny zastój ekonomiczny w kraju odbił się także na znacznem zmniejszeniu się produkcyi warsztatów naszych w Studzieńcu. Tym sposobem dochody Studzieńca, w porównaniu z rokiem 1902, zmniejszyły się o poważną sumę 2,800—przy wydatkach mniejszych na ogół (Studzieńca i Puszczy) prawie o 1,200 rubli. Składki członków honorowych T-wa nie dopisały na 364 rb.; wpływy ze skarbonek—na 200 rb. i %, z kar sądowych m. Warszawy były mniejsze o 243 rb. w porównaniu z r. 1902. Wobec tych i wielu innych jeszcze okoliczności, których dla braku czasu i miejsca wyszczególniać nie podobna—dziwić nie może niedobór ogólny w sumie 4477 rb. $16^{1}/_{2}$ kop., którym zamykamy rok sprawozdawczy. Niedobór ten dalekim jest wszakże od niedoboru, przewidzianego budżetem na rok 1903 (7764 rb. 85 kop.)

Z drugiej strony, wniknięcie w szczegóły rachunków naszych wykazuje, iż w rzeczywistości finansowo nie stoimy tak źle, jakby się na pozór zdawało. I tak np. niedobór nasz zeszłoroczny musieliśmy pokryć częścią funduszu rezerwowego, którego podnieśliśmy 2,300 rb. powodując przez to zmniejszenie rezerwy z 16,500 rb. do 14,200 rb., z których to 2,300 rb. użyliśmy jako uzupełnienie kapitału wychowań. (650 rb.) i kapitału oszczędnośc. urzędników (300 rb.) Tym sposobem część kapitału rezerwowego (950 rb.) zmieniła tylko swoją postać, i zaledwie reszta,—około 1,350 rb., została użytą na potrzeby bieżące. Gdy znowuż zestawimy niedobór ogólny z roku 1903 z takimże z roku 1902, okazuje się, że faktycznie wydaliśmy w roku 1903 w porównaniu z rokiem 1902 zaledwie o 1,000 rubli więcej—Niedobór ten, jak się wyżej rzekło, jest skutkiem klęsk żywiołowych (nieurodzaju i ogólnego zastoju ekonomicznego w kraju), któremi się zaznaczył smutnej pamięci rok 1903. Niemniej też zmiana zwierzchnika Osady nie mogła nie oddziałać ujemnie na bieg interesów finansowych Osady.

Все-таки мы не теряемъ надежды, что 1904 годъ окажется для насъ благопріятнѣе истекшаго, и надежду эту основываемъ на фактическихъ данныхъ перваго полугодія нынѣшняго года. Хотя ожидаемая уже въ прошломъ году реализація отказа въ пользу Общества Земледѣльческихъ Колоній по завѣщанію покойнаго Мирецкаго въ количествѣ 15000 руб. не наступила, по причинѣ не зависящей отъ Общества, тѣмъ не менѣе можно надѣяться, что денежныя поступленія въ кассу Общества въ нынѣшнемъ году будутъ больше, противъ прошлогоднихъ: до сихъ поръ мы снискали 5 постоянныхъ Членовъ, которые внесли 500 руб.; на издержки патроната поступило пожертвованій 280 руб. Наконецъ, благодаря стараніямъ Члена Комитета проф. Микляшевскаго, увѣнчавшимся въ нымѣшнемъ году успѣхомъ, мы получили 10% отъ штрафныхъ суммъ присужденныхъ въ нашемъ краѣ гминными судами за 1902 годъ,— въ количествѣ 2817 руб.; изъ того же источника надѣемся получить еще около тысячи рублей. Этой статьи дохода мы вовсе не предполагали въ смѣтѣ на 1904 годъ, и если доходъ по этой статьѣ будетъ, какъ слѣдуетъ ожидать, признанъ постояннымъ въ пользу Общества, то доходы и расходы по нашей смѣтѣ уравняются.

Обращаясь къ отдѣльнымъ статьямъ счетовъ (доходовъ и расходовъ) за отчетный годъ, слѣдуетъ замѣтить: неприкосновенный капиталъ Общества увеличился на 300 руб. въ Закладныхъ Листахъ, какъ вѣчный фондъ имени Микляшевскихъ, о чемъ мы уже упомянули выше. Равнымъ образомъ, мы отмѣтили значительное уменьшеніе доходовъ колоніи Студзенецъ съ сельскаго хозяйства, сада, коровъ и хлѣвнаго скота; уменьшеніе дохода съ мастерскихъ объясняется уменьшеніемъ въ нихъ продукціи — (послѣдняя въ 1903 году показываетъ уменьшеніе на значительную сумму 2451 руб.), слѣдовательно долженъ былъ убавиться и доходъ. Правленіе обратило на это обстоятельство особенное вниманіе.

Въ „общихъ расходахъ" Общества: расходъ на канцелярію возросъ на 180 руб. по причинѣ издержекъ по заведенію телефона и увеличенія издержекъ на печатаніе ежегодника; въ расходахъ колоніи Студзенецъ „общія издержки" возросли приблизительно на 500 руб. противъ ожидаемыхъ вслѣдствіе умень-

Nie tracimy wszakże nadziei, że rok 1904 okaże się pod względem finansowym korzystniejszym dla nas od poprzednika, a nadzieje te opieramy na danych pozytywnych z ubiegłego półrocza r. b. Jakkolwiek spodziewana już w roku zeszłym realizacya zapisu testamentowego ś. p. Mireckiego 15,000 rb. na Osady Rolne, dotąd nie nastąpiła, z przyczyn od T-wa niezależnych, pomimo to wpływy pieniężne do kassy T-wa w r. b. zapowiadają się o wiele lepiej, aniżeli w roku zeszłym; zjednaliśmy dotąd 5-ciu członków stałych, którzy opłacili 500 rb.; na potrzeby patronatu wpłynęło ofiar pieniężnych 280 rb. W końcu, dzięki wytrwałym zabiegom członka komitetu prof. Miklaszewskiego, uwieńczonym w roku bieżącym skutkiem pomyślnym otrzymaliśmy dotąd tytułem 10% z kar, wymierzanych przez sądy gminne w kraju naszym za 1902 rok—2817 rb. spodziewamy się jeszcze z tego źródła około 1,000 rb. Jestto pozycya dochodu zgoła nieprzewidziana w budżecie na rok 1904. I jeżeli dochod ten, jak się należy spodziewać, w następstwie będzie uznany przez władze w zasadzie za przynależny T-wu, jako stały t. j. coroczny, to oczywiście budżet nasz dojdzie do pożądanej równowagi.

Zwracając się do poszczególnych pozycyj rachunków (dochodów i wydatków) za rok sprawozdawczy, objaśnić wypada: kapitał żelazny T-wa zwiększył się o 300 rb. w Listach Zastawnych, jako fundusz wieczysty imienia Miklaszewskich, o czem wzmiankowaliśmy wyżej. Również zaznaczyliśmy wyżej znaczne zmniejszenie się dochodów Osady Studzieńca z gospodarstwa rolnego, ogrodu, krów i trzody chlewnej; zmniejszony dochód z warsztatów tłomaczy się zmniejszoną produkcyą warsztatową — ta ostatnia wykazuje zmniejszenie się w 1903 r. na summę poważną 2451 rb.., a co zatem idzie i zyski musiały się zmniejszyć. Zarząd zwrócił na tę okoliczność baczną uwagę.

W *wydatkach ogólnych* T wa: Wydatki kancelaryjne podniosły się na 180 rb. z powodu opłaty za telefon, zwiększonych kosztów druku rocznika; *w wydatkach osady Studzieniec* „potrzeby ogólne" wzrosły o 500 blizko rubli po nad zamierzenie wsku-

шенія общей стоимости движимаго имущества, согласно инвентарной описи; уменьшеніе это нельзя считать чрезмѣрнымъ въ виду общепринятаго обычая отсчитывать 5% на потери, что, при оцѣнкѣ движимаго имущества колоніи на 15000 руб., составило бы 750 руб.

Съ другой стороны, уменьшеніе издержекъ на отопленіе, (на 400 руб.), продовольствіе, одежду, бѣлье, постель и обувь воспитанниковъ, несмотря на бо́льшее ихъ число въ отчетномъ году, свидѣтельствуетъ объ очень осторожномъ завѣдываніи фондами Общества.

Наконецъ, слѣдуетъ отмѣтить въ отчетномъ году увеличеніе доходовъ и уменьшеніе расходовъ Пріюта Пуща, противъ ожидаемыхъ по смѣтѣ и противъ тѣхъ-же статей за 1902 годъ; это обстоятельство слѣдуетъ конечно поставить въ кредитъ администраціи заведенія.

Въ Великомъ Посту, на подобіе прошлыхъ лѣтъ, состоялась серія публичныхъ чтеній, благодаря безкорыстному участью приглашенныхъ нами прелегентовъ. Доходъ съ лекцій и съ концерта, устроеннаго стараніемъ Директора Варшавской Филгармоніи г. Александра Райхмана, всегда доброжелательно расположеннаго къ Земледѣльческимъ Колоніямъ, — оказался довольно значительнымъ.

Почтеннымъ нашимъ прелегентамъ, организаторамъ концерта и Г. Г., взявшимъ на себя трудъ продажи афишей и содѣйствовавшимъ такимъ образомъ матеріальному успѣху концерта—наше искреннее спасибо!

5 декабря Правленіе Общества поздравило Варшавскаго Архіепископа съ 40-лѣтнимъ Его пастырьствомъ.

Большимъ подспоріемъ въ заботахъ Правленія объ увеличеніи матеріальныхъ средствъ Общества были, по примѣру прежнихъ лѣтъ, редакціи мѣстныхъ періодическихъ изданій, отпечатавшія безплатно объявленія, статьи, благосклонныя отмѣтки и отчеты о Земледѣльческихъ Колоніяхъ, за что имъ слѣдуетъ отъ насъ глубокая благодарность. Не меньшую благодарность съ нашей стороны заслужили себѣ почтенные прелегенты, которые съ полнымъ безкорыстіемъ спѣшатъ ежегодно по приглашенію Правленія принести лепту изъ своего таланта и труда въ пользу бѣдныхъ и несчастныхъ на-

tek obniżenia wartości ogólnej ruchomości podług inwentarza, co zresztą nie jest przesadzonem w obec przyjętego ogólnie zwyczaju—odpisywania na straty 5%, a co przy majątku ruchomym Osady na 15,000 rb., powinnoby wynieść 750 rubli do odpisania.

Z drugiej strony, wydatki o opał mniejsze na 400 rubli i zmniejszone wydatki na żywność, odzież, bieliznę, pościel i obuwie wychowańców, pomimo zwiększonej nieco liczby wychowańców w roku sprawozdawczym, dowodzą administracyi funduszami T-wa bardzo ostrożnej.

Zaznaczyć w końcu wypada wzrost dochodów i zmniejszenie się wydatków przytułku „Puszcza“ w roku sprawozdawczym w porównaniu z zamierzeniem budżetowem i z rokiem 1902, co zapisać należy niewątpliwie na dobro Administracyi Zakładu.

W wielkim Poście odbyła się, jak zwykle, serya odczytów publicznych, przy łaskawym i bezinteresownym udziale uproszonych przez nas prelegentów. Dochód z prelekcyi łącznie z dochodem z koncertu, urządzonego staraniem Dyrektora Filharmonii Warszawskiej p. Aleksandra Rajchmana, sprzyjającego niezmiennie Osadom Rolnym, okazał się dość znacznym.

Szanownym prelegentom naszym, organizatorom koncertu paniom i panom, którzy zajęli się sprzedażą programów na koncercie i tem przyczynili się do znacznego powiększenia dochodu, składamy serdeczną podziękę.

W dniu 5 grudnia Zarząd składał J. Eks. Księdzu Arcybiskupowi Warszawskiemu powinszowanie z powodu 40-lecia pasterstwa Jego.

W zabiegach Zarządu około gromadzenia fundnszów na potrzeby Towarzystwa, pomagały dzielnie, jak dotąd: redakcye pism krajowych, drukując bezpłatnie ogłoszenia i artykuły, jak również wzmianki życzliwe okolicznościowe i dłuższe sprawozdania o Osadach Rolnych, za co należy im się gorąca podzięka z naszej strony, jak również i wszystkim szanownym prelegentom naszym, którzy i w roku bieżącym, podobnie jak w latach poprzednich, pośpieszyli z całą skwapliwością i bezinteresownością na wezwanie Zarządu, z ofiarą pracy, talentu i czasu na rzecz

шихъ дѣтей. Въ отчетномъ году публичныхъ чтеній состоялось 10.

Правленіе Варшавской Еврейской Общины не отказало и въ отчетномъ году въ пособіи (200 руб.) мэламеду, учащему воспитанниковъ Студзенецкой Колоніи изъ евреевъ закону Божію и чтенію на еврейскомъ языкѣ; уплата названнаго пособія производилась черезъ посредство Правленія. Еврейское Общинное Управленіе въ посадѣ Мщоновъ доставляло въ Праздники мальчикамъ нашимъ изъ евреевъ кушаніе, хорошо приготовленное и въ достаточномъ количествѣ.

Не можемъ въ заключеніи, не выразить искренней благодарности Г-жѣ Эмелинѣ Кречмеръ, г. Адріану Беньĸевичу и многимъ другимъ друзьямъ нашимъ, имена коихъ остаются втайнѣ,—за снисканіе Обществу Земледѣльческихъ Колоній новыхъ Членовъ, какъ постоянныхъ, такъ и почетныхъ. За ихъ любовь къ идеѣ, которой мы служимъ, за благосклонное отношеніе къ нашимъ воспитанникамъ—спасибо!

biednych a nieszczęśliwych dzieci naszych. Odczytów odbyło się w roku sprawozdawczym dziesięć na Osady Rolne.

Gmina Żydowska Warszawska udzielała życzliwie i w roku sprawozdawczym za pośrednictwem zarządu swego zapomogę w kwocie 200 rb. rocznie na rzecz mełameda (przychodniego) za naukę religii i czytania po hebrajsku udzielanych wychowańcom Studzieńca—żydom. Zarząd zaś gminy żydowskiej w sąsiednim Mszczonowie obdarzał, jak i lat poprzednich, chłopców naszych żydów strawą na święta, pożywną i wystarczającą.

Nie możemy nie wyrazić także wdzięczności naszej za zjednanie Towarzystwu Osad Rolnych nowych członków stałych i honorowych w roku sprawozdawczym: pani Emelinie Kreczmerowej, panu Adryanowi Bieńkiewiczowi i wielu innym jeszcze przyjaciołom naszym, którzy pozostają w ukryciu. Za miłość ich dla sprawy, której służymy, i życzliwość dla dziatwy naszej—„Bóg zapłać!"

Въ колоніи Студзенецъ.

Число воспитанниковъ въ колоніи выражается въ слѣдующихъ цифрахъ:

къ концу 1902 года было воспитанниковъ . . 163 чел.
прибыло въ колонію въ теченіи 1903 года . . . 49,
212;

выбыло въ теченіи 1904 года:

по достиженіи 18-лѣтняго возраста 31,
вслѣдствіе условнаго освобожденія 4,
возвращено Судебнымъ властямъ 2,
бѣжало 4,
Всего выбыло . . . . 41 чел.

И такъ къ концу 1903 года оказалось 171 человѣкъ, каковую цифру мы можемъ принять какъ типъ для отчетнаго года. Цифра эта то возрастала иногда до 175 чел. то падала до 165. Во всякомъ случаѣ, если принять во вниманіе, что въ Студзенцѣ имѣется въ настоящее время 10 отдѣленій (семействъ, и что залы семействъ нормально не должны помѣщать болѣе 15—16 воспитанниковъ, то, ясно, что въ нашей колоніи чувствуется нынѣ уже недостатокъ мѣстъ, и если стремленіе къ увеличенію народонаселенія не ослабѣетъ (а этого не слѣдуетъ ожидать), то придется открыть 11-ое, а впослѣдствіи вѣроятно и 12-ое Семейство, мѣста же для нихъ теперь нѣтъ. Равнымъ образомъ недостатокъ мѣстъ замѣчается и въ мастерскихъ; въ нѣкоторыхъ изъ нихъ, изъ-за этого, слишкомъ мало станковъ, такъ что между мальчиками по этому поводу возникаетъ соискательство. Подходимъ опять къ вопросу еще, къ сожалѣнію, не разрѣшенному, именно къ вопросу о постройкѣ новаго (послѣдняго по плану) зданія, безъ котораго мы не въ состояніи расширить кругъ нашей дѣятельности.

W Studzieńcu.

Ruch ludności w Osadzie wyraża się w cyfrach następujących:

w końcu roku 1902 mieliśmy wychowańców . . 163,
w ciągu 1903 r. przybyło 49,
212;

w roku 1903 ubyło:

z powodu dojścia do lat 18 31,
uwolniono warunkowo 4,
Zwrócono władzy sądowej 2,
zbiegło 4,
Razem ubyło . . . 41.

Mamy więc na rok 1903 liczbę wychowańców, jako typ roku sprawozdawczego—171. Liczba ta wzrastała niekiedy do 175, to znowuż spadała do 165. W każdym więc razie, mając na względzie, iż posiadamy w Studzieńcu obecnie „rodzin“ 10, że w warunkach normalnych rodzina nie powinna posiadać więce nad 15—16 mieszkańców, w Osadzie naszej robi się ciasno, i jeżeli ruch ludności nadal zmniejszać się nie będzie (czego nie przewidujemy—a raczej odwrotnie) będziemy zmuszeni otworzyć Rodzinę 11-ą a następnie może i 12-ą, na które obecnie miejsca nie mamy. Obok tego w warsztatach daje się spostrzegać przeludnienie—w wielu z nich, z powodu szczupłości sal, stołów warsztatowych, jest stanowczo za mało i o te ostatnie chłopcy nasi ubiegać się muszą ze sobą.. przychodzimy więc znowu do kwestyi, dotąd niestety nierozwiązanej, budowy w Studzieńcu nowego (ostatniego według planu) domku, bez którego rozszerzyć dotychczasową działalność naszą—nie sposób.

Изъ числа 49 вновь поступившихъ воспитанниковъ, 19 челов. не знало ничего, 16—знало азбуку, иначе говоря, изъ общаго числа 49 чел. громадное число 35 чел. оказалось неграмотныхъ!

Число воспитанниковъ условно уволенныхъ въ отчетномъ году, въ сравненіи съ общимъ числомъ выбывшихъ изъ колоніи; оказывается невелико, всего 10%. Но руководителямъ молодежи въ Студзенцѣ извѣстно, какъ затруднителенъ бываетъ иногда въ практическомъ разрѣшеніи вопросъ объ условномъ увольненіи; были нерѣдко случаи, въ особенности въ отчетномъ году, что управленіе заведенія останавливало условное увольненіе, опасаясь единственно пагубнаго вліянія среды, въ которой пришлось бы жить воспитаннику по оставленіи колоніи—мы имѣемъ здѣсь въ виду преступную семью мальчика и пагубное вліяніе домашней среды. Иной скажетъ, пожалуй,—вѣдь это косвенныя обстоятельства, которыя не должны лишать воспитанника права на условное увольненіе; но мы по опыту, къ несчастью, знаемъ, какое сильное вліяніе, иногда даже рѣшающее, оказываютъ эти обстоятельства на всю будущую жизнь воспитанниковъ. Слѣдуетъ притомъ замѣтить, что, согласно нынѣшнимъ требованіямъ патроната, (который до увольненія мальчика, предварительно справляется о его семействѣ и будущей средѣ)—въ случаѣ неблагополучныхъ извѣстій, вопросъ объ условномъ увольненіи пріостанавливается.

Сравнивая отчетъ Директора Колоній за 1903 г. съ такимъ же отчетомъ за 1902 г, относительно проступковъ, взысканій и наградъ воспитанниковъ, можно бы прійти къ невыгодному для отчетнаго года заключенію о пониженіи якобы нравственнаго уровня воспитанниковъ,—взысканій оказывается въ отчетномъ году больше и болѣе строгихъ. Особенно имѣется здѣсь въ виду тѣлесное наказаніе, которое въ 1902 году было примѣнено въ 14 случаяхъ, въ отчетномъ же году—въ 46-и случаяхъ. Но такое заключеніе было бы, по крайней мѣрѣ, одностороннее, такъ какъ увеличеніе числа тѣлесныхъ наказаній могло равнымъ образомъ зависѣть отъ большей бдительности надзора, или большей строгости со стороны начальства заведенія; въ большинствѣ случаевъ тѣлесныя наказанія примѣнены были за побѣги или покушенія на нихъ—этотъ проступокъ въ 1903 году замѣчается необыкновенно часто (въ 57 случ.), но

Z liczby przybyłych w ciągu roku 49-u wychowańców, przy wejściu do Osady nie umiało nic—19, znało litery—16, czyli, mówiąc inaczej, na 49 otrzymaliśmy analfabetów aż 35!

Cyfra wychowańców, uwolnionych w roku sprawozdawczym warunkowo (4), w porównaniu z ogólną liczbą (41), którzy opuścili Osadę, przedstawia się dość skromnie, bo 10%... Kierownikom jednak młodzieży w Studzieńcu wiadomem jest dokładnie, o ile wogóle kwestya uwolnień warunkowych jest delikatną, a niekiedy bardzo trudną w rozwiązaniu praktycznem w wypadkach poszczególnych—mieliśmy np. zdarzenia dosyć częste zwłaszcza w roku sprawozdawczym, że zwierzchność zakładu wstrzymywała się od uwolnienia warunkowego jedynie z obawy złych wpływów na wychowańca środowiska, do którego ma wrócić po opuszczeniu Osady—mamy tu na myśli rodzinę występną chłopca i zgubne wpływy otoczenia domowego. Zapewne, odpowiedzą nam, są to względy często uboczne, które nie powinny niweczyć prawa wychowańca do uwolnienia warunkowego, niestety wiemy jednak z doświadczenia, jak nieraz silnie a może i wyłącznie zaważą one na losach przyszłych wychowańców. Dodać przytem należy, że, przy dzisiejszem wymaganiu patronatu, który przed uwolnieniem chłopca z Osady żąda przedewszystkiem zebrania dokładnych wiadomości o rodzinie i przyszłem otoczeniu wychowańca, ilekroć wiadomości te nadchodzą niepomyślne, sprawa uwolnienia warunkowego chłopca pozostaje w zawieszeniu.

Porównanie sprawozdania Dyrektora Osady za rok 1903, z takiemże za rok 1902, pod względem wykroczeń wychowańców, wymierzonych kar i udzielonych nagród, wywołać musi pewne refleksye na niekorzyść roku sprawozdawczego pod względem obniżenia rzekomo ogólnego poziomu moralnego naszych wychowańców—kar wymierzono więcej, i te ostatnie były na ogół surowsze... Mamy tu zwłaszcza na względzie karę cielesną, która z 14 wypadków zastosowania jej w r. 1902, podniosła się w roku sprawozdawczym aż do 46-u. Wniosek powyższy byłby conajmniej jednostronnym, skoro na zwiększenie się liczebne kar mógł wpłynąć zwiększony dozór zwierzchności, a może i większa względnie surowość tej ostatniej—najwięcej karę cielesną stosowano za ucieczki i jej usiłowania, których istotnie w roku 1903 było wyjątkowo dużo (wypad. 57), a które w rezultacie spowodowały

окончательно вслѣдствіе побѣговъ выбыло въ теченіи года всего 4 воспитанника. Побѣгъ—это проступокъ главнымъ образомъ дисциплинарнаго характера; въ закрытыхъ заведеніяхъ онъ особенно опасенъ по причинѣ своей заразительности, отсюда и наказаніе за побѣги, какъ мѣра предупрежденія, находитъ для себя нѣкоторое оправданіе, хотя относительное. Однако не слѣдуетъ забывать, что наказаніе розгами, какъ мѣра исправительная, признается современной наукой не достигающей цѣли, и потому этотъ родъ наказанія въ нынѣшней воспитательной системѣ занимаетъ послѣднѣе мѣсто, и въ добавокъ очень шаткое.

Санитарное состояніе колоніи въ отчетномъ году можно считать вполнѣ благополучнымъ — число больничныхъ дней, проведенныхъ воспитанниками, оказывается меньше на 350 противъ 1902 года. Случаевъ, окончившихся смертью, слава Богу, не было; тяжелый гриппъ (инфлюенца) осложенный воспаленіемъ легкихъ или бронхитомъ, окончился благополучно; глазная болѣзнь (трахома), съ которой мы боремся вотъ уже нѣсколько лѣтъ, значительно ослабѣла въ отчетномъ году, въ текущемъ же году, по свидѣтельству посѣтившаго недавно колонію специалиста д-ра Кемпинскаго, число больныхъ трахомой все еще уменьшается. Окончательно истребить эту злосчастную болѣзнь въ Студзенцѣ почти невозможно, такъ какъ въ колонію поступаютъ все новыя лица, одержанныя этой страшной болѣзнью; поэтому намъ приходится быть постоянно на сторожѣ. Съ этой цѣлью мы время отъ времени подвергаемъ нашихъ воспитанниковъ тщательному врачебному осмотру, больныхъ трахомой на время изолируемъ, вообще же во всѣхъ „семействахъ" примѣняемъ предписанныя врачами предохранительныя мѣры.

При этомъ случаѣ, да будетъ намъ позволено еще разъ выразить нашу искреннѣйшую благодарность д-ру Кемпинскому, Директору частной глазной клиники въ Варшавѣ и испытанному другу Земледѣльческихъ Колоній, за недавнее посѣщеніе Студзенца, изслѣдованіе нашихъ больныхъ и сообщеніе намъ цѣнныхъ практическихъ указаній, къ которымъ мы стараемся примѣниться, по мѣрѣ возможности.

Санитарный надзоръ надъ нашими заведеніями послѣ выѣзда д-ра Гембарскаго на Дальній Востокъ, принялъ на себя

ubytek zaledwie 4-ch wychowańców w ciągu roku... Ucieczki, są to wykroczenia natury przeważnie dyscyplinarnej, niebezpieczne w zakładach zamkniętych, ze względu na pewną ich zaraźliwość moralną, stąd więc i surowość zwierzchności miejscowej w karaniu tych wykroczeń i zapobieganie im znajduje pewne *względne* usprawiedliwienie dla siebie, z tem wszystkiem jednak nie należy zapominać, że kara chłosty, jako środek poprawy, uznany jest przez naukę współczesną za zupełnie chybiony i, jako taki, w systemie dzisiejszym wychowawczym zajmuje ostatnie miejsce i w dodatku mocno zachwiane u podstaw swoich.

Stan zdrowotny Osady w roku sprawozdawczym uważać można za zupełnie pomyślny—liczba dni infirmeryjnych w porównaniu z rokiem 1902 spadła o 350. Wypadków śmierci nie mieliśmy, dzięki Bogu; ostra influenza, skomplikowana zaatakowaniem lub zapaleniem płuc i oskrzeli, kończyła się pomyślnie; jaglica (trachoma), z którą od paru lat toczymy walkę, osłabła znakomicie w roku sprawozdawczym; w roku zaś bieżącym, jak to stwierdził na miejscu niedawno d-r Kępiński (specyalista), zmniejszanie się liczby trachomatyków idzie jeszcze dalej. Ostateczne wyplenienie w Studzieńcu nieszczęsnej tej choroby jest prawie niemożliwem w obec przypływu ustawicznie do Osady świeżych osobników, przynoszących ze sobą tę straszną chorobę musimy więc ciągle mieć się na baczności; w tym celu więc od czasu do czasu poddajemy wszystkich wychowańców ścisłej rewizyi lekarskiej, chorych ciężej na jaglicę czasowo izolujemy, ogólnie zaś stosujemy we wszystkich rodzinach środki zapobiegawcze, zalecane przez lekarzy.

Na tem miejscu niech nam wolno będzie złożyć ponownie podziękę najgorętszą Szanownemu D-rowi Kępińskiemu, dyrektorowi kliniki prywatnej ocznej w Warszawie, a wypróbowanemu przyjacielowi Osad Rolnych, za odwiedzenie niedawno Studzieńca, zbadanie chorych naszych i udzielenie nam cennych a nader praktycznych wskazówek, do których staramy się zastosować jak najściślej.

Po wyjeździe d-ra Gębarskiego na Daleki Wschód, opiekę lekarską nad zakładami naszymi pełni od niedawna d-r Jan Beł-

съ недавняго времени д-ръ Янъ Бэлковскій, ассистентъ отдѣленія внутренныхъ болѣзней въ больницѣ Младенца Іисуса въ Варшавѣ. Д-ръ Янъ Бэлковскій посѣщаетъ наши заведенія два раза въ мѣсяцъ, въ безотлагательныхъ же случаяхъ приглашается врачъ изъ Жирардова.

Мы уже упомянули, что 1903 годъ въ финансовомъ отношеніи былъ для нашего Общества очень тяжелъ. Для колоніи Студзенецъ онъ оказался прямо бѣдственнымъ: вслѣдствіе неурожая картофеля и плодовъ чрезвычайно затруднительно было пропитать нашихъ воспитанниковъ, особенно въ отношеніи разнообразія ихъ повседневной пищи; чтобы хотя нѣсколько сдѣлать послѣднюю разнообразнѣе мы подносили имъ кислую капусту съ ветчиной, кашей или горохомъ; чаще всего готовился имъ варенный рисъ и клецки съ саломъ, или молокомъ; особенное вниманіе было обращено на хорошее испеченіе хлѣба, причемъ въ случаѣ нужды разрѣшалось отпускать хлѣбъ въ большемъ противъ тарифа количествѣ. Прошлогоднія ненастья сильно мѣшали устройству необходимыхъ для здоровья дальнихъ прогулокъ воспитанниковъ.

Въ январѣ с. г. простился съ колоніею капелланъ ксендзъ Клечиньскій; во все время трехмѣсячнаго ваканта обычное ежедневное богослуженіе очевидно мѣста имѣть не могло, благодаря однако милостивому распоряженію Варшавскаго Архіепископа, въ оба праздники св. Пасхи торжественную литургію отслужилъ въ Студзенцѣ ректоръ костела въ Пущѣ ксендзъ Лагодзиньскій, которому за оказанную нашимъ воспитанникамъ много разъ пастырьскую опеку—спасибо! Пасхальная и обычная квартальная исповѣди состоялись своевременно, благодаря заботамъ Правленія и мѣстнаго начальства.

Въ началѣ апрѣля с. г. въ должность капеллана колоніи вступилъ кс. Антонъ Зелиньскій, бывшій настоятель прихода Бабскъ. Почтеннаго Пастыря привѣтствуемъ на его трудномъ посту, съ полной увѣренностью, что любовь и рвеніе, съ которыми онъ принялся за труды по новой должности, принесутъ въ будущемъ обильные плоды.

Нашъ костелъ, благодаря безимянному жертвователю черезъ посредство Члена Правленія г. Бадовскаго, пріобрѣлъ серебрянную дарохранильницу. Доселѣ у насъ, къ сожа-

kowski, asystent oddziału chorób wewnętrznych w szpitalu D. J. w Warszawie, który dojeżdża dwa razy na miesiąc do zakładów; w razach nagłych wzywany jest lekarz z Żyrardowa.

Wspominaliśmy już wyżej, że rok 1903 pod względem finansowym był dla Towarzystwa naszego wyjątkowo trudnym; dla Osady Studzieniec był on poprostu klęską: nieurodzaj kartofli i owoców, utrudniał niezmiernie żywienie naszych chłopców, pod względem zwłaszcza urozmaicenia podawanej im skromnej strawy codziennej—łataliśmy się kapustą kiszoną gotowaną, suto okraszaną słoniną, z dodaniem kaszy lub grochu; częściej też dawaliśmy im ryż gotowany i kluski ze słoniną lub mlekiem; na wypiek chleba zwrócona też była wielka uwaga, nie odmawialiśmy przytem zwiększenia ilości takowego, o ile potrzeba tego wymagała. Niepogody zeszłoroczne utrudniały też niepomiernie odbywanie przez wychowańców dłuższych spacerów po za obręb Osady, co jest niezmiernie pożądanem dla zdrowia.

W styczniu r. b. opuścił Osadę dotychczasowy kapelan, ksiądz Kleczyński, pod nieobecność trzymiesięczną kapelana, nabożeństwo codzienne w kościołku miejscowym uległo naturalnie przerwie, jakkolwiek, dzięki łaskawości Najdostojniejszego Arcypasterza naszego, nabożeństwo uroczyste w oba dni Wielkiej Nocy odprawił w Studzieńcu ksiądz Łagodziński, rektor Puszczy, któremu też za Jego wielokrotnie okazaną łaskawość i opiekę duszpasterską nad wychowańcami naszymi w tych trudnych, czasach składamy gorące „Bóg zapłać“! Spowiedź wielkanocna, jako też i poprzednia spowiedź kwartalna chłopców, odbyły się we właściwym czasie, dzięki staraniom Zarządu i Zwierzchności miejscowej.

W początkach kwietnia r. b. obowiązki kapelana Osady objął ks. Antoni Zieliński, były proboszcz parafii Babsk.—Witamy Czcigodnego Duszpasterza naszego na tem ważnem bardzo i trudnem stanowisku jego, pełni ufności, że te wielkie zasoby dobrej woli i miłości, które przyniósł ze sobą do Osady nowy nasz kapelan, wydadzą z czasem plon obfity.

Kościołek nasz zdobył piękną ofiarę (bezimienną), za pośrednictwem Członka Zarządu p. Ignacego Badowskiego—kielich srebrny z pokrywą do komunikantów. Dotąd nie posiadamy, nie-

лѣнію, нѣтъ фисгармоніи, необходимой для уроковъ пѣнія, которые по этой причинѣ происходятъ очень неумѣстно — въ костелѣ; это мы отмѣтили уже въ прошлогоднемъ отчетѣ.

Обѣ школы: одна въ предѣлахъ Колоніи, другая внѣ ея, для дѣтей офиціалистовъ, дѣйствуютъ правильно.

Мастерскія, кромѣ упомянутаго временнаго застоя въ производствѣ, не вызываютъ никакихъ возраженій; надѣемся, что текущій годъ будетъ для нихъ благопріятнѣе.

Въ отчетномъ году были произведены въ оградѣ колоніи слѣдующія важнѣйшія работы:

кухня раскрашена масляной краской, печь и пламенникъ перестроены.

въ пекарнѣ перестроена печь для печенія хлѣба.

квартира капеллана ремонтована съ фундамента;

колодецъ возлѣ прачешней очищенъ, труба и насосъ поставлены новые;

одна часть дома для офиціалистовъ покрыта заново гонтомъ;

кромѣ того въ Колоніи исполнено много печныхъ работъ;

издавна заброшенный подвалъ, находящійся подъ домомъ I Семейства, приведенъ въ порядокъ и снабженъ сѣнями съ выходомъ во дворъ; такимъ образомъ, мы пріобрѣли почти безъ издержекъ хорошо освѣщенный и обширный складъ на зелень и капусту.

Оркестръ и пожарная команда заведенія—въ надлежащемъ порядкѣ: въ оркестрѣ замѣчается значительный успѣхъ; въ классѣ музыки два класса: первый — это — настоящій оркестръ, второй—приготовительный классъ.

Что касается нравственнаго уровня нашихъ воспитанниковъ, то отчетный годъ въ этомъ отношеніи—ни чуть не хуже прошлыхъ лѣтъ.

Ради исторической точности, въ концѣ отчета отмѣтимъ слѣдующіе факты изъ жизни колоніи въ ихъ хронологическомъ порядкѣ.

По примѣру прежнихъ лѣтъ, воспитанники сыграли (и очень недурно) къ Рождеству „Ясли"; нѣкоторые мальчики отличились при этомъ хорошей игрой, а одинъ изъ нихъ даже сочинилъ отчасти діалогъ. Устройствомъ „Яслей" очень дѣ-

stety fisharmonii do lekcyi śpiewu, a które odbywają się z tego powodu niewłaściwie w kościele, na co zwracaliśmy już uwagę w sprawozdaniu zeszłorocznem.

Szkoła w obrębie Osady, jako też i szkółka po za Osadą dla dzieci oficyalistów, funkcyonują dobrze.

Warsztaty nasze, prócz zaznaczenia wyżej chwilowego zastoju w produkcyi; uwag nie nastręczają; żywimy nadzieję, że rok bieżący będzie pomyślniejszym dla nich.

Z robót, dokonanych w roku ubiegłym wewnątrz Osady, musimy zaznaczyć kilka kapitalnych;

kuchnia zakładowa pomalowana cała na olejno, przebudowano piec i palenisko;

w piekarni przestawiono piec do pieczenia chleba;

mieszkanie, przeznaczone dla księdza kapelana, odrestaurowano gruntownie;

studnię u pralni oczyszczono, zmieniono rurę i pompę;

jedną stronę domu, zamieszkałego przez rodziny oficyalistów pokryto dachem z nowej gonty;

dokonano w Osadzie dużo robót zduńskich;

znajdującą się pod domkiem Rodziny I-ej i zaniedbaną od lat dawnych piwnicę uporządkowano i dobudowano sioneczki do niej z wejściem z podwórza; zyskaliśmy przez to, prawie bez kosztów widny i obszerny skład na włoszczyznę i kapustę.

Orkiestra zakładowa i straż ogniowa—w porządku; pierwsza z nich ujawnia znaczne postępy: klasa muzyki posiada dwa oddziały—pierwszy z nich, to właśnie orkiestra czynna, drugi stanowi klasę przygotowawczą.

Pod względem poziomu moralnego wychowańców, rok sprawozdawczy do gorszych bynajmniej nie należy,

K'woli ścisłości historycznej, mamy do zanotowania w końcu sprawozdania fakty, które zaznaczyły się w życiu Osady naszej w roku 1903, w chronologicznym ich porządku:

Jasełka na Boże Narodzenie były odegrywane bardzo udatnie, podobnie jak w roku zeszłym, przez wychowańców Osady, z pomiędzy których kilku odznaczyło się grą wyborną, a jeden z nich S. R. był też w części autorem dyalogów. Organizacyą jasełek

ятельно занимался Отецъ I Семейства г. Минцеръ, которому за доставленное Колоніи развлеченіе слѣдуетъ истинная признательность.

14 мая, по обычаю, торжественно отпраздновалась годовщина открытія колоніи.

Въ іюнѣ посѣтили нашу колонію почтенные наши гости изъ Варшавы: гг. Юлія Виманъ, баронесса Софья Гартингъ, Ляура Семеньская и Члены Комитета: судья г. А. Мольденгаверъ и г. Феликсъ Бобровскій.

21 іюня воспитанники нашего патроната, числомъ 19, съ Предсѣдательствующимъ въ Правленіи во главѣ, устроили богомольное путешествіе въ Студзенецъ, по случаю храмового Праздника Пресв. Богородицы. Слѣдуетъ и впредь стараться устраивать хотя одну такую экскурсію въ годъ; правда, организаторамъ достается много хлопотъ, но зато сколько отъ этого удовольствія для обѣихъ сторонъ, сколько пользы въ педагогическомъ отношеніи!

Наконецъ, слѣдуетъ еще отмѣтить два очень интересныхъ посѣщеній колоніи Студзенецъ осенью прошлаго года, а именно:

Д-ръ Людвикъ Серковскій, судья изъ Грудка подъ Львовомъ весьма подробно изслѣдовалъ оба наши заведенія, по образцу которыхъ будетъ, по словамъ нашего почтеннаго гостя, устроено первое исправительное заведеніе для несовершеннолѣтнихъ въ Галиціи. Искреннія слова одобренія, которыя достойный гость высказалъ управленію нашихъ заведеній, запечатлѣются навсегда въ нашихъ сердцахъ, какъ отрадное и дорогое воспоминаніе;

Въ ноябрѣ 1903 года посѣтили Студзенецъ и Пущу литераторы изъ Варшавы гг. Папескій (Курьеръ Варшавскій), Влодекъ (Вѣкъ и Газета Польска), Лешновскій (Газета Варшавска) въ сопровожденіи Предсѣдательствующаго въ Правленіи и г. Бенькевича, члена Правленія. Экскурсія имѣла успѣхъ во всѣхъ отношеніяхъ. Почтенные гости, по возвращеніи своемъ, одарили насъ рядомъ прекрасныхъ журнальныхъ статьей, знакомящихъ читающую публику съ подробностями экскурсіи и выведенными изъ оной соображеніями. Благодаримъ ихъ за это отъ глубины сердца!

zajmował się gorliwie Ojciec Rodziny I-ej p. Mincer, któremu należą się słowa uznania za tę wielką dla Osady przyjemność.

W dniu 14 maja, obchodzono jak zwykle uroczyście rocznicę otwarcia Osady.

W czerwcu zwiedzili naszą Osadę mili goście z Warszawy: panie Julia z Czabanów Wiemanowa, Zofja Baronowa Hartingh, panna Laura Siemieńska, oraz panowie Członkowie Komitetu: sędzia Aleks. Moldenhawer i Feliks Bobrowski.

W dniu 21 czerwca odbyła się doroczna wycieczka do Studzieńca chłopców naszych z patronatu w liczbie 19-stu na odpust N. M. P. pod wodzą Przewodniczącego w Zarządzie. Wycieczka udała się wybornie. Nie znajdujemy dość słów zachęty do praktykowania i w przyszłości, chociażby jednej takiej wycieczki w ciągu roku—organizacya wycieczki nie odbywa się bez kłopotu dla organizatorów, ale ileż pociechy przynosi ona dla obu stron, ile dobrych owoców pod względem wychowawczym!..

W końcu mamy do zaznaczenia dwie jeszcze ciekawe bardzo wizyty Studzieńca w jesieni r. z.

Pierwsza z nich—to odwiedziny d-ra Ludwika Serkowskiego, sędziego z Gródka pod Lwowem, który badał bardzo szczegółowo oba zakłady nasze, na których, według zapewnień szanownego gościa naszego, ma być wzorowany pierwszy w Galicyi zakład karno-poprawczy dla nieletnich. Serdeczne wyrazy, z któremi zwracał się szanowny gość nasz do wychowańców i wychowanek naszych oraz uznanie i zachęta, jakiemi darzył zwierzchność zakładów, pozostaną niezatartem nigdy i najmilszem wspomnieniem dla nas.

Ostatnią z kolei liczniejszą do Studzieńca i Puszczy w r. 1903 była wycieczka w listopadzie panów literatów z Warszawy: Papieskiego (Kuryer Warsz.), Włodka (Wiek i Gazeta Polska) i Lesznowskiego (Gazeta Warszawska), którym towarzyszyli Przewodniczący w Zarządzie i Członek Zarządu p. Bieńkiewicz. Wycieczka udała się pod każdym względem. Słowa uznania i przyjaźni serdecznej otrzymaliśmy od szanownych gości naszych w postaci pięknych i wyczerpujących artykułów dziennikarskich, informujących szerszą publiczność o szczegółach wycieczki i poczynionych spostrzeżeniach, a za które z głębi serca dziękujemy zacnym przyjaciołom naszym.

Отчетъ нашъ о Студзенцѣ заканчиваемъ скромнымъ, но искреннимъ пожеланіемъ, обращеннымъ къ сотрудникамъ нашимъ въ колоніи, дабы они продолжали свою мирную работу, освящая ее взаимною любовью и надеждою, что Богъ будетъ ихъ сопутствовать своимъ благословеніемъ. Всѣхъ же благонамѣренныхъ людей, которымъ не равнодушны судьба нашего общества и будущее молодаго поколѣнія, мы отъ глубины души просимъ не забывать о тѣхъ нашихъ заведеніяхъ, гдѣ въ тихомъ лѣсистомъ уголкѣ молодые и слабые розсадники крѣпнутъ и воспитываются для будущей жизненной борьбы.

Sprawozdanie nasze o Studziencu kończymy skromnem, ale gorącem życzeniem dla pracowników zakładu, ażeby nie ustawali w pracy, pielęgnując zgodę, miłość wzajemną, a Bóg tej ich pracy błogosławić będzie...

Wszystkich zaś, którym drogą jest dola naszego społeczeństwa i przyszłość młodego pokolenia, wzywamy gorąco, aby nie zapominali o tych zakładach naszych, gdzie w cichem ustroniu leśnem pielęgnują się młode chwiejne płonki i zabezpieczają na przyszłe burze i walki życiowe...

Въ Пущѣ.

Объ этомъ, небольшомъ по числу воспитанницъ, но симпатичномъ исправительно-воспитательномъ заведеніи для дѣвочекъ въ отчетѣ за 1903 годъ мы можемъ повторить то, что мы не разъ отмѣтили уже на этомъ мѣстѣ: тамъ все обстояло благополучно и согласно регламенту, и, что важнѣе всего, ибо не можетъ быть исчерпано ни уставомъ, ни инструкціей, такъ это фактъ, что воспитаніемъ въ Пущѣ руководитъ идея искренней христіанской любви, глубокой вѣры и непоколебимаго уваженія къ добродѣтели и правдѣ. Въ отношеніи вліянія и нравственнаго направленія воспитанницы наши, поистинѣ, находятся въ очень благопріятныхъ условьяхъ: реколлекціи, устраиваемыя нѣсколько разъ въ годъ по важнѣйшимъ праздникамъ, и продолжающіяся нѣсколько дней съ ряду подъ руководствомъ просвѣщеннаго и почтеннаго ксендза Лагодзиньскаго, какъ подготовка къ исповѣди; старательныя упражненія въ хоровомъ церковномъ пѣніи; поучительныя чтенія и бесѣды, на первомъ же планѣ усердный трудъ начальства заведенія съ цѣлью распознать недостатки отданныхъ ему на попеченіе воспитанницъ—вотъ, болѣе-менѣе, нравственная атмосфера нашего заведенія въ Пущѣ. Если ко всему этому добавимъ, что воспитанницъ нашихъ питаютъ вполнѣ хорошо и что пріучаютъ ихъ неусыпно къ труду по домашнему обиходу, кухнѣ, скотному и птичьему двору, саду и сельскому хозяйству, въ которомъ уборку хлѣба, картофеля, травъ и сѣна совершаютъ почти исключительно наши воспитанницы,—то въ концѣ концовъ мы можемъ съ радостью отмѣтить, что наше заведеніе въ Пущѣ, съ Божіей помощью, исполняетъ свой долгъ, какъ слѣдуетъ. Если результатъ не всегда, къ сожалѣнію, соотвѣтствуетъ своему назначенію, то вину надо приписать скорѣе той глубинѣ нравственной порчи, съ которой поступаютъ уже въ наше за-

W Puszczy.

O tym minjaturowym naszym pod względem liczby wychowanek, ale sympatycznym zakładzie poprawczo-wychowawczym dla dziewcząt, możemy i za rok ubiegły powtórzyć z przyjemnością to, co się już nieraz na tem miejscu zaznaczyło, że działo się tam wszystko dobrze i zgodnie z regulaminem obowiązującym, a, nadewszystko, czego ani ustawa, ani regulamin wyczerpać nie mogą, że wychowaniem w Puszczy kieruje gorąca miłość chrześcijańska, wiara głęboka i cześć bezgraniczna niemal dla cnoty i prawdy... pod względem wpływu i kierunku moralnego wychowanki nasze postawione są w warunkach niezwykle korzystnych: kilkakrotne w ciągu roku, trwające po dni kilka rekolekcye pod kierunkiem światłego i świątobliwego kapłana ks. Łagodzińskiego, jako przygotowanie do spowiedzi i komunji św. w główniejsze uroczystości doroczne, uprawiany starannie śpiew kościelny chóralny, budujące czytania, a nadewszystko praca usilna zwierzchności zakładu nad poznaniem wad i słabości powierzonych jej pieczy wychowanek—oto mniej więcej atmosfera moralna naszego zakładu w Puszczy. Jeśli do tego dodamy, że wychowanki nasze są odżywiane zupełnie dobrze, że są one wdrażane do ustawicznej pracy około domu, kuchni, obory, kurnika, ogrodu i gospodarstwa rolnego, w którem sprzętu zboża, okopowin, traw i siana dokonywają wyłącznie prawie wychowanki, to przyznać w końcu musimy z przyjemnością, że zakład nasz w Puszczy spełnia, przy pomocy Bożej, obowiązek swój dobrze. Jeżeli rezultat nie zawsze, niestety, odpowiada założeniu swojemu, to winę przypisać raczej należy głębi zepsucia moralnego niektórych osobników, przybywających do zakładu naszego. Zaznaczyć na-

*) Wychowanek mieliśmy w r. 1903 -15; ubyło 3; przybyło 3; pozostało na rok 1904—15.

веденіе молодыя воспитанницы. Слѣдуетъ однако замѣтить что именно съ цѣлью нравственнаго укрѣпленія нашихъ воспитанницъ по оставленіи ими заведенія, и начальство Пущи, и Правленіе, прилагаютъ всѣ заботы и старанія, чтобы б. воспитанницу, съ момента оставленія ею заведенія, окружить возможно здоровой и чистой атмосферой, не отвлекая ея въ то же время отъ труда. Уже въ прошломъ году мы упомянули, что исключительно съ этой цѣлью смотрительница заведенія, не щадя времени, ни труда, ведетъ обширную переписку съ б. воспитанницами, ихъ хозяйками и священниками мѣстныхъ приходовъ; что же касается воспитанницъ, поселяющихся въ Варшавѣ, то для нихъ мы недавно снискали дѣятельную опекуншу въ лицѣ Г-жи Юзефы Янишовской, которая въ отношеніяхъ къ нимъ выказываетъ материнскую любовь и доброту. Со скорбью мы доджны отмѣтить фактъ, что со стороны семействъ воспитанницъ мы не только не получаемъ никакого содѣйствія нашему труду, но напротивъ, должны часто бороться съ проникающей оттуда порчей: нерѣдко это просто безнадежный Сизифовъ трудъ..., но уставать нельзя!

Возвращаясь къ дѣламъ нашего заведенія, можемъ развѣ выразить желаніе, чтобы просторное и свѣтлое зданіе въ Пущѣ пріютило въ будущемъ большее, чѣмъ доселѣ, число бездольныхъ и несчастныхъ воспитанницъ, которыя несомнѣнно найдутъ здѣсь то, въ чемъ отказала имъ судьба, именно: материнское попеченье и здоровое нравственное руководительство.

Какъ извѣстно, Пуща—это строгій интернатъ: воспитанницы даже отпусковъ не получаютъ; поэтому очень желательно по крайней мѣрѣ нѣсколько разъ въ годъ устраивать болѣе отдаленныя экскурсіи воситанницъ съ начальствомъ заведенія во главѣ. Осенью прошлаго года состоялась первая попытка въ этомъ родѣ, именно, поѣздка въ Медневицы, въ разстояніи двухъ миль отъ Пущи; экскурсія имѣла полный успѣхъ, и желательно былобы повторить ее и въ нынѣшнемъ году. Вотъ что разсказываетъ объ этомъ Смотрительница Пущи, подробно описавшая всю экскурсію: „24 сентября при очень хорошей погодѣ мы отправились въ путь около 8 или 9 часовъ утра. 15 нашихъ дѣвушекъ вмѣстѣ съ надзирательницами усѣлись въ трехъ большихъ нанятыхъ нами телѣгахъ. Любопытно и пріятно было видѣть радостное выраженіе лицъ нашихъ вос-

leży, że w kierunku właśnie umocnienia moralnego wychowanek naszych, po opuszczeniu przez nie zakładu, i zwierzchność Puszczy i Zarząd, przedsiębiorą wszelkie możliwe starania i zabiegi, ażeby byłą wychowankę, od chwili opuszczenia przez nią zakładu otoczyć jak najzdrowszą atmosferą moralną, nie odrywając od pracy... Wspominaliśmy już w roku zeszłym na tem miejscu, że w tym właśnie celu jedynie przełożona zakładu nie szczędzi trudów w podtrzymywaniu rozległej korrespondencyi z byłemi wychowankami i ich chlebodawczyniami, jako też z proboszczami parafii miejscowych; dla przebywających zaś wychowanek naszych w Warszawie zdobyliśmy dzielną opiekunkę w osobie pani Józefy Janiszowskiej, która jest dla wychowanek naszych rozumną i kochającą matką... ze smutkiem zaznaczyć należy, iż ze strony rodziny wychowanek, nie tylko w tej pracy naszej nie mamy pomocy, ale przeciwnie, musimy nieraz walczyć ze zgorszeniem, wiejącem ztamtąd... jest to więc częstokroć praca Syzyfa, niewdzięczna i beznadziejna, ale ustawać w niej nie wolno!

Wracając do zakładu naszego, możemy chyba wyrazić życzenie, aby w przyszłości jasny i przestronny lokal nasz zakładowy dał przytułek większej aniżeli dotąd liczbie bezdomnych i nieszczęśliwych pensyonarek, w którym te ostatnie znajdują snadnie to, czego im świat odmówił, t. j. opiekę macierzyńską i zdrowy kierunek moralny...

Jak wiadomo, Puszcza nasza jest ścisłym internatem: wychowanki nawet z urlopów nie korzystają, pożądanemi więc są ze wszech miar, chociażby kilka razy do roku, dalsze wycieczki zbiorowe wychowanek pod wodzą zwierzchności zakładu. Jedna właśnie z takich wycieczek odbyła się, rodzajem próby, w jesieni roku zeszłego, do odległych od Puszczy o dwie mile drogi Miedniewic; wycieczka udała się jak najlepiej, i życzyć należy, aby się ją i w roku bieżącym powtórzyć dało. Dajemy tu głos Przełożonej Puszczy. która opisała nam dokładnie przebieg wycieczki. „24 września w dzień bardzo pogodny, między godziną 8-ą a 9-ą rano, wyruszyłyśmy w drogę. 15 dziewcząt naszych wraz z paniami dozorującemi umieściło się w trzech najętych pakownych bryczkach. Trzeba było widzieć malującą się na młodych twarzyczkach wychowanek naszych radość w chwili

питанницъ въ минуту выѣзда: большинство изъ нихъ въ продолженіи нѣсколькихъ лѣтъ не покидало предѣловъ пріюта. При переѣздѣ черезъ полотно желѣзной дороги—новая радость: всѣ головки поварачиваются назадъ, далеко провожая взорами проѣзжающіе поѣзда. Наконецъ, около полудня мы пріѣхали на мѣсто. Несмотря на усталость и голодъ, первымъ нашимъ дѣломъ было пойти въ костелъ и помолиться отъ глубины сердца передъ чудотворной иконой Святого Семейства. Затѣмъ мы отправились въ чайную, къ счастью, совершенно въ этотъ день пустую; тутъ наши дѣвушки сѣли вокругъ большого стола, имъ подали колбасу, хлѣбъ, сыръ, булки, чай, пряники, немного конфетовъ и грушъ. Послѣ обѣда мы вторично посѣтили костелъ и осмотрѣли подземелье, гдѣ почиваютъ хорошо сохранившіяся остатки основателей костела и монаховъ; на дѣвушекъ нашихъ это произвело большое впечатлѣніе. Въ 4 часа по полудни мы тронулись въ обратный путь. Дѣвочки вели себя безупречно, какъ во время пути, такъ и на мѣстѣ въ Медневицахъ. Экскурсія, которую мы совершили на деньги, пожертвованныя Г-жей Виманъ, во всѣхъ отношеніяхъ повліяла хорошо на наши воспитанницы, и испытанныя впечатлѣнія на долгое время послужили предметомъ разговоровъ и поучительныхъ съ ними бесѣдъ."

Этой симпатичной картинкой мы кончаемъ нашъ отчетъ о Пущѣ, желая ея начальству дабы оно, какъ и доселѣ, не ослабѣвало въ трудахъ и любви къ дѣлу, которому оно призвано служить, любви, повторяемъ, о коей Св. Павелъ Апостолъ говоритъ, что она „долготерпитъ, милосердствуетъ не завидуетъ, не превозносится, не гордится, не безчинствуетъ, не раздражается... все покрываетъ, всего надѣется, все переноситъ..." I Посл: къ Коринѳ. Гл. XIII 4—7.

---

wyjazdu, bo też wiele było pomiędzy niemi takich, które przez lat kilka po za Puszczę nie wyjrzały. Przy przejeździe przez plant kolejowy nowa radość—wszystkie główki odwracały się, śledząc długo wzrokiem przebiegające pociągi. Nareszcie około południa przybyłyśmy na miejsce. Pomimo znużenia podróżą i głodu, pierwszą rzeczą naszą było pójść do kościoła i pomodlić się gorąco przed cudownym obrazem Świętej Rodziny. Następnie udałyśmy się do herbaciarni, na szczęście, zupełnie pustej w tym dniu, i tam dziewczęta nasze zajęły stół długi—podano im pożywienie, złożone z kiełbasy, chleba, sera, bułek i herbaty, na zakończenie zaś uczty otrzymały trochę karmelków, pierników i gruszek. Po posiłku nastąpiło powtórne zwiedzanie kościoła i podziemi, w których spoczywają zachowane dobrze zwłoki fundatorów kościoła i zakonników; wielkie to na dziewczętach naszych zrobiło wrażenie. O g. 4-ej po południu wyruszyłyśmy w drogę powrotną. Dziewczęta nasze, tak na miejscu, jak w drodze, zachowywały się bez zarzutu. Wycieczka ta do Miedniewic, którą odbyłyśmy za pieniądze, ofiarowane dla wychowanek przez panią Wieman, wpłynęła dodatnio pod każdym względem na nasze wychowanki, a odniesione wrażenia dostarczyły wątku do długich rozmów i pouczających z niemi pogadanek..."

Na tym wdzięcznym obrazku zakończymy sprawozdanie nasze o Puszczy, składając życzenia zwierzchności, aby, jak dotąd, nie ustawała w pracy i miłości dla sprawy, której służy w tej *miłości*, powtarzamy, o której mówi Paweł Święty, że „cierpliwa jest, łaskawa jest, nie zajrzy, złości nie wyrządza, nie wzrusza się ku gniewu... wszystko znosi, wszystkiego się spodziewa i wszystko wytrwa..." (I Kor: R XIII 4—7).

Патронатъ.

Патронажъ или Патронатъ? *)

Когда мы шесть лѣтъ тому назадъ принялись за опеку надъ бывшими воспитанниками и воспитанницами нашихъ заведеній въ Студзенцѣ и Пущѣ, опеку эту мы назвали по польски „патронажемъ", словомъ заимствованнымъ у французовъ, которые издавна усвоили сіе названіе для обозначенія этой опеки sui generis, и у которыхъ мы, какъ извѣстно, позаимствовали, не всегда впрочемъ удачно, почти всю юридическую гражданскую терминологію. Ежедневнымъ періодическимъ нашимъ изданіямъ терминъ „патронажъ" не понравился, и почти всѣ наши газеты, говоря объ опекѣ Общества Земледѣльческихъ Колоній надъ б. воспитанниками и воспитанницами, называютъ ее „патронатомъ". Для устраненія сомнѣнія, мы обратились къ нѣсколькимъ выдающимся юристамъ и филологамъ; между послѣдними удостоили насъ отвѣтомъ покойный Янъ Карловичъ и проф. Адамъ Крыньскій. Оба наши ученые склоняются въ пользу слова „патронатъ", какъ болѣе соотвѣтствующаго латинской культурѣ нашего народа и его духу. Въ виду научнаго разъясненія этого вопроса, мы рѣшились на предъ употреблять терминъ „патронатъ" для обозначенія опеки Общества Земледѣльческихъ Колоній надъ б. воспитанниками и воспитанницами нашихъ заведеній.

*) вопросъ этотъ касается только польской рѣчи.

Patronat.

Patronaż czy Patronat?

Gdyśmy się zebrali przed sześciu laty do spraw opieki nad byłymi wychowańcami i wychowankami zakładów naszych w Studzieńcu i Puszczy, tę naszą opiekę ochrzciliśmy mianem „patronażu", zapożyczonem od francuzów, którzy uprawiają oddawna i wszechstronnie tę opiekę sui generis, a od których przejęliśmy, jak wiadomo, nie zawsze szczęśliwie, całą niemal terminologią prawniczą—cywilną. Prassie codziennej termin nasz „patronaż" nie przypadł do smaku—dzienniki nasze, prawie bez wyjątku, używają wyrazu „patronat", ilekroć mowa jest o opiece T-wa Osad Rolnych nad byłymi swoimi wychowańcami i wychowankami. W celu wyjaśnienia wątpliwości, zwróciliśmy się do kilku wybitnych prawników i filologów; z pomiędzy tych ostatnich zaszczycili nas odpowiedzią ś. p. Jan Karłowicz i prof. Adam Kryński. Obaj powołani uczeni nasi przychylają się do nazwy „patronatu", jako bardziej odpowiadającej kulturze łacińskiej naszego narodu i jej duchowi. W obec oświetlenia naukowo kwestyi naszej, postanowiliśmy odtąd trzymać się stanowczo terminu „patronat", ilekroć będzie mowa o opiece T-wa Osad Rolnych nad byłymi wychowańcami i wychowankami zakładów naszych.

Въ исторіи нашего патроната отчетный годъ отмѣтился выдающимся образомъ: постановленіемъ Комитета отъ іюня 1903 года была наряжена особая комиссія для разработки регламента, имѣющаго положить прочное основаніе и дать организацію для нашей опеки. Во исполненіе этого постановленія, названный регламентъ, послѣ предворительнаго разсмотрѣнія Комиссіей, представленъ былъ въ Комитетъ, послѣдній передалъ его для введенія въ дѣйствіе Правленію Общества. Такимъ образомъ, въ жизни нашего Общества произошло событіе, имѣющее значеніе едва ли не общественное и гуманитарное: патронатъ нашъ получилъ прочное для себя основаніе и занялъ подобающее ему мѣсто среди солидныхъ благотворительныхъ учрежденій въ нашемъ краѣ. Чтобы уяснить себѣ надлежащимъ образомъ значеніе этого факта, мы добавимъ нѣсколько объяснительныхъ словъ о нашей опекѣ.

Какъ извѣстно, 18-лѣтній возрастъ составляетъ крайній предѣлъ, по достиженіи коего, согласно требованію Устава, дальнѣйшее пребываніе воспитанника или воспитанницы въ нашихъ заведеніяхъ не допускается, независимо отъ этого, наступило ли ихъ исправленіе, или же нѣтъ. Въ виду этого, наша молодежъ, по оставленіи заведеній, согласно Уставу Общества и Уставу Студзенца и Пущи, поступаетъ подъ опеку Общества, продолжающуюся обязательно до времени достиженія 21-лѣтняго возраста, т. е. гражданскаго совершеннолѣтія; однако добровольная опека можетъ продолжаться и долѣе. Цѣлью нашего патроната, какъ показываетъ само названіе, служитъ именно отправленіе названной опеки черезъ опекуновъ, приглашенныхъ изъ среды Членовъ Общества. Статья 4-ая регламента излагаетъ въ общихъ чертахъ эти обязанности опекуновъ и опекунщъ, а именно: пріискивать для своихъ подопечныхъ занятія, помѣщать ихъ у хозяевъ, на фабрикахъ, въ ремесленныхъ мастерскихъ, для дальнѣйшаго обученія, въ садахъ, въ сельскомъ хозяйствѣ, договариваться съ хозяевами, слѣдить за исполненіемъ этихъ договоровъ, пріучать нашихъ воспитанниковъ и воспитанницъ къ труду и бережливости, поощрять къ исполненію религіозныхъ обязанностей, пещись объ ихъ здоровьи, выдавать пособія деньгами,

W dziejach naszego patronatu rok sprawozdawczy zaznaczył się dość wybitnie: w skutek bowiem uchwały Komitetu z czerwca, 1903 r., powołaną została komisya specyalna do opracowania regulaminu, mającego nadać opiece naszej trwałą podstawę i organizacyą. W wykonaniu powyższej uchwały, rzeczony regulamin, po uprzedniem przedyskutowaniu go w komissyi, złożony został Komitetowi, a ten ostatni przekazał go Zarządowi Towarzystwa, celem wprowadzenia w życie.

Stał się więc w dziejach T-wa Osad Rolnych fakt doniosłości społecznej i humanitarnej—nadano bowiem podstawę trwałą instytucyi naszego Patronatu, zaznaczając mu należne stanowisko w rzędzie najpoważniejszych instytucyi kraju naszego. Ażeby uprzytomnić sobie należycie ważność tego faktu, musimy dorzucić tu parę słów informacyi o naszej opiece.

Jak wiadomo, ukończone lat 18 wieku stanowią kres, po za którym dalszy pobyt wychowańca lub wychowanki w zakładach naszych, z mocy Ustawy, miejsca mieć nie może, bez względu, czy poprawa moralna nastąpiła i jest stanowczą, lub nie. Młodzież więc nasza, po opuszczeniu zakładów, przechodzi w myśl Ustawy Towarzystwa i Ustawy Studzieńca i Puszczy, pod opiekę T-wa, która trwa obowiązkowo do lat 21, t. j. do nastąpienia pełnoletności cywilnej pupilów, jakkolwiek dobrowolna trwać może i dłużej. Celem więc patronatu naszego, jak to sama nazwa wskazuje, jest to właśnie wykonywanie opieki, o której mowa, przez opiekunów, powołanych z pomiędzy Członków Towarzystwa. Punkt 4-y Regulaminu streszcza mniej więcej obowiązki opiekunów i opiekunek, a mianowicie: wyszukiwanie zajęcia dla swoich pupilów i pupilek, lokowania ich u chlebodawców, w fabrykach, warsztatach rzemieślniczych, dla dalszej nauki, w ogrodach i rolnictwie, zawierania umów z chlebodawcami, dopilnowania spełnienia tych umów, wdrażanie wychowańców i wychowanek naszych do pracy i oszczędności, zachęcanie do praktyk religijnych, czuwanie nad ich zdrowiem, udzielanie wsparć pieniężnych, lub w naturze, w miarę potrzeby i możności,

или натурой, по мѣрѣ возможности и въ случаѣ надобности раичительно слѣдить за ихъ нравственнымъ прогрессомъ и развитіемъ характера, быть посредниками между воспитанниками и его родными, или хозяевами, защищать ихъ на судѣ и проч. и проч. Отсюда ясно, какое громадное значеніе въ основѣ своей и въ цѣляхъ,—имѣетъ попеченіе о молодежи, оставляющей наши исправительно-воспитательныя заведенія, будучи какъ бы продолженіемъ и завершеніемъ всей нашей воспитательной системы. Чего не успѣемъ совершить въ Студзенцѣ и Пущѣ, по недостатку ли времени, или по другимъ причинамъ, то беретъ на себя опека, чтобы черезъ нѣсколько лѣтъ, полныхъ тяжкаго труда, возвратить обществу нравственно возрожденнаго, обученнаго спеціально какому нибудь ремеслу и привыкшаго къ честному труду сочлена. Спросятъ насъ, быть можетъ: что-жъ это за чудотворная какая то сила у нашего патроната—нравственно возраждать индивидуумъ, неуспѣвшее исправиться въ нашихъ заведеніяхъ? Отвѣтимъ:—нѣтъ! опека, будь она верхомъ заботливости, не предохранитъ отъ паденія всѣхъ подопечныхъ, какъ не предотвратитъ случаевъ смерти больница, лучшимъ образомъ устроенная, но, благодаря попеченію, процентъ нравственной смертности уменьшается,—это несомнѣнно, ибо фактъ этотъ подтверждается цифровыми данными. То, что изъ числа 200 слишкомъ человѣкъ молодежи, состоящихъ подъ опекой патроната, цифра, такъ наз., рецидивистовъ колеблется между 8 и 10%., остальные же, желая трудиться, находятъ для себя работу, благодаря опекѣ, говоритъ самъ за себя и свидѣтельствуетъ, что наши заведенія въ Студзенцѣ и Пущѣ и патронатъ исполняютъ сравнительно хорошо свой общественный долгъ нравственнаго исцѣленія опекаемой ими молодежи.

Интересующихся дѣломъ предложенной организаціи патроната мы отсылаемъ къ подлинному тексту регламента, разработаннаго Комиссіей, здѣсь же отмѣтимъ только, что предпринятая организація ни въ чемъ не отступаетъ отъ прежняго принципа, по которому патронатъ и впредь остается за Правленіемъ Общ, а respective за Предсѣдательст. въ Правленіи, который по должности есть опекунъ всѣхъ б. воспитанниковъ и воспитанницъ нашихъ заведеній и главный руководитель патроната. Согласно Уставу, регламентъ приглашаетъ въ со-

czuwanie pilne nad postępem moralnym i rozwojem charakteru, pośrednictwo pomiędzy pupilem a rodziną jego, lub chlebodawcą, obrona prawna i t. d. i t. d, Z powyższego widzimy, jak doniosłą jest w założeniu swojem i celach opieka nad młodzieżą, opuszczającą zakłady nasze poprawczo-wychowawcze, będąc niejako kontynuacyą i ukoronowaniem całego systemu naszego wychowawczego. Czego nie zdołano dokonać w Studzieńcu i Puszczy, już to dla krótkości czasu, już to dla mnóstwa innych przyczyn, to bierze na barki swoje opieka, ażeby, po kilku latach pracy mozolnej, zwrócić społeczeństwu swojemu osobnika, odrodzonego moralnie, uzdolnionego fachowo i wdrożonego do pracy uczciwej. Zapytają nas: czy patronat posiada moc jakąś cudotwórczą uzdrowienia moralnego osobnika, który opuścił zakłady nasze niepoprawionym?—odpowiemy—nie! opieka, chociażby najtroskliwsza, najrozumniejsza, nie uchroni *wszystkich* osobników od upadku, jak nie uchroni szpital, najlepiej urządzony od wypadków śmierci, ale że, dzięki, opiece, procent śmierci moralnej zmniejsza się i to stanowczo, to nie ulega wątpliwości, bo się stwierdza cyframi... Fakt, iż z pomiędzy 200-stu przeszło młodzieży naszej, pozostającej obecnie pod opieką patronatu, liczba t. zw. recydywistów obraca się zaledwie około 8 do 10%, że reszta, pragnąca pracować szczerze, pracę tę, dzięki opiece, znajduje dla siebie i w niej trwa, mówi sam za siebie i dowodzi snadnie, że zakłady nasze w Studzieńcu i Puszczy, łącznie z patronatem, obowiązek swój społeczny poprawy moralnej powierzonej pieczy ich młodzieży spełniają względnie dobrze.

Interesujących się sprawą zaprojektowanej dopiero organizacyi patronatu, odsełamy do tekstu regulaminu, opracowanego przez komissyą, tutaj zaś zaznaczymy jeno, że organizacya rzeczona nie odstępuje w niczem od dotychczasowej zasady, mocą której patronat i nadal pozostaje niewzruszenie przy Zarządzie T-wa, a respective przy Przewodniczącym w Zarządzie, który z urzędu jest opiekunem wszystkich byłych wychowańców i wychowanek zakładów naszych i głównym kierownikiem patronatu. Regulamin powołuje do współpracownictwa, zgodnie

трудники изъ числа Членовъ Общества опекуновъ и опекуншъ, которые по дѣламъ опеки собираются на совѣщанія при участіи постороннихъ лицъ, приглашаемыхъ по мѣрѣ надобности, въ качествѣ экспертовъ. Важнѣйшія постановленія совѣщанія опекуновъ, послѣ разсмотрѣнія ихъ въ Правленіи, будутъ сообщаемы опекунамъ и опекуншамъ, проживающимъ какъ въ Варшавѣ, такъ и внѣ ея. Слѣдуетъ ожидать, что совѣщаніями опекуновъ будетъ со временемъ разработанъ цѣлый рядъ полезныхъ на будущее время указаній для опекуновъ и опекуншъ.

Теперь послушаемъ, какъ единогласно высказалась комиссія о значеніи нашего патроната, вообще: „Патронатъ (см. протоколъ засѣданія отъ 9 января) не только опредѣляется подлежащими статьями Уставовъ и Инструкцій, обязательныхъ для Общ. Земл. Колоній, но сверхъ того является самъ по себѣ учрежденіемъ самостоятельнымъ и весьма полезнымъ, вызваннымъ насущной и крайней потребностью нашего Общества—распространить матеріальную и нравственную опеку надъ всей толпой недорослей, оставляющихъ ежегодно наши заведенія и покидаемыхъ безъ помощи въ большомъ городѣ; удержать ихъ на извѣстной нравственной высотѣ, не дозволить этимъ исторгнутымъ изъ омута порчи юношамъ опять покатиться туда и, можетъ быть, безвозвратно,—должно быть самой важной и безотлагательной заботой Общества. Въ виду этого, Комиссія полагаетъ, что къ участью въ патронатѣ слѣдуетъ пригласить самый широкій кругъ нашего общества, не исключая приходскихъ священниковъ, такъ наз. интелигенціи, ремесленниковъ и т. д. и убѣдительно рекомендуетъ Правленію направить въ эту сторону свою дѣятельность.

Одинъ изъ сотрудниковъ нашихъ ежедневныхъ изданій, которому мы впрочемъ обязаны многими полезными указаніями, по поводу Ежегодника Общества за 1902 г. замѣчаетъ: (Ежедневный Курьеръ 315/1903.) „Граждане не могутъ равнодушно относиться къ вопросу, останется ли несовершеннолѣтній преступникъ злодѣемъ, или сдѣлается полезнымъ членомъ общества; ибо подобно тому, какъ одна овца сообщаетъ парши всему стаду, такъ и одинъ преступникъ, направленный па путь добродѣтели, становится ревностнымъ побор-

z ustawą, grono opiekunów i opiekunek z pośród członków Towarzystwa, którzy mają się zbierać na narady wspólne w sprawach opieki, wzmocnione udziałem osób postronnych, zaproszonych, w miarę potrzeby, w charakterze biegłych. Ważniejsze uchwały rady opiekunów, po rozważeniu ich przez Zarząd, będą komunikowane opiekunom i opiekunkom, zarówno w Warszawie, jak i na prowincyi zamieszkałym. Należy spodziewać się, że narady opiekunów wyrobią szereg cennych wskazówek praktycznych na przyszłość dla naszych opiekunów i opiekunek.

A teraz posłuchajmy, co komissya, powołana do ułożenia regulaminu organizacyi patronatu, orzekła jednozgodnie o znaczeniu naszego patronatu: „patronat (vide protokół posiedzenia komissyi z d. 9 Stycznia) nie tylko, że się opiera na przepisach wyraźnych ustaw i instrukcyi, obowiązujących Towarzystwo Osad Rolnych, ale nadto jest instytucyą samą w sobie niezmiernie doniosłą i użyteczną, jako odpowiadającą istotnym i bardzo naglącym potrzebom społeczeństwa—rozciągnięcia opieki materyalnej i moralnej nad liczną gromadką wyrostków, opuszczających corocznie zakłady nasze i rzucanych na bruk wielkomiejski, a których narazie wydobyto wprawdzie z mętów, ale których utrzymać na pewnym poziomie moralnym, nie dać im stoczyć się napowrót, a może bezpowrotnie, w przepaść występku i nędzy, należy do najpoważniejszych i najpilniejszych zadań społecznych. Komissya zatem mniema, iż do udziału w patronacie należy powołać jak najszersze koła naszego społeczeństwa, nie wyłączając duchowieństwa parafialnego, t. z. inteligencyi, rzemieślników i t. d. i zaleca gorąco Zarządowi rozwinięcie w tym kierunku działalności swojej.

Jeden ze sprawozdawców pism naszych codziennych, któremu zawdzięczamy niejedną cenną wskazówkę, czyni z powodu Rocznika T-wa za 1902 r. taką uwagę *).

„Nie może być dla obywateli kraju obojętną rzeczą, czy nieletni przestępca wyrośnie na zbrodniarza, czy też stanie się pożytecznym członkiem społeczeństwa, bo, jak jedna parszywa owca całe stado zaraża, tak znów jeden nawrócony na prawą dro-

*) Kuryer Codzienny № 315 z r. 1903.

никомъ честности: онъ понимаетъ весь ужасъ стыда и униженія, борется по убѣжденію, не изъ страха передъ наказаніемъ знаетъ крючки порчи и успѣшнѣе можетъ ихъ предотвращать. Такихъ полезныхъ борцовъ воспитываютъ Земледѣльческія Колоніи." Другой опытный знатокъ дѣятельности и цѣлей Общества Земледѣльческихъ Колоній, проф. Бялэцкій, говоритъ: „Патронатъ—это вѣнецъ и важнѣйшая сторона Студзенецкаго труда. Нетрудно вѣдь удержать въ повиновеніи мальчика во все время его пребыванія въ заведеніи, располагая взыскательными средствами и всей организаціей. Но насколько труднѣе и въ мѣстѣ съ тѣмъ важнѣе руководить его жизнью на свободѣ и довести его до окончательнаго нравственнаго укрѣпленія." „Патронатъ Общества Земледѣльческихъ Колоній, говоритъ г. Станиславъ Лешновскій, одинъ изъ лучшихъ знатоковъ нуждъ нашего Общества,—это совершеніе того исправленія, которое наши заведенія влагаютъ въ запятнанныя преступленіемъ души, подавая въ руки практическое знаніе. Итакъ, пусть наше общество искренне покровительствуетъ этому патронату, пусть скажетъ его учредителямъ: Устоите въ предвзятомъ направленіи, да благословитъ васъ Богъ! Эти слова будутъ для нихъ лучшей и во всѣхъ отношеніяхъ заслуженной наградой." (Газета Варшавска 89/1903).

Что-же касается до насъ лично, то мы твердо увѣрены, что прійдетъ время, когда съ лица земли исчезнутъ угрюмыя и грозныя тюремныя зданія эти источники человѣческихъ слезъ и несчастій, и мѣсто ихъ займутъ миловидно улыбающіяся исправительныя заведенія, пріюты, патронаты, реформаторіи, рабочіе дома и т. п. учрежденія христіанскаго Милосердія, какъ бы въ доказательство того, что, гдѣ справедливость и строгость не могутъ помочь, тамъ Богъ ниспосылаетъ на землю Ангела любви. Быть можетъ патронату Земледѣльческихъ Колоній суждено быть предтечею въ нашемъ краѣ этой доброй вѣсти...

Теперь, когда мы уже добились для нашего патроната извѣстной организаціи, дозволяющей послѣ расширить и всесторонне развить нашу опекунскую дѣятельность, когда такимъ образомъ для картины нашей имѣется уже фонъ и рама, мы должны постараться выполнить ее живыми личностями опекуновъ, дѣятельныхъ, устойчивыхъ и любящихъ свою родину

gę przestępca staje się najdoskonalszym rzecznikiem uczciwości; zrozumiał on bowiem całe piekło poniżenia i wstydu, walczy z przekonania, nie z obawy przed karą, zna drogi zepsucia i skuteczniejszą może być dla nich zaporą. Takich bojowników użytecznych wychowują Osady Rolne.... „Patronat, powiada inny znawca doświadczony i wyprobowany spraw i celów Towarzystwa Osad Rolnych, prof. Białecki, to korona Studzienieckiego dzieła i jego najważniejsza strona. Nietrudno utrzymać chłopca w rygorze przez czas pobytu jego w Zakładzie, bo ma się w ręku środki doraźne i całą organizacyę. Ale o ileż trudniej, o ile ważniejszem jest wprowadzić go w życie na wolności i pokierować nim ku skutecznemu umocnieniu i wytrwaniu w dobrem". „Patronat Tow-a Osad Rolnych, woła w końcu jeden ze znawców potrzeb społeczeństwa naszego, Stanisław Lesznowski *), to uzupełnienie poprawy, jaką w dusze, skalane występkiem, wszczepiły zakłady nasze poprawcze, dając w rękę naukę praktyczną. Niech więc społeczeństwo nasze ów patronat serdeczną otoczy opieką i niech jego twórcom powie: wytrwajcie na tej drodze, Niech was Bóg błogosławi! Słowa te będą dla nich najdroższą, ze wszechmiar zasłużoną nagrodą."

Przyjdzie czas, wierzymy temu święcie, że znikną z oblicza ziemi ponure i groźne gmachy więzienne, owe siedliska łez i niedoli ludzkiej, a zastąpią je uśmiechnięte pogodnie zakłady poprawcze, schroniska, patronaty, reformatorya, domy pracy i t. p. instytucye Miłosierdzia chrześcijańskiego, ażeby dowieść światu, że, gdzie sprawiedliwość i surowość sprostać nie mogą, tam Bóg zsyła Anioła miłości na ziemię.

Może więc i patronatowi Osad Rolnych przeznaczonem jest być zwiastunem tej dobrej nowiny w kraju naszym.

A teraz, gdyśmy się już zdobyli na pewną organizacyą naszego patronatu, dającą nam możność rozwinąć szerzej i wszechstronniej działalność naszą opiekuńczą, skoro już mamy tło i ramy do obrazu, postarajmy się wypełnić je żywemi postaciami opiekunów dzielnych, wytrwałych, kochających kraj swój oby-

*) Gazeta Warszawska № 89 z 1903.

гражданъ, которыхъ, вѣдь мы найдемъ среди Членовъ Общества Земледѣльческихъ Колоній.

Въ списокъ патроната занесены въ настоящее время 260 человѣкъ; списокъ этотъ обнимаетъ пятилѣтній періодъ времени, (считая его вспять.) Въ избѣжаніе на будущее время путаницы и излишняго обремененія опеки именами воспитанниковъ, которые нынѣ сей нашей опекой не пользуются, по причинѣ, или достиженія ими совершеннолѣтія, или потому, что по какимъ либо причинамъ не заслуживаютъ на наше попеченіе, или сами освободились отъ него, мы подвергли нашъ списокъ просмотру и вычеркнули изъ него 50 чел., въ томъ числѣ 2 умершихъ. Такимъ образомъ къ 1 іюня текущаго года по спискамъ опеки значатся 210 чел. (въ ихъ числѣ 8 воспитанницъ изъ Пущи), изъ нихъ:

женатыхъ . . . . 28 чел.
замужныхъ . . . . 3 „

По роду занятій распредѣляются слѣдующимъ образомъ:

точильщиковъ	2 чел.	
слесарей	25 „	подмастерьевъ 21
кузнецовъ	10 „	„ 8
колесниковъ и каретник.	16 „	„ 8
печниковъ	2 „	
комнатныхъ малярей	2 „	
лакировщиковъ	3 „	подмастерьевъ 2
каменьщиковъ	1 „	
трубочистовъ	2 „	
переплетчиковъ	1 „	
парикмахеръ	1 „	
рѣзчикъ	1 „	
рыбаковъ	2 „	
штукатурщиковъ	2 „	
пекарей	4 „	подмастерьевъ 2
столярей	17 „	„ 9
портныхъ	15 „	„ 4
сапожниковъ	20 „	„ 6
офиціалистовъ	2 „	
садовниковъ	16 „	
прикащиковъ	2 „	

wateli, a tych, z pośród licznych członków Towarzystwa Osad Rolnych, chyba nie zbraknie...

Na liście patronatu mamy obecnie zapisanych osób 260; pomieniona lista obejmuje okres czasu pięcioletni (rachując wstecz). Ażeby nadal uniknąć gmatwaniny i obciążania opieki liczbą wychowańców, którzy obecnie nie korzystają z tej naszej opieki, już to z powodu dojścia do pełnoletności, już z przyczyn, iż na nią nie zasługują, lub jej się sami wyrzekli, poddaliśmy listę naszą rewizyi, wskutek której wykreślono 50 osób, pomiędzy niemi 2 zmarłe. Tym sposobem na dzień 1 czerwca r. b. pozostaje na liście opieki osób 210 (pomiędzy niemi wychowanek Puszczy 9).

Z tej liczby żonatych osób 28
„ zamężnych „ 3

Pod względem zajęć:

tokarzy	2	
ślósarzy	25,	czeladników 21
kowali	10,	„ 8
kołodziei i stelmachów	16,	„ 8
zdunów	2	
malarzy pokojowych	2	
lakierników	3,	czeladników 2
kamieniarzy	1	
kominiarzy	2	
introligator	1	
fryzyer	1	
rzeźbiarz	1	
rybaków	2	
sztukatorów	2	
piekarzy	4,	czeladników 2
stolarzy	17,	„ 9
krawców	15,	„ 4
szewców	20,	„ 6
oficyalistów	2	
ogrodników	16	
agentów handlowych	2	

имѣющихъ собств. хозяйство 8 чел. . . . .
земледѣльцевъ . . . , . 20 „ . . . .
рабочихъ на фабрикахъ . . 15 „ . . . .
каменщиковъ . . . . . . 2 „ . . . .
на военной службѣ . . . 12 „ . . . .
неизвѣстныя занятія . . . 7 „ . . . .
Воспитанницъ Пущи: при семействѣ 4 чел.
„ „ кухарки . . . 3 „
„ „ горничная . . 1 „

Возвращаясь къ цифрѣ 210 челов., состоящихъ на нашемъ попеченіи воспитанниковъ, слѣдуетъ вычеркнуть случайныхъ, о коихъ мы за все время отчетнаго года не имѣли вовсе или же имѣли очень мало свѣдѣній:

Такихъ насчитали . . . . 26 чел.
Остается для отчета . . . . . 184 чел.
(въ числѣ ихъ воспитанницъ Пущи 8 чел.)

Что касается поведенія, то мы должны покамѣстъ вычеркнуть 13 чел., которые находятся въ патронатѣ еще недавно, и объ исправленіи которыхъ мы не можемъ пока высказать рѣшительнаго мнѣнія. . . . . 13 чел.
Остается за симъ къ отчету. . . . . . . 171 чел.
о которыхъ мы изъ дѣлъ патроната за 1903/4 годъ извлекаемъ слѣдующія данныя:[1])

Поведеніе было:
очень хорошее у 103 чел. т. е. 60 %
(б. воспитанницъ Пущи 5)
безукоризненное у 34 чел. т. е. 20 %
(б. воспитанницъ Пущи 3)
сомнительное у 20 чел. т. е. 12 %
дурное у 14 чел. т. е. 8 %

Если двѣ первые группы соединимъ въ одну подъ общимъ заглавіемъ, то получимъ цифру:

[1]) Настоящій отчетъ обнимаетъ періодъ времени съ 1 Іюня 1903 года по 1 іюня 1904 г. исключая только отчетъ Кассы и отчетъ фонда опеки которые въ общемъ отчетѣ о дѣятельности Общества Земледѣльческихъ Колоній заканчиваются въ предѣлахъ календарнаго 1903 г.

na własnem gospodarstwie 8 . . . .
rolników „ 20 . . . .
robotników fabrycznych . 15 . . . .
mularzy . . . . 2 . . . .
w wojsku . . . . 12 . . . . .
zajęcia niewiadome osób. . . . 7 . . . . .
przy rodzinie wychowanki Puszczy 4 . . . .
kucharki „ „ 3 . . . .
pokojowa „ „ 1 . . .

Wracając do cyfry 210, pozostających na opiece naszej pupilów, należy wykreślić przygodnych, o których w ciągu roku sprawozdawczego nie mieliśmy żadnych wiadomości, lub mieliśmy bardzo mało, a tych rachujemy osób 26
pozostaje do sprawozdania . . 184
(pomiędzy niemi wychowanek Puszczy 8)

Pod względem sprawowania musimy dalej wykreślić tymczasowo osób 13, jako pozostających od niedawna na opiece, a o których nie możemy wydać na razie opinii stanowczej o ich poprawie 13
pozostaje osób 171,
o sprawowaniu się których wyciągamy z akt patronatu za rok 1903/4 dane następujące:[1])

Sprawowanie się było:
bardzo dobre u osób 103 czyli 60%
(b. wych. Puszczy 5)
nienaganne u osób 34 czyli 20%
(b. wych. Puszczy 3)
złe u osób 14 czyli 8%

Jeżeli połączymy dwie pierwsze grupy w jedną pod nazwą wspólną, otrzymamy cyfrę:

*) Sprawozdanie niniejsze obejmuje przeciąg czasu od dnia 1 czerwca 1903 roku po dzień 1 czerwca 1904 roku za wyjątkiem sprawozdania Kasowego, a fundusze opieki, które łącznie w sprawozdaniu ogólnem z działalności Towarzystwa Osad Rolnych, zamyka się w granicach roku kalendarzowego 1903.

ведущихъ себя хорошо 137 чел. т. е. 80%
(воспит. Пущи 5)

Составивъ эти числовыя данныя съ данными истекшаго года, получимъ:

	въ 1902/3 г. [1]	въ 1903/4 г.	
ведущихъ себя хорошо	77 %	80 %	т. е. приращеніе 3 %
" сомнительно	12 %	12 %	
" плохо	11 %	8 %	т. е. уменьшеніе на 3 %

Прежде разсмотрѣнія послѣдней группы ведущихъ себя плохо (14), остановимся на минуту на 10 рецидивистахъ за истекшій 1902/3 годъ: [2])

№ 1 находится въ тюрьмѣ за кражу;

№ 2 въ продолженіи года никакихъ объ немъ извѣстій мы не получили

№ 3 отбывая военную службу, находится въ дѣйствующей арміи на Дальнемъ Востокѣ; изъ Лаояна прислалъ своему опекуну прощальное письмо, искреннее и расторопное, изъ котораго проглядываетъ хорошее нравственное настроеніе юноши;

№ 4 въ тюрьмѣ за кражу;

№ 5 работаетъ въ копяхъ „Сатурнъ" въ Домбровѣ, по временамъ пишетъ къ опекуну; изъ его писемъ можно вывести заключеніе о полномъ, слава Богу, его исправленіи;

№ 5 въ отчетномъ году никакихъ объ немъ извѣстій не получили;

№ 7 переданъ на попеченіе отцу въ Радомъ; на вопросы наши о поведеніи сына, отвѣта мы не получили;

№ 8 въ тюрьмѣ за кражу;

№ 9 насколько можемъ судить по извѣстьямъ, полученнымъ нами отъ постороннихъ лицъ,—вполнѣ исправленъ;

№ 10 только что выпущенъ изъ тюрьмы; будущее покажетъ степень его исправленія, къ сожалѣнію слѣдуетъ отмѣтить, что условья и среда очень неблагопріятны для этого исправленія.

Въ виду приведенныхъ данныхъ, число рецидивистовъ съ 1902/3 года падаетъ съ 10 до 7, а Богъ дастъ до 6-ти чел.

---

[1]) см Ежегодникъ за 1902 г, стр. 57.
[2]) см. тамъ же, стр. 59, 69.

sprawujących się *dobrze* 137 (wych. Puszczy 5)

Porównanie z rokiem ubiegłym wykazuje:

	w roku 1902/3 *)	w roku 1903/4	
sprawujących się dobrze:	77 %	80 %	czyli przyrost 3 %
" " niepewnie	12 %	12 %	
" " źle	11 %	8 %	zmniejszenie na 3 %

Zanim rozejrzymy się w grupie ostatniej, „sprawujących się źle" (14), zatrzymajmy się chwilkę na 10 recydywistach z roku poprzedniego (**) t. j. 1902/3:

Nr. 1 pozostaje w więzieniu za kradzież;

Nr. 2 — wiadomości o nim w ciągu roku nie mieliśmy żadnych;

Nr. 3 — wzięty do wojska, pozostaje w armii czynnej na Dalekim Wschodzie i obdarzył opiekuna swego listem z pożegnaniem z Laojanu, bardzo roztropnym i serdecznym — nastrój moralny chłopca przegląda w nim bardzo dobry;

Nr. 4 pozostaje w więzieniu za kradzież.

Nr. 5 pracuje w kopalni „Saturn" w zagłębiu Dąbrowskiem i pisuje od czasu do czasu do opiekuna. Z listów tych wnioskować można o zupełnej poprawie, dzięki Bogu, chłopca.

Nr. 6 — wiadomości o nim w ciągu roku sprawozdawczego nie mieliśmy żadnych.

Nr. 7 został oddany ojcu w Radomiu na opiekę, któregośmy parokrotnie zapytywali o sprawowaniu się syna, ale nie otrzymaliśmy wiadomości.

Nr. 8 pozostaje w więzieniu za kradzież.

Nr. 9 — o ile sądzić można z posiadanych przez nas pośrednio wiadomości, poprawa nastąpiła stanowcza i zupełna.

Nr. 10 wypuszczony dopiero z więzienia; przyszłość orzeknie o poprawie, zaznaczyć wypada niestety iż warunki i otoczenie są wyjątkowo niesprzyjające dla tej poprawy.

W obec przytoczonych danych, liczba recydywistów z roku 1902/3 spada z 10-ciu do 7-miu, a może da Bóg i do 6-ciu.

---

*) Patrz Rocznik za r. 1902 str. 57.
**) Ibid str. 59, 69.

Возвращаемся къ группѣ ведущихъ себя плохо въ отчетномъ 1903/4 году (14 человѣкъ).

Среди нихъ мы встрѣчаемъ рецидивистовъ прошлыхъ лѣтъ: № 24, 96, 100, см. Ежегодникъ Общества за 1902 г. № 6 на стр. 65: и № 157, съ которымъ мы ближе познакомились въ тюрьмѣ; № 157 еще колеблется и своимъ поведеніемъ возбуждаетъ нѣкоторыя опасенія на будущее время, такъ что, строго говоря, къ рецидивистамъ причислить его еще не можемъ. Равнымъ образомъ, рецидивистомъ въ смыслѣ неисправимости нельзя считать и № 145; хотя онъ уѣхавъ изъ Варшавы, по отпуску мастера и опекуна, на свадьбу сестры въ окрестности Красностава, не вернулся оттуда и остался на родинѣ, гдѣ, говорятъ, занимается столярнымъ ремесломъ, однако, до выѣзда изъ Варшавы, взялъ у одного изъ товарищей серебряные часы, у другого—куртку, въ видѣ займа, и не возвратилъ ихъ, отговариваясь бѣдностью, несмотря на письменныя увѣщеванія опекуна. Во время своего пребыванія въ Варшавѣ названный юноша отличался способностями къ своему ремеслу и трудолюбіемъ: дурныхъ наклонностей въ немъ не замѣчалось

Для точности воспроизведемъ бѣглыми чертами силуэты ведущихъ себя плохо, исключая № 24, 96, 100, 145 и 175. *)

1. (№ 30).

Портной, слабаго тѣлосложенія, боленъ глазами, что неоднократно было серьезной помѣхой въ его занятіи; родители оба—люди порядочные. Помѣщенный, по оставленіи заведенія, на ученіе къ портному, онъ на первыхъ порахъ охотно принимался за работу, но вскорѣ, черезъ 4 мѣсяца, подчиняясь вліянію дурныхъ товарищей покинулъ самовольно мастера и сталъ шляться по городу! Теплое пальто, купленное ему опекой, онъ продалъ за рубль, мать также жалуется на его непослушаніе и шалости. Характера онъ скрытнаго, умственно развитъ слабо: если ему въ чемъ либо отказать, онъ тутъже начина-

*) По извѣстнымъ уважательнымъ причинамъ, мы рѣшились обозначать въ семъ Ежегодникѣ рецидивистовъ очереднымъ нумеромъ. послѣдняго (новаго) списка.

Wracamy do grupy sprawujących się źle w roku sprawozdawczym—1903/4 (osób 14).

Pomiędzy nimi spotykamy recydywistów z lat poprzednich Nr. 24, 96, 100, patrz Rocznik T-wa za 1902 r. Nr. 6 na str. 65: i Nr. 157—, któregośmy poznali bliżej dopiero w więzieniu; Nr. 157 chwieje się dopiero i postępowaniem swojem budzi pewne obawy na przyszłość, mówiąc więc ściśle do recydywistów zaliczyć go jeszcze nie możemy. Również za recydywistę w znaczeniu niepoprawności uważać nie można Nr. 145, który, jakkolwiek, wyjechawszy z Warszawy za urlopem majstra i opiekuna na ślub siostry w Krasnostawskie, nie powrócił i pozostał przy rodzinie, gdzie, jak chodzą wieści, pracuje w stolarstwie, przed wyjazdem z Warszawy pożyczył na wesele u jednego z kolegów zegarek srebrny, u drugiego—marynarkę i takowych nie zwrócił, pomimo listownych nawoływań opiekuna do restytucyi, tłomacząc się ubóstwem. Za pobytu w Warszawie chłopak odznaczał się uzdolnieniem w swoim fachu, chęcią do pracy, żadnych złych skłonności nie ujawniał.

Dla ścisłości wszakże podajemy poniżej sylwetki sprawujących się źle za wyjątkiem Nr. 24, 96, 100 145 i 175 (*)

1. (Nr. 30).

Krawiec, budowy wątłej, chory na oczy, co bywało nieraz przeszkodą poważną w zajęciu; rodzice oboje-ludzie stateczni. Po wyjściu z Osady, ulokowany w terminie krawieckim, początkowo chętnie brał się do roboty, wprędce jednak, bo w 4 miesiące, ulegając namowom złych kolegów, opuścił samowolnie majstra, rozpoczął włóczęgę po mieście, palto ciepłe, sprawione mu przez opiekę, sprzedał za rubla, matka też skarży się na nieposłuszeństwo i rozwydrzenie chłopca. Natura to skryta, umysłowo rozwinięty słabo, gdy mu się czego narazie odmówi, uderza w płacz. Zmysł moralny także mało rozwinięty w chłopcu. Nie tracimy

*) Dla pewnych poważnych względów przyjęliśmy w niniejszym Roczniku system oznaczania osób numerem porządkowym według ostatniego katalogu.

етъ плакать. Моральное чутье также слабо развито у мальчика. Однако, мы не теряемъ надежды, что развившись, онъ пойметъ свои недостатки, и тогда, быть можетъ, удастся его спасти отъ погибели.

2. (№ 89).

Натура у этого мальчика удивительно испорчена—онъ типъ Варшавскаго уличнаго гамена: на улицахъ Варшавы воспитывался этотъ не лишенный впрочемъ симпатичныхъ чертъ юноша, прежде чѣмъ попалъ въ нашу колонію; весельчакъ, острякъ, хорошій товарищъ и... наглый мунъ; во всемъ его поведеніи по оставленіи колоніи чувствовался обманщикъ, отлично скрывающій свои будущія намѣренія и планы. Въ случаѣ надобности, онъ былъ чрезвычайно набоженъ и трудолюбивъ—но лишь на нѣсколько дней; казалось, этотъ мальчикъ готовъ совершить злодѣяніе, но смѣясь; увлекался удовольствіями, которые доставляетъ большой городъ, онъ часто обращался къ опекуну за деньгами на театръ, зная, что ему въ этомъ не откажутъ. Такъ было дѣло въ началѣ его карьеры, по оставленіи колоніи. Побывалъ онъ у нѣсколькихъ лакирныхъ мастеровъ, оставаясь у каждаго всего по нѣскольку дней и покидая ихъ подъ разными предлогами: то сестра заболѣла, то приставъ произвелъ опись въ квартирѣ матери и т. д. Всегда у него было много дѣлъ къ опекуну, главнымъ образомъ касательно одежды; однажды представилъ онъ свидѣтельство отъ мастера, которое, послѣ ближайшаго разсмотрѣнія, оказалось поддѣльнымъ. Въ основѣ всего этого лежитъ кажется, лѣнь и желаніе жить и наслаждаться жизнью безъ труда. Общество погибшихъ товарищей—сорванцовъ довершило остальные. Тутъ слѣдуетъ цѣлый рядъ сначала осторожныхъ, потомъ дерзкихъ кражъ вдвоемъ, такъ что опека, наработавшись порядочно надъ мальчикомъ, потеряла окончательно надежду на его исправленіе.

3. (№ 116).

Мальчикъ этотъ въ продолженіи нѣсколькихъ лѣтъ былъ предметомъ особеннаго попеченія со стороны опеки: сынъ солдата временъ Николая I, воспитываемый строго безъ матери, которая осиротила его ребенкомъ, тихій, вѣжли-

nadziei, że, gdy się cokolwiek rozwinie, uzna błędy swoje, a wtedy może go się uda uratować od zguby.

2. (Nr. 89).

Natura dziwnie zepsuta tego chłopca — typ ulicznika warszawskiego —na bruku bowiem warszawskim wyrastało to skąd inąd bardzo sympatyczne chłopię, zanim się dostało do osady; wesół, dowcipny, koleżeński i... blagier czelny; w całem jego postępowaniu, po wyjściu z osady, czuć było symulanta, ukrywającego doskonale zamiary i plany na przyszłość: pobożniś i zelant wielki w pracy, gdy mu to na coś potrzebne — ale na parę dni; ten chłopiec zdaje się gotów spełnić zbrodnię, ale śmiejąc się; wrażliwy na przyjemności wielkomiejskie, zwracał się często do opiekuna o parę złotych na teatr, wiedząc iż mu to odmówionem nie będzie. Tak było w początkach karjery chłopca po wyjściu z osady. Zmienił kilku majstrów lakierniczych, u których gościł po dni parę zaledwie i opuszczał pod różnemi pozorami—choroby siostry, zajęcia mieszkania matki przez komornika i t. p. Do opieki miał zawsze dużo interesów, dotyczących przeważnie ubrania i raz zaprodukował świadectwo od majstra, które, po sprawdzeniu, okazało się improwizacyą... Na dnie wszystkiego tkwi, jak się zdaje, wstręt do pracy i chętka życia i użycia bez niej... kompanie koleżków z pod ciemnej gwiazdy dokonały reszty... tu następuje szereg nieśmiałych początkowo, a dalej zuchwałych kradzieży we dwójkę, wśród których opieka, napracowawszy się sporo nad chłopcem, straciła wszelki wątek nadziei poprawienia go.

3. (Nr. 116).

Chłopiec od lat kilku był przedmiotem szczególnej troskliwości ze strony opieki — syn żołnierza z czasów Mikołajewskich, chowany surowo bez matki, która go odumarła w wieku dziecięcym, cichy, układny, pracowity i nie-

вый, трудолюбивый, не испорченный нравственно, онъ казался вполнѣ надежнымъ и на будущее время; продолжалъ прилежно работать и выписанъ былъ слесарнымъ подмастерьемъ. Физически развитъ отлично, зато умственно слабѣе, и обладая отъ природы скрытнымъ характеромъ, легко подчинялся постороннимъ вліяніямъ. Благодаря такимъ, именно, вліяніямъ, въ чемъ онъ самъ сознался, покинулъ фабрику, гдѣ получалъ хорошую плату, и съ этого времени слишкомъ годъ не могъ нигдѣ устроиться—главною въ этомъ помѣхой была, какъ оказалось, лѣнь. Убѣжденный товарищемъ и съ его участія, онъ совершилъ кражу (первую и, какъ онъ рѣшительно заявляетъ послѣднюю въ жизни); уличенный въ проступкѣ, въ настоящее время отбываетъ трехмѣсячное заключеніе. Несмотря на это, опека не теряетъ надежды, что послѣ выхода изъ тюрьмы жизнь мальчика направится на другой и, Богъ дастъ, лучшій путь.

4. и 5. (№ 193 и № 247).

Оба похожи другъ на друга по своей натурѣ глубоко испорченной до корня, чувственной и въ высшей степени извращенной; еще во время пребыванія въ заведеніи они съ помощью поддѣльныхъ ключей и другихъ подобныхъ орудій, добывали и присваивали себѣ чужое имущество. Обязательное оставленіе заведенія окончательно способствовало полному развитію въ нихъ всѣхъ этихъ дурныхъ наклонностей и привычекъ. Нѣжная забота опеки объ ихъ исправленіи оказалась безуспѣшной: испорченная почва врядъ ли способна будетъ воспроизвести хорошіе плоды. Да окажутся ошибочными наши печальныя предсказанія на счетъ будущаго обоихъ мальчиковъ, желаемъ этого отъ всей души!

6. (№ 161),

Нарисовать этотъ темный силуэтъ—право, нѣтъ мочи. Въ характерѣ его столько изворотливости, столько и столь усовершенствованной тонкости и разсудочности въ проискахъ, лишь бы роздобыть хоть нѣсколько рублей безъ труда, что поневолѣ, когда думаешь и говоришь объ этомъ, грусть долитъ сердце какимъ дѣльнымъ человѣкомъ могъ бы быть этотъ юноша, направленный на путь

zepsuty moralnie, zapowiadał się bardzo dobrze, w pracy wytrwał i został wyzwolony na czeladnika ślósarskiego; fizycznie rozwinięty dobrze, umysłowo mniej, przy wrodzonej skrytości swojej, podlegający łatwo złym wpływom. Dzięki tym właśnie podszeptom, do czego się zresztą sam w końcu przyznał, opuścił fabrykę, gdzie był dobrze za pracę swoją wynagradzany, i odtąd przeszło rok nie mógł się nigdzie ustalić — próżniactwo, jak się okazało, było główną przeszkodą chłopcu w ustaleniu bytu... z namowy kolegi i przy jego udziale popełnił kradzież (pierwszą i ostatnią, jak sam twierdzi, w życiu) i odsiaduje obecnie karę 3 miesięcznego więzienia. Opieka nie traci wszakże nadziei, że, po opuszczeniu więzienia, życie chłopca pójdzie być może innym i daj Boże lepszym torem...

4 i 5. (Nr. 193 i Nr. 247).

Natury to bliźniacze, jednako i do gruntu zepsute, zmysłowe, rozwydrzone w najwyższym stopniu, praktykujące oddawna, bo jeszcze za pobytu swego w osadzie, pogoń za cudzą własnością za pomocą dobranych kluczów, wytrychów i t. p. Wyjście musowe z zakładu było dla nich jakoby hasłem do pełnego rozkwitu tych wszystkich złych skłonności i nałogów... praca opieki nad nimi, pełna troskliwości i delikatności zarazem, okazała się zupełnie bezskuteczną: na gruncie tak zachwaszczonym, należy wątpić, ażeby lepsze ziarno porastać mogło,.. bylibyśmy szczęśliwi, gdyby smutne te przepowiednie nasze co do obu tych osobników, na przyszłość okazały się błędnemi...

6. (Nr. 161).

Przy kreśleniu tej sylwetki wypada nam poprostu pióro z ręki... tyle tu przewrotności, tyle finezyi wygórowanej, tyle premedytacyi w zabiegach około zdobycia paru chociażby rubli bez pracy, że naprawdę serce ściska żal, gdy się o tem myśli i mówi; coby to było, gdyby inwencya biednego chłopca naszego użytą była na dobre!... Syn bar-

истины! Сынъ одиночка родителей, порядочныхъ людей, отецъ—чиновникъ почтоваго вѣдомства, говорятъ—немного алькохоликъ), воспитываемый ими заботливо, послѣ оставленія заведенія былъ отданъ для обученія къ переплетчику и сдѣлалъ большіе успѣхи. Когда опека поощряла его и совѣтовала ему выписаться въ подмастерья, мальчикъ объявилъ, что онъ уже нѣсколько мѣсяцевъ состоитъ подмастерьемъ, но что родителямъ не на что выкупить документы...—это былъ первый обманъ. Далѣе, онъ представилъ опекуну счетъ издержкамъ по выкупу документовъ изъ цеховаго управленія, съ подписью Цеховаго Старшины—второй обманъ! Затѣмъ слѣдуетъ праздношатаніе по причинѣ болѣзни матери, которая будто бы умерла въ больницѣ—третій обманъ! Наконецъ, письменное обязательство вдовствующаго отца мальчика, покрыть срочными платежами половину издержекъ по выкупу цеховаго свидѣтельства, скрѣпленное подписью Кассира почтоваго вѣдомства—четвертый обманъ! и т. д. Безнаказанность этихъ поступковъ мальчика объясняется тѣмъ, что сферою всѣхъ этихъ его преступныхъ дѣйствій была семья и наша опека, которыя, по своему призванію не могутъ быть обвинителями. Вскорѣ послѣ обнаруженія цѣлаго ряда этихъ безобразныхъ поступковъ, мальчикъ былъ исключенъ изъ нашей опеки. Отецъ, котораго мы съ своей стороны поуговаривали подѣйствовать на сына своимъ отцовскимъ авторитетомъ и наказать надлежащимъ образомъ, рѣшительно отказался отъ своего права, опасаясь мести собственнаго сына...—фактъ печальный, но и поучительный!

7. (№ 157). Какъ уже сказано, мы познакомились съ нимъ въ тюрьмѣ. Юноша этотъ,—круглый сирота, пріятной наружности, столяръ по профессіи, наказанъ окончательно арестантскими ротами за четвертую съ ряду кражу; сильное влеченіе къ табаку и водкѣ, неудовлетвореніе котораго мучитъ его теперь въ тюрьмѣ и наводитъ на мысли, что привыкъ къ спиртнымъ напиткамъ, но самъ онъ въ этомъ не хочетъ сознаться. Между опекуномъ и несчастнымъ арестантомъ-сиротою уложились дружественныя, отношенія, вслѣдствіе частыхъ посѣщеній и обмѣна писемъ, въ которыхъ такъ и проглядываетъ природа

dzo uczciwych rodziców (ojciec urzędnik pocztowy, trochę podobno alkoholik), jedynak, starannie przez nich chowany po wyjściu z osady, oddany na naukę introligatorstwa, uczynił w tem rzemiośle duże postępy. Gdy go opieka nakłoniła i zachęcała do wyzwolenia się na czeladnika, chłopiec oświadczył, że jest już od kilku miesięcy wyzwolonym, ale że rodzice nie posiadają funduszów na wykupienie papierów czeladniczych... było to pierwsze kłamstwo; dalej, złożono opiece likwidacyę kosztów wykupienia papierów czeladniczych z cechu, za podpisem Starszego Zgromadzenia — oto drugie kłamstwo; bezrobocie z powodu choroby matki, która w końcu miała umrzeć w szpitalu — trzecie kłamstwo; deklaracya następnie piśmienna owdowiałego ojca chłopca naszego na pokrycie połowy kosztów wyzwolin drogą wypłat ratowych, stwierdzona podpisem kassyera poczty —to wkońcu czwarte kłamstwo i t. d... i t. d... Bezkarność tych czynów tłomaczy się naturalnie, iż terenem tej orgii bezecnej były rodzina chłopca i opieka nasza, które z przeznaczenia swego nie są oskarżycielem publicznym, ujawnienie jednak rychłe całego szeregu tych czynów wstrętnych spowodowało natychmiastowe wykreślenie chłopca z opieki... ojciec, zachęcany i naglony, aby sam własną władzą ojcowską wymierzył karę, zrzekł się stanowczo swojego prawa, z obawy zemsty ze strony własnego dziecka... Smutne to i pouczające zarazem...

7. (Nr. 157).

Poznaliśmy go bliżej, jak się wspomniało wyżej w więzieniu. Chłopiec—zupełny sierota, powierzchowności ujmującej, z professyi stolarz, ostatnio odbywa karę rot aresztanckich za czwartą już podobno kradzież; tęsknota niesłychana, jaka dręczy go obecnie w więzieniu, za tytoniem i wódką, każą się domniemywać iż do tej ostatniej wciągnął się, ale do tego się nie przyznaje. Pomiędzy opieką a nieszczęśliwym więźniem sierotą zawiązał się stosunek życzliwości przez odwiedziny go i zamianę listów, z których przegląda rzewna

мальчика, задушевная, замкнутая, можетъ быть и не вполнѣ испорченная, во всякомъ случаѣ жаждующая чего-то лучшаго благороднѣйшаго, чѣмъ то, что досталось ему судьбою...; быть можетъ, это временное только настроеніе, вызванное одиночествомъ? не есть ли это возрожденіе лучшихъ и благороднѣйшихъ стремленій духа, временно заглушенныхъ? Подъ вліяніемъ посѣщеній опекуна, исчезли разочарованія и раздраженіе противъ людей, собственной семьи и всего міра; вспоминая наше заведеніе, прежнихъ товарищей и мечты о будущемъ честномъ трудѣ, бѣдный узникъ неоднократно улыбался мгновенной, но свѣтлой улыбкой. Въ настоящее время онъ переведенъ въ исправительную тюрьму по Раковецкой улицѣ, гдѣ содержится въ кельѣ, вполнѣ одинокій, до времени приведенія въ порядокъ тюремнаго зданія. Заключеніе повредило его здоровью. Съ нимъ уже разъ случился нервный припадокъ съ полной потерей сознанія бѣдняга жалуется на постоянную очень ощутительную головную боль и вообще нравственно онъ сильно подавленъ. Опека обратилась къ г. Прокурору съ ходатайствомъ о переводѣ арестанта обратно въ Главную Тюрьму по Длугой ул. гдѣ онъ былъ въ лучшихъ условьяхъ: въ виду его безукоризненнаго поведенія ему поручено было смотрѣть за несовершеннолѣтними арестантами, и это занятіе ободряло его и подкрѣпляло нравственно. Въ концѣ текущаго года, или въ началѣ будущаго, ожидается освобожденіе его изъ тюрьмы. Да будетъ освобожденіе это предзнаменованіемъ лучшей участи для несчастнаго сироты!

Такъ какъ мы говоримъ здѣсь объ арестантѣ и тюрьмѣ, то пусть намъ будетъ позволено сердечно поблагодарить на этомъ мѣстѣ наше тюремное Начальство (въ слѣдственной, главной и исправительной тюрьмѣ) за его обходительность и благосклонность по отношенію къ намъ.

8 и 9 (№ 171 и № 189).

Едва по прошествіи полугода послѣ оставленія нашего заведенія, оба они за кражу попали въ тюрьму. Второй изъ нихъ—еще истый ребенокъ: разсѣянный, безтолковый, или, по крайней мѣрѣ, легкомысленный, раскаивается

jakaś, skupiona w sobie natura, chłopca, może niezepsuta do gruntu, bo tęskniąca w każdym razie za czemś lepszem, szlachetniejszem, aniżeli to, co było dotąd jej udziałem... może to chwilowe, pod wpływem osamotnienia? a może zdradzające lepsze aspiracye, chwilowo przygaśnięte w chłopcu? Pod wpływem znów odwiedzin opiekuna znikła pewna gorycz i zadrażnienie do świata, do ludzi, do własnej rodziny, a na wspomnienie osady, kolegów dawnych i projektów uczciwej pracy w przyszłości, pojawiał się nieraz uśmiech przelotny, ale pogodny u więźnia... Obecnie przeprowadzony został do więzienia poprawczego na ul. Rakowiecką, gdzie przebywa do czasu uporządkowania gmachu więziennego, zupełnie osamotniony, zamknięty w celi... więzienie te oddziałało niekorzystnie na stan jego zdrowia — jeden atak nerwowy z utratą samopoczucia miał już miejsce, i chłopak skarży się na ustawiczny dojmujący ból głowy, ogólnie czuje się zgnębionym — opieka zwróciła się z prośbą do p. prokuratora o powrót więźnia do głównego więzienia przy ul. Długiej, gdzie było mu lepiej i gdzie, jako sprawujący się dobrze, miał polecony sobie dozór nad więźniami nieletnimi, a co go też krzepiło i podnosiło na duchu. Uwolnienie nastąpi w końcu bieżącego, czy też początku przyszłego roku — obyż ono było zapowiedzią lepszej doli dla nieszczęśliwego sieroty!

Gdy się wspomniało o więźniu i więzieniu, niech nam wolno będzie złożyć na tem miejscu podziękę Władzom naszym więziennym (w więzieniu śledczem, głównem i poprawczem) za ich uprzejmość i łaskawość dla nas.

8 i 9. (Nr. 171 i Nr. 189).

Obaj, po wyjściu z osady, zdołali w pół roku popełnić kradzież i odsiedzieć więzienie; o ile drugi z pomiędzy nich, zdradza naturę niemal dziecinną, roztargniony, bezmyślny, a conajmniej lekkomyślny, żałuje błędów popełnionych, ale

въ своихъ проступкахъ, но не обладаетъ достаточной силой воли, чтобы устоять впредь искушеніямъ: зато первый (рѣщикъ) — лѣнтяй, дерзкій, безстыдный, ни во что ставящій родителей и опеку... истинный образецъ нравственнаго вырожденія: изъ такихъ мальчишекъ набираются преступнѣйшіе злодѣи. Когда въ Правленіи ему подавали отцовскій совѣтъ, дабы онъ всякій разъ, какъ только почувствуетъ въ себѣ, что дурныя наклонности начинаютъ имъ преодолевать, — зашелъ въ костелъ и съ искренней молитвой обратился къ Богу за помощью, онъ услыхавъ о Богѣ и костелѣ расхохотался.

Видимый нравственный прогрессъ обнаружили въ отчетномъ году 48 человѣкъ.

Эти то 48-мъ дѣйствительно исправившихся, рядомъ съ 89-тью мальчиками, которые съ самаго начала ведутъ себя хорошо — составляютъ истую гордость Опеки, ея отраду среди непосильныхъ трудовъ и хлопотъ. Глядя на эти молодые растеніецы, вырастающіе вверхъ множествомъ прекрасныхъ и благородныхъ намѣреній, и въ будущемъ, мы отъ глубины души благодаримъ Бога, что намъ дозволилъ быть дѣятельными участниками столь возвышеннаго дѣла, какъ воспитаніе человѣка.

Когда мы годъ тому назадъ сѣтовали на этомъ же мѣстѣ на трудности, съ которыми пришлось бороться въ Варшавѣ нашей ремесленной и рабочей молодежи, намъ казалось, что хуже этого ужь быть не можетъ и выражали надежду, что жалкое экономическое положеніе нашего края вскорѣ оправится. Надежды наши, къ несчастью, не сбылись. Прошлогоднее наводненіе, постигшее нашъ бѣдный край, вызвало голодъ, война на Дальнемъ Востокѣ довершила несчастія нашего трудоваго народа. Какъ извѣстно, общая нужда чувствительнѣе всего отразилася въ кругахъ кустарнаго промысла и среди ремесленниковъ, у которыхъ нашей молодежи изъ Студзеньца приходится продолжать свое профессіональное образованіе; отсюда и къ нашей, многочисленной уже, Варшавской молодежи заглянула зимой и весной нужда, а съ ней неотступная спутница — болѣзнь. Случалось по временамъ, что канцелярія Правленія, гдѣ сосредоточиваются дѣла патроната, походила зачастую на какую-то лѣчебницу для приходящихъ больныхъ,

niema dość sił, ażeby stawić im opór w przyszłości, o tyle pierwszy (rzeźbiarz) — próżniak, hardy i cynik, nie robiący nic sobie ani z rodziców, ani z opieki... istny okaz zwyrodnienia moralnego — z takich jak ten chłopiec rekrutują się wielcy zbrodniarze;.. kiedy mu w Zarządzie udzielano naukę ojcowską, aby, gdy uczuwa popędy do złego, biegł do kościoła i w gorącej choć krótkiej modlitwie szukał ratunku dla siebie, parsknął głośnym śmiechem na wspomnienie Boga i kościoła...

Postęp moralny widoczny ujawniło w roku sprawozdawczym osób 48.

Owi to 48-miu poprawionych rzetelnie, wraz z całym zastępem licznym chłopców naszych, sprawujących się od początku niezachwianie dobrze; (89) stanowią dumę opieki, jej pociechę prawdziwą i osłodę wśród niepomiernych trudów i kłopotów... Spoglądając na te płonki młode, strzelające do góry mnóstwem zalet dobrych, intencyj najlepszych na przyszłość i pracę wytrwałą, dziękujemy gorąco Panu Bogu, że nam dał możność przykładania ręki własnej do tej pięknej sprawy — wychowania człowieka.

Gdyśmy w roku zeszłym biadali na tem miejscu nad trudnością warunków, z któremi młodzież nasza rzemieślnicza i wyrobnicza zmuszoną była walczyć w Warszawie, zdawało nam się na razie, iż gorzej być już chyba nie może i wyrażaliśmy nadzieję rychłej poprawy stosunków naszych ekonomicznych; nadzieje niestety zawiodły... powódź zeszłoroczna, która nawiedziła kraj nasz ubogi, spowodowała głód, wojna na Dalekim Wschodzie dopełniła czary niedoli naszego ludu pracującego. Jak wiadomo, najbardziej dotkniętemi tą niedolą okazały się sfery przemysłu drobnego i rzemieślnicze, wśród których młodzież nasza ze Studzieńca zmuszoną jest kształcić się zawodowo w dalszym ciągu; stąd więc i do licznej już dziś gromadki naszych pupilów, zgromadzonych w Warszawie, zajrzał głód w zimie i na wiosnę, a z nim nieodłączny towarzysz—choroba... były naprawdę chwile, iż biuro naszego zarządu, w którem załatwiają się zwykle interesa patronatu, zamieniło się jakoby na jakieś wielkie ambulatoryum dla przychodzących chorych, których

среди которыхъ приходилось иныхъ размѣщать по больницамъ. Правленіе прямо осыпало знакомыхъ и незнакомыхъ врачей рекомендательными письмами о помощи для нашихъ больныхъ.

Говоря объ исключительно трудныхъ для нашей молодежи условьяхъ, слѣдуетъ отмѣтить, что много мастерскихъ въ нашемъ городѣ закрыто, остальныя же по неволѣ ограничили производство. Этимъ объясняются частыя случаи отступленія отъ договоровъ, заключенныхъ Опекой съ мастерами о нашихъ воспитанникахъ, подъ смѣшнымъ иногда предлогомъ, лишь бы только отдѣлаться отъ ученика, ненужнаго уже по недостатку заказовъ; деньги за квартиру ученика и харчи мастера уплачивали неакуратно, часто, не имѣя денегъ, отказывали въ ней; отсюда множество недоразумѣній, взаимныхъ передрягъ, стоившихъ Опекѣ много хлопотъ. А сколько зимнихъ и весеннихъ дней этого рода нашъ воспитанникъ провелъ безъ дѣла, шляясь по городу, или исполняя порученія мастера, не имѣющія никакого отношенія къ его профессіи. Отсюда опять безпрестанные и трудные поиски Опеки по всей Варшавѣ: чѣмъ занятъ воспитанникъ? гдѣ онъ? Не въ лучшемъ положеніи и наша рабочая и фабричная молодежь: ограниченіе времени работы или удаленіе, правда съ предварительнымъ за двѣ недѣли до срока заявленіемъ, это фактъ, какъ извѣстно, очень обыкновенный. Не будемъ распространяться надъ этой печальной дѣйствительностью: замѣтимъ только, что въ виду столь многочисленныхъ и безотлагательныхъ нуждъ нашихъ воспитанниковъ, опекунская дѣятельность наша принуждена была сойти часто съ намѣченнаго напередъ пути — воспитанія и вступить въ область простой филантропіи; иначе говоря, большую часть имѣющагося въ нашемъ распоряженіи фонда намъ приходится расходовать на утоленіе голода и удовлетвореніе мелкихъ, но безотлагательныхъ нуждъ нашихъ воспитанниковъ. Перелистывая расходную книгу Опеки за отчетный годъ, легко замѣтить множество статей на небольшія суммы (въ 15 коп. и 20 к.) на такъ наз: „мелкія издержки"—это то, именно, и есть главнымъ образомъ, пособіе для голодныхъ. Правда, расходуя такимъ образомъ изъ капитала Опеки мы вѣроятно значительно превысимъ смету на текущій годъ, но передержку пополнятъ частныя пожертвованія друзей нашего патроната;

wielu musieliśmy rozwozić po szpitalach;.. zarząd literalnie gradem listów zasypywał znajomych sobie i nieznajomych lekarzy, prosząc o ratunek dla chorych.

Wracając do stosunków wyjątkowo trudnych dla młodzieży naszej, nadmienić wypada, iż mnóstwo pracowni rzemieślniczych w obrębie miasta naszego zamknięto, reszta zaś uległa znacznej redukcyi... Tem się właśnie da wytłómaczyć owa pochopność niezwykła pp. majstrów do zrywania umów, zawartych z opieką o naszych chłopców pod śmiesznemi nieraz pozorami, byle się pozbyć terminatora, będącego ciężarem, przy braku roboty... Opłata za komorne chłopca na mieście i za żywienie wpływała od majstra nieakuratnie, a nieraz odmówiono jej—dla braku pieniędzy w kasie. Wynikało stąd mnóstwo nieporozumień, zadrażnień wzajemnych, wymagających wielu wysiłków ze strony opieki... a ileż to dni w ciągu zimy i wiosny ubiegłej terminator nasz spędził w bezrobociu, w niebezpiecznej włóczędze po mieście, w załatwianiu sprawunków i poleceń pana majstra, niemających nic wspólnego z nauką naszego chłopca. Ztąd wywiady ustawiczne i kłopotliwe ze strony opieki po całej Warszawie—co chłopak nasz robi i gdzie się obraca? Z gromadką też młodzieży naszej robotniczej i fabrycznej dzieje się nie lepiej, jeśli nie gorzej—redukcya godzin pracy, albo wydalanie, wprawdzie za dwutygodniowem wypowiedzeniem, są na porządku dziennym... Żeby nie przedłużać tej smutnej opowieści, zaznaczyć musimy że, wobec tak licznych i gwałtownych potrzeb naszych wychowańców, czujemy to bardzo dobrze, iż akcya nasza opiekuńcza schodzi częstokroć z drogi wytkniętej—z góry—*ściśle wychowawczej* i wkracza w dziedzinę prostej filantropii—czyli innemi słowy—musimy lwią część funduszów rozporządzalnych rozpraszać na drobne zasiłki groszowe, ażeby zaspokoić głód i pilne a drobne potrzeby pupilów naszych... Przerzucając asygnaryusz funduszu opieki za rok sprawozdawczy uderzy niejednego mnogość drobnych kwot (złotówki i czterdziestki) na tak zwane „drobne potrzeby" — są to właśnie i przeważnie zasiłki dla głodnych... Prawda, iż w rozdawnictwie funduszu opieki przekroczyliśmy znacznie zamierzenia budżetowe na rok bieżący, ale jednocześnie przychodzi nam z pomocą ofiarność prywatna—przyjaciół naszego patronatu, że wspomnimy tu hojną ofiarę pp. Stanisława hr.

вспомнимъ щедрую лепту графа Станислава Лубенскаго—100 рублей., г. Владислава Янишовскаго—100 руб. и приношенія на устройство Пасхальныхъ праздниковъ для нашихъ мальчиковъ около 85 руб.

Въ отчетномъ году три бѣжавшихъ изъ заведенія воспитанника явились добровольно въ Опеку, раскаялись въ своемъ поступкѣ и вернулись въ Колонію; два изъ нихъ пробыли въ заведеніи назначенное время и теперь на свободѣ ведутъ себя вполнѣ хорошо; одинъ остается до настоящаго времени въ колоніи.

Изъ числа тяжко больныхъ нашихъ воспитанниковъ одинъ умеръ 10 ноября пр. г., Тадеушъ Тржциньскій. Благодаря пожертвованіямъ нашихъ друзей мы почтили его надлежащими похоронами на кладбищѣ въ Брудно 12 ноября; одинъ изъ больныхъ, чахоточный лѣчится дома; равно и другой, страдающій болѣзнью сердца. Въ виду того, что оба названные воспитанники совершенно неспособны къ труду, патронатъ принужденъ самъ кормить ихъ и одѣвать, что составляетъ посильную тяжесть въ виду скудныхъ и безъ того фондовъ Опеки. Два нашихъ воспитанника подверглись тяжелой операціи, успѣшно, какъ слѣдуетъ ожидать, двое довольно долго уже находятся въ больницѣ въ отдѣленіи внутреннихъ болѣзней; прочихъ больныхъ мы лѣчили амбулаторно. Двоихъ больныхъ мы отправили въ деревню для подкрѣпленія здоровья; одинъ изъ нихъ значительно поправился.

Ежегодныя собранія воспитанниковъ патроната въ помѣщеніи Правленія — къ праздникамъ Рождества (ёлочное) и въ Страстную Пятницу, состоялись и въ отчетномъ году очень хорошо при участьи опекуновъ и представителей нѣкоторыхъ Варшавскихъ повременныхъ изданій. Въ обоихъ собраніяхъ предсѣдательствовалъ любезно Членъ Комитета, Судья Ал. Мольденгаверъ. Небольшими праздничными подарками для нашихъ молодыхъ друзей мы обязаны частной благотворительности.

24 декабря пр. года опекунъ подѣлился въ Главной тюрьмѣ опрѣснокомъ[1]) съ двумя нашими воспитанниками, которые видимо были этимъ тронуты. Двоимъ нашимъ больнымъ. лѣчив-

---

[1]) польскій обы[illegible]

Łubieńskiego—100 rb., Władysława Janiszowskiego—100 rb. i składka na święta Wielkanocne dla naszych chłopców, która wyniosła około 85 rubli...

...W ciągu roku sprawozdawczego trzech zbiegłych z osady wychowańców zgłosiło się dobrowolnie do opieki, objawiło skruchę i wróciło napowrót do osady; dwóch z pomiędzy nich ukończyło swój termin i sprawują się obecnie bardzo dobrze; jeden podotąd pozostaje w osadzie.

Z pomiędzy kilku ciężko chorych wychowańców naszych, zmarł nam w d. 10 listopada r. z. ś. p. Tadeusz *Trzciński.* Dzięki ofiarności przyjaciół naszych, pochowaliśmy go przystojnie na Brudnie w d. 12 listopada; jeden chory na suchoty—leczy się w domu, jak również jeden chory na serce; obu pomienionych wychowańców, że są absolutnie do pracy niezdolni, patronat zmuszony od dłuższego już czasu żywić i odziewać, co stanowi ciężar niepomierny wobec nader szczupłych funduszów opieki; dwóch naszych pupilów poddało się ciężkiej operacyi i jak się spodziewać należy z dobrym skutkiem, dwóch przez dłuższy czas pozostaje w szpitalu, w oddziale chorób wewnętrznych, resztę chorych leczono ambulatoryjnie. Dwóch chorych wyprawiliśmy na wieś dla poprawy zdrowia; jeden z nich poprawił się znacznie.

Zebrania doroczne wychowańców patronatu w biurze zarządu—gwiazdkowe i w Wielki Piątek, odbyły się uroczyście i serdecznie, wobec dość licznie zebranych opiekunów i przedstawicieli niektórych pism warszawskich. Obu zebraniom przewodniczył łaskawie członek Komitetu p. sędzia Al. Moldenhawer. Skromne upominki dla młodych naszych przyjaciół—zawdzięczamy ofiarności prywatnej.

W dniu 24 grudnia—opiekun przełamał się opłatkiem w więzieniu Głównem z dwoma wychowańcami naszymi, którzy widocznie aktem tym wzruszeni byli; zaś do szpitali, dla dwóch na-

шимся въ больницахъ, Рождественскіе подарки занесла по нашей просьбѣ г. Леонарда Радковская, чиновница Канцеляріи Правленія.

21 іюня пр. г., т. е. въ праздникъ Пресвятой Богородицы, воспитанники патроната числомъ 17, посѣтили Студзенецъ. Екскурсія, какъ обыкновенно, удалась вполнѣ. Такъ какъ въ это воскресеніе ни одно „семейство" не получило „хоругви отличія", то ту символическую награду мы поднесли нашимъ Варшавскимъ гостямъ, которые съ гордостью, при звукахъ музыки, прошествовали съ нею по двору Колоніи.

Теперь намъ слѣдуетъ отмѣтить нѣсколько деталей, извлеченныхъ изъ дневника патроната за отчетный годъ.

На нашемъ попеченіи находится воспитанникъ, возвращенный начальствомъ колоніи Студзенецъ Судебнымъ властямъ за совершенное имъ во время побѣга изъ Колоніи, покушеніе на жизнь желѣзнодорожнаго сторожа, поймавшаго мальчика съ намѣреніемъ возвратить его обратно въ колонію. Судебныя власти прекратили дѣло уголовное. Мальчикъ ведетъ себя до сихъ поръ безукоризненно и работаетъ въ сапожной мастерской.

Одного изъ нашихъ воспитанниковъ, отданнаго къ мастеру на обученіе ремеслу обидѣли самымъ грубымъ образомъ, когда мастеръ узналъ, что ученикъ былъ въ Студзеньцѣ, онъ на слѣдующій же день явно удалилъ его изъ мастерской, заявляя, что „воровъ у себя не держитъ"; вотъ и другой случай —пощечина, данная мальчику за недочетъ 20 коп. Само собою разумѣется, что вмѣшательство Опеки въ защиту обиженныхъ было въ обоихъ случаяхъ неизбѣжно.

Бывали случаи и другаго рода, не менье прискорбные—мальчики, подстрекаемые невѣжественными и упрямыми родителями, покидали мастеровъ, естественно, на зло самимъ себѣ.

Три нашихъ воспитанника весьма заботливо воспитываютъ своихъ младшихъ братьевъ, пристраиваютъ ихъ на свой счетъ къ мастерамъ и сами руководятъ ими.

Нельзя обойти молчаніемъ трогательнаго факта: одинъ изъ б. воспитанниковъ Студзеньца, изъ благодарности къ б. своему руководителю въ этой колоніи — „отцу семейства, имѣлъ за нимъ уходъ въ Варшавѣ во время его опасной болѣзни, выказывая при этомъ сыновнюю любовь и заботливость;

szych chorych, zaniosła gwiazdkę uproszona panna Leonarda Radkowska, urzędniczka biura zarządu.

W dniu 21 czerwca r. z., czyli w święto Matki Boskiej Nieustającej Pomocy, odbyła się wycieczka dość liczna, bo w 17 osób chłopców z patronatu do Studzieńca. Wycieczka, jak zwykle, powiodła się jak najlepiej. A że owej niedzieli żadna z rodzin nie otrzymała chorągwi odznaczenia, przeto nagrodę tę symboliczną wręczyliśmy gościom naszym—warszawiakom, którzy ją z tryumfem, wśród odgłosów muzyki, wynieśli na osadę.

A teraz z kolei wiązanka szczegółów, poczerpniętych z dziennika patronatu za rok sprawozdawczy:

Na opiece naszej pozostaje zwrócony władzom sądowym przez zwierzchność osady Studzieniec wychowaniec, wskutek dokonanego przezeń, w czasie ucieczki, zamachu na życie stróża kolejowego, który ujął go i chciał odprowadzić napowrót do osady. Sprawa karna została przez władze sądowe umorzona; chłopak sprawuje się dotąd nienagannie, pracuje u szewca.

Jednego z chłopców naszych, pozostającego na próbie u majstra skrzywdzono brutalnie: nazajutrz, gdy się pan majster dowiedział (jak się nam tłomaczył), że chłopak pochodził ze Studzieńca, usunął go ostentacyjnie z warsztatu swego, oświadczając, że „złodziejów nie trzyma u siebie"; inny znowuż wypadek—uderzenia w policzek chłopca za niewyrachowanie się z 20 kop. Samo się przez się rozumie, że interwencya opieki była w tych razach konieczną w obronie pokrzywdzonych.

Bywały też i inne wypadki, nie mniej przykre—zbuntowania chłopców przez ciemnych i upartych rodziców, skutkiem czego opuścili oni swój termin, niewątpliwie ze szkodą nigdy niepowetowaną dla siebie.

Trzech chłopców naszych opiekuje się troskliwie młodszymi braćmi swoimi, których lokują w terminie kosztem własnym i kierują nimi osobiście.

Niepodobna nie zaznaczyć pięknego objawu wdzięczności byłego wychowańca osady Studzieniec dla byłego kierownika swego w tejże osadzie, ojca rodziny, którego doglądał w Warszawie w ciężkiej chorobie z troskliwością dziecka, starał się

онъ хлопоталъ о врачебной помощи для больнаго, и наконецъ послѣ смерти послѣдняго, проводилъ его останки на кладбище. Юноша, о которомъ мы упоминаемъ здѣсь, ведетъ себя безупречно и никакихъ хлопотъ опекѣ не причиняетъ.

Равно нельзя не отмѣтить съ отрадой трогательныхъ по истинѣ проявленій благодарности со стороны нѣкоторыхъ нашихъ воспитанниковъ по отношеніи къ опекунамъ и колоніи, воспитавшей ихъ: въ дѣлахъ патроната имѣется много доказательствъ этого, особенно же интересна переписка между опекуномъ и опекаемыми, служащими на Дальнемъ Востокѣ. Одинъ изъ нихъ, еще до выѣзда на поле брани, предчувствуя, что болѣе не увидится съ опекуномъ, въ краткихъ, но искреннихъ словахъ проситъ его простить погрѣшности и сохранить объ немъ хорошее воспоминаніе; другой въ письмѣ изъ Лаояна, описываетъ свои впечатлѣнія во время приготовленія къ первому сраженію и поздравляетъ опекуна съ днемъ его ангела; третій опять восторженными словами благодаритъ заведеніе за то, что тамъ выучился читать и писать, такъ какъ благодаря своему знанію онъ попалъ въ полковую канцелярію и пользуется большимъ уваженіемъ среди товарищей за письма, которыя онъ отъ ихъ имени пишетъ къ роднымъ и т. п. А далѣе, есть у насъ еще другіе факты: отбытіе пасхальной исповѣди—по уговору опекуна, послѣ семилѣтняго и полнаго разрыва съ Богомъ; оставленіе воспитанникомъ фабрики, находящейся въ распоряженіи евреевъ, единственно по причинѣ, что отъ него требовали работы по воскресеніямъ, подчиненіе приговору опекуна ритуальнаго спора, возникшаго между двумя братьями евреями; наконецъ множество мелкихъ, но искреннихъ бесѣдъ съ опекуномъ о домашнихъ или семейныхъ хлопотахъ мальчиковъ—все это признаки искренняго и полнаго довѣрія къ Опекѣ, для которой нѣтъ лучшей награды и большаго утѣшенія въ минуты тревогъ и сомнѣній

Картину дѣятельности патроната въ отчетномъ 1903/4 г. дополняютъ слѣдующія числовыя данныя:

Какъ уже сказано, изъ числа 210 чел. занесенныхъ въ именной списокъ патроната, къ 15 іюня с. г. состояло подъ постоянной опекой	171	чел.
лечилось въ Варшавскихъ больницахъ	21	„
изъ нихъ умеръ отъ чахотки	1	„

o pomoc lekarską i ratunek dla niego, a w końcu, z największą tkliwością odprowadził go na miejsce wiecznego spoczynku. Chłopak nasz, o którym mowa, sprawuje się bez zarzutu i żadnych trosk opiece nie przyczynia.

Nie możemy też nie pochlubić się objawami wzruszającemi wdzięczności ze strony niektórych wychowańców dla opiekunów swoich i dla osady, która ich wychowała; mamy tego liczne dowody w aktach patronatu, zwłaszcza w ciekawej korespondencyi chłopców do opiekuna z wojska; jeden np. przed wyjazdem na Daleki Wschód, żegna się z opiekunem krótko, ale serdecznie, w przeczuciu, że go już nigdy nie zobaczy więcej, przeprasza za uchybienia i prosi o dobrą pamięć; drugi, w liście z Laojanu, zwierza się z wrażeń swoich, że się gotuje do pierwszego chrztu ogniowego, a zaraz potem winszuje imienin opiekunowi; trzeci egzaltuje się we wdzięcznościach swoich dla osady za to głównie, iż go nauczyła czytać i pisać, gdyż, dzięki temu, jest w kancelaryi wojskowej i cieszy się wielkiem poważaniem u kolegów w możność napisania dla nich listów do rodziny i t. d. A nakłonienie chłopca do odbycia spowiedzi w czasie wielkanocnym, po siedmiu latach zupełnego z Bogiem rozbratu, a usunięcie się znów chłopca od służby u izraelitów dlatego jedynie, że w fabryce prowadzonej przez nich, żądano roboty w niedzielę? a znowuż poddanie sporu rytualnego, wynikłego pomiędzy jednym z wychowańców naszych, izraelitą i bratem jego, pod decyzyę opiekuna? a te w końcu liczne, drobne, poufne zwierzenia się chłopców z ich trosk i kłopotów familijnych?—Są to wszystko objawy ufności szczerej i głębokiej do opieki, będące dla tej ostatniej pociechą w chwilach utrapień i zwątpienia.

Działalność patronatu naszego za rok sprawozdawczy 1903/4 przedstawia się w cyfrach następujących:

Jak się rzekło na innem miejscu, z pomiędzy zapisanych na liście patronatu 210 osób, pozostawało w d. 15 czerwca r. b., na opiece stałej zarządu .	osób	171
Leczyło się w szpitalach warszawskich.	„	21
Z tych zmarło (suchoty)	„	1

лечилось амбулаторно у вольнопрактикующихъ врачей даромъ	94	чел.
лечилось отъ секретныхъ болѣзней	26	„

Слѣдуетъ съ грустью отмѣтить высокій сравнительно въ отчетномъ году процентъ больныхъ секретными болезнями. За леченіемъ ихъ въ больницахъ и по домамъ опека смотритъ зорко.

Благодаря заботамъ Члена Комитета, судьи г. Ал. Мольденгавера, жена одного изъ нашихъ подопечныхъ была безплатно помѣщена въ Пріютѣ для неимущихъ родильницъ	1	„
уплоченъ госпитальный налогъ за лицъ	25	„
лекарства получило	89	„
Праздничное пособіе (не свыше двухъ рублей) для себя и своихъ семействъ получило	131	„

(На эти пособія израсходовано около 150 руб. изъ частныхъ пожертвованій).

Улучшенное питаніе по совѣту врача получали . .	3	„
Молоко, какъ лекарство, получали	3	„
Оставались нѣсколько недѣль въ деревнѣ (въ Студзеньцѣ) для поправленія здоровья	3	„
Мелкія денежныя пособія по поводу болѣзни, временнаго затишья въ работѣ, пожара, бѣдноты и пр.	182	„
Снабжено одеждою, бѣльемъ, постелью (натурою) .	143	„
„ обувью (натурою)	77	„
Уплочено за квартиру, недоимочно или за текущее время, цѣликомъ или частично	16	разъ
Уплочено вписныя деньги	1	„
Внесено залогъ (5 руб.) въ конторѣ найма прислуги.	1	„
Снабжено окапировкой рекрутовъ	6	чел.
Выкуплено одежду изъ ломбарда	17	разъ
Выкуплены обручальныя кольца	1	„
Понесено частично издержки погребенія членовъ семейства подопечныхъ	7	„
Похороны подопечнаго, на частныя пожертвованія	1	чел.
Брачные расходы подопечныхъ	10	разъ
Расходы по крещенію дѣтей	5	„
Выправлено легитимаціонныхъ документовъ и паспор.	79	„

Leczyło się ambulatoryjnie u lekarzy wolnopraktykujących bezpłatnie	„	94
Leczyło się na choroby sekretne	„	26

Zaznaczyć tu ze smutkiem wypada wysoki względnie procent chorób sekretnych. Nad kuracyą chorych tej kategoryi w szpitalach i w domu opieka czuwa bardzo troskliwie.

Dzięki staraniom członka komitetu, sędziego Al. Moldenhawera, żona wychowańca naszego korzystała bezpłatnie z przytułku dla ubogich położnic.	„	1
Opłacono podatek szpitalny (pogłówne) za	osób	25
Otrzymało lekarstwa	„	89
Otrzymało zasiłki świąteczne dla siebie i rodzin swoich (nie wyżej 2 rubli)	„	131

(Wydatkowano z tego tytułu około 150 rubli z ofiar prywatnych).

Poprawiono żywienie z porady lekarza	„	3
Racye mleka otrzymywało jako lekarstwo.	„	3
Korzystało z pobytu kilkotygodniowego na wsi (w Studzieńcu) dla poprawy zdrowia	„	3
Udzielono wsparć pieniężnych drobnych, z powodu choroby, chwilowego bezrobocia, pogorzeli, ubóstwa i innych przyczyn	„	182
Zaopatrzono w odzież, bieliznę, pościel (w naturze) .	„	143
Zaopatrzono w obuwie (w naturze)	„	77
Opłacono komorne zaległe, lub bieżące, w całości lub częściowo	razy	16
Opłacono kantorowe	„	1
Złożono kaucyę (rb. 5) w kantorze najmu sług . . .	„	1
Zaopatrzono w wyprawki do wojska.	„	6
Wykupiono z lombardu odzież	„	17
Wykupiono obrączki ślubne.	„	1
Uczestniczono w kosztach pogrzebu członków rodziny wychowańców	„	7
Pogrzebano wychowańca z ofiar prywatnych, . . .	„	1
Udział w kosztach ślubnych wychowańców	„	10
Udział w kosztach chrztu dzieci	„	5
Wyrobiono legitymacyi i paszportów.	„	79

Роздано молитвенниковъ	50	экз.
Роздано книгъ и учебныхъ пособій	10	»
Пріобрѣтено ремесленныя и вспомагательныя орудья	27	»
Купленъ сырой матеріалъ для	17	чел.
Снабжено книгами для чтенія	22	»
Помѣщено у мастеровъ въ видѣ пробы	25	»
Записаны въ цехахъ въ качествѣ цех. учениковъ по контракту	22	»
Выписано въ ремесленные подмастерья [1])	13	»
Реституцій при участіи опеки совершено	2	раза
Защита по дѣламъ (прошенія къ властямъ, переписка съ защитниками, совѣты и проч.)	33	случ.
Бѣжали отъ мастеровъ произвольно	8	чел.

изъ нихъ вернулись обратно 4-ро, двоихъ-же пріискали.

Выхлопотано другое помѣщеніе въ пользу воспитанника и воспитанницы, двѣ суммы въ общемъ итогѣ 87 руб. 72 коп.

Приняты мѣры относительно приведенія въ порядокъ и обезпеченія имущества несовершеннолѣтняго	1	разъ
Путевыя издержки, цѣликомъ или частично, на поѣздку воспитанниковъ къ роднымъ или въ поискахъ занятія	58	»

На обстоятельство поѣздокъ слѣдуетъ обратить вниманіе, ибо врядъ—ли кто либо другой перемѣняетъ такъ часто мѣсто своего пребыванія, какъ наша молодежъ. Тутъ-то и замѣчается недоразумѣніе: большинство изъ нихъ отправляется въ путь, въ надеждѣ найти себѣ заработокъ между тѣмъ, всего чаще по недостатку какихъ бы то нибыло справокъ, надежды ихъ не осуществляются. Былобы очень желательно, особенно теперь, во время застоя фа-

[1]) Издержки по выписанію въ подмастерья довольно значительны составляютъ по 15 руб. съ лица, издержки же по записи въ ученики—3 руб. въ принципѣ однако слѣдуетъ признавать ихъ производительность, въ виду того что званіе подмастерья обезпечиваетъ на всегда матеріальное положеніе и будущность воспитанника.

Rozdano książek do nabożeństwa	egz.	50
Rozdano książek i pomocy szkolnych dla wych.	»	10
Nabyto narzędzia rzemieślnicze i pomocnicze do robót różnych dla	»	27
Nabyto surowiec do produkcyi	»	17
Udzielono książek do czytania	osobom	22
Ulokowano na próbie w terminach u majstrów	osób	25
Zapisano na terminatorów do cechów rzemieślniczych za kontraktami	»	22
Wyzwolono na czeladników *)	»	13
Restytucyi pod wpływami opieki dokonano	»	2
Opuściło samowolnie majstrów	»	8

(Z tych 4 wróciło, 2 zmieniono termin na inny).

Obrona prawna (podania do władz, korespondencya z obrońcami, narady w procesach i t. p.)	»	33

Wywindykowano na rzecz wychowańca i wychowanki dwie sumy, w kwocie ogólnej 87 rb. 72 kop.

Rozpoczęto starania około uporządkowania i zabezpieczenia funduszu nieletniego	»	1
Koszta podróży całkowite lub częściowe wychowańców do rodziny, za chlebem	razy	58

Na tem miejscu zaznaczyć należy ważną bardzo okoliczność: nikt bowiem nie jest chyba tak pohopnym do zmiany miejsca pobytu, jak nasi młodzi przyjaciele.

Zachodzi tu jednak bardzo poważne nieporozumienie: większość puszcza się w podróż, w nadziei znalezienia sobie pracy, której brak na miejscu i poprawienia bytu. Brak wszakże wszelkich informacyi, powoduje zawód i rozczarowanie. Byłoby wielce pożądanem, ażeby w obecnych zwłaszcza czasach zastoju

*) Koszta wyzwolin są dość znaczne — wynoszą bowiem od osoby przeciętnie 15 rubli — koszta zaś zapisu — 3 ruble uznać je wszakże należy w zasadzie za bardzo produkcyjne, ze względu, iż wyzwolenie czeladnicze zabezpiecza na zawsze byt materjalny i przyszłość wychowańca.

бричнаго и ремесленнаго производства; наличность справочныхъ конторъ, гдѣ можно былобы освѣдомиться о числѣ ремесленныхъ заведеній и вакантныхъ въ нихъ мѣстахъ, въ предѣлахъ нашего края; тогда заинтересованныя лица легче моглибы оріентироваться и получать падлежащія свѣдѣнія, прежде чѣмъ мѣнять мѣстожительства. Теперь-же, вслѣдствіе полнаго недостатка справокъ патронатъ нашъ напрасно также расходуетъ деньги на проѣзды своихъ подопечныхъ, на равнѣ съ сими послѣдними.

Ссуджено деньги . . . . 2 раза

Интимныхъ совѣщаній съ воспитанниками, случаевъ посредничества въ разладахъ съ родными или хозяевами и т. п. происходило въ отчетномъ году . . . . 40 разъ

Посѣщеній воспитанниковъ на мѣстѣ по разнымъ причинамъ и по мѣрѣ надобности было . . . 60

Посѣщеній больныхъ въ больницахъ и дома . . . 16

Посѣщеній въ тюрьмахъ 5

За хорошее поведеніе и трудолюбіе признано наградъ 16

Отправлено къ хозяевамъ рекомендательныхъ писемъ 113

Изъ этого числа увѣнчались успѣхомъ 49

т. е. столько же лицъ помѣщено на фабрикахъ въ мастерскихъ, на поденный заработокъ. Сверхъ того благодаря личной рекомендаціи помѣщено 8 чел. Всего пристроено . . . . 57 чел.

Отправлено писемъ къ родителямъ, опекунамъ, хозяевамъ и приходскимъ священникамъ внѣ Варшавы 67

Получено писемъ отъ воспитанниковъ. 87

Выслано къ воспитанникамъ писемъ 51

Подъ надзоромъ опеки воспитанники отбывали пасхальную исповѣдь.

Пріобрѣтено лодки, какъ средство заработковъ для. 2

Съ той-же цѣлью понесены частичныя издержки на покупку извощичьей лошади . . . . . . , . 1 разъ

Сбереженія свои хранили въ Правленіе въ 1903/4 г. 9 чел.

Сбереженій внесено итого на 219 руб. 50 коп.

w przemyśle i rękodzielnictwie utworzono biuro informacyjne o liczbie zakładów rzemieślniczych i miejscach wolnych w różnych dzielnicach kraju naszego, ażeby tym sposobem osoby interesowane mogły orjentować się łatwo, poinformować gdzie należy, zanim zdecydują się na zmianę miejsca pobytu. Przy braku wszelkich dotychczas wskazówek w tym względzie, patronat nasz, biorąc czynny udział w kosztach podróży wychowańców naszych „za chlebem", bywa na równi z tymi ostatnimi narażony często na zawody i straty materyalne.

Udzielono pożyczek. . . . . osobom 2

Narad poufnych z wychowańcami, posrednictwa w nieporozumieniach z rodziną, chlebodawcami i t. p. odbyło się 40

Sprawdzeń na miejscu z różnych powodów i w miarę potrzeby dokonano 60

Odwiedzin chorych w szpitalu i w domu było 16

Odwiedzin w więzieniu 5

Udzielono nagród za dobre postępowanie i pracę razy . . 16

Wysłano listów polecających do pracodawców w ciągu roku 113

Z tych—z dobrym skutkiem 49

Czyli, że tyleż osób ulokowano w fabrykach, warsztatach, na wyrobku, a także dzięki pośrednictwu osobistemu osób 8, razem ulokowano osób. 57

Wysłano listów do rodziców, opiekunów, chlebodawców i do księży proboszczów na prowincyą 67

Otrzymano listów od wychowańców 87

Wysłano listów do wychowańców 51

Dopilnowano, w miarę możności, odbycia przez wychowańców i wychowanki spowiedzi Wielkanocnej w czasie przepisanym.

Nabyto łodzie rybackie, jako środek utrzymania 2

W tymże celu uczestniczono w nabyciu konia dorożkarskiego 1

Składało oszczędności swoje w Zarządzie w roku 1903/4 osób 9

Złożone przez nie oszczędności wynosiły razem . . 219 rb. 50 k.

Взято сбереженій обратно на сумму 92 руб. 70 коп.
Къ 16 іюня 1904 года остается *) 126 руб. 80 коп.

Вносимыя подопечными, а равно и полученныя ими обратно записываются въ именныя сберегательныя книжки, которыя вмѣстѣ со сберегательной кассой находятся депозитомъ въ вѣдѣніи Предсѣдательствующаго въ Правленіи.

Сверхъ того, одинъ изъ воспитанниковъ, поощряемый опекой, вноситъ свои сбереженія въ Государственный Банкъ: такимъ путемъ онъ собралъ уже около 500 рублей.

Доходъ патроната въ 1903 году былъ слѣдующій:

А) *наличными:*

Ассигновано Комитетомъ на 1903 годъ **) . 1000 руб. 00 коп.
Въ этомъ числѣ и % съ такъ наз. фонда воспитанниковъ въ количествѣ 430 р. согласно постановленію Комитета отъ 11/23 марта 1899 года.
Частныхъ пожертвованій на распоряженіе Предсѣдательствующаго поступило . 117 „ 00 „

Итого доходъ наличными . . 1117 руб. 00 коп

В) Пожертвованія натурой, таковы: одежда, бѣлье, обувь. Въ этой статьѣ слѣдуетъ отмѣтить щедрое пожертвованіе Члена Комитета, г. Феликса Бобровскаго.

Израсходовано на нужды патроната въ 1903 году:
къ А) (въ деньгахъ) по квитанціямъ книги Ассигновокъ фонда опеки за 1903 годъ общую сумму 1202 руб. 31 коп.
къ В) пожертвованія въ натурѣ мы немедленно раздѣлили между крайне нуждающими.

Сверхъ того, кружокъ нашихъ друзей, среди которыхъ многіе выговорили себѣ инкогнито—внесло въ нашу скромную кассу нѣкоторую сумму денегъ на спеціальныя издержки.

Старательно и безвозмездно лечили нашихъ больныхъ слѣдующіе Варшавскіе врачи: Кемпиньскій, Гепнеръ (отецъ) Береза (глазныя бол.), Савицкій Брониславъ (хирургъ), Микля-

*) Въ 1902/3 году внесло сбереженій 15 лицъ на общую сумму 97 руб. 15 коп.

**) Въ суму эту включается текущій % около 430 рублей съ т. н. „фонда воспитанниковъ", согласно постановленію Комитета отъ $^{11}/_{23}$ марта 1899 года

Podniesiono oszczędności w ciągu roku . . . . . 92 rb. 70 k
Pozostało na dzień 16 czerwca 1904 r. *). . . . 126 rb. 80 k.

Składane przez wychowańców, jako też i podnoszone przez nich drobne oszczędności zapisywane są do książeczek imiennych oszczędnościowych, pozostających łącznie z kassą oszczędnościową w depozycie u Przewodniczącego w Zarządzie.

Prócz tego jeden z wychowańców, zachęcony przez opiekę, składa oszczędności swoje w kassie Banku Państwa, w której ma już uzbieranych około 500 rubli.

W roku 1903 wpłynęło na rzecz patronatu:

A) *w gotowiźnie:*

Asygnowane przez komitet na rok 1903. . . . . 1000 rb.**)
ofiar prywatnych do dyspozycyi przewodniczącego . 117 rb.

Razem wpłynęło rb. 1117 — k.

B) *ofiary w naturze* jako to: odzież, bielizna, obuwie.

W rubryce tej zasługuje na wyróżnienie hojna ofiarność Członka Komitetu p. Feliksa Bobrowskiego.

W roku 1903 wydatkowano na cele patronatu:

ad A: Wypłacono za odnośnemi kwitami Asygnaryusza „funduszu opieki", wogóle rb. 1202 kop. 31.

ad B: ofiary w naturze rozdano niezwłocznie najbardziej potrzebującym.

Prócz tego kółko przyjaciół naszych, z pomiędzy których wielu zastrzegło sobie bezimienność—zasiliło ubogą kassę patronatu datkami pieniężnemi na cele specyalne.

Konsultowali troskliwie i bezinteresownie chorych naszych następujący lekarze Warszawscy: DD-rzy Kępiński-Gepner (ojciec) i Bereza (oczy): d-r Sawicki Bronisł., (chirurg-

*) W r. 1902/3 składało oszczędności osób 15 i złożyło razem rb. 97 kop. 15.

**) W sumę tą wlicza się i % bieżący od t. zw. „funduszu wychowańców" w kwocie około 430 rubli, zgodnie z uchwałą Komitetu z dnia 11/23 Marca r. 1899.

шевскій (нервн. бол.), Павиньскій (болѣзни сердца), Войцѣховскій (накожныя и венерическія болѣзни), Логуцкій, Гембарскій, покойный Викторъ Гростернъ, Бѣлковскій (внутр. бол.) и лѣчебница для приходящихъ больныхъ, св. Антона, по Владзимирской улицѣ № 1.

Аптека Фр. Карпинскаго (какъ и прежде) доставляла намъ даромъ по 10 лекарствъ ежемѣсячно.

Кефирное заведеніе Клавдіи Сигалины снабжало безвозмездно нашихъ больныхъ кефиромъ, „Акціонерное Общество купаленъ“—соотвѣтствующимъ числомъ ваннъ.

Всѣмъ поименованнымъ лицамъ мы отъ имени нашихъ больныхъ воздаемъ на этомъ мѣстѣ горячее „Спасибо“!

Дѣятельное участіе въ дѣлахъ патроната принимали въ отчетномъ году слѣдующія лица: помощникъ Предсѣдательствующаго и вмѣстѣ съ тѣмъ Членъ Правленія г. Ксаверій Налепиньскій; Члены Правленія: гг. Владиславъ Янишовскій, Адріанъ Беньковичъ, Доминикъ Анцъ (подавалъ совѣты и велъ переписку по судебнымъ дѣламъ); и г-жа Юзефа Янишовская, которая въ качествѣ опекунши б. воспитанницъ Пущи, обнаружила много дѣятельности такта, энергіи, и знанія своего дѣла; г. Зыгмунтъ Заржецкій, Секретарь Правленія, и сестры—Леонарда и Марія Радковскія (канцелярскія чиновницы Правленія) дѣятельно помагали въ поискахъ помѣщенія для нашихъ подопечныхъ, по мѣрѣ надобности посѣщали ихъ на мѣстѣ рѣшая мелкія недоразумѣнія; сверхъ того г. Леонарда Радковская посѣщала нашихъ больныхъ въ госпиталяхъ.

За исполненіе опекунскихъ обязанностей внѣ Варшавы, стяжали особую нашу и глубокую благодарность. Ксендзъ Марцели Цемневскій, настоятель прихода Варка (Варшавская губ.), ксендзъ Болеславъ Разьмо, настоятель прихода Ежевъ (Петроковская губ.), кс. Винкентій Попель, настоятель прихода Хехло (Кѣлецкая губ.) и г. Бадіочекъ Игнатій, учитель колоніи Студзенецъ, который съ точностью и уменьемъ принялъ на себя исполнить трудное порученіе—поѣздки и разсмотрѣнія на мѣстѣ подробностей, касающихся личности и имущества одного изъ нашихъ подопечныхъ. Мы должны также упомянуть юридическіе совѣты, которые подавалъ нашимъ воспитанникамъ г. Николай Коренфельдъ, Присяжный Повѣренный въ Варшавѣ, равно какъ и многочисленныя письма и удостовѣренія получа-

ja), D-r Miklaszewski (choroby nerwowe), d-r Pawiński (choroby serca), d-r Jan Wojciechowski (choroby skórne, weneryczne i wewnętrzne), d-r Łagucki, d-r Gębarski, ś. p. d-r Wiktor Grostern, d-r Bełkowski (choroby wewnętrzne), lecznica dla przychodzących chorych św. Antoniego przy ulicy Włodzimierskiej № 1.

Apteka Fr. Karpińskiego, udzielała nam, jak i lat poprzednich, po 10 lekarstw miesięcznie bezpłatnie.

Zakład kefirowy Klaudyi Sygaliny zaopatrywał bezinteresownie chorych naszych w kefir, a Towarzystwo Akcyjne łazienek w potrzebną ilość wanien.

Wszystkim pomienionym osobom i zakładom składamy na tem miejscu, w imieniu chorych naszych, gorące z głębi serca „Bóg zapłać!“

Szczery i czynny udział w pracach patronatu naszego przyjmowały w roku sprawozdawczym następujące osoby: pomocnik przewodniczącego i zarazem Członek Zarządu p. Ksawery Nalepiński, Członkowie Zarządu: pp. Wład. Janiszowski, Adryan Bieńkiewicz i Dominik Anc (konsultował i korespondował w interesach prawnych); pani Józefa Janiszowska, w charakterze opiekunki nad byłemi wychowankami Puszczy, wykazała wiele gorliwości, taktu, energii i umiejętności; sekretarz Zarządu p. Zygmunt Zarzecki i siostry—Leonarda i Marya Radkowskie (urzędniczki biura Zarządu), w poszukiwaniu lokaty dla naszych chłopców w sprawozdaniach na miejscu i załatwianiu drobnych nieporozumień; panna L. Radkowska towarzyszyła nadto chorym naszym do szpitali i odwiedzała ich w chorobie.

W wykonywaniu opieki na prowincyi zasłużyli na szczególną wdzięczność ze strony Zarządu—ksiądz Marceli Ciemniewski—proboszcz parafii Warka (gub. Warszawska), ksiądz Bolesław Raźmo—proboszcz parafii Jeżew (g. Piotrkowska) i ksiądz Wincenty Popiel, proboszcz parafji Chechło (gub. Kielecka), oraz p. Badyoczek Ignacy, nauczyciel w Os.: Studzieniec, który z wielką dokładnością wypełnił przyjętą na siebie delikatną missyą sprawdzenia na miejscu szczegółów, dotyczących osoby i funduszu jednego z naszych wychowańców. Wspomnieć też musimy porady prawne, udzielane bezinteresownie wychowańcom naszym przez p. Mikołaja Korenfelda, adwokata przysięgłego w Warszawie, jak również mnóstwo listów, poświadczeń nader

емыя нами отъ приходскихъ священниковъ края, оказывающихъ всегда нашимъ воспитанникамъ по истинѣ отцовское расположенiе.

Всѣмъ поименованнымъ друзьямъ и благодѣтелямъ нашимъ и тѣмъ, кои имена свои умышленно хранятъ въ тайнѣ, или же о заслугахъ которыхъ, мы въ настоящую минуту забыли—мы отъ имени опекаемыхъ ими воспитанниковъ и воспитанницъ нашихъ выражаемъ нашу горячую отъ глубины сердца—благодарность!

Въ заключенiи преподается при семъ краткая замѣтка, касающаяся фонда б. воспитанницы прiюта Пуща, Брониславы Косиньской, урожд. Висьневской:

Въ виду того, что въ маѣ пр. г. Косиньскую постигло несчастiе (потеря мужа), Косиньская (осталась съ тремя дѣтьми безъ всякихъ средствъ къ жизни), гг. Члены Комитета въ засѣданiи 27 iюня 1903 года собрали и передали на распоряженiе Предсѣдателя Правл. въ пользу Косиньской . . 97 р. 50 к.
Сверхъ того, старанiемъ Правленiя Общ-ва З. К., Управленiе Привислянскихъ Желез. Дорогъ, признало ей въ видѣ единовременнаго пособiя. . 82 р. 72 к.
Итого поступило въ 1903/4 году въ пользу Косиньской . . . . 180 р. 22 к.
Изъ этого фонда Косиньская получила разновременно подъ квитанцiи . . . . 26 р. 00 к.
Остается . . 154 р. 22 к.
которые включены въ общiе фонды Общества и внесены въ Коммерческiй Банкъ, съ открытiемъ одновременнымъ въ „Глав. Книгѣ“ Общ-а отдѣльнаго счета („Conto“) подъ заглавiемъ: „фондъ б. воспитанницы Брониславы Косиньской“.

Слѣдуетъ при этомъ замѣтить, что Предсѣдательствующiй въ Правленiи по соглашенiи съ г-жей Янишовской рѣшилъ, чтобы упомянутый выше капиталецъ Косиньской хранился временно въ Обществѣ въ видѣ приданаго, въ случаѣ вторичнаго ея замужества, или же, какъ обезпеченiе Косиньской на будущее время напр. путемъ покупки лавочки и т. п. Такое постановленiе оправдывается еще и тѣмъ, что поведенiе Косиньской послѣ смерти мужа къ сожалѣнiю не совсѣмъ безупречно.

Теперь слагаемъ съ себя отъ имени Правленiя нашъ мандатъ и передавая его въ руки Комитета; да пусть будетъ намъ позво-

cennych od księży proboszczów na prowincyi, otaczających opieką ojcowską wychowańców naszych, a swoich parafjan.

Wszystkim pomienionym przyjaciołom i dobroczyńcom naszym, jakoteż i wielu, działającym w ukryciu, lub o zasługach i czynach których przepomnieliśmy na razie, składamy na tem miejscu w imieniu obdarowanych wychowańców i wychowanek naszych gorące, z głębi serca pochodzące „Dzięki Wam“!

Notatka, dotycząca funduszu b. wychowanki Puszczy Bronisławy z Wiśniewskich Kosińskiej:

Z powodu, iż w maju r. z. Kosińską dotknęło nieszczęście (utrata męża i pozostanie z trojgiem dzieci bez żadnych funduszów), pp. Członkowie Komitetu, zebrani na posiedzeniu d. 27 czerwca 1903 r., raczyli złożyć w ofierze na ręce przewodniczącego na rzecz tejże Kosińskiej . . . . rb. 97 k. 50
Prócz tego staraniem Zarządu wyjednano zasiłek jednorazowy od Zarządu Dróg Nadwiślańskich, gdzie mąż K. był oficyalistą . . . . . . rb. 82 k. 72
Razem w ciągu roku 1903/4 . . . . wpłynęło na rzecz Kosińskiej . . rb. 180 k. 22
Z funduszu tego Kosińska podniosła różnoczasowie, za kwitami . . . . rb. 26 —
pozostałość . . . rb. 154 k. 22,
wcieloną została do ogólnych funduszów Towarzystwa i złożoną w Banku Handlowym, z otworzeniem jednocześnie w księdze głównej Towarzystwa specyalnego rachunku zatytułowanego: „fundusz b. wychowanki Bronisławy Kosińskiej“.

Zaznacza się przytem, iż po naradzie wspólnej przewodniczącego w Zarządzie z opiekunką J. W-ną Janiszowską, zdecydowanem zostało, iż fundusz Kosińskiej, będący w depozycie T-wa O. R., przeznaczony ma być jako wiano w razie powtórnego wyjścia za mąż Kosińskiej, lub też jako środek zabezpieczenia egzystencyi jej na przyszłość, np. nabycie sklepiku lub t.p. Decyzya ta tembardziej okazuje się słuszną, skoro sprawowanie się K. po śmierci męża nie jest zupełnie zadawalające.

Składając obecnie w imieniu Zarządu mandat nasz w ręce Komitetu, niech nam wolno będzie w imieniu tegoż Zarządu złożyć podziękę serdeczną: panu Vice-prezesowi Komitetu—Radcy

лено отъ имени того же Правленія выразить искреннюю нашу благодарность ГГ-амъ: Товарищу Предсѣдателя Комитета, Совѣтнику Домашевскому—за личное и дѣятельное его участіе во всѣхъ почти засѣданіяхъ Правленія и просвѣщенные совѣты; Членамъ Комитета: графу Станиславу Лубеньскому и Александру Мольденгаверу—за предсѣдательствованіе первому изъ нихъ въ засѣданіяхъ Коммисіи по организаціи патроната, второму — въ обоихъ праздничныхъ собраніяхъ нашего патроната.

Викентій Яновскій.

Domaszewskiemu za Jege gorliwy udział we wszystkich niemal posiedzeniach Zarządu i nieszczędzenie nam światłych rad swoich; Członkom Komitetu — pp. Stanisławowi hr. Łubieńskiemu i Aleksandrowi Moldenhawerowi za łaskawe przewodnictwo pierwszemu— w komissyi organizacyi patronatu—drugiemu w obu zebraniach przedświątecznych w tymże patronacie naszym.

Wincenty Janowski.

№ 2.

Отчетъ Директора Земледѣльческо-Ремесленной колоніи Студзенецъ.

Статистическія свѣдѣнія о движеніи принимаемыхъ и выпускаемыхъ воспитанниковъ въ колоніи Студзенецъ въ 1903 году.

Въ концѣ 1902 г. было воспитанниковъ		163
Въ 1903 г. доставлено въ колонію	49	
Въ 1903 г. выбыло:		
1. Вслѣдствіе окончанія 18 лѣтъ	31	
2. Освобождено условно	4	
3. Возвращено Судебнымъ властямъ . . .	2	
4. Бѣжало	4	
Всего .	41	

1 Января 1904 года было воспитанниковъ .		171
Въ концѣ 1903 года было:		
а) по поведенію: въ I классѣ	24	
" " въ II "	39	
" " въ III "	59	
" " въ IV "	49	
Всего .	171	

б) по успѣхамъ въ школѣ: въ пригот. отдѣл.	28
" " " " " I-а "	26
" " " " " I-б "	23
" " " " " II-а "	22
" " " " " II-б "	16
" " " " " III "	10
освобожденныхъ отъ занятій въ школѣ и повторяющихъ курсъ	17
вновь прибывшихъ, ничего незнающихъ .	29
Всего	171

№ 2.

Sprawozdanie Dyrektora Osady Rolniczo-Rzemieślniczej w Studzieńcu.

Wiadomości statystyczne, dotyczące się ruchu wychowańców osady Studzieniec w r. 1903.

Z końcem 1902 r. było wychowańców . . .		163
W roku 1903 dostawiono do Osady	49	
W roku 1903 ubyło:		
1. Z powodu ukończenia 18 lat życia . . .	31	
2. Uwolniono warunkowo	4	
3. Zwrócono władzy Sądowej	2	
4. Zbiegło	4	
Razem .	41	

W dniu 1 Stycznia 1904 r. było wychowańców		171
Z końcem 1903 r. było wychowańców:		
a) *pod względem sprawowania się* w klas. I	24	
" " " " " II	39	
" " " " " III	59	
" " " " " IV	49	
Razem .	171	

b) *co do nauki:* w oddziale wstępnym . . .	28
" " I-a . . .	26
" " I-b . . .	23
" " II-a . . .	22
" " II-b . . .	16
" " III . . .	10
uwolniono od zajęć szkolnych i powtarzających kurs	17
nowo przybyłych, nic nie umiejących, . . .	29
Razem .	171

Школа въ Студзенцѣ раздѣлена на шесть отдѣленій, въ которыхъ ученіе продолжается $2^1/_2$ часа въ день и ограничивается програмою одноклассного элементарнаго училища.

Воспитанниковъ, поступающихъ въ заведеніе, если они уже прежде были въ школѣ, и хотя не много научились читать и писать, помѣщаютъ въ соотвѣтствующихъ ихъ знанію отдѣлахъ, тѣ же, которые ничего не знаютъ, начинаютъ ученіе при помощи подвижныхъ буквъ и одновременно пишутъ эти буквы на доскахъ.

Изъ буквъ образуются слоги, изъ слоговъ слова, а изъ словъ предложенія. Сначала обучаютъ буквамъ самымъ легкимъ для писанія, слова также избираются сначала такія, въ составъ которыхъ входятъ два слога, потомъ три и т. д. Вообще въ школьномъ обученіи, такъ и въ прежніе годы, какъ и въ отчетномъ году, обращалось вниманіе на то, чтобы въ каждомъ отдѣленіи начинать съ самыхъ легкихъ задачъ и, постепенно переходить къ болѣе труднымъ. А такъ, какъ школа въ Студзенцѣ составляетъ одно изъ средствъ нравственнаго перевоспитанія, то для чтенія разсказовъ и списыванія были выбираемы такія повѣсти и историческіе разсказы, изъ которыхъ можно извлечь нравственную пользу. Воспитанники въ одномъ отдѣленіи состоятъ полъ года. Въ концѣ полугодія бываютъ экзамены, и мальчиковъ переводятъ въ высшія отдѣленія.

c) *Относительно занятій:*		столярей .	27
„	„	колесниковъ	21
„	„	кузнецовъ .	40
„	„	портныхъ .	12
„	„	сапожниковъ	23
„	„	плотниковъ	5
„	„	садовниковъ	13
„	обучались сельск. хозяйству		30
		Всего	171

Szkoła w Studzieńcu składa się z sześciu oddziałów, w których nauka trwa $2^1/_2$ godzin dziennie i ogranicza się zakresem szkoły elementarnej jednoklasowej.

Chłopcy przybywający do zakładu, jeżeli poprzednio chodzili do szkoły, lub uczyli się cokolwiek czytać i pisać, bywają umieszczeni w oddziałach odpowiadających ich przygotowaniu, którzy zaś nic nie umieją, rozpoczynają naukę od poznawania metodą głosową i zapomocą alfabetu ruchomego głosek i jednoczesnego pisania ich na tabliczkach.

Z liter układają zgłoski, ze zgłosek wyrazy, a z wyrazów zdania. Naukę liter rozpoczynają od najłatwiejszych do pisania. Podobnież dla układania wyrazów wybierają się dla nich takie, w składowe części których wchodzą naprzód dwie zgłoski, następnie trzy i t. d. Wogóle w nauce szkolnej, jak w poprzednich, tak i w roku sprawozdawczym zwracano pilną uwagę na to, aby w każdym oddziale poczynając od zdań najłatwiejszych, powoli, a stopniowo przystępowano do trudniejszych. A ponieważ szkoła w Studzieńcu jest jednym z pomiędzy wielu innnych środków, zmierzających do umoralnienia wychowańców, przeto wybierano dla nich do czytania, opowiadania i treściwego opisywania takie powiastki i ustępy z historyi, z których można było wyciągnąć naukę moralną. Wychowańcy w jednym oddziale przebywają pół roku. Przy końcu półrocza odbywają się egzamina i chłopcy przygotowani dostatecznie, promowanymi bywają do oddziałów wyższych.

c) *co do zajęć:*	stolarzy	27
„	kołodziei	21
„	kowali	40
„	krawców	12
„	szewców	23
„	cieśli	5
„	ogrodników	13
„	rolników	30
	Razem	171

d) Относительно размѣщенія въ отдѣленіяхъ:

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	
18 +	17 +	16 +	18 +	17 +	18 +	16 +	17 +	16 +	18	=171

e) Относительно возраста:

Отъ 11-ти до 12-ти лѣтъ — 4, отъ 12-ти до 13-ти — 5, отъ 13-ти до 14-ти—13, отъ 14-ти до 15-ти—31, отъ 15-ти до 16-ти—49, отъ 16-ти до 17-ти — 28, отъ 17-ти до 18-ти — 41; итого 171

Въ 1903 году доставлено въ колонію 49 воспитанниковъ изъ которыхъ судились:

	1 разъ	44
	2 „ а	3
болѣе	2 „ ъ	2
	Всего	49

Изъ 49 принятыхъ воспитанниковъ 1 Января 1904 г. было возраста:

Отъ 10 до 11 лѣтъ	1
„ 11 „ 12 „	3
„ 12 „ 13 „	3
„ 13 „ 14 „	6
„ 14 „ 15 „	18
„ 15 „ 16 „	17
„ 16 „ 17 „	1
Всего	49

Изъ 35 воспитанниковъ освобожденныхъ въ 1903 г. изъ колоніи было возраста:

отъ 15 до 16 лѣтъ	1
„ 16 „ 17 „	1
„ 17 „ 18 „	33
Всего	35

d) Pod względem rozmieszczenia w oddziałach:

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	
18 +	17 +	16 +	18 +	17 +	18 +	16 +	17 +	16 +	18	=171

e) Pod względem wieku:

Od lat 11 do 12 — 4-ch, od 12 do 13 — 5, od 13 do 14—13, od 14 do 15—31, od 15 do 16—49, od 16 do 17—28, od 17 do 18—41, razem 171.

W roku 1903 przybyło wychowańców 49 z tych sądzonych było:

	1 raz	44
	2 razy	3
więcej aniżeli	2 „	2
	Razem	49

Z 49 przyjętych wychowańców w dniu 1 Stycznia 1904 r. było w wieku:

od 10 lat do 11	1
„ 11 „ „ 12	3
„ 12 „ „ 13	3
„ 13 „ „ 14	6
„ 14 „ „ 15	18
„ 15 „ „ 16	17
„ 16 „ „ 17	1
Razem	49

Z liczby 35 uwolnionych w 1903 roku z Osady było wieku:

od 15 lat do 16	1
„ 16 „ „ 17	1
„ 17 „ „ 18	33
Razem	35

Тѣ же самые воспитанники пробыли въ колоніи:

Годъ и менѣе года	1	— переданъ Судеб. Власт:
отъ 1 до 2 лѣтъ	7	— 2-хъ изъ нихъ бѣжали
„ 2 „ 3 „	17	— 1 изъ нихъ бѣжалъ, 1 переданъ Суд. Вл.
„ 3 „ 4 „	8	
„ 4 „ 5 „	6	— 1 ушелъ
„ 6 „ 7 „	1	
„ 7 „ 8 „	1	
Всего	41	— 6

Въ отношеніи поведенія:

въ I классѣ	—
„ II „	1
„ III „	9
„ IV „	25
Всего	35

Воспитанники эти помѣщены:

у столяря	3
„ колесника	3
„ кузнеца	2
„ сапожника	3
„ портнаго	1
„ садовника	1
„ булочника	1
при сельскомъ хозяйствѣ	4
возвращены родителямъ	17
Всего	35

Ci sami wychowańcy przebyli w Osadzie:

Rok lub mniej niż rok	1	— 1, zwrócony Władzy Sądowej,
od 1 do 2 lat	7	— 2-ch z nich zbiegło
„ 2 „ 3 „	17	— 1 z nich zbiegł, 1 zwrócony Wł. Sąd.
„ 3 „ 4 „	8	
„ 4 „ 5 „	6	— 1 z nich zbiegł
„ 6 „ 7 „	1	
„ 7 „ 8 „	1	
Razem	41	— 6

Pod względem sprawowania się w klasie:

I	—
II	1
III	9
IV	25
Razem	35

Wychowańcy ci umieszczeni zostali w sposób następujący:

jako stolarze	3
„ kołodzieje	3
„ kowale	2
„ szewcy	3
„ krawcy	1
„ ogrodnicy	1
„ piekarze	1
przy gospodarstwie	4
oddano rodzicom	17
Razem	35

Приговоренныхъ.	31 декабря 1902 г. было воспитанниковъ	Въ 1903 году		31 декабря 1903 г. было воспитанниковъ
		прибыло	выбыло	
По Высочайшему повѣленію .	—	—	—	—
Окружнымъ судомъ	14	7	4	17
Съѣздомъ Мировыхъ Судей .	13	1	—	14
Мировыми Судьями	69	31	17	83
Гминными Судами	67	10	20	57
Всего .	163	49	41	171.
Въ Семейномъ отношеніи:				
Имѣющихъ обоихъ родителей.	90	23	26	87
,, одного отца. . .	26	8	5	29
,, одну мать . . .	21	10	8	23
Подопечныхъ сиротъ . . .	11	4	—	15
Незаконнорожденныхъ . .	14	3	2	15
Покидышей	1	1	—	2
Всего .	163	49	41	171.
Относительно вѣроисповѣданія:				
Римско-Католическаго . . .	153	46	40	159
Евангелическаго	4	2	—	6
Моисеева закона	6	1	1	6
Всего .	163	49	41	171.
Относительно происхожденія:				
Городскаго	66	24	18	72
Сельскаго	97	25	23	99
Всего .	163	49	41	171.
Относительно способа доставленія:				
Стараніемъ Общества . . .	126	37	41	122
,, родителей . . .	11	1	—	12
Этапнымъ порядкомъ . . .	26	11	—	37
Всего .	163	49	41	171.

Skazani	D. 31 grudnia 1902 r. było wychowańców	W roku 1903		D. 31 grudnia 1903 r. było wychowańców
		Przybyło	Ubyło	
Na mocy **Najwyższego Rozkazu**	—	—	—	—
Przez Sąd Okręgowy . . .	14	7	4	17
Zjazd Sędziów Pokoju . . .	13	1	—	14
Sędziów Pokoju	69	31	17	83
Sądy gminne	67	10	20	57
Razem .	163	49	41	171.
Pod względem familijnym:				
Mających oboje rodziców . .	90	23	26	87
„ tylko ojca	26	8	5	29
„ „ matkę . . .	21	10	8	23
Sierot pozostających na opiece	11	4	—	15
Dzieci nieprawych	14	3	2	15
Podrzutków	1	1	—	2
Razem .	163	49	41	171.
Co do wyznania:				
Rzymsko-katolickiego . . .	153	46	40	159
Ewangielickiego	4	2	—	6
Mojżeszowego	6	1	1	6
Razem .	163	49	41	171.
Co do pochodzenia:				
Miejskiego	66	24	18	72
Wiejskiego	97	25	23	99
Razem .	163	49	41	171.
Dostawieni byli:				
Staraniem Towarzystwa . .	126	37	41	122
Przez rodziców	11	1	—	12
Transportem	26	11	—	37
Razem .	163	49	41	171.

Въ этомъ приговоренныхъ.	31 декабря 1902 г. было воспитанниковъ	Въ 1903 году		31 декабря 1903 г. было воспитанниковъ
		прибыло	выбыло	
До поступленія въ колонію занимались:				
Ремесломъ	31	8	2	37
Поденнымъ заработк. въ городѣ	18	9	2	25
Поденнымъ заработк. въ деревнѣ	3	2	2	3
Домашними занятіями у родителей и опекуновъ	32	7	30	9
Службою у постороннихъ лицъ	60	12	3	69
Нищенствомъ	1	—	—	1
Бродяжнич. или воровствомъ .	18	11	2	27
Всего .	163	49	41	171.
Относительно образованія:				
При поступленіи въ колонію умѣли читать по русски и по польски	13	15	5	23
Только по польски.	31	5	2	34
Знали буквы.	21	10	3	28
Ничего не знали	98	19	31	86
Всего .	163	49	41	171.
Относительно имущественной состоятельности своей и родит:				
Имѣющихъ собственную недвижимость	19	9	13	15
Имѣющихъ собственную мастерскую	16	1	—	17
Имѣющихъ капиталъ. . . .	4	—	—	4
Содержащихся заработкомъ .	124	39	28	135
Всего .	163	49	41	171.
За какое преступленіе поступили въ колонію:				
За кражу.	158	47	40	165
„ поджогъ	2	1	1	2
„ убійство	2	—	—	2
поддѣлку денегъ	—	1	—	1
„ нищенство	1	—	—	1
Всего .	163	49	41	171.

Z tej liczby skazani	D. 31 grudnia 1902 r. było wychowańców.	W roku 1903		D. 31 grudnia 1903 r. było wychowańców.
		Przybyło	Ubyło	
Przed przybyciem do Osady zajmowali się:				
Rzemiosłem	31	8	2	37
Wyrobkiem w mieście . . .	18	9	2	25
„ na wsi	3	2	2	3
Posługą u rodziców lub opiek.	32	7	30	9
Służbą u obcych	60	12	3	69
Żebraniną	1	—	—	1
Włóczęgostwem lub kradzieżą	18	11	2	27
Razem .	163	49	41	171.
Pod względem wykształcenia umysłowego:				
Przy wejściu do Osady umiało czytać i pisać po pols. i po rusku	13	15	5	23
Umiało czytać tylko po polsku	31	5	2	34
Znało litery.	21	10	3	28
Nic nie umiało	98	19	31	86
Razem .	163	49	41	171.
Co do zamożności rodziców i własnej:				
Mający własność nieruchomą	19	9	13	15
„ warsztaty	16	1	—	17
„ kapitały	4	—	—	4
Utrzymujący się z pracy rąk	124	39	28	135
Razem .	163	49	41	171.
Za jakie przekroczenia przysłani do Osady:				
Za kradzież	158	47	40	165
„ podpalenie	2	1	1	2
„ zabójstwo	2	—	—	2
„ podrabianie fałsz. pieniędzy	—	1	—	1
„ żebraninę	1	—	—	1
Razem .	163	49	41	171.

Перечень наказаній примѣненныхъ въ 1903 г.

№	Проступокъ	классъ	Выговоръ	Уединеніе отъ товарищей въ воскресеніе и праздничные дни	Ограниченіе денежныхъ наградъ	Ограниченіе пищи	Лишеніе марокъ отличія	Карцеръ	Временный переводъ въ низшій классъ	Деградація	Розги	Всѣхъ въ классѣ	Всѣхъ въ колоніи
1	Безпорядокъ . . .	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
		2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	
		3	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	
		4	—	—	—	—	—	1	1	—	—	2	
2	Употребленіе бранныхъ словъ и проклятій	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	22
		2	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	
		3	2	—	—	1	—	8	—	—	—	11	
		4	—	—	1	—	—	3	4	—	—	8	
3	Сварливость, злость личныя обиды и драка съ товарищами . . .	1	—	—	1	1	—	4	—	—	—	6	73
		2	2	4	—	2	—	5	—	—	1	14	
		3	1	5	—	5	2	28	—	—	4	45	
		4	—	—	—	1	—	2	2	1	2	8	
4	Ложь, плутовство, ослушаніе и дерзость .	1	—	2	—	—	—	5	—	—	1	8	99
		2	—	3	—	3	—	16	—	—	1	23	
		3	—	6	—	5	—	44	—	—	1	56	
		4	1	—	—	1	—	3	3	2	2	12	
5	Безпокойство, шалость подстрекательство	1	—	4	—	1	—	2	—	—	1	8	41
		2	—	4	—	—	—	5	—	—	—	9	
		3	5	3	—	1	—	6	—	—	3	18	
		4	2	—	—	—	—	1	2	1	—	6	
6	Лѣность, или упрямство, при назначеніи занятій, лѣность въ школѣ, или залѣ	1	—	—	1	2	—	3	—	—	—	6	46
		2	3	—	—	—	—	2	—	—	—	5	
		3	1	2	4	9	—	10	—	—	1	27	
		4	—	—	1	2	—	1	2	2	—	8	
7	Упорное уклоненіе отъ регламента	1	—	2	—	1	—	3	—	—	—	6	30
		2	1	2	—	—	—	—	—	—	—	3	
		3	1	2	—	—	—	10	—	—	—	13	
		4	—	2	—	1	—	1	2	2	—	8	
8	Куреніе и пріобрѣтеніе табаку и обладаніе огненныхъ снарядовъ .	1	4	—	—	4	—	7	—	—	—	15	117
		2	1	3	—	15	—	3	—	—	—	22	
		3	6	6	—	36	2	16	—	2	—	68	
		4	1	1	—	2	—	2	3	3	—	12	
9	Кража съѣстныхъ припасовъ	1	—	2	—	10	—	2	—	—	—	14	99
		2	—	3	—	9	—	6	—	—	—	18	
		3	1	6	—	21	—	19	—	—	—	47	
		4	—	—	1	2	—	7	6	4	—	20	
10	Кража по другимъ причинамъ	1	—	1	1	—	—	5	—	—	—	7	71
		2	—	2	—	2	—	4	1	—	1	10	
		3	1	3	—	8	—	28	1	—	—	41	
		4	—	2	—	—	—	4	3	3	1	13	
11	Побѣгъ или покушеніе на оный	1	—	—	—	—	—	7	—	—	6	13	57
		2	2	—	—	—	1	3	—	—	6	12	
		3	3	—	—	—	—	10	—	—	13	26	
		4	—	—	—	—	—	2	—	2	2	6	
	Всего . .	—	38	70	10	147	5	291	30	22	46	—	659

Wykaz kar wymierzonych w 1903 r.

№	Przewinienie	Klasa	Nagana	Odłączenie od kolegów w Niedziele i święta	Ograniczenie nagród pieniężnych	Ograniczenie żywności	Odjęcie marki odznaczenia	Zamknięcie w celi	Degradacya czasowa do niższej klasy	Degradacya stanowcza do niższej klasy	Chłosta	Razem w klasie	Razem w Osadzie
1	Nieporządek . . .	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
		2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	
		3	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	
		4	—	—	—	—	—	1	1	—	—	2	
2	Użycie nieprzyzwoitych wyrazów i przekleństwa . . .	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	22
		2	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	
		3	2	—	—	1	—	8	—	—	—	11	
		4	—	—	1	—	—	3	4	—	—	8	
3	Kłótliwość, złośliwość, obelgi czynne i bójki z kolegami. . . .	1	—	—	1	1	—	4	—	—	—	6	73
		2	2	4	—	2	—	5	—	—	1	14	
		3	1	5	—	5	2	28	—	—	4	45	
		4	—	—	—	1	—	2	2	1	2	8	
4	Kłamstwo, szacherki nieposłuszeństwo, hardość i zuchwalstwo . .	1	—	2	—	—	—	5	—	—	1	8	99
		2	—	3	—	3	—	16	—	—	1	23	
		3	—	6	—	5	—	44	—	—	1	56	
		4	1	—	—	1	—	3	3	2	2	12	
5	Niespokojność, swawola, namowa do złych postępków	1	—	4	—	1	—	2	—	—	1	8	41
		2	—	4	—	—	—	5	—	—	—	9	
		3	5	3	—	1	—	6	—	—	3	18	
		4	2	—	—	—	—	1	2	1	—	6	
6	Lenistwo lub upór przy wyznaczeniu do robót, lenistwo w szkole lub sali . , ...	1	—	—	1	2	—	3	—	—	—	6	46
		2	3	—	—	—	—	2	—	—	—	5	
		3	1	2	4	9	—	10	—	—	1	27	
		4	—	—	1	2	—	1	2	2	—	8	
7	Uporczywe wyłamywanie się z pod obowiązującego regulaminu . .	1	—	2	—	1	—	3	—	—	—	6	30
		2	1	2	—	—	—	—	—	—	—	3	
		3	1	2	—	—	—	10	—	—	—	13	
		4	—	2	—	1	—	1	2	2	—	8	
8	Palenie i posiadanie tytoniu, oraz posiadanie przyrządów do rozniecania ognia	1	4	—	—	4	—	7	—	—	—	15	117
		2	1	3	—	15	—	3	—	—	—	22	
		3	6	6	—	36	2	16	—	2	—	68	
		4	1	1	—	2	—	2	3	3	—	12	
9	Kradzież pochodząca z łakomstwa	1	—	2	—	10	—	2	—	—	—	14	99
		2	—	3	—	9	—	6	—	—	—	18	
		3	1	6	—	21	—	19	—	—	—	47	
		4	—	—	1	2	—	7	6	4	—	20	
10	Kradzież pochodząca z innych pobudek . .	1	—	1	1	—	—	5	—	—	—	7	71
		2	—	2	—	2	—	4	1	—	1	10	
		3	1	3	—	8	—	28	1	—	—	41	
		4	—	2	—	—	—	4	3	3	1	13	
11	Ucieczka, lub jej usiłowanie.	1	—	—	—	—	—	7	—	—	6	13	57
		2	2	—	—	—	1	3	—	—	6	12	
		3	3	—	—	—	—	10	—	—	13	26	
		4	—	—	—	—	—	2	—	2	2	6	
	Razem . .	—	38	70	10	147	5	291	30	22	46	—	659

Въ отчетномъ 1903 г. не было наказанныхъ 22

1	разъ наказанныхъ . . .	28	1 × 28 = 28
2	„ „ . . .	40	2 × 40 = 80
3	„ „ . . .	13	3 × 13 = 39
4	„ „ . . .	13	4 × 13 = 52
5	„ „ . . .	11	5 × 11 = 55
6	„ „ . . .	10	6 × 10 = 60
7	„ „ . . .	4	7 × 4 = 28
8	„ „ . . .	6	8 × 6 = 48
9	„ „ . . .	9	9 × 9 = 81
10	„ „ . . .	3	10 × 3 = 30
11	„ „ . . .	3	11 × 3 = 33
12	„ „ . . .	2	12 × 2 = 24
13	„ „ . . .	3	13 × 3 = 39
14	„ „ . . .	1	14 × 1 = 14
16	„ „ . . .	3	16 × 3 = 48

вообще наказанныхъ было 659

Перечень наградъ удѣленныхъ въ 1903 г.

За хорошее поведеніе, трудолюбіе и прилежаніе награды въ книгахъ и мелкихъ подаркахъ 90

дозволено принять родителей и родственниковъ . . 124

денежныхъ наградъ за работы 1308,24 руб.,

изъ которыхъ отослано въ правленіе на капиталъ воспитанниковъ 1106,37 руб.

роздано марокъ отличія 1371

прибавокъ къ обыкновенной пищѣ 732

переведено въ высшія по поведенію классы . . . 191

получили отпускъ къ родителямъ на праздники . 42

условно уволены изъ колоніи 4

Вообще наградъ, кромѣ денежныхъ, было . . . 2554

W roku sprawozdawczym 1903 nie uległo karze 22

1	raz karanych	28	1 × 28 = 28
2	„ „	40	2 × 40 = 80
3	„ „	13	3 × 13 = 39
4	„ „	13	4 × 13 = 52
5	„ „	11	5 × 11 = 55
6	„ „	10	6 × 10 = 60
7	„ „	4	7 × 4 = 28
8	„ „	6	8 × 6 = 48
9	„ „	9	9 × 9 — 81
10	„ „	3	10 × 3 = 30
11	„ „	3	11 × 3 = 33
12	„ „	2	12 × 2 = 24
13	„ „	3	13 × 3 = 39
14	„ „	1	14 × 1 = 14
16	„ „	3	16 × 3 = 48

ogółem wymierzono kar 659

Wykaz nagród udzielonych w 1903 r.

Za dobre sprawowanie się, pilność w pracy i nauce były udzielane nagrody, regulaminem oznaczone: w książkach i drobnych przedmiotach 90

dozwolono odwiedzić rodzinie 124

nagród pieniężnych . . . . 1308,24 rub.,

z których odesłano do zarządu na powiększenie kapitału wychowańców 1106,37 rub.

udzielono marek odznaczenia 1371

dodatek do zwykłego pożywienia 732

promowano do klas wyższych pod względem sprawowania 191

udzielono urlop na święta do rodziców 42

warunkowo uwolniono 4

Wogóle nagród, oprócz pieniężnych, udzielono 2554

Перечень болѣзней и число больныхъ воспитанниковъ, лѣчившихся въ больницѣ Студзенецкаго заведенія въ 1903 г.

	Число больныхъ	Дней
Воспаленіе легкихъ, плевры и чахотка	7	74
Воспаленіе надкостницы . . .	1	17
Конъюнктивитъ	47	36
Ларингитъ	24	59
Бронхитъ	4	43
Воспаленіе деселъ	16	8
,, уха	9	27
Анемія	10	18
Малярія	54	38
Раны	25	41
Ожоги	14	18
Язвленія	43	13
Гриппъ (инфлюэнца). . . .	14	24
Дифтеритъ	3	47
Дисторсія	6	39
Нарывы	8	43
Вывихи	1	16
Лихорадка	7	54
Гастритъ	118	108
Мигрена	18	—
Скарлатинъ	1	37
Ушибы	47	64
Трахома	41	17
Подъ наблюденіемъ	612	472
Всего .	1130	1313.

Wykaz chorób i chorych wychowańców, przebywających w infirmeryi Zakładu Studzienieckiego w 1903 roku.

	Ilość chorych	Dni
Zapalenie płuc, opłucnej i gruźlica .	7	74
„ okostnej	1	17
„ spojówki (conjunctivitis) .	47	36
„ gardła	24	59
„ oskrzeli	4	43
„ dziąseł	16	8
„ ucha	9	27
Anemia	10	18
Malarya	54	38
Rany	25	41
Oparzenia.	14	18
Owrzodzenia	43	13
Grypa (influenza)	14	24
Dyfterytys	3	47
Nadwichnięcie stawów (distorsio) .	6	39
Wrzody	8	43
Wywichnięcia	1	16
Febra (febris intermittens) . . .	7	54
Niestrawność (gastritis)	118	108
Migrena	18	—
Szkarlatyna	1	37
Stłuczenia	47	64
Trachoma	41	17
Na obserwacyi	612	472
Razem .	1130	1313

ТАБЕЛЬ

дней проведенныхъ въ Инфирмеріи больными воспитанниками въ 1903 г.

TABELLA

dni pobytu w Infirmeryi chorych wychowańców w roku 1903.

Въ мѣсяцѣ W miesiącu	Дней—Dni																															ВСЕГО RAZEM
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	
Январѣ—Styczniu	5	5	5	2	3	3	7	8	5	6	4	5	5	5	4	4	6	6	4	5	7	7	4	6	7	8	6	6	5	6	5	164
Февралѣ—Lutym	3	5	5	6	5	5	6	5	2	5	7	4	4	4	4	6	5	7	8	5	5	4	4	6	9	9	6	6	—	—	—	150
Мартѣ—Marcu	5	4	5	6	5	10	7	6	6	8	5	6	4	5	7	5	4	4	5	5	4	5	6	3	3	4	4	4	3	4	4	156
Апрѣлѣ—Kwietniu	3	3	5	3	4	5	5	5	4	4	4	3	4	3	4	5	5	5	3	4	5	2	2	2	2	2	2	3	3	3	—	107
Маѣ—Maju	4	2	3	3	3	2	1	3	3	1	1	2	3	2	2	2	4	2	3	3	5	1	3	1	3	1	1	3	2	2	1	72
Іюнѣ—Czerwcu	2	1	2	2	3	2	3	2	3	2	2	2	2	4	3	5	6	3	2	2	2	4	4	4	3	3	3	5	5	4	—	90
Іюлѣ—Lipcu	4	4	4	3	4	2	4	5	5	4	4	4	3	3	3	4	3	6	3	4	6	6	5	6	6	4	5	4	4	5	3	130
Августѣ—Sierpniu	4	4	5	4	3	3	4	4	5	4	5	4	5	4	4	5	4	4	4	4	4	4	2	4	2	3	2	2	2	4	—	112
Сентябрѣ—Wrześniu	2	2	3	3	4	1	2	1	2	3	3	3	2	1	1	2	3	4	2	3	3	3	3	3	2	3	1	1	1	1	–	68
Октябрѣ—Październiku	1	3	2	2	2	3	1	2	3	3	2	3	3	3	3	2	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	5	4	4	2	2	71
Ноябрѣ—Listopadzie	2	2	2	1	2	3	3	2	4	3	4	4	3	3	2	3	4	4	5	5	4	4	4	4	4	5	2	2	3	3	—	96
Декабрѣ—Grudniu	3	4	4	5	3	2	2	4	2	4	3	2	4	3	3	4	3	5	4	4	3	3	5	2	2	2	2	5	5	2	3	102
Итого . Razem .																																1318

Кромѣ того въ дѣлахъ колоніи хранятся: подробныя измѣренія возраста, грудной клѣтки и вѣсъ воспитанниковъ, производимые ежемѣсячно.

Среднее число воспитанниковъ кол. Студз. въ 1903 г. . . 167.

Oprócz tego odpowiedniemi tablicami przechowywanemi w aktach Osady, są wykazane: wzrost, waga i szerokość piersi wychowańców, co miesiąc odbywane.

Przeciętna liczba wychowańców Osady w r. 1903 . . . 167.

Со времени открытія колоніи было воспитанниковъ	1280
къ 31 Декабря 1903 года было ихъ въ наличности	171
и такъ выбыло изъ колоніи . .	1109

въ томъ числѣ:

освобождено по истеченіи срока приговора	444
„ послѣ окончанія 18 лѣтъ . .	280
„ условно	270
возвращено Судебнымъ властямъ	34
неизвѣстныхъ	31
умерло	50
Всего.	1109

отчисливъ отъ общаго числа воспитанниковъ тѣхъ, кои умерли, возращены Судебнымъ Властямъ, или бѣжали, останется 994 изъ которыхъ:

отдано родителямъ	331
отдано для дальнѣйшаго обученія:	
къ столяру	85
„ колеснику	60
„ кузнецу и слесару	60
„ портному	45
„ сапожнику	70
„ точильщику	7
„ пекарю	23
„ плотнику	3
„ рѣзчику	7
„ переплетчику	3
„ пчеловоду	1
„ фельдшеру	3
къ переносу	698

Od założenia Osady było wychowańców	1280
Dnia 31 Grudnia 1903 r. znajdowało się	171
ubyło więc z osady	1109

z tej liczby:

Uwolniono po odbyciu terminu	
„ wyrokiem	444
„ po ukończeniu 18 lat	280
„ warunkowo	270
zwrócono władzy sądowej	34
niewiadomych z pobytu	31
zmarło	50
Razem .	1109

odtrąciwszy od ogólnej liczby wychowańców tych, którzy zmarli, zostali zwróceni władzy sądowej, lub zbiegli; pozostanie 994, z których:

Oddano rodzicom	331
umieszczono na dalszą naukę rzemiosł:	
stolarskiego	85
kołodziejskiego	60
kowalskiego i ślusarskiego.	60
krawieckiego	45
szewckiego	70
tokarskiego	7
piekarskiego	23
ciesielskiego	3
rzeźbiarskiego	7
introligatorskiego	3
oddano do pszczelnictwa	1
„ „ felczera	3
do przeniesienia	698

Переносъ	698
отдано въ учительскую семинарію	1
къ садовнику	54
„ купцу	1
„ мяснику	2
„ маляру	1
„ мельнику	1
„ сельскому занятію	234
„ трубочисту	2
Всего	994

Причины возвращенія властямъ:

несоотвѣтственный возрастъ	2
приговоръ менѣе чѣмъ на два года . . .	2
полная деморализація	20
неизлѣчимыя болѣзни	10
Всего	34

Смертные случаи были отъ слѣдующихъ болѣзней

оспы было случаевъ	1
дифтерита	1
костоѣда	1
чахотки	9
кроваваго поноса	7
порока сердца	4
килы	1
нефрита	2
воспаленія кишекъ	4
эпилепсіи	1
хроническаго воспаленія легкихъ	4
скарлатина съ дифтеритомъ	1
общаго истощенія организма	6
нарывовъ на кишкахъ	1
апоплексіи	1
тифа	3
кромѣ того случайный прошибъ деревомъ . .	1
разрывъ сердца	1
желтуха	1
Всего	50

z przeniesienia	698
oddano do seminaryum nauczycielskiego . .	1
„ „ ogrodnictwa	54
„ „ kupca	1
„ „ rzeźnika.	2
„ „ malarza	1
„ „ młynarza	1
„ „ gospodarstwa	234
„ „ kominiarza	2
Razem	994

Przyczyny zwrotu władzy:

z powodu nieodpowiedniego wieku	2
„ skazania na termin mniejszy niż na 2 lata	2
„ zupełnego zdemoralizowania	20
nieuleczalnej choroby	10
Razem	34

Wypadki śmierci zostały spowodowane przez następujące choroby:

Ospa spowodowała wypadków	1
Dyfteryt	1
Próchnienie kości	1
Suchoty	9
Krwawa dyzenterya	7
Wady serca	4
Ruptura	1
Zapalenie nerek	2
„ kiszek	4
Epilepsya	1
Chroniczne zapalenie płuc	4
Szkarlatyna z dyfterytem	1
Ogólne wyniszczenie organizmu	6
Owrzodzenie kiszek	1
Atak apoplektyczny	1
Tyfus	3
Prócz tego wypadkowe przygniecenie drzewem	1
Pęknięcie serca	1
Żółtaczka	1
Razem	50

Экономическое состоянiе Колонiи Студзенецъ.

Декабря 31 дня 1902 года поверхность Колонiи распредѣляется слѣдующимъ образомъ:

Пахатной земли морговъ	72	прентовъ	47
подъ лѣсомъ	40	„	100
„ огородами	7	„	63
„ водою	4	„	292
границы, дороги и канавы	1	„	170
подъ строенiями	7	„	265
„ лугами	7	„	62
Всего	141	прентовъ	99

Пахатной земли въ 1903 году находилось.

подъ озимымъ хлѣбомъ	32	мор.	153	прент.
„ яровымъ (овесъ)	9	„	220	„
„ картофелемъ . .	16	„	184	„
„ лупиномъ на зеленое удобрѣнiе . .	4	„	150	„
„ лупиномъ на сѣмя	—	„	100	„
„ клеверомъ на сѣно	7	„	75	„
„ морковью . . .	1	„	—	„
„ пастбищемъ . . .	4	„	266	„
Всего	76	мор.	248	прент.

На арендной землѣ Князя Шаховскаго засѣяно ржи . . . . мор. 7 прент. 150

Съ поля собрано: ржи 261 возовъ. овса 38 возовъ.

Картофеля . . .	220 корцевъ,
Моркови	50 „
Клевера	300 центнаровъ
Сѣна	120 „
Лупина	2 воза

Stan ekonomiczny Osady Studzieniec.

W dniu 31 Grudnia 1902 roku podział powierzchni Osady przedstawia się jak następuje:

Gruntu ornego. . .	72	prętów	47
pod lasem .	40	„	100
„ ogrodami	7	„	63
„ wodami .	4	„	292
granice, drogi, rowy	1	„	170
pod zabudowaniami .	7	„	265
„ łąkami	7	„	62
Razem	141	prętów	99

Z przestrzeni zajętej pod uprawę w 1903 r. znajdowało się:

pod oziminą: morgów . .	32	prętów	153
„ jarzyną (owies) . .	9	„	220
„ kartoflami	16	„	184
„ łubinem na zielony nawóz	4	„	150
„ łubinem na nasienie .	—	„	100
„ koniczyną na siano . .	7	„	75
„ marchwią	1	„	—
„ pastwiskiem	4	„	266
Razem	76	prętów	248

Na wydzierżawionej ziemi od Księcia Szachowskiego zasiano Żyta . . . . morg. 7 prętów 150

Z zasianej oziminy sprzątnięto: żyta 261 fur, owsa 38 fur.

Kartofli	220 korcy,
Marchwi	50 korcy,
Koniczyny suchej . . .	300 centnarów,
Siana	120 centnarów,
Łubinu.	2 fury,

получено зерномъ: ржи 195 корцевъ 10 гарнцевъ
овса 76 „ 5 „
соломы 1305 центнаровъ.
лупина 4 корца

Институтскихъ дней было 61148.

Ежедневное продовольствіе одного воспитанника обошлось въ 10,04 коп.

За Директора Колоніи

Юзефъ Корнацкій.

Otrzymano w ziarnie; żyta 195 korcy, garncy 10
owsa 67 korcy, „ 5
słomy 1305 centnarów
łubinu 4 korce

Dni instytutowych było 61148.

Żywienie jednego wychowańca kosztowało dziennie 10,04 kop.

Za Dyrektora Osady

Józef Kornacki.

№ 3.

Отчетъ за 1903 г. Смотрительницы Пріюта Пуща.

Въ отчетномъ году Пріютъ состоялъ подъ наблюденіемъ Попечительницы Маріи Гурской и непосредственнымъ руководствомъ Смотрительницы Пріюта Казимиры Рогозинской.

Къ 31 Декабря 1902 года было воспитанницъ 15, прибыло 3, выбыло 3, къ 31 Декабря 1903 года осталось 15.

Въ этомъ приговоренныхъ:	31 Декабря 1902 г. было воспитанницъ	Въ 1903 году прибыло	Въ 1903 году выбыло	31 Декабря 1903 г. было воспитанницъ
По Высочайшему повѣленію .	—	—	—	—
Окружнымъ Судомъ	1	—	—	1
Мировыми Съѣздами . . .	2	—	1	1
Мировыми Судьями	5	2	1	6
Гминными Судами	5	1	—	6
Административнымъ порядкомъ	2	—	1	1
Всего .	15	3	3	15
За какое преступленіе:				
За поджогъ	1	—	—	1
За кражу.	12	3	2	13
За нищенство	2	—	1	1
Всего .	15	3	3	15
Относительно семейныхъ обстоятельствъ:				
Имѣющихъ обоихъ родителей	6	1	1	6
„ только отца . . .	3	1	2	2
„ только мать. . .	3	1	—	4
Сиротъ	1	—	—	1
Незаконнорожденныхъ . . .	2	—	—	2
Всего .	15	3	3	15

№ 3.

Sprawozdanie za r. 1903 Przełożonej Przytułku Puszcza.

W r. sprawozdawczym Przytułek znajdował się pod opieką Kuratorki Maryi Górskiej i bezpośrednim kierunkiem Przełożonej Kazimiery Rogozińskiej.

Do 15 wychowanek, pozostałych 31 Grudnia 1902 r. przybyło 3, ubyło 3, d. 31 grudnia 1903 r. pozostało 15.

Z tej liczby są skazane:	D. 31 grudnia 1902 r. było wychowanek.	W r. 1903 Przybyło	W r. 1903 Ubyło	D. 31 grudnia 1903 r. było wychowanek.
Na mocy **Najwyższego Rozkazu**	—	—	—	—
Sądem Okręgowym	1	—	—	1
Wyrokiem Zjazdu Sędz. Pokoju	2	—	1	1
„ Sędziów Pokoju. .	5	2	1	6
„ Sądów Gminnych .	5	1	—	6
Drogą administracyjną . . .	2	—	1	1
Razem .	15	3	3	15
Co do przestępstwa:				
Za podpalenie	1	—	—	1
„ kradzież	12	3	2	13
„ włóczęgostwo	2	—	1	1
Razem .	15	3	3	15
Co do stosunków rodzinnych:				
Mających obojga rodziców. .	6	1	1	6
„ tylko ojca . . .	3	1	2	2
„ „ matkę . . .	3	1	—	4
Sierot	1	—	—	1
Dzieci nieprawych	2	—	—	2
Razem .	15	3	3	15

Въ этомъ приговоренныхъ.	31 декабря 1902 г. было воспитанницъ	Въ 1903 году прибыло	Въ 1903 году выбыло	31 Декабря 1903 г. было воспитанницъ
Относительно вѣроисповѣданія:				
Римско-католическаго . . .	14	3	3	14
Евангелическаго	1	—	—	1
Всего .	15	3	3	15
Относительно происхожденія:				
Городскаго	8	2	1	9
Сельскаго	7	1	2	6
Всего .	15	3	3	15
Относительно способа доставленія:				
Стараніемъ Общества . . .	15	3	3	15
Всего .	15	3	3	15
Относительно занятій до поступленія въ Пріютъ:				
Поденнымъ заработк. въ городѣ	5	—	1	4
Поденнымъ зараб. въ деревнѣ	4	—	1	3
Домашними занятіями у родителей или опекуновъ. . . .	2	1	—	3
Службою у посторонних лицъ	1	1	—	2
Нищенствомъ . . . . . , .	3	1	1	3
Всего .	15	3	3	15
Относительно образованія до поступленія въ Пріютъ:				
Умѣли читать и писать по русски и по польски	1	—	—	1
Только по польски читать . .	2	1	—	3
Ничего не знали	12	2	3	11
Всего .	15	3	3	15

Z tej liczby są skazane	D. 31 Grudnia 1902 r. było wychowanek	W r. 1903 Przybyło	W r. 1903 Ubyło	D. 31 Grudnia 1903 r. było wychowanek
Co do wyznania:				
Rzymsko-katolickiego . . .	14	3	3	14
Ewangelickiego	1	—	—	1
Razem .	15	3	3	15
Co do pochodzenia:				
Miejskiego	8	2	1	9
Wiejskiego	7	1	2	6
Razem .	15	3	3	15
Co do sposobu dostawienia:				
Staraniem Zarządu Towarzystwa	15	3	3	15
Razem .	15	3	3	15
Co do zajęć przed przybyciem. do Przytułku:				
Wyrobkiem w mieście . . .	5	—	1	4
„ na wsi	4	—	1	3
Posługą u rodziców lub opiekun.	2	1	—	3
Służbą u obcych	1	1	—	2
Żebraniną	3	1	1	3
Razem .	15	3	3	15
Co do wykształcenia szkolnego przy wejściu do Przytułku:				
Przy wejściu do Przytułku umiało czytać i pisać po rusku i po polsku	1	—	—	1
Umiał czytać tylko po polsku	2	1	—	3
Nic nie umiało	12	2	3	11
Razem .	15	3	3	15

Въ этомъ приговоренныхъ	31 Декабря 1902 г. было воспитанницъ	Въ 1903 году прибыло	Въ 1903 году выбыло	31 Декабря в1903 г. было оспитанни цъ
Относительно возраста:				
Отъ 11 до 12 лѣтъ . .	1	1	—	2
„ 12 „ 13 „ . .	1	1	—	2
„ 13 „ 14 „ . .	—	1	—	1
„ 14 „ 15 „ . .	3	—	—	3
„ 15 „ 16 „ . .	5	—	—	5
„ 16 „ 17 „ . .	2	—	—	2
„ 17 „ 18 „ . .	2	—	2	—
кончили „ 18 „ . .	1	—	1	—
Всего .	15	3	3	15

Относительно занятій въ Пріютѣ: всѣ воспитанницы готовились въ сельскія хозяйки и служанки. Такимъ образомъ обучались: варенію пищи, печенію хлѣба, выдѣлкѣ масла и сыра, стиркѣ и глаженію бѣлья, занимались также уборкою квартиры, уходомъ за скотомъ, домашними птицами, огородными и полевыми работами, шитьемъ, починкою и мѣткою бѣлья, штопаніемъ чулокъ и вышиваніемъ бѣлья.

Нѣкоторыя, способнѣйшія воспитанницы обучаются поварству, подъ руководствомъ Ключницы, приготовляя обѣды Смотрительницѣ и Чиновницамъ Заведенія. Въ теченіе лѣтнихъ мѣсяцевъ главное занятіе воспитанницъ, кромѣ домашнихъ занятій, составляютъ полевыя работы на пространствѣ 12 морговъ, при содѣйствіи двухъ мѣстныхъ сторожей. Кромѣ того обработываютъ садъ на пространствѣ 1 морга и 11 прентовъ, Въ отчетномъ году воспитанницы ухаживали за 3 коровами, 9 штуками свиней и 120 штуками домашнихъ птицъ. Отъ этихъ 3 коровъ получилось 1315½ гарнц. молока, изъ которыхъ дано воспитанницамъ 633½ гарнца, продано 309¾ гарнц., сливокъ 156½ квартъ, смѣтаны 47¾ квартъ. Изъ оставшихся 372¼ гарнц. выдѣлали 106¾ фун. масла и сыра 408½ фун., доходъ съ этихъ 3 коровъ 200 руб. 44½ коп.; ситнаго хлѣба испекли фунтовъ 8,190.

Z tej liczby są skazane	D. 31 grudnia 1902 r. było wychowanek	W roku 1903 Przybyło	W roku 1903 Ubyło	D. 31 grudnia 1903 r. było wychowanek
Co do wieku:				
Od 11 lat do 12 . . .	1	1	—	2
„ 12 „ „ 13 . . .	1	1	—	2
„ 13 „ „ 14 . . .	—	1	—	1
„ 14 „ „ 15 . . .	3	—	—	3
„ 15 „ „ 16 . . .	5	-	—	5
„ 16 „ „ 17 . . .	2	—	—	2
„ 17 „ „ 18 . . .	2	—	2	—
skończyły „ „ 18 . . .	1	—	1	—
Razem .	15	3	3	15

Co do zajęć w Przytułku: wszystkie wychowanki sposobiono na gospodynie wiejskie i służące. Były więc zajęte: gotowaniem, pieczeniem chleba, wyrobem masła i serów, praniem i prasowaniem bielizny, utrzymywaniem porządku w mieszkaniu, doglądaniem inwentarza i drobiu, ogrodnictwem, robotami w polu, naprawą i szyciem własnej bielizny i odzieży, oraz robotą pończoch i haftem.

Niektóre, zdolniejsze wychowanki uczą się kucharstwa, gotując pod kierunkiem Klucznicy na stół Przełożonej i Urzędniczek Zakładu. W ciągu letnich miesięcy, główne zajęcie wychowanic obok gospodarstwa domowego, stanowią roboty w polu, całkowicie przez nie na przestrzeni 12 morgów, przy pomocy dwóch miejscowych stróżów, wykonywane. Nadto zajmują się uprawą ogrodu warzywnego na przestrzeni 1 morga 11 prętów.

W r. sprawozdawczym wychowanki obsługiwały 3 krowy, 9 sztuk trzody chlewnej i wyhodowały 120 sztuk drobiu. Od tychże 3 krów otrzymano 1315½ garncy mleka, z której to ilości dano wychowankom garncy 633½, za gotówkę sprzedano garncy 309,¾ śmietanki 156½ kwart i śmietany 47¾ kwarty. Z pozostałych garncy 372¼ wyrobiono masła funtów 106¾, sera funtów 408½. Dochód od tychże 3 krów wynosił rubli 200, kop. 44½. Chleba razowego wypieczono funtów 8,190.

Въ теченіе зимнихъ мѣсяцевъ воспитанницы, кромѣ хозяйственныхъ работъ и уборки квартиры занимаются всего больше шитьемъ.

Въ отчетномъ году воспитанницы сшили 45 новыхъ рубахъ, 6 юбокъ, 20 платьевъ, 56 передниковъ, 11 наволочекъ, калесоновъ 6, исподнихъ лифовъ 4, блузъ 7. Обрубили и сшили 25 утиральниковъ, 30 простынь, 36 тряпокъ, 2 закатника, 72 носовыя и 18 головныхъ платковъ, кромѣ того, штопали 15 паръ чулокъ.

Заработокъ воспитанницъ въ швальнѣ, оцѣнено на 38 руб. 76 коп. Полевыя и хозяйственныя работы на 72 руб. всего 110 рублей 76 коп.

Школа Пріюта „Пуща" состоитъ изъ 3 отдѣленій, въ которыхъ наука продолжается $2\frac{1}{2}$ часа въ день и ограничивается програмою одноклассного элементарнаго училища.

Въ отчетномъ году въ высшемъ отдѣленіи было воспитанницъ 6, въ среднемъ 5, въ нисшемъ 4. (*)

Относительно поведенія воспитанницъ и ихъ успѣховъ въ практическихъ занятіяхъ результаты проявляются въ слѣдующемъ:

При средней численности 14 воспитанницъ, общее число наказаній было 54, а именно: за ослушаніе и упрямство 8, за ложь и болтливость — 5, за неприличныя слова и неприличность—3, за лень 7, за безпорядокъ —6, за крикливость и сварливость — 4, за подговоръ къ злому — 4, за злость и дерзость — 7, за ссору и драку — 2, за кражу съѣстнаго — 7, за кражу по другимъ причинамъ — 1.

Не подвергались наказанію 2 воспитанницы. Наказаны— 2 раза—3, 3 раза—5, 4 раза—4, 5 разъ—2, 7 разъ—1.

За хорошее поведеніе и трудолюбіе назначались воспитанницамъ опредѣленныя инструкціею награды, а именно: марокъ отличія 140,—банты изъ лентъ—272, прибавка къ обыкновенной пищѣ — 164, награды въ книгахъ и въ другихъ мелкихъ подаркахъ — 111, переводъ въ старшій класъ — 13,

(*) $^{11}/_{24}$ дня Марта мѣсяца 1903 года посѣтилъ школу Пріюта „Пуща" Инспекторъ Народныхъ Училищъ г. А. Жунинъ и объявилъ свое удовольствіе такъ изъ успѣховъ воспитанницъ, какъ изъ систематичеекаго преподаванія учительницы Г. Наталіи Нарбутовой.

W ciągu zimowych miesięcy wychowanki, oprócz robót około gospodarstwa i porządku domowego, zajmują się przeważnie szyciem.

W roku sprawozdawczym wychowanki uszyły nowych koszul 45, spódnic 6, sukieu 20, fartuchów 56, poszewek 4, wsypek 7, majtek par 6, staników pod bluzki 4, bluzek 7. Obrąbiły i naznaczyły ręczników 25, prześcieradeł 30, ścierek 36, maglowników 2, chustek do nosa 72, na głowę 18, zrobiły 15 par pończoch.

Zarobek wychowanek w szwalni oceniono na rub. 38 kop. 76. Prace w polu i około gospodarstwa domowego — na rubli 72, razem rubli 110 kop. 76.

Szkoła w Przytułku „Puszcza" składa się z 3 oddziałów, w których nauka trwa $2\frac{1}{2}$ godzin dziennie i ogranicza się zakresem szkoły elementarnej jednoklasowej. W roku sprawozdawczym w oddziale wyższym było wychowanic 6, w średnim 5, w niższym 4. (*)

Rezultaty, osiągnięte pod względem sprawowania się wychowanek, oraz ich postępu w zajęciach fachowych oświetlają się następującemi danemi:

przy przeciętnej ludności 14 wychowanek, wymierzono 54 kar dyscyplinarnych, a mianowicie: za nieposłuszeństwo i upór — 8, kłamstwo plotkarstwo — 5, za nieprzyzwoite wyrazy i nieskromność—3, za lenistwo i niedbalstwo — 7, za nieporządek — 6, za krzykliwość i niesforność — 4, za namawianie do złego — 4, za złość i zuchwalstwo — 7, za kłótnie i bójki — 2, za kradzież z łakomstwa—7, za kradzież z innych pobudek—1.

Nie uległy karze 2 wychowanki. Karanych 2 razy było—3, 3 razy — 5, 4 razy—4, 5 razy 2,—7 razy—1.

Za dobre sprawowanie i pracowitość udzielano wychowankom przepisane regulaminem nagrody, a mianowicie: marek odznaczenia się — 140, kokard do noszenia — 272, dodatek do zwykłego pożywienia — 164, nagrody w książkach i innych drobnych przedmiotach — 111, promocyj do klas wyższych — 13,

(*) W dniu $^{11}/_{24}$ Marca 1903 r. odwiedził szkołę przytułku „Puszcza" Inspektor Szkół Ludowych p. A. Żunin i w księdze wizyt wyraził swoje zadowolenie tak z postępu w nauce wychowanic, jak z systematycznego prowadzenia szkoły przez Nauczycielkę panią Natalię Narbuttową.

дозволено посѣтить родителямъ — 10; денежныхъ наградъ воспитанницы получили 100 руб. 81 коп., изъ которыхъ въ пріютѣ израсходовали 24 руб. 18 коп., остальную же сумму 76 руб. 63 коп, отослано въ кассу Правленія; вообще, кромѣ денежныхъ, въ отчетномъ году было наградъ 700.

Перечень болѣзней и число больныхъ воспитанницъ, лечившихся въ больницѣ Пріюта „Пуща" въ 1903 г.

	Число больн.	Дней
Лярингитъ	3	10
Воспаленіе глазъ	1	15
„ дяселъ	2	11
Бронхитъ	2	28
Боль въ головѣ	2	15
Невральгія	1	4
Прыщи	1	20
Гастритъ	6	12
Флегмона	1	36
Трахома	7	45
Всего	26	196

Тяжко захворавшую флегмоною воспитанницу доставлено на операцію въ Больницу Св. Роха, въ г. Варшаву, гдѣ она пробыла 42 дня.

Попеченіе больныхъ воспитанницъ производилось Надзирательницею Пріюта по указаніямъ Д-ра изъ Мщонова, Руды или Варшавы, а въ случаяхъ надобности наблюдалъ за ними фельдшеръ изъ Студзенца. Каждые два мѣсяца дѣлались измѣренія роста и вѣса воспитанницъ.

Воспитанницы пробыли въ Пріютѣ 5238 институтскихъ дней.

Ежедневное продовольствіе обошлось въ 9,4 копѣекъ.

Лавка воспитанницъ.

Капиталъ	18 руб.	— коп.
Остатокъ изъ заработка воспитан. въ 1902 г.	6 „	84 „
Заработокъ воспитанницъ въ 1903 г.	24 „	18 „
Всего	49 руб.	02 коп.

dozwolono odwiedzać rodzinie — 10, w nagrodach pieniężnych wychowanki otrzymały rub. 100 kop. 81, z których w Przytułku wydały rub. 24 kop. 18, pozostałą zaś sumę w ilości rub. 76 kop. 63, złożono dla nich w kasie Zarządu; ogółem, prócz pieniężnych, było w roku sprawozdawczym 700 nagród.

Wykaz chorób i chorych wychowanic, przebywających w infirmeryi Zakładu „Puszcza" w 1903 r.

	Ilość chorych	Dni
Zapalenie gardła	3	10
„ oczu	1	15
„ dziąseł	2	11
„ oskrzeli	2	28
Ból głowy	2	15
Newralgia	1	4
Wyrzuty	1	20
Niestrawność	6	12
Flegmona	1	36
Trachoma	7	45
Razem	26	196

Ciężko chorą na flegmonę wychowankę zawieziono na operacyę do Szpitala Ś-go Rocha, w Warszawie, gdzie przebyła dni 42.

Choremi wychowankami opiekowała się Dozorczyni Zakładu, według wskazówek D-rów z Mszczonowa, Rudy, lub z Warszawy, w razie potrzeby wzywany był niekiedy felczer ze Studzieńca.

Co parę miesięcy prowadziły się obserwacye co do wzrostu i wagi wychowanic.

Wychowanki przebyły w Zakładzie 5238 dni instytutowych. Żywienie jednej wychowanki kosztowało dziennie 9,4 kop.

Sklepik wychowanek.

Fundusz stały	18 rub.	— kop.
Z zarobku wychowanic z roku 1902 pozostało	6 „	84 „
Z zarobku wychowanic w 1903 r.	24 „	18 „
razem	49 rub.	02 kop.

Годовой оборотъ.

Ременентъ товаровъ съ концемъ 1902 года . .	1 руб.	12 коп.
прибыло товара въ 1903 г. за	17 „	63 „
всего было на . . .	18 „	75 „
продано на . . .	15 „	55 „
ременентъ товаромъ къ 1904 году . . .	3 „	20 „
наличными	31 „	39 „
итого . .	34 руб.	59 коп.

Со времени открытія Пріюта принято всѣхъ воспитанницъ 45; освобождено условно—16, по окончаніи 18 лѣтъ — 14, изъ коихъ отдано родителямъ—21, помѣщено въ услуженіи—8, въ госпиталѣ для параличныхъ въ Варшавѣ 1-у.

Бѣжавшей въ истекшемъ году воспитанницы, несмотря на розыски, не доставлено въ Пріютъ.

Экономическое состоянie посада „Пуща“.

Декабря 31 дня 1902 года поверхность посада „Пуща“ распредѣляется слѣдующимъ образомъ:

Пахатной земли	морговъ	12	прент.	—
Воды, дороги, границы и канавы	„	1	„	169
Подъ строеніями	„	1	„	100
Садъ	„	1	„	11
Всего	морговъ	15	прент.	280

Пахатной земли въ 1903 году находилось:

Подъ озимымъ хлѣбомъ . . .	мор.	5	прент.	150
„ яровымъ	„	2	„	—
„ картофелемъ	„	2	„	150
„ клеверомъ	„	1	„	150
„ выкой	„	—	„	150
Всего . .	мор.	12.		

Obrót Roczny.

Remanent w towarze z końcem 1902 roku.	1 rub.	12 kop.
przybyło towaru w roku 1903 za	17 „	63 „
Ogółem było za	18 „	75 „
wyprzedano za	15 „	55 „
remanent w towarze na 1904 rok . . .	3 „	20 „
w gotówce	31 „	39 „
razem . .	34 rub.	59 kop.

Od otworzenia Przytułku przyjęto wszystkich wychowanek 45; uwolniono warunkowo—16, po skończeniu 18 lat — 14, z których oddano rodzicom—21, pomieszczono w służbie—8, w szpitalu paralityków w Warszawie—1-ę.

Zbiegłej w roku zeszłym wychowanki, mimo poszukiwań, nie dostawiono do Zakładu.

Stan ekonomiczny osady „Puszcza.“

W dniu 31 Grudnia 1902 roku podział powierzchni osady „Puszcza“ przedstawia się jak następuje:

Gruntu ornego	morgów	12	prętów	—
Wody, drogi, granice, rowy .	„	1	„	169
Pod zabudowaniami . . .	„	1	„	100
Ogród	„	1	„	11
Razem	morgów	15	prętów	280

Z przestrzeni zajętej pod uprawę w r. 1903 znajdowało się:

pod oziminą	morgów	5	pręt.	150
„ jarzyną	„	2	„	—
„ kartoflami	„	2	„	150
„ koniczyną	„	1	„	150
„ wyką	„	—	„	150
Razem	morgów	12		

Съ поля собрано:

ржи	27	возовъ
овса	8	„
клевера	5	„
картофеля	60	корцевъ
выки	30	центнар.

Получено зерномъ:

ржи	34	корцевъ
овса	16	„
Сѣмени клевера . . .	70	центнар.
соломы	210	„

Смотрительница Пріюта *К. Рогозинская*

Z zasianej oziminy sprzątnięto żyta	fur	27
Owsa	„	8
Koniczyny suchej	„	5
Kartofli	korcy	60
Wyki zielonej centn.		30

W ziarnie otrzymano:

Żyta	korcy	34
Owsa	„	16
Nasienia koniczyny .	centn.	70
Słomy otrzymano. . .	„	210

Przełożona Przytułku *K. Rogozińska.*

№ 4.

ДВИЖЕНІЕ СУММЪ ОБЩЕСТВА ВЪ ТЕЧЕНІИ ОТЧЕТНАГО 1903 ГОДА ПРЕДСТАВЛЯЕТСЯ ВЪ СЛѢДУЮЩЕМЪ ВИДѢ:

Общіе доходы Общества.

Разрядъ буджета	НАИМЕНОВАНІЕ.	Смѣтное предположеніе.		Дѣйствительное поступленіе.	
		Руб	к.	Руб.	коп.
1	Проценты съ капиталовъ неприкосновен., резервнаго и оборотнаго	3073	82	3443	11
2	10% штрафн. суммъ	2700	—	2645	86
3	Отъ Главнаго Тюремнаго Управленія	3000	—	3000	—
4	Срочные взносы почетныхъ членовъ.	3000	—	2429	10
5	Пожертвованія наличностью и въ натурѣ	5360	—	6394	25
6	Съ публичныхъ лекцій, спектаклей и концертовъ	1500	—	1410	81
7	Изъ кружекъ	2250	—	2051	21½
8	Пособіе отъ города Варшавы . . .	5000	—	5000	—
9	Изъ казначейства за пищу, одежду, бѣлье, постель, обувь и транспортъ воспитанниковъ Студзенца	8000	—	7625	13
10	Тоже для пріюта Пуща			558	81
11	Возвратъ сберегательнаго фонда чиновниковъ не прослужившихъ 5 лѣтъ и вышедшихъ въ отставку	175	—	153	93
12	Непредвидѣнные	—	—	275	24
13	Плата отъ родит. вос. въ Студзенцѣ и въ Пущѣ	20	—	—	—
14	Изъ тиражныхъ операцій	—	—	32	—
	Всего . .	34078	82	35019	45½

Проценты отъ капитала воспитанниковъ причислены къ общимъ процентамъ, ибо Предсѣдательствующему на фондъ опеки назначено 1000 руб. изъ общихъ суммъ Общества.

№ 4.

RUCH FUNDUSZÓW TOWARZYSTWA W CIĄGU R. 1903 PRZEDSTAWIA SIĘ JAK NASTĘPUJE:

Dochody ogólne Towarzystwa.

Rozdział budżetu	WYSZCZEGÓLNIENIE.	Zamierzenie budżetowe		Wpływ rzeczywisty.	
		Rub.	k.	Rub.	kop.
1	Procenty od kapitałów wieczystego, rezerwowego i obrotowego	3073	82	3443	11
2	10% z kar sądowych	2700	—	2645	86
3	Od Głównego Zarządu Więzień. . .	3000	—	3000	—
4	Składki od członków honorowych bieżące i zaległe	3000	—	2429	10
5	Ofiary w gotowiźnie i naturze, oraz zapomogi.	5360	—	6394	25
6	Z odczytów, widowisk i koncertów. .	1500	—	1410	81
7	Ze skarbonek	2250	—	2051	21½
8	Zasiłek miasta Warszawy	5000	—	5000	—
9	Z Rządu Gubernialnego za żywność, odzież, bieliznę, pościel, obuwie, i transport wychowańców Studzieńca . .	8000	—	7625	13
10	Również wychowanek w Puszczy . .	—	—	558	81
11	Zwrot funduszu oszczędnościowego urzędników, którzy przed wysłużeniem lat 5-ciu opuścili Osadę	175	—	153	93
12	Nieprzewidziane	—	—	275	24
13	Opłata od rodziców wychow. Studzieńca i Puszczy	20	—	—	—
14	Z wylosowanych papierów procentowych	—	—	32	—
	Razem . .	34078	82	35019	45½

Procent od kapitału wychowańców wliczony został do ogólnych procentów, gdyż Przewodniczący ma wyznaczone na fundusz opieki rub. 1000 z ogól. fund. Towarzystwa.

Доходы Студзенецкой Колоніи:

Раздѣлъ смѣты	Наименованіе	Смѣтное предположеніе Руб.	к.	Дѣйствительный доходъ Руб.	коп.
1	Съ сельскаго хозяйства	4264	75	2652	46½
2	Съ сада	347	60	363	62½
3	Съ лѣса	292	—	282	55
4	Съ коровъ	455	50	283	82½
5	Съ свиней	140	—	73	22
6	Отъ мастерскихъ	2425	—	1355	63
7	Съ пожертвованій наличными и въ натурѣ	200	—	419	31
8	Отъ печенія хлѣба.	—	—	—	—
9	Непредвидѣнные доходы	—	—	13	50
10	Прибыль отъ продажи матеріаловъ .	—	—	85	96
	Всего . . .	8124	85	5530	08½

Кромѣ того возвратъ за сырые матеріалы, 6000 руб.

Доходъ 8-го раздѣла присовокупленъ къ доходу 1-го раздѣла, который значительно меньше предположеннаго по причинѣ не урожая хлѣба и картофеля.

Доходъ изъ мастерскихъ также значительно ниже смѣтнаго предположенія по причинѣ застоя въ мастерскихъ.

Доходы пріюта Пуща.

Раздѣлъ смѣты	НАИМЕНОВАНІЕ	Смѣтное предположеніе Руб.	к.	Дѣйствительный доходъ Руб.	коп.
1	Съ сельскаго хозяйства и съ сада. .	250	—	534	—
2	Съ коровъ	150	—	200	44½
3	Съ свиней	75	—	70	—
4	Съ курятника	25	—	40	57
5	Съ рукодѣлій и полевыхъ работъ . .	90		110	76
6	Пожертвованія	—	—	125	—
7	Непредвидѣнные	10	—	—	—
	Всего . . .	600	—	1080	77½

Dochody Osady Studzieniec.

Rozdział budżetu	Wyszczególnienie	Zamierzenie budżetowe Rub.	kop.	Dochód rzeczywisty Rub.	kop.
1	Z gospodarstwa rolnego	4264	75	2652	46½
2	Z ogrodu	347	60	363	62½
3	Z lasu	292	—	282	55
4	Z krów	455	50	283	82½
5	Z trzody chlewnej	140	—	73	22
6	Z warsztatów	2425	—	1355	63
7	Z ofiar w naturze i gotowiźnie . .	200	—	419	31
8	Z wypieku chleba	—	—	—	—
9	Nieprzewidziane	—	—	13	50
10	Zyski ze sprzedaży materyałów	—	—	85	96
	Razem . .	8124	85	5530	08½

Oprócz tego zwrot wartości materyałów użytych przez warsztaty rub. 6000.

Dochód pod 8 włączony do dochodu pod 1, który znacznie jest niższy od zamierzenia budżetowego z przyczyny ogólnych nieurodzajów szczególnie na kartofle i żyto.

Warsztaty także znacznie mniej dały dochodu, z przyczyny braku roboty.

Dochody przytułku Puszcza.

Rozdział budżetu	Wyszczególnienie	Zamierzenie budżetowe Rub.	kop.	Dochód rzeczywisty Rub.	kop.
1	Z gospodarstwa rolnego i z ogrodu.	250	—	534	—
2	Z krów	150	—	200	44½
3	Z trzody chlewnej	75	—	70	—
4	Z drobiu	25	—	40	57
5	Z robót ręcznych i prac w polu . .	90	—	110	76
6	Ofiary	—	—	125	—
7	Nieprzewidziane	10	—	—	—
	Razem . .	600	—	1080	77½

Общіе расходы Общества.

Раздѣлъ смѣты	НАИМЕНОВАНІЕ	Смѣтное предположеніе		Дѣйствительный расходъ	
		Рубли и копѣйки.			
1	Жалованье и общіе расходы . . .	4454	—	4326	48
2	Канц. расходы, отопленіе и освѣщеніе	660	—	721	71
3	Плата на Бюро Съѣздовъ.	79	20	73	20
4	Транспортъ воспитанниковъ. . . .	200	—	141	48
5	Вспомоществованіе уволенныхъ . . изъ заведеній (фондъ опеки) . .	1000	—	1066	01*)
6	Путевыя издержки делегатовъ . . .	250	—	113	99
7	На сберегательный фондъ служащихъ	750	—	741	33½
8	Наградные	200	—	—	—
9	Непредвидѣнные.	400	—	253	52
10	Учебныя пособія	30	—	—	—
11	Амортизація мебели	—	—	48	90
	Всего . .	8023	20	7486	62½

Канцелярскіе расходы увеличились по причинѣ устройства телефона

*) Кромѣ назначенныхъ . . . . 1066 руб. 01 коп.
изъ спеціальныхъ пожертвованій 117 „ — „
Итого 1183 руб. 01 коп.

Wydatki ogólne Towarzystwa.

Rozdział budżetu	WYSZCZEGÓLNIENIE	Zamierzenie budżetowe.		Wydatek rzeczywisty.	
		Ruble i kopiejki			
1	Pensye i wydatki ogólne	4454	—	4326	48
3	Wydatki kancelaryjne opał i światło	660	—	721	71
3	Opłata na Biuro Zjazdów	79	20	73	20
4	Transport wychowańców	200	—	141	48
5	Wydatek na Patronat	1000	—	1066	01*)
6	Podróże delegatów	250	—	113	99
7	Na fundusz oszczędnośc. urzędników	750	—	741	33½
8	Gratyfikacye i wynagrod. dodatkowe	200	—	—	—
9	Nieprzewidziane	400	—	253	52
10	Pomoce naukowe	30	—	—	—
11	Amortyzacya sprzętów	—	—	48	90
	Razem . . .	8023	20	7486	62½

Wydatki kancelaryjne zwiększyły się przez zaprowadzenie telefonu.

*) Prócz powyższych . . . . rub. 1066 kop. 01
ze specyalnych ofiar . . . . „ 117 „ —
Ogółem rub. 1183 rub. 01

Расходы колоніи Студзенецъ.

Раздѣлъ смѣты	НАИМЕНОВАНІЕ	Смѣтное предположеніе (Руб.)	(коп.)	Дѣйствительный расходъ (Руб.)	(коп.)
1	Ремонтъ строеній	1195	—	1056	80½
2	Страховыя преміи и подати	600	—	454	19
3	Содержаніе и награды служащихъ	14700	—	14368	43
4	Продовольствіе воспитанниковъ и служащихъ	6930	—	6553	15
5	Одежда	1353	50	990	66
6	Бѣлье	803	50	510	26
7	Постель	500	—	192	43
8	Обувь	843	—	820	38
9	Освѣщеніе	781	47	849	22½
10	Отопленіе	2341	—	1772	88
11	Содержаніе чистоты	210	—	199	55
12	Инфирмерія	294	65	288	83
13	Часовня	140	—	159	95
14	Общія издержки	913	95	1378	14
15	Ассенизація	100	—	—	—
16	Сельское хозяйство, Садъ	3300	—	2508	81½
17	Школа, канцелярія, библіотека	260	—	156	91
18	Награды для воспитанниковъ	1100	—	1215	21
19	На одежду уволенныхъ воспитанниковъ	500	—	549	90½
20	Мѣлочныя издержки	200	—	20	07
21	Убытки	—	—	233	12
	Всего	37066	07	34278	91

Кромѣ того на сырые матеріалы назначено 6000 руб., каковой расходъ покрывается при продажѣ продуктовъ изъ сихъ матеріаловъ.

Значительно меньшіе издержки подъ 5, 6, 7, 8 содѣйствовали недостаткамъ запасовъ въ магазинѣ, въ слѣдъ затѣмъ уменьшили общее имущество.

Wydatki Osady Studzieniec.

Rozdział budżetu	WYSZCZEGÓLNIENIE.	Zamierzenie budżetowe (Ruble)	(kopiejki)	Wydatek rzeczywisty (Ruble)	(kopiejki)
1	Restauracya budowli	1195	—	1056	80½
2	Ubezpieczenie i podatki	600	—	454	19
3	Płace i wynagrodzenie służby	14700	—	14368	43
4	Żywność wychowańców i służby	6930	—	6553	15
5	Odzież	1353	50	990	66
6	Bielizna	803	50	510	26
7	Pościel	500	—	192	43
8	Obuwie	843	—	820	38
9	Oświetlenie	781	47	849	22½
10	Opał	2341	—	1772	88
11	Utrzymanie czystości	210	—	199	55
12	Infirmerya	294	65	288	83
13	Kaplica	140	—	159	95
14	Potrzeby ogólne	913	95	1378	14
15	Assenizacya	100	—	—	—
16	Gospodarstwo rolne i Ogród	3300	—	2508	81½
17	Szkoła, kancelarya i biblioteka	260	—	156	91
18	Nagrody dla wychowańców	1100	—	1215	21
19	Wyprawki dla wychowańców	500	-	549	90½
20	Wydatki powyższemi rubrykami nie objęte	200	—	20	07
21	Straty	—	—	233	12
	Razem	37066	07	34278	91

Oprócz tego przeznaczono na zakup materyałów surowych rub. 6000, których wydatek pokrywa się przy sprzedaży wyrobów z tychże materyałów.

Znacznie niższe wydatki pod 5, 6, 7, 8 przyczyniły się do braku zapasów w magazynie, tym samym do zmniejszenia się majątku.

Расходы Пріюта Пуща.

Раздѣлъ смѣты	НАИМЕНОВАНІЕ	Смѣтное предположеніе		Дѣйствительный расходъ	
		Рубли и копѣйки			
1	Постройки, страх. преміи и подати	340	—	160	10
2	Содержаніе служащихъ	2127	25	2041	83
3	Продовольствіе	942	—	513	67
4	Одежда, бѣлье, постель и обувь	350	—	197	76
5	Домашняя утварь и общія принадл.	150	—	139	67
6	Освѣщеніе	550	—	44	36
7	Отопленіе			442	80
8	Содержаніе чистоты	90	—	43	86½
9	Инфирмерія	30	—	13	86
10	Содержаніе живаго инвентаря сада и хозяйства	600	—	596	62
11	Школа и канцелярія	30	—	10	83
12	Награды для воспитанницъ	100	—	95	60
13	На одежду уволенныхъ воспитанницъ	100	—	40	98
14	Непредвидѣнные	70	—	—	—
	Итого	5479	25	4341	94½

Значительно меньше расходовано въ ст. 3, 4, 8, 9, 13 потому что было только 14 воспитанницъ, между тѣмъ предполагалось ихъ 18.

СОБРАНІЕ
доходовъ.

НАИМЕНОВАНІЕ	Смѣтное предположеніе		Дѣйствительный доходъ	
	Рубли и копѣйки			
Общіе Общества	34078	82	35019	45½
Колоніи	8124	85	5530	08½
Пріюта Пуща	600	—	1080	77½
Итого	42803	67	41630	31½

Wydatki przytułku Puszcza.

Rozdział budżetu	WYSZCZEGÓLNIENIE.	Zamierzenie budżetowe Rub.	k.	Wydatek rzeczywisty Rub.	kop.
1	Budowle, ubezpieczenia i podatki	340	—	160	10
2	Płace i wynagrodzenia w gotowiźnie	2127	25	2041	83
3	Żywność	942	—	513	67
4	Odzież, bielizna, pościel i obuwie	350	—	197	76
5	Sprzęty i potrzeby ogólne	150	—	139	67
6	Oświetlenie	550	—	44	36
7	Opał		—	442	80
8	Utrzymanie czystości	90	—	43	86½
9	Infirmerya	30	—	13	86
10	Utrzymanie inwentarza żywego, gospodarstwa rolnego i ogrodu	600	—	596	62
11	Szkoła i kancelarya	30	—	10	83
12	Nagrody dla wychowanek	100	—	95	60
13	Wyprawki	100	—	40	98
14	Nieprzewidziane	70	—	—	—
	Razem	5479	25	4341	94½

Znacznie wydano mniej pod pozycjami: 3, 4, 8, 9, 13, gdyż wychowanek było tylko 14, gdy tymczasem przypuszczano, że będzie ich 18.

ZEBRANIE
dochodów.

WYSZCZEGÓLNIENIE.	Zamierzenie budżetowe Rub.		Dochody rzeczywiste Rub.	kop.
Ogólne Towarzystwa	34078	82	35019	45½
Osady Studzieniec	8124	85	5530	08½
Przytułku Puszcza	600	—	1080	77½
Wogóle	42803	67	41630	31½

Собраніе расходовъ.

НАИМЕНОВАНІЕ	Смѣтное предположеніе.		Дѣйствительный расходъ.	
	Рубли и копѣйки			
Общіе Общества	8023	20	7486	62½
Колоніи Студзенецъ	37066	07	34278	91
Пріюта Пуща	5479	25	4341	94½
Итого	50568	52	46107	48

Приравненіе доходовъ съ расходами.

НАИМЕНОВАНІЕ	Смѣтное предположеніе.		Дѣйствительные.	
	Рубли и копѣйки			
Доходы и поступленія	42803	67	41630	31½
Расходъ	50568	52	46107	48
Недочетъ	7764	85	4477	16½

Кромѣ того на экстренные расходы назначено смѣтою . . 435 руб. — к.
изъ этой суммы израсходовано только . . . 15 „ 95 к.
въ виду того, что конюшни и скотнаго двора не расширено и постройка новаго подвала оказалась лишнею.

Zebranie wydatków.

WYSZCZEGÓLNIENIE.	Zamierzenie budżetowe.		Wydatki rzeczywiste.	
	Rub.	k.	Rub.	k.
Ogólne Towarzystwa	8023	20	7486	62½
Osady Studzieniec	37066	07	34278	91
Przytułku Puszcza	5479	25	4341	94½
Razem	50568	52	46107	48

Zestawienie dochodów z wydatkami.

WYSZCZEGÓLNIENIE.	Zamierzenie budżetowe.		Rzeczywiste.	
	Rub.	k.	Rub.	k.
Dochody i wpływy	42803	67	41630	31½
Wydatki	50568	52	46107	48
Deficyt	7764	85	4477	16½

Oprócz tego przeznaczono na wydatki nadzwyczajne . . rub. 435 kop. —
wydatkowano zaś tylko „ 15 „ 95,
gdyż projektowanego przedłużenia stajni i obory, oraz postawienia nowej piwnicy w r. sprawozdawczym nie uskuteczniono.

АКТИВЪ Балансъ закрытія. ПАССИВЪ

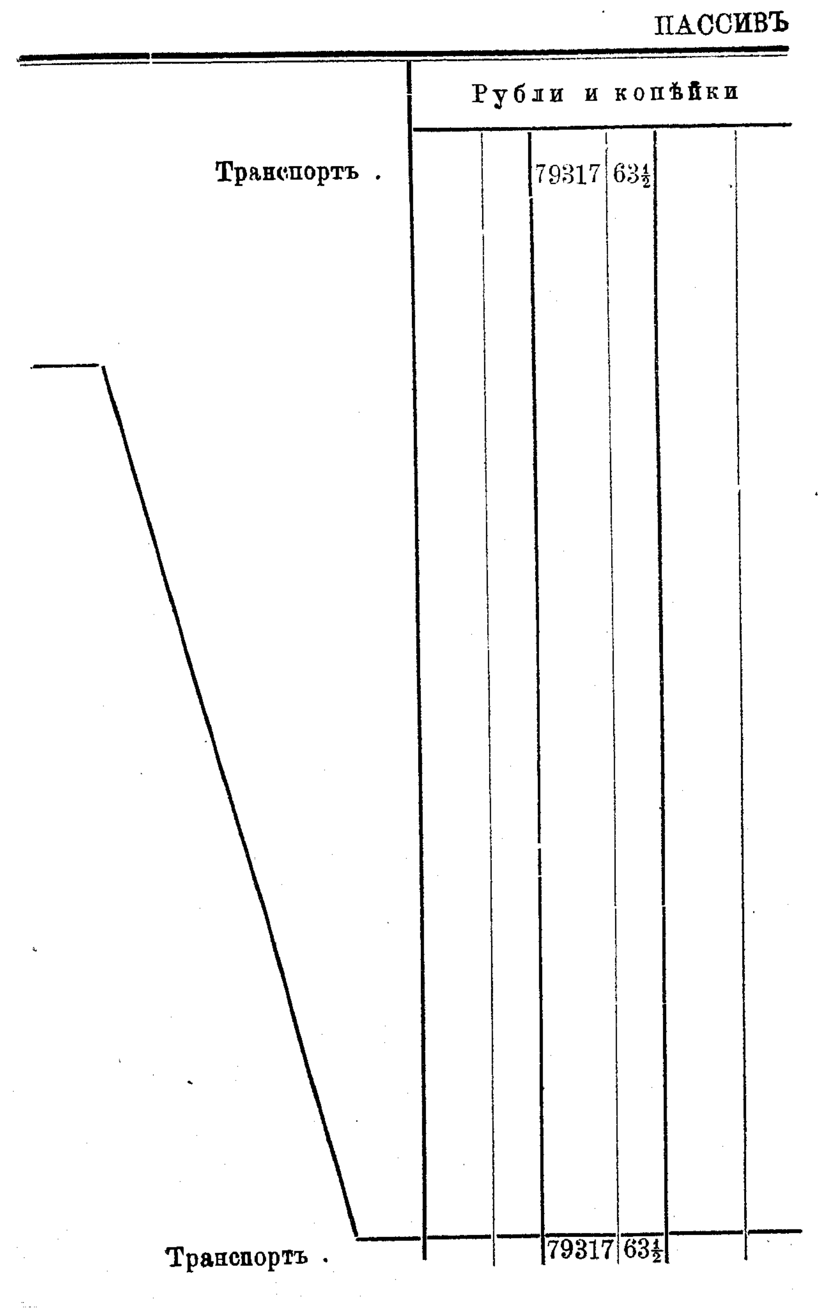
	Рубли и копѣйки					
Ипотечныя суммы:						
а) *Неприкосновеннаго капитала*						
На имѣніи Дзялынь . . .	2000	—				
На домѣ № 1701 G въ Варшавѣ	6000	—				
„ „ 828	1000	—	9000	—		
б) *Капитала воспитанниковъ.*						
На имѣніи Жероминъ	1000	—				
„ „ Оссувка	1000	—	2000	—	11000	
Въ Варшавскомъ Кредитномъ Обществѣ:						
а) *Неприкосновеннаго капитала.*						
5% Закладные листы г. Варшавы			20000	—		
б) *Резервнаго Капитала.*						
5% Закладные листы г. Варшавы	9100	—				
4½% „ „ „ „	1000	—	10100	—		
в) *Капитала воспитанниковъ.*						
5% Закладные листы г. Варшавы			6100	—	36200	
Въ Варшавскомъ Коммерческомъ Банкѣ:						
а) *Неприкосн. капитала по депозитному счету.*						
4½% Закл. Земск. листами . .	15300	—				
4% Ликвидац. лист.	1900	—				
4% Государственной рентой. .	500	—	17700	—		
Транспортъ		—	17700	—	47200	—

	Рубли и копѣйки			
Неприкосновенный капиталъ .	46700	—		
Резервный капиталъ.	14200	—		
Капиталъ воспитанниковъ въ Студзенцѣ . . . 8096,80				
Капит. воспит. въ Пущѣ 237,53½	8334	33½		
Капиталъ помощи учащимся изъ записи п. п. Вечорковскаго .	500	91		
Сберегательный фондъ служащихъ въ Обществѣ	9239	52		
Фондъ на убѣжища	342	87	79317	63½
транспортъ			79317	63½

АКТИВЪ

	Рубли и копѣйки					
Транспортъ			17700	—	47200	
б) Резервнаго капитала						
4½% Закл. Лис. Вил. Поземел. Бан.	4000					
4% Ликвид. Листъ Царства Поль.	100		4100	—		
в) Временнаго капитала по переводному счету.						
1) процентовъ отъ сберегательнаго капитала чиновниковъ и служителей	231	21½				
2) изъ капитала воспитанниковъ и воспитанницъ	234	33½	465	55	22265	55
Въ конторѣ Государственнаго Банка.						
а) Капиталъ изъ отказа Вечорковскаго для помощи учащимся.						
1) 4½% Земскими Кредитными Листами	500					
2) По книжкѣ сберегательной кассы № 30010	—	91	500	91		
б) Фондъ Общества.						
По сберегатель. книжкѣ № 30010			—	94	501	85
Въ Обществѣ Взаимнаго Кредита.						
а) Пай			50	—		
б) Сберегательный фондъ служащихъ, вмѣстѣ съ процентами по конецъ 1903 г. . .			8577	85	8627	85
Касса въ Правленіи.						
1) изъ сберегательнаго капитала чиновниковъ и служителей .			30	45½		
2) изъ фонда, состоящаго въ распоряженіи			164	03½	194	49
Движимости въ Правленіи . .			—	—	929	14
Транспортъ					79718	88

ПАССИВЪ

	Рубли и копѣйки			
Транспортъ .		79317	63½	
Транспортъ .		79317	63½	

АКТИВЪ

	Рубли и Копѣйки			
Транспортъ . . .			79718	88
Студзенецъ.				
Касса ремanентъ наличными д. 31/XII 1903	120	12		
Наличными изъ сберегательнаго фонда, составляющаго ссудную кассу служащихъ . . .	400	—		
Причитающіяся отъ разныхъ лицъ въ Студзенцѣ	1258	41½		
У воспитанниковъ изъ заработковъ	109	74		
Недвижимости: Земля и строенія	86456	35		
Лѣсъ	4536	—		
Кладбище	261	24		
Живой инвентарь	1142	—		
Мебель, мастерскія, снаряды, орудія, также одежда, бѣлье, постель обувь	15342	11		
Матеріалы въ магазинахъ, мастерскихъ, амбарѣ и сараѣ .	10410	64		
Издѣлія отосланныя на С.-Петербург. выставку	230	90		
Лавка	350	—	120617	51½
Пуща.				
Недвижимости: Земля и строенія	27298	87		
Живой инвентарь	350	—		
Мебель, снаряды и разныя орудья, одежда, бѣлье, постель, обувь	2080	36½		
Продукты въ амбарѣ и кладовой	274	05		
Лавка	18	—	30021	28½
			230357	68

ПАССИВЪ

	Рубли и копѣйки					
Транспортъ . . .			79317	63½		
Пассивъ Студзенца.						
Суммы слѣдуемыя разнымъ лицамъ	2795	06				
Залогъ поставщиковъ . . .	78	05	2873	11		
Имущество Общества . . .			148166	93½	230357	68
					230357	68

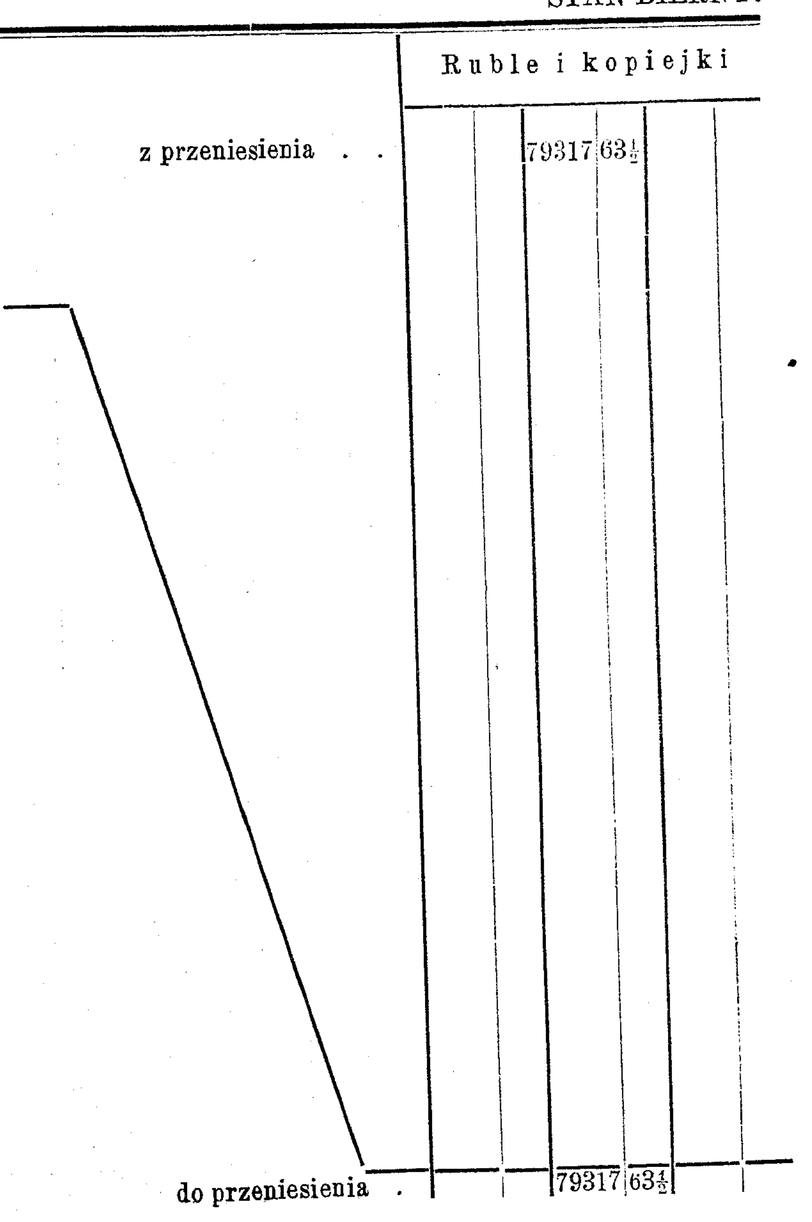
STAN CZYNNY. **Bilans**

	Ruble i kopiejki					
Sumy hypoteczne						
a) Kapitału wieczystego.						
Na dobrach Działyń.	2000	—				
Na domu № 1701G w Warszawie	6000	—				
„ № 828 „	1000	—	9000	—		
b) Kapitału wychowańców						
Na dobrach Żeromin.	1000	—				
„ Ossówka.	1000	—	2000	—	11000	
W Towarz. Kred. m. Warszawy.						
a) Kapitału wieczystego.						
5% Listy Zast. m. Warszawy . .			20000	—		
b) Kapitału rezerwowego						
5% Listy Zast. m. Warszawy. .	9100	—				
4½% „ „ „ „	1000	—	10100	—		
c) Fundusze wychowańców.						
5% Listy Zast. m. Warszawy . .			6100	—	36200	
W Banku Handl. w Warszawie.						
a) Kapitału wieczystego na rachunku depozytowym.						
4½% Listy Zast. Ziemskie . . .	15300	—				
4% Listy Likwidacyjne Król. Pol.	1900	—				
4% Renta Państwowa	500	—	17700	—		
do przeniesienia . .		—	17700	—	47200	—

zamknięcia. STAN BIERNY

	Ruble i kopiejki					
Kapitał wieczysty	46700	—				
Kapitał rezerwowy	14200	—				
Kapitał wychań. Os. St. 8096,80 „ wychowanek prz. P. 237,53½	8334	33½				
Kapitał pomocy uczącym się z zapisu ś.p. Wieczorkowskiego	500	91				
Kapitał oszczędnościowy urzędników i oficyalistów Towarz.	9239	52				
Fundusz na schronisko	342	87	79317	63½		
do przeniesienia . .			79317	63½		

	Ruble i kopiejki					
z przeniesienia . .			17700	—	47200	—
b) Kapitału rezerwowego na rachunku depozytowym:						
4½% Listy Wileńskie Ban. Ziem.	4000					
4% List Likwidacyj. Król. Polsk.	100		4100	—		
c) Kapitału przechodniego na rachunku przekazowym:						
1) z funduszu oszczędnościowego urzędników i oficyalistów Tow.	231	21½				
2) z funduszu wychowańców osady Studzieniec i wychowanek przytułku Puszcza	234	33½	465	55	22265	55
W Banku Państwa.						
a) Kapitał pomocy uczącym się z zapisu ś. p. Wieczorkowskiego						
1) 4½% Listy Zastawne Ziemskie	500					
2) na książeczce oszczędności № 30010	—	91	500	91		
b) Fundusz Towarzystwa.						
Na książce oszczędn. № 30010 .			—	94	501	85
W Towarz. Wzajemn. Kredytu.						
1) udział.			50	—		
2) fundusz oszczędnościowy urzędników i oficyalistów Towarz.			8577	85	8627	85
Stan Kassy Zarządu, remanent w gotowiźnie.						
1) z funduszu oszczędnościowego Urzędn. i ofic. Towarz.			30	45½		
2) z funduszu do dyspozycyi . .			164	03½	194	49
Ruchomości w Zarządzie . .			—	—	929	14
do przeniesienia . .					79718	88

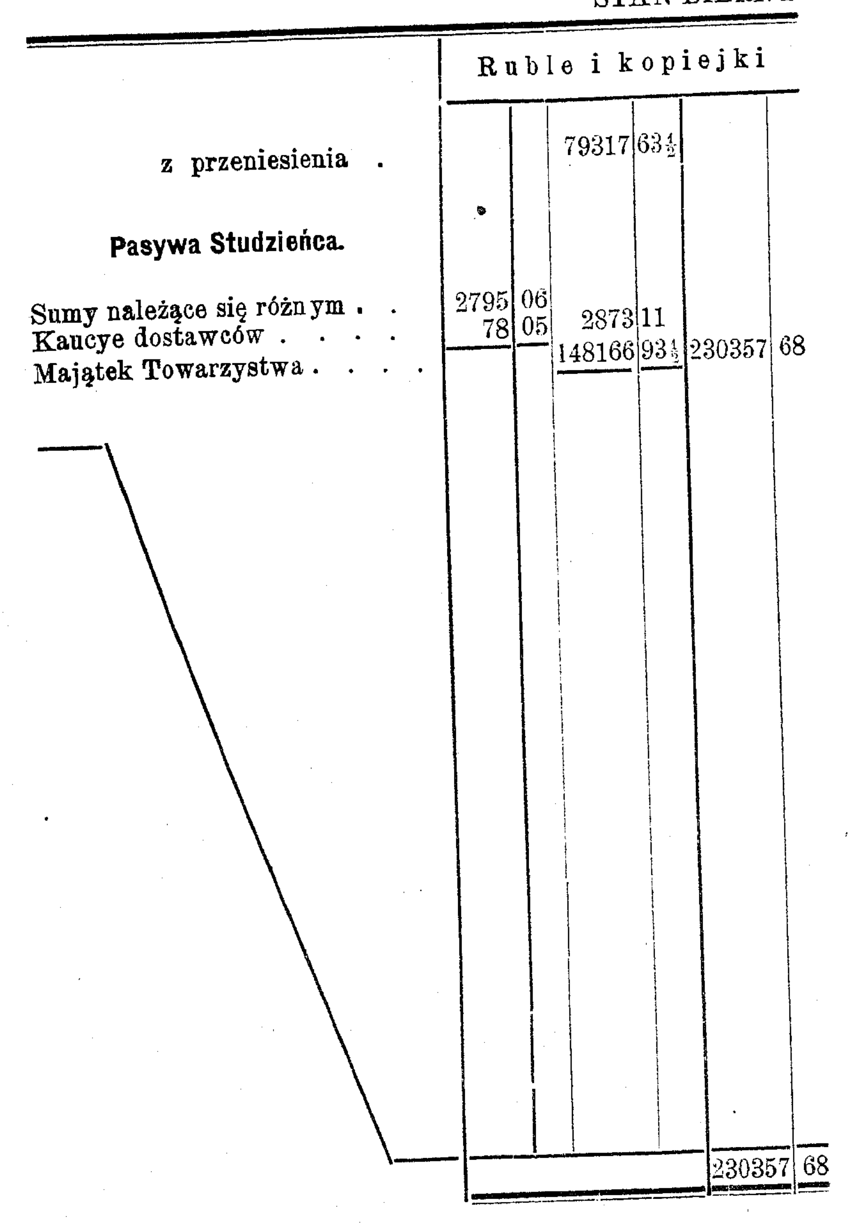

	Ruble i kopiejki	
z przeniesienia . .	79317	63½
do przeniesienia .	79317	63½

STAN CZYNNY

	Ruble i kopiejki			
z przeniesienia			718	88
Studzieniec.				
Kassa, remanent w gotowiźnie d. 31/XII 1903 r.	120	12		
Kasa pożyczkowa z funduszu oszczędności, urzędników i oficyalistów	400	—		
Należności u różnych osób . . .	1258	41½		
U wychowańców do potrącenia z zarobków w r. p.	109	74		
Nieruchomości: Grunta i budowle	86456	35		
Las	4536	—		
Cmentarz	261	24		
Inwentarz żywy	1142	—		
Ruchomości: meble, sprzęty, odzież, bielizna, pościel i obuwie . . .	15342	11		
Materyały i wyroby w magazynach warsztatach, zapasy w śpiżarni, śpichrzu i piwnicy ogrod.	10410	64		
Wyroby na wystawie w S. Petersb.	230	90		
Sklepik	350	—	120617	51½
Puszcza.				
Nieruchomości: Grunta i budowle	27298	87		
Inwentarz żywy	350	—		
Ruchomości: meble, sprzęty, odzież, bielizna, pościel, obuwie	2080	36½		
Produkty i zapasy pozostałe w śpiżarni i śpichrzu	274	05		
Sklepik . . , ...	18	—	30021	28½
			230357	68

STAN BIERNY

	Ruble i kopiejki					
z przeniesienia .			79317	63½		
Pasywa Studzieńca.						
Sumy należące się różnym . .	2795	06				
Kaucye dostawców	78	05	2873	11		
Majątek Towarzystwa			148166	93½	230357	68
					230357	68

№ 5.

ОТЧЕТЪ РЕВИЗІОННОЙ КОММИССІИ ДЛЯ ПОВѢРКИ СЧЕТОВЪ ОБЩЕСТВА ЗЕМЛЕДѢЛЬЧЕСКИХЪ КОЛОНІЙ И РЕМЕСЛЕННЫХЪ ПРІЮТОВЪ ЗА 1903 г.

Ниже подписавшіеся члены Ревизіонной Коммиссіи, назначенные для повѣрки счетовъ Общества за 1903 годъ собравшись въ засѣданіи 23 іюня с. г. въ канцеляріи Правленія, свѣряли контрольныя книги за 1903 г. и найдя таковыя въ порядкѣ и согласныя съ документами, приступили къ разсмотрѣнію годичнаго баланса, помѣщающагося на 129 стр. главной книги и указывающаго 31 декабря 1903 г. общую сумму активовъ 230357 руб. 68 коп.

Разсмотрѣвъ въ подробности означенную сумму, члены коммиссіи нашли, что таковыя по балансу распадаются на:

а) Ипотечныя суммы неприкосновеннаго капитала	9000 руб.		
б) Капиталъ воспитанниковъ на ипотекѣ	2000 „		11000 руб.

Въ Варшавскомъ Кредитномъ Обществѣ:

а) Неприкосновенный капиталъ въ 5% Лист. г. Варшавы		20000 руб.	
б) *Резервный капиталъ.*			
въ 5% Закл. Лист. гор. Варшавы	9100		
въ 4½% Закл. „ „ „	1000	10100 „	
в) Капиталъ воспитанниковъ въ 5% Листахъ г. Варшавы . .		6100	36200 руб.

Въ Варшавскомъ Коммерческомъ Банкѣ:

а) Неприкосновенный капиталъ въ 4½% Лист. Земск. Кредит. Общества	15300		
4% Ликвидаціонные листы . .	1900		
4% Государственная рента . .	500	17700 „	
б) резервнаго капитала			
въ 4½% Закл. Лист. Вил. Зем. Банка	4000		
въ 4% Ликв. Лист. Цар. Польск.	100	4100 „	
транспортъ .		21800	47200 руб.

№ 5.

SPRAWOZDANIE KOMISYI REWIZYJNEJ RACHUNKÓW TOWARZYSTWA OSAD ROLNYCH I PRZYTUŁKÓW RZEMIEŚLNICZYCH ZA ROK 1903.

Niżej podpisani członkowie Komisyi Rewizyjnej, delegowani do sprawdzenia rachunków Towarzystwa za rok 1903, zebrawszy się na posiedzeniu w dniu 23 czerwca r. b. w biurze Zarządu, sprawdzili księgi rachunkowe za rok 1903 i znalazłszy takowe prawidłowo prowadzone i zgodne z dowodami, przystąpili do rozpatrzenia i sprawdzenia bilansu rocznego, który w księdze głów. na stronicy 129 zestawiony, wykazuje w dniu 31 Grudnia 1903 r. summę aktywów rub. 230357 kop. 68.

Po rozpatrzeniu szczegółów, składających powyższą summę delegowani znaleźli, że takowe składają się według bilansu:

a) Z sum hypotecznych kapitału wieczystego		9000	
b) Z sum hypotecznych kapitału wychowańców		2000	11000,—

W Towarzystwie Kredytowem m. Warszawy:

a) Kapitału wieczystego . w 5% List. Kred. Zast. m. Warsz.		20000	
b) Kapitału rezerwowego.			
5% List. Zast. m. Warszawy	9100		
w 4½% „ „ „ „	1000	10100	
c) Funduszu wychowańców w 5% List. Zast. m. Warszawy.		6100	36200,—

W Banku Handlowym w Warszawie:

a) Kapitału wieczystego			
w 4½% List. Zast. T. Kred. Ziem.	15300		
w 4% Listach likwidacyjnych . .	1900		
w 4% Rencie Państwa	500	17700	
b) Kapitału rezerwowego .			
w 4½% L. Zast. Wil. Banku Ziem.	4000		
w 4% List. Likw. Król. Polsk. .	100	4100	
do przeniesienia . .		21800	47200,—

транспортъ	21800,—	47 200,—
б) переходнаго капитала на текущемъ счету	465,55	22 265,55
Въ Государственномъ Банкѣ		501,85
Въ Обществѣ Взаимнаго Кредита		8 627,85
Касса въ Правленіи		194,49
Движимости въ канцеляріи Правленія		929,14
Активъ Студзенца		120 617,51½
Активъ Пущи		30 021,28½
		Руб. 230 357,68

На имуществѣ Общества по балансу значится слѣдующіе пассивы:

Неприкосновен. капиталъ .	46 700,00	
Резервный капиталъ . . .	14 200,00	
Капиталъ воспитанниковъ Студзенца	8 096,80	
Капиталъ воспит. Пуща .	237,53½	
Капиталъ помощи для учащихся по отказу Вечорковскаго	500,91	
Сберегательный фондъ служащихъ	9 239,52	
Фондъ на устройство убѣжища	342,87	
Разнымъ лицамъ въ Студз.	2 795,06	
Депозиты и залоги . . .	78,05	
Имущество Общества составляетъ такимъ образомъ сумму руб.	148 166,93½	230 357,68

Всѣ доказательства, какъ на депозиты въ финансовыхъ учрежденіяхъ, такъ и подробныя инвентарны

z przeniesienia . . .	21800,—	47200,—
c) Kapitału przechodniego na rachunku przekazowym . . .	465,55	22265,55
W Banku Państwa		501,85
W Towarzystwie Wzajemnego Kredytu		8627,85
Stan Kassy Zarządu		194,49
Ruchomości w Zarządzie		929,14
Majątek w Studzieńcu		120617,51½
Majątek w Puszczy		30021,28½
		Rub. 230357,68

Na majątku Towarzystwa Bilans wykazuje obciążenia następujące:

Kapitał żelazny	46700,—	
Kapitał rezerwowy	14200,—	
Kapitał wychowańców Studzieńca	8096,80	
Kapitał wychowanek Puszczy	237,53½	
Kapitał pomocy uczącym się z zapisu ś. p. Wieczorkowskiego	500,91	
Kapitał oszczędnościowy urzędników i oficyalistów	9239,52	
Fundusz na schronisko . . .	342,87	
Sumy należące się różnym dostawcom	2795,06	
Kaucye dostawców	78,05	
Majątek Towarzystwa stanowi rubli	148166,93½	230357,68

Wszystkie dowody tak na złożone depozyty w instytucyach finansowych, jak również inwentarze szczegółowe majątku Towa-

11

Общества были представлены членамъ Коммиссіи, которые сравнивали ихъ съ цифрами баланса. Никакихъ расходовъ непредвидѣнныхъ смѣтою и неоправданныхъ счетами нѣтъ и посему члены Коммиссіи полагаютъ признать счеты Правленія Общества за 1903 г. оправданными.

Варшава 23 іюня 1904 года.

подписали: *Ф. Бобровскій.*

Францишекъ Новодворскій.

В. Гарчинскій.

rzystwa, delegowani mieli sobie przedstawione, z cyframi, wykazanemi w bilansie porównali i znaleźli zgodnemi. Wydatków nieobjętych Budżetem, i nieusprawiedliwionych rachunkami nie znaleziono, i na tej zasadzie delegowani wnoszą, aby Komitet pokwitował Zarząd z rachunków w r. 1903.

Warszawa, dnia 23 Czerwca 1904 r.

(podpisano) *F. Bobrowski.*

Franciszek Nowodworski.

W. Garczyński.

III.

Списокъ пожертвованій, внесенныхъ въ 1903 г. въ пользу Общества Земледѣльческихъ Колоній.

1) Наличными изъ кружекъ.

ИМЯ И ФАМИЛІЯ	Изъ кружки №№	Руб.	коп.
Варш. Склад. Таможня	254b	15	38
Ипотечн. Отд. Варш. Окружн. Суда . . .	252	24	27½
Прокуроръ Варш. Судебн. Палаты . . .	201	—	35
" " " . . .	202	1	32
" " " . . .	537	—	63
" " " . . .	538	—	09
Касса Mons Pietatis	524	1	44
Буровъ Юліянъ	81	1	46
Гарлинскій Зыгмунтъ	86	1	33
Докторъ Кемпинскій изъ Варшавы . . .	350	1	66
Канцелярія Упр. им. орд. М. гр. Замойскаго	199	2	20
Европейская гостинница	190	1	23
Управленіе им. гр. Замойскихъ.	265	—	63
Правленіе Общ. Зем. Кол.	0	2	27
Радзишевскій Ксаверій	356	—	65
Нипаничъ Захарій	360	—	59
Бюро Защитниковъ въ Варшавѣ	565	1	38
Управл. имѣній орд. гр. Замойскаго . . .	22	46	75
Сахар. заводъ „Брестъ Куявскій" . . .	242b	18	00
Администр. имѣній Бржезе и Вѣнецъ . .	244	14	00
Пред. Съѣзда мир. Суд. I Окр. Сѣдл. губ. .	312	1	85
" " " " I " Петр. " .	150	20	93
Прокуроръ Сувалкск. Окружн. Суда . .	216	4	50
Пред. Ломжинск. " " . .	220	3	67
" Петроковск. " " . .	125	—	38
" " " " . .	129	—	09
" " " " . . .	130	5	94½
" Люблинск. "	358—359	—	34
Люблинск. Отд. Варш. Коммер. Банка . .	530	1	80
Секретарь Ипот. Отд. Петр. Окр. Суда .	132	1	50
" " " " " " . .	227	1	37
" " Уѣзднаго Отд. въ Петрок.	229	2	80
Транспортъ . . .		180	81

III.

Wykaz ofiar złożonych w r. 1903 na rzecz Towarzystwa Osad Rolnych.

1) Gotowizną ze skarbonek.

NAZWISKO I IMIĘ	Ze skarbonki №№	Rub.	kop.
Komora składowa w Warszawie	254b	15	38
Wydział Hypoteczny Sądu Okręgowego .	252	24	27½
Prokurator Warszawskiej Izby Sądowej .	201	—	35
" " " . . .	202	1	32
" " " . . .	537	—	63
" " " . . .	538	—	09
Kasa „Mons Pietatis"	524	1	44
Burof Julian	81	1	46
Garliński Zygmunt	86	1	33
Dr. M. Kępiński w Warszawie . . "	350	1	66
Kancelarya hr. Ordynata Zamoyskiego "	199	2	20
Administracya Hotelu Europejskiego "	190	1	23
Kancelarya hr. Zamoyskich . . . "	265	—	63
Zarząd T-wa Osad Rolnych . . . . "	0	2	27
Radziszewski Ksawery . . . . . "	356	—	65
Nipanicz Zacharyasz . . . . . . "	360	—	59
Biuro Obrończe . . . . "	565	1	38
Administracya dóbr Ord. Zamoyskiej . .	22	46	75
Cukrownia „Brześć Kujawski"	242b	18	00
Administracya dóbr Brzezie i Wieniec .	244	14	00
Prezes Zjazdu Sąd. Pok. I Okr. g. Siedl.	312	1	85
" " " " I " " Piotrk.	150	20	93
Prokurator Sądu Okręgowego Suwalskiego	216	4	50
Prezes " " Łomżyńsk.	220	3	67
" " " Piotrkowsk.	125	—	38
" " " "	129	—	09
" " " "	130	5	94½
" " " Lubelskiego	358—359	—	34
Oddział Lubelski Warsz. Banku Handl. .	530	1	80
Sekretarz Wydz. Hypot. Piotr. Sądu Okr.	132	1	50
" " " "	227	1	37
" " " Pow. w Piotrkowie	229	2	80
do przeniesienia . .		180	81

ИМЯ и ФАМИЛІЯ	Изъ кружки №№	Руб.	коп.
Транспортъ . . .		180	81
Мюзамъ изъ Влоцлавка	315	1	30
Таможня въ Верушовѣ	540	11	85
" " Вержболовѣ	0	19	85
" " Волочискѣ	61a	—	82
" " Гербахъ	61b	6	20
" " Нешавѣ	250a	—	50
Начальникъ Сандомирской почт. стан. . .	181	3	72
" Опольской " " . .	340	1	10
" Тышовской " " . .	188	—	11
" Стопницкой " " . .	197	—	80
" Конской " " . .	140	—	50
Вонсовичъ Янъ нотаріусъ г. Конска . .	169	7	91
Гржеболинскій " " Клечева . .	136	1	35
Садковскій " " Радзеева . .	243	4	50
К. Филипскій " " Петрокова .	224	2	20
Т. Гуржинскій " " " . .	230	1	75
Б. Цедровскій " " " . .	225	3	54
П. Гоголевскій " " " . .	226	2	10
К. Баръ и Е. Яцына нотар. г. Вылковышки.	434—435	3	41
Н. Н. Шустеръ Суд. Прист. г. Новорадомска	554	17	11
П. Терень " " " Равы . . .	557	3	18
А. Ф. Берендтъ " " " Бржезинъ .	238	4	35
С. Ф. Кемпинскій " " " Петрокова .	237	3	85
Войтъ гм. Каменскъ Петроковск. уѣзда .	33	3	45
" " Кржижановъ " " .	310	2	05
" " Шидловъ " " .	92	2	43
" " Клюки " " .	54	3	79
" " Ренчно " " .	58	—	30
" " Хабелице " " .	308	—	88
" " Горжковице " " .	30	9	30
" " Богуславице " " .	26	—	52
" " Подолинъ " " .	57	—	69
" " Клещевъ " " .	51	1	05
" " Скульскъ Слупецкаго " .	264	2	37
" " Погермонь Маріямпольск. " .	353	1	—
" " Мокотовъ Варшавск. " .	256—257	4	44
Кс. Дек. Т. Козловкій Членъ Кор. Радим. уѣз.	—	—	—
отъ Гмин. Суд. 1 окр. " "	351	25	58
" Смоляка Нотаріуса г. Радзимина . .	335	3	81½
Транспортъ . . .		344	47½

NAZWISKO I IMIĘ	Ze skarbonki N.N.	Rub.	kop.
z przeniesienia .		180	81
Mühsam Hugo z Włocławka	315	1	30
Komora w Wieruszowie	540	11	85
" " Wierzbołowie	0	19	85
" " Wołoczysku	61a	—	82
" " Herbach	61b	6	20
" " Nieszawie	250a	—	50
Naczelnik poczty w Sandomierzu . . .	181	3	72
" " " Opolu	340	1	10
" " " Tyszowcach . . .	180	—	11
" " " Stopnicy	197	—	80
" " " Końskich . .	140	—	50
J. Wąsowicz Rejent w Końskich . . .	169	7	91
B. Grzeboliński " " Kleczewie . . .	136	1	35
Sadkowski " " Radziejowie . .	243	4	50
K. Filipski " " Piotrkowie . .	224	2	20
T. Górzyński " "	230	1	75
B. Cedrowski " "	225	3	54
P. Gogolewski " "	226	2	10
K. Bar i E. Jacyna Rejenci w Wyłkowyszk.	434—435	3	41
N.N. Szuster Komisarz Sądowy Nowo-Rad.	554	17	11
P. Tereń " " w Rawie . .	557	3	18
A. F. Berendt Komis. Sąd. " Brzezinach	238	4	35
S. F. Kępiński " " " Piotrkowie	237	3	85
Wójt gminy Kamieńsk pow. Piotrkowsk.	33	3	45
" " Krzyżanów " "	310	2	05
" " Szydłow " "	92	2	43
" " Kluki " "	54	3	79
" " Ręczno " "	58	—	30
" " Chabielice " "	308		88
" " Gorzkowice " "	30	9	30
" " Bogusławice " "	26	—	52
" " Podolin " "	57	—	69
" " Kleszczew " "	51	1	05
" " Skulsk " Słupeckiego	264	2	37
" " Pogiermoń " Maryampolsk.	353	1	—
" " Mokotów " Warszawsk.	256—257	4	44
Ks. Dz. Kozłowski Czł. Kor. na p. Radzymiń.	—	—	—
od Sędz. gmin. I okr.. " " .	351	25	58
" Smolaka Rejenta m. Radzymina .	335	3	81½
do przeniesienia .		344	47½

ИМЯ и ФАМИЛІЯ	Изъ кружки №№	Руб.	коп.
Транспортъ .		344	47½
отъ Судеб. Пристава г. Радзимина . . .	121	9	46
„ Чарновскаго въ Якторахъ	39	3	—
„ Войта гм. Радзиминъ	195	2	17
„ Ганна въ. Хрусцѣляхъ	196	1	35½
В. Гурскій чл. кор. Скерневицк. уѣзда . .	413	2	01½
отъ: Мир. Суд. г. Скерневицы	11	1	47
„ Богатыря Судебн. Прист.	506	1	64
„ Магистрата г. Скерневицы	388	1	18
„ Лѣснаго Управленія „	522	2	01
„ Гмин. Суд. I окр. Скернев. уѣз. . .	268	1	42½
„ „ „ II „ „ „ . .	240	—	65
гм. Скерневка „ „ . .	389	5	54
„ Ковесы „ „ . .	386	2	65
„ Глуховъ „ „ . .	391	2	28½
„ Слупя „ „ . .	390	1	71
„ Долецкъ „ „ . .	393	1	11
„ Корабьевице „ „ . .	395	—	78½
„ Дембова Гура „ „ . .	394	2	44½
„ Гржимковице „ „ . .	392	—	83
Ю. Зубржицкій Чл. кор. Мѣховскаго уѣзда			
отъ: Гмин. Суд. I окр. „ „	410	11	11
„ „ „ II „ „ „	406	—	64
„ „ „ IV „ „ „	329	25	91
„ „ „ V „ „ „	345	22	60
„ „ „ VI „ „ „	405	4	49
Б. Хростовскій чл. кор. Кольненск. уѣзда .			
отъ: Гмин. Суд. I окр. „ „ .	343	6	62
гм. Едвабно „ „ .	344	1	50
С. Суффчинскій Чл. кор. Равскаго уѣзда .	127	2	00
М. Грабинскій Чл. кор. Бендинск. уѣзда			
отъ: Гмин. Суд. I окр. „ „ .	502	39	07
И. Рудинскій Чл. Кор. города Плоцка			
отъ: Мир. Суд. II уч. „ „ .	453	2	98
Л. Липскій чл. кор. Козеницк. уѣзда . . .			
отъ: Гмин. Суд. II окр. „ „ . . .	175	7	42
„ „ „ III „ „ „ . .	291	44	50
Г. Осняловскій Чл. кор Опатов. уѣзда . .	183	—	86
Э. Ружицкій Чл. кор. Кѣлецкаго уѣзда . .			
отъ Кассы Промышленниковъ г. Кѣльцы .	171	6	35
Транспортъ .		564	25½

NAZWISKO I IMIĘ	Ze skarbonki №№	Rub.	kop.
z przeniesienia . .		344	47½
„ Komisarza Sądowego w Radzyminie	121	9	46
„ Czarnowskiego w Jaktorach . . .	39	3	00
„ Wójta gmin. Radzymin	195	2	17
„ Hanna w Hruścielach	196	1	35½
W. Górski Czł. Kor. na p. Skierniewicki	413	2	01½
od: Sędz. Pok. m. Skierniewice . . .	11	1	47
„ Bohatyra komisarza Sądowego „	506	1	64
„ Magistratu m. Skierniewic	388	1	18
„ Urzędu Leśnego „	522	2	01
„ Sędz. gm. I okr. p. Skierniewickiego	268	1	42½
„ „ „ II „ „ „ . .	240	—	65
„ gminy Skierniewka „	389	5	54
„ „ Kowiesy „	386	2	65
„ „ Głuchów „	391	2	28½
„ „ Słupia „	390	1	71
„ „ Doleck „	393	1	11
„ „ Korabiewice „	395	—	78½
„ „ Dębowa Góra „	394	2	44½
„ „ Grzymkowice „	392	—	83
J. Zubrzycki Czł. kor. na p. Miechowski			
od: Sędz. gm. I okr. „ „	410	11	11
„ „ „ II „ „ „	406	—	64
„ „ „ IV „ „ „	329	25	91
„ „ „ V „ „ „	345	22	60
„ „ „ VI „ „ „	405	4	49
B. Chrostowski Czł. kor. na p. Kolneński			
od: Sędz. gmin. I okr. „ „	343	6	62
„ gm. Jedwabno „ „	344	1	50
Suffczyński Czł. kor. na p. Rawski . .	127	2	00
M. Grabiński Czł. kor. na p. Będziński .			
od: Sędz. Gm. I okr. „ „ .	502	39	07
J. Rudziński Czł. kor. na m. Płock . .	—	—	—
od: Sędz. pok. II oddz. „ „ . . .	453	2	98
L. Lipski Czł. Kor. na p. Kozienicki . .			
od: Sędz. gmin. II okr. „ „	175	7	42
„ „ „ III „ „ „	291	44	50
G. Ośniałowski Czł. kor. na p. Opatowski	183	—	86
E. Różycki Czł. kor. na p. Kielecki . .			
od Kassy Przemysłowców m. Kielce . .	171	6	35
do przeniesienia .		564	25½

ИМЯ и ФАМИЛІЯ	Изъ кружки №№	Руб.	коп.
Транспортъ . .		564	25½
Отъ Кѣлецкой Дирекціи Земск. Кред. Общ.	170	—	28
Ю. Добецкій Чл. кор. Илжецкаго уѣзда			
отъ: Гмин. Суд. I окр. „ „	193	6	59½
„ „ „ II „ „ „	194	3	72
„ „ „ III „ „ „	192	11	14
Гмин. Суд. I окр. Варшавскаго уѣзда .	338	2	33
„ „ II „ „ „ . .	400	3	32
„ „ IV „ „ „ . .	1	—	10
„ „ VI „ „ „ . .	251	19	04
„ „ II „ Блонскаго „ . .	463	1	25
„ „ III „ „ „ . .	6	1	59
„ „ I „ Гроецкаго „ . .	496	6	75
„ „ V „ „ „ . .	510	14	16
„ „ II „ Радзиминскаго „ . .	460	7	05
„ „ IV „ Новоминскаго „ . .	461	17	67
„ „ II „ Сохачевскаго „ . .	473	8	00
„ „ III „ „ „ . .	198	1	37
„ „ I „ Влоцлавскаго „ . .	146	14	00
„ „ III „ „ „ . .	145	5	00
„ „ IV „ „ „ . .	148	9	61
„ „ I „ Нешавскаго „ . .	119	8	22
„ „ II „ „ „ . .	104	2	86½
„ „ III „ „ „ . .	105	1	84
„ „ IV „ „ „ . .	120	3	20
„ „ I „ Кутновскаго „ . .	110	6	92
„ „ III „ Гостынскаго „ . .	347	—	25
„ „ I „ Ловичскаго „ . .	295	—	55
„ „ I „ Пултускаго „ . .	567	2	59
„ „ II „ „ „ . .	422	5	21
„ „ III „ „ „ . .	292	3	93
„ „ IV „ Плонскаго „ . .	489	25	40
„ „ I „ Калишскаго „ . .	541	6	00
„ „ III „ „ „ . .	72	38	00
„ „ IV „ „ „ . .	55	3	10
„ „ II „ Турекскаго „ . .	269	3	18
„ „ I „ Кольскаго „ . .	46	5	93
„ „ III „ „ „ . .	512	11	70
„ „ IV „ „ „ . .	341	7	60
„ „ V „ „ „ . .	87	5	17
Транспортъ . . .		838	88½

NAZWISKO I IMIĘ	Ze skarbonki №№	Rub.	kop.
z przeniesienia .		564	25½
Od Dyrek. Szczeg. Tow. Ziem. w Kielcach	170	—	28
J. Dobiecki Czł. Kor. pow. Iłżeckiego			
od: Sędz. gm. I okr. „ „	193	6	59½
„ „ „ II „ „ „	194	3	72
„ „ „ III „ „ „	192	11	14
Sąd gminny I okr. pow. Warszawsk.	338	2	33
„ „ „ II „ „ „	400	3	32
„ „ „ IV „ „ „	1	—	10
„ „ „ VI „ „ „	251	19	04
„ „ „ II „ „ Błońskiego	463	1	25
„ „ „ III „ „ „	6	1	59
„ „ „ I „ „ Grójeckiego	496	6	75
„ „ „ V „ „ „	510	14	16
„ „ „ II „ „ Radzymińsk.	460	7	05
„ „ „ IV „ „ Nowomińsk.	461	17	67
„ „ „ II „ „ Sochaczewsk.	473	8	00
„ „ „ III „ „ „	198	1	37
„ „ „ I „ „ Włocławskiego	146	14	00
„ „ „ III „ „ „	145	5	00
„ „ „ IV „ „ „	148	9	61
„ „ „ I „ „ Nieszawskiego	119	8	22
„ „ „ II „ „ „	104	2	86½
„ „ „ III „ „ „	105	1	84
„ „ „ IV „ „ „	120	3	20
„ „ „ I „ „ Kutnowskiego	110	6	92
„ „ „ III „ „ Gostyńskiego	347	—	25
„ „ „ I „ „ Łowickiego	295	—	55
„ „ „ I „ „ Pułtuskiego	567	2	59
„ „ „ II „ „ „	422	5	21
„ „ „ III „ „ „	292	3	93
„ „ „ IV „ „ Płońskiego	489	25	40
„ „ „ I „ „ Kaliskiego	541	6	00
„ „ „ III „ „ „	72	38	00
„ „ „ IV „ „ „	55	3	10
„ „ „ II „ „ Tureckiego	269	3	18
„ „ „ I „ „ Kolskiego	46	5	93
„ „ „ III „ „ „	512	11	70
„ „ „ IV „ „ „	341	7	60
„ „ „ V „ „ „	87	5	17
do przeniesienia .		838	88½

ИМЯ и ФАМИЛІЯ	Изъ кружки №№	руб.	коп.
Транспортъ . .		838	88½
Отъ Гмин. Суд. III окр. Лэнчицкаго уѣз.	266	5	60
" " " IV " " "	74	3	51
" " " V " " "	404	12	50
" " " I " Конинскаго "	94a	2	00
" " " II " " "	96	3	45
" " " III " " "	98	6	04
" " " I " Слупецкаго "	108	1	75
" " " II " " "	187	4	50
" " " III " " "	283	15	00
" " " IV " Кѣлецкаго "	294	10	25
" " " II " Стопницкаго "	273	2	27
" " " IV " " "	245	12	00
" " " I " Олькушскаго "	288	14	85
" " " II " " "	330	10	00
" " " III " " "	299	24	60
" " " V " Пинчовскаго "	284	3	60
" " " II " Люблинскаго "	363	1	05
" " " III " " "	369	3	00
" " " IV " " "	370	4	00
" " " I " Любартовскаго "	371	9	90
" " " II " " "	372	12	00
" " " III " " "	246	7	50
" " " IV " " "	374	17	43
" " " I " Ново-Александ. "	375	4	75
" " " II " " "	376	38	68
" " " III " " "	302	6	00
" " " V " " "	378	3	00
" " " I " Яновскаго "	379	12	80
" " " II " " "	380	12	60
" " " III " " "	298	4	35
" " " IV " " "	381	6	53
" " " II " Холмскаго "	382	—	73
" " " III " " "	325	6	00
" " " III " Замостскаго "	285	4	00
" " " II " Красноставск. "	383	31	75
" " " IV " " "	396	5	50
" " " II " Томашовскаго "	561	5	53
" " " II " Ломжинскаго "	481	1	00
" " " III " " "	352	5	38
Транспортъ .		1174	28½

NAZWISKO I IMIĘ	Ze skarbonki N. N.	Rub.	kop.
z przeniesienia .		838	88½
od: Sędz. gm. III okr. p. Łęczyckiego . .	266	5	60
" " " IV " " " .	74	3	51
" " " V " " " .	404	12	50
" " " I " " Konińskiego .	94a	2	00
" " " II " " " .	96	3	45
" " " III " " " .	98	6	04
" " " I " " Słupeckiego .	108	1	75
" " " II " " " .	187	4	50
" " " III " " " .	283	15	00
" " " IV " " Kieleckiego .	294	10	25
" " " II " " Stopnickiego .	273	2	27
" " " IV " " " .	245	12	00
" " " I " " Olkuskiego .	288	14	85
" " " II " " " .	330	10	00
" " " III " " " .	299	24	60
" " " V " " Pińczowskiego .	284	3	60
" " " II " " Lubelskiego .	363	1	05
" " " III " " " .	369	3	00
" " " IV " " " .	370	4	00
" " " I " " Lubartowskiego .	371	9	90
" " " II " " " .	372	12	00
" " " III " " " .	246	7	50
" " " IV " " " .	374	17	43
" " " I " " Nowo-Aleksandr.	375	4	75
" " " II " " " .	376	38	68
" " " III " " " .	302	6	00
" " " V " " " .	378	3	00
" " " I " " Janowskiego .	379	12	80
" " " II " " " .	380	12	60
" " " III " " " .	298	4	35
" " " IV " " " .	381	6	53
" " " II " " Chełmskiego .	382	—	73
" " " III " " " .	325	6	00
" " " III " " Zamojskiego .	285	4	00
" " " II " " Krasnostawsk.	383	31	75
" " " IV " " " .	396	5	50
" " " II " " Tomaszowskiego	561	5	53
" " " II " " Łomżyńskiego .	481	1	00
" " " III " " " .	352	5	38
do przeniesienia .		1174	28½

ИМЯ и ФАМИЛІЯ	Изъ кружки №№	руб	коп.
Транспортъ .		1174	28½
Отъ Гмин. суд. IV окр. Ломжинскаго уѣзда	482	6	00
" " " V " " "	483	12	72
" " " I " Щучинскаго "	484	30	83
" " " II " " "	277	6	10
" " " III " " "	485	2	24
" " " IV " " "	486	10	00
" " " III " Кольненскаго "	260	7	75
" " " IV " " "	262	5	98
" " " II " Мазовецкаго "	514	5	00
" " " III " " "	457	6	00
" " " IV " " "	459	4	12
" " " I " Маковскаго "	429	22	60
" " " I " Остролэнкскаго "	427	20	77
" " " II " Островскаго "	424	9	10½
" " " III " " "	425	21	64
" " " IV " " "	426	16	13
" " " I " Петроковскаго "	151	25	72
" " " II " " "	89	3	46
" " " III " " "	152	21	00
" " " IV " " "	153	1	00
" " " V " " "	144	2	41
" " " VI " " "	222	1	00
" " " VII " " "	155	1	10
" " " I " Бржезинскаго "	156	33	81
" " " II " " "	157	17	00
" " " III " " "	158	7	26
" " " IV " " "	159	3	23
" " " I " Равскаго "	160	4	55
" " " II " " "	161	7	93
" " " III " " "	556	3	44
" " " I " Ново-Радомск. "	546	29	29
" " " III " " "	548	3	43½
" " " IV " " "	549	9	10
" " " V " " "	550	3	20
" " " VII " " "	552	3	00
" " " III " Лодзинскаго "	497	10	57
" " " V " " "	499	1	36
" " " IV " Ласкаго "	505	3	90
" " " I " Плоцкаго "	441	4	25
Транспортъ .		1562	28½

NAZWISKO I IMIĘ	Ze skarbonki №№	Rub.	kop.
z przeniesienia . .		1174	28½
od: Sędz. gm. IV ok. p. Łomżyńskiego .	482	6	00
" " " V " " " .	483	12	72
" " " I " " Szczuczyńskiego .	484	30	83
" " " II " " " .	277	6	10
" " " III " " " .	485	2	24
" " " IV " " " .	486	10	00
" " " III " " Kolneńskiego .	260	7	75
" " " IV " " " .	262	5	98
" " " II " " Mazowieckiego .	514	5	00
" " " III " " " .	457	6	00
" " " IV " " " .	459	4	12
" " " I " " Makowskiego .	429	22	60
" " " I " " Ostrołęckiego .	427	20	77
" " " II " " Ostrowskiego .	424	9	10½
" " " III " " " .	425	21	64
" " " IV " " " .	426	16	13
" " " I " " Piotrkowskiego .	151	25	72
" " " II " " " .	89	3	46
" " " III " " " .	152	21	00
" " " IV " " " .	153	1	00
" " " V " " " .	144	2	41
" " " VI " " " .	222	1	00
" " " VII " " " .	155	1	10
" " " I " " Brzezińskiego .	156	33	81
" " " II " " " .	157	17	00
" " " III " " " .	158	7	26
" " " IV " " " .	159	3	23
" " " I " " Rawskiego .	160	4	55
" " " II " " " .	161	7	93
" " " III " " " .	556	3	44
" " " I " " Nowo-Radomsk. .	546	29	29
" " " III " " " .	548	3	43½
" " " IV " " " .	549	9	10
" " " V " " " .	559	3	20
" " " VII " " " .	552	3	00
" " " III " " Łódzkiego . . .	497	10	57
" " " V " " " .	499	1	36
" " " IV " " Łaskiego .	505	3	90
" " " I " " Płockiego .	441	4	25
do przeniesienia .		1562	28½

ИМЯ и ФАМИЛІЯ	Изъ кружки NN	Руб.	коп.
Транспортъ . .		1562	28½
Отъ Гмин. суд. III окр. Плоцкаго уѣз.	443	8	03
„ „ „ IV „ „ „	444	1	10
„ „ „ II „ Липновскаго „	446	4	05
„ „ „ III „ Серпецкаго „	520	9	32
„ „ „ I „ Рыпинскаго „	449	1	69
„ „ „ II „ „ „	258	1	81
„ „ „ III „ „ „	280	2	08
„ „ „ IV „ „ „	259	2	58
„ „ „ I „ Млавскаго „	471	10	35
„ „ „ II „ „ „	470	16	10
„ „ „ III „ „ „	436	1	00
„ „ „ V „ „ „	450	1	00
„ „ „ I „ Цѣхановскаго „	373	2	30
„ „ „ III „ „ „	488	6	00
„ „ „ IV „ „ „	297	15	00
„ „ „ I „ Пржаснышск. „	432	2	61
„ „ „ III „ „ „	281	5	32
„ „ „ VI „ Козеницкаго „	543	6	60
„ „ „ I „ Конскаго „	271	2	74
„ „ „ III „ „ „	293	11	65
„ „ „ II „ Сандомирскаго „	37	10	72
„ „ „ IV „ „ „	38	10	10
„ „ „ I „ Опатовскаго „	15	1	75
„ „ „ II „ „ „	14	5	18
„ „ „ III „ „ „	10	2	03
„ „ „ V „ „ „	508	4	70
„ „ „ VI „ „ „	2	12	00
„ „ „ IV „ Илжецкаго „	475	2	35
„ „ „ V „ „ „	255	17	12
„ „ „ VI „ „ „	476	7	00
„ „ „ VII „ „ „	191	11	00
„ „ „ III „ Сѣдлецкаго „	90	12	00
„ „ „ I „ Соколовскаго „	112	3	10
„ „ „ II „ „ „	128	1	15
„ „ „ III „ „ „	135	3	00
„ „ „ I „ Венгровскаго „	142	4	86
„ „ „ II „ „ „	167	11	00
„ „ „ V „ „ „	349	10	57
„ „ „ IV „ Гарволинскаго „	316	2	12
Транспортъ . .		1805	36½

NAZWISKO I IMIĘ	Ze skarbonki №№	Rub.	kop.
z przeniesienia . .		1562	28½
od Sędz. gm. III ok. p. Płockiego . . .	443	8	03
„ „ „ IV „ „ „ .	444	1	10
„ „ „ II „ „ Lipnowskiego .	446	4	05
„ „ „ III „ „ Sierpeckiego . .	520	9	32
„ „ „ I „ „ Rypińskiego .	449	1	69
„ „ „ II „ „ „ .	258	1	81
„ „ „ III „ „ „ .	280	2	08
„ „ „ IV „ „ „ .	259	2	58
„ „ „ I „ „ Mławskiego .	471	10	35
„ „ „ II „ „ „ .	470	16	10
„ „ „ III „ „ „ .	436	1	00
„ „ „ V „ „ „ .	450	1	00
„ „ „ I „ „ Ciechanowskiego .	373	2	30
„ „ „ III „ „ „ .	488	6	00
„ „ „ IV „ „ „ .	297	15	00
„ „ „ I „ „ Przasnyskiego .	432	2	61
„ „ „ III „ „ „ .	281	5	32
„ „ „ VI „ „ Kozienickiego .	543	6	60
„ „ „ I „ „ Końskiego .	271	2	74
„ „ „ III „ „ „ .	293	11	65
„ „ „ II „ „ Sandomierskiego .	37	10	72
„ „ „ IV „ „ „ .	38	10	10
„ „ „ I „ „ Opatowskiego .	15	1	75
„ „ „ II „ „ „ .	14	5	18
„ „ „ III „ „ „ .	10	2	08
„ „ „ V „ „ „ .	508	4	70
„ „ „ VI „ „ „ .	2	12	00
„ „ „ IV „ „ Iłżeckiego .	475	2	35
„ „ „ V „ „ „ .	255	17	12
„ „ „ VI „ „ „ .	476	7	00
„ „ „ VII „ „ „ .	191	11	00
„ „ „ III „ „ Siedleckiego .	90	12	00
„ „ „ I „ „ Sokołowskiego .	112	3	10
„ „ „ II „ „ „ .	128	1	15
„ „ „ III „ „ „ .	135	3	00
„ „ „ I „ „ Węgrowskiego .	142	4	86
„ „ „ II „ „ „ .	167	11	00
„ „ „ V „ „ „ .	349	10	57
„ „ „ IV „ „ Garwolińskiego .	316	2	12
do przeniesienia .		1805	36½

ИМЯ И ФАМИЛІЯ	Изъ кружки №№	Руб.	коп
Транспортъ .		1805	36½
Отъ Гмин. Суд. I окр. Луковскаго уѣз.	399	39	00
" " " II " " "	247	6	21
" " " III " " "	400	1	42
" " " IV " " "	401	1	00
" " " VI " " "	402	2	30
" " " II " Влодавскаго "	513	1	25
" " " II " Сувалкскаго "	478	1	00
" " " IV " " "	479	3	90
" " " V " Маріампольск. "	243a	9	42
" " " V " " "	245b	7	48
" Мир. Суд. V уч. гор. Варшавы	328	33	00
" " " X " " " .	534	3	20
" " " XIV " " " .	332	—	05
" " " XIX " " " .	493	1	35
" " " XXI " " " .	558	4	40
" " " XXV " " " .	334	1	52
" " " гор. Велюня	267	2	00
" " " " Пултуска	418	—	73
" " " " Нешавы	327	2	00
" " " " Плонска	492	10	85
" " " " Кола	52	8	55
" " " " Ленчицы	93	4	88
" " " II уч. г. Люблина	235	30	44
" " " г. Любартова	365	3	00
" " " " Янова	364	1	20
" " " " Бржезинъ.	233	8	50
" " II уч. " Петрокова	232	7	20
" " III " " Лодзи	282	3	00
" " IV " " "	278	1	03
" " V " " "	474	5	50
" " XIII " " "	503	10	00
" " " Томашова	555	2	95
" " " Равы	234	5	42
" " " Макова	542	12	90
" " " Тыкоцина	458	6	50
" " " Липна	439	1	35
" " " Серпеца	438	1	35
Итого . .		2051	21½

NAZWISKO I IMIĘ	Ze skarbonki №№	Rub.	kop
z przeniesienia . .		1805	36½
od: Sędz. gm. I ok. p. Łukowskiego . .	399	39	00
" " " II " " " .	247	6	21
" " " III " " " .	400	1	42
" " " IV " " " .	401	1	00
" " " VI " " " .	402	2	30
" " " II " " Włodawskiego .	513	1	25
" " " II " " Suwalskiego .	478	1	00
" " " IV " " " .	479	3	90
" " " V " " Maryampolskiego.	243a	9	42
" " " V " " " .	245b	7	48
" Sędz. pokoju V oddz. m. Warszawy	328	33	00
" " " X " " " .	534	3	20
" " " XIV " " " .	332	—	05
" " " XIX " " " .	493	1	35
" " " XXI " " " .	558	4	40
" " " XXV " " " .	334	1	52
" " " miasta Wielunia . . .	267	2	00
" " " " Pułtuska	418	—	73
" " " " Nieszawy . . .	327	2	00
" " " " Płońska	492	10	85
" " " " Koła	52	8	55
" " " " Łęczycy	93	4	88
" " " II oddz. m. Lublina . .	235	30	44
" " " " Lubartowa .	365	3	00
" " " miasta Janowa	364	1	20
" " " " Brzezin . . .	233	8	50
" " II oddz. " Piotrkowa . . .	232	7	20
" " III " " Łodzi	282	3	00
" " IV " " "	278	1	03
" " V " " "	474	5	50
" " XIII " " "	503	10	00
" " miasta Tomaszowa	555	2	95
" " " Rawy , ...	234	5	42
" " " Makowa	542	12	90
" " " Tykocina . . . . . . ,	458	6	50
" " " Lipna	439	1	35
" " " Sierpca	438	1	35
W ogóle .		2051	21½

ИМЯ И ФАМИЛІЯ	Руб.	коп.
№ 2. Отъ разныхъ лицъ и Учрежденій.		
а) *Наличными.*		
Совѣтъ Управленія отказомъ пок. гр. Кицкаго .	3000	—
Варшавское Общество страхованій отъ огня . .	1000	00
Коммерческій Банкъ	500	00
Варшавское Общество копей	500	00
Совѣтъ Управл. В. Ж. Д.	500	00
Редакція газ. „Kurjer Warszawski" отъ разныхъ лицъ	372	00
Акц. Общ. бумажн. изд. Карла Шейблера . . .	300	00
Князь Сангушко Романъ изъ Славуты	60	00
Акц. Общ. жирардовскихъ заведеній	50	00
Густавъ Левы изъ Петрокова	25	00
Мир. Судья 5 уч. г. Варш. отъ Кацп. Венцека въ удовлетвореніе Ст. Рудзинскому.	20	00
отъ N. N.	15	00
Ядвига Сикорская	10	00
Траутъсольтъ Чеславъ чл. кор. Маріямпольскаго уѣзда от. Ст. Гейстора 1, Кс. Швилпы 2, Кс. И. Поволайтыса 2, Кс. И. Волайтыса 2 руб. .	7	00
Стабровскій Феликсъ	6	00
Б. Хростовскій чл. кор. Кольненск. уѣзда отъ разныхъ лицъ	5	50
Газеты: „Biesiada Literacka", „Tygodnik Mód" i „Przyjaciel Dzieci" отъ разныхъ лицъ . . .	5	00
Газета „Kurjer Poranny" отъ N. N.	4	00
Казимержъ Бекерскій	3	00
N. N.	2	75
Кильтыновичъ	2	00
Каролина Бѣнькевичъ для пр. Пуща	2	00
А. Шиманскій	2	00
Гмин. Судья 3 окр. Кольненск. уѣзда, вмѣсто поздравительной телеграммы	2	00
Хелминскій Людвикъ отъ Ст. Гордлички	1	00
Итого . . .	6394	25

NAZWISKO I IMIĘ	Rub.	kop.
№ 2. Od różnych osób i Stowarzyszeń.		
a) *Gotowizną.*		
Rada Zarządzająca Zapisem ś. p. hr. Kickiego . .	3000	—
Warsz. Tow. Ubezpieczeń od ognia	1000	00
Warsz. Bank Handlowy	500	00
Warsz. Tow. kopalń	500	00
Rada Zarządzająca Kolei W. W.	500	00
Redakcya „Kurjera Warsz." od różnych osób . . .	372	00
Tow. Akc. wyrobów baweł. K. Szajblera	300	00
Ks. Roman Sanguszko ze Sławuty	60	00
Tow. Akc. zakł. Żyrardowskich	50	00
Gustaw Lewy z Piotrkowa	25	00
Sędzia Pok. 5 oddz. m. Warsz od Kacpra Węcka jako zadosyćuczynienie St. Rudzińskiemu . . .	20	00
N. N.	15	00
Jadwiga Sikorska	10	00
Czesław Trautsolt czł. kor. na pow. Maryampolski od St. Gieysztora 1, Ks. Szymona Szwiłpy 2, Ks. J. Powołajtysa 2, ks. J. Wołajtysa 2	7	00
Feliks Stabrowski	6	00
B. Chrostowski czł. kor. na pow. Kolneński od różnych osób	5	50
„Biesiada Literacka", Tygodnik Mód" i „Przyjaciel Dzieci" od różnych osób	5	00
„Kurjer Poranny" od N. N.	4	00
Kazimierz Bekierski	3	00
N. N.	2	75
Kiltynowicz	2	00
Karolina Bieńkiewiczowa na przyt. Puszczę . . .	2	00
A. Szymański	2	00
Sędzia Gmin. 3 okr. Kolneński, p-tu zamiast telegramów z powinszowaniem	2	00
Ludwik Chełmiński od St. Hordliczki	1	00
Razem . . .	6394	25

Кромѣ того пожертвовали:

а) Постоянные титулярные члены 700 руб., изъ которыхъ 300 руб. причислены къ неприкосновенному, а 400 руб. къ резервному капиталу.

б) въ пользу патроната:

Отъ разныхъ лицъ (на елку) . .	59 руб.	—	коп.
Предсѣдательствующій въ Правленіи В. Яновскій	30 „	—	„
N. N.	10 „	—	„
А. Бѣнькевичъ	6 „	—	„
Чечоттъ Ричардъ	5 „	—	„
Ф. Бобровскій	3 „	—	„
N. N.	2 „	—	„
Кс. Налепинскій	1 „	50	„
К. Яновская	— „	50	„
Итого .	117 руб.	—	коп.

в) Варшавская Еврейская Община спеціально на плату для меламеда . . . . 200 р. — к.

г) Пожертвовали въ Студзенцѣ: Гминный Судья I огруга Илжецкаго уѣзда добровольное пожертвованіе отъ N. N. . . . . 22 „ 59 „

Вл. Янковскій изъ Мщонова . . . . 6 „ 00 „

б) НАТУРОЮ.

Границкая Таможня: 2 брычки и 2 бѣдки подержанныя; Станиславъ Гордличка: ящикъ стеколъ; Карлъ Шейблеръ: 2 вагона кокса; Варшавскій Оберъ - Полиціймейстеръ: 1 экз. „Адресъ-Календаря“ на 1903 г.; Д-ръ Іосифъ Полякъ: оспенный детритъ для воспитанниковъ; Ф. „Вл. Беднавскій“: 10 стѣнныхъ календарей, 10 дестей велиновой бумаги, 2 стопы бѣлой бумаги, 2 коробки листовой бумаги in 8-о, 10 дестей линіованной бумаги, 10 дестей рубрикованной бумаги, 1 стопу обыкновенной глянсовой бумаги ½ стопы рѣшетчатой бумаги, $^{1}/_{4}$ стопы оберточной бумаги, 5 дестей обволютной бумаги, 3 дести пропускной бумаги, 6 листовъ графильныхъ подкладокъ для письма, 300 большихъ, 400 меньшихъ и 100 билетныхъ конвертовъ, 3 дюжины черныхъ карандашей, 1 дюжи-

Oprócz tego ofiarowali:

a) Członkowie Honorowi stali rub. 700 z których 300 do kapitału wieczystego, a 400 do kapitału rezerwowego doliczone zostały.

b) Specyalnie na korzyść patronatu:

Od różnych osób (na rozdawnictwo świąteczne) rb.	59 k.	—
W. Janowski Przewodniczący w Zarządzie „	30 „	—
N. N. . . . . „	10 „	—
A. Bieńkiewicz . . . . „	6 „	—
Ryszard Czeczott . . . . „	5 „	
F. Bobrowski . . . . „	3 „	—
N. N. na specyalny cel patronatu . . . . . „	2 „	—
Ks. Nalepiński „ . . . . „	1 k.	50
K. Janowska „ . . . . „	— „	50
Ogółem rub.	117 k.	—

c) Warszawska Gmina Żydowska specyalnie na wynagrodzenie mełameda . . . . rub. 200,—

d) Nadesłali wprost do Studzieńca: Sędzia gminny I okr. p-tu Iłżeckiego dobrowolną ofiarę od N. N. . . . . „ 22,59

Wł. Jankowski z Mszczonowa . . . . „ 6,00

b) W NATURZE.

Komora Celna w Granicy: 2 bryczki używane i 2 biedki takież; Stanisław Hordliczka skrzynkę szyb; Karol Scheibler: 3 wagony koksu; Ober-Policmajster miasta Warszawy: 1 egzemplarz „Adres-Kalendarza“ na rok 1903; Dr. Józef Polak: detrytu krowianki do szczepienia ospy wychowańcom; F. „Wł. Bednawski“: 10 kalendarzy biurowych, ½ ryzy papieru welinowego, 2 ryzy papieru białego, 2 paczki papieru listowego in 4-o, 2 listowego in 8-o, ½ ryzy papieru liniowanego ½ ryzy papieru rubrykowanego, 1 ryzę papieru słomkowego, glansowanego, ½ ryzy papieru kratkowanego, $^{1}/_{4}$ ryzy papieru pakunkowego, $^{1}/_{4}$ ryzy papieru aktowego, 3 libry bibuły do atramentu, 6 ark. ryg, 300 kopert kancelaryjnych, 300 kopert listowych większych, 300 kopert listowych mniejszych, 200 kopert biletowych, 3 tuziny ołówków czarnych, 1 tuzin ołówków dwukolorowych, 3 pu-

ну 2-цвѣтныхъ карандашей, 3 коробки стальныхъ перьевъ, 1 дюжину ручекъ для перьевъ, 4 бутылки чернилъ, 4 флаконы цвѣтныхъ чернилъ, 6 флаконовъ туши, 4 флаконы камеди съ кисточками:

На ёлку: пожертвовали книги историческаго, нравственнаго и научнаго содержанія: М. Андрыхевичъ: „Kronika Rodzinna", 4 книги „Bluszcz"— 2 книги, „Tygodnik Illustrowany"—2 книги; Адр. Бѣнькевичъ: 5 книгъ; Люся Бѣнькевичъ: 5 книгъ; Д-ръ Ст: Гембарскій: 3 книги; Баронеса Гартингова: 22 книги; И. К. 4 книги; Малинскій: „Wieczory Rodzinne" за 1898, 1899 и 1900 г. Прибавки изъ 2 лѣтъ и 2 книжки; Малыщицкая: „Moje pisemko" за 1903 г.; N. N.: 20 книгъ; N. N.: 8 книгъ и прибавки газеты „Ziarno", N. N.: 6 книгъ; N. N. 4 книги; N. N.; 2 книги; Станиславъ Пневскій: 11 книгъ; Плато-Рейснеръ: 47 книгъ; Юлія Спкорская: 77 книгъ; Марія Турчиновичъ: „Kraj" за 1901, 1902 и 1903 г.; Юлія Виманъ, урожденная Чабанъ: 20 книгъ; Вердмонъ Жакъ: 2 книги.

Францъ Фуксъ: 40 фун. орѣховъ; Я. Вакарецы—пряники: Ризе и Піотровскій — конфекты на ёлку: Я. Фрузинскій конфекты; Я. Чинскій — 6 коробокъ свѣчекъ; Ѳаддей Лапинскій: куличи; Ст, Горголевскій: 47 ф. колбасы.

Слѣдующія редакціи пожертвовали свои изданія: Варшавскій Курьеръ, Ежедневный Курьеръ, Польскій Курьеръ. (2 экз.), Журналъ для всѣхъ, Польская Газета, Слово (2 экз.), Ремесленная Газета, (15 экз.), Семейные Вечера, Семейный Временникъ, Вселенная, Заря (3 экз.), Роля (2 экз.), Польскій Огородникъ, Педагогическій Обзоръ, Земледѣльческая Газета, Земледѣльческій Курьеръ, Фельдшерская Газета.

---

dełka piór stalowych, 1 tuzin obsadzek, 4 butelki atramentu czarnego, 4 butelki kolorowego, 6 flakonów tuszu do pieczęci, 4 flakony gumy arabskiej z pędzlami.

Na Gwiazdkę: ofiarowali książki treści historycznej, moralnej i pouczającej M. Andrychiewicz: „Kronika Rodzinna:" 4 książki, „Bluszcz" 2 książki; i „Tygodnik Ilustrowany" 2 książki; Adryan Bieńkiewicz 5 książek; Lusia Bieńkiewiczówna: 5 książek; Dr. Stanisław Gębarski: 3 książki; Baronowa Hartinghowa: 22 książki; J. K.: 4 książki; Maliński: „Wieczory Rodzinne" za rok 1898, 1899 i 1900, dodatki powieściowe z 2-ch lat i 2 powiastki; Małyszczycka „Moje pisemko" za 1903 r.; N. N.: 20 książek; N. N.: 8 książek i dodatki powieściowe „Ziarna"! N. N.: 6 książek; N. N.: 4 książki; N. N.: 2 książki; Stanisław Pniewski: 11 książek; Plato, Reussner: 47 książek; Julia Sikorska: 77 książek; Marja Turczynowicz „Kraj" za 1901, 1902 i 1903 r., Julia z Czabanów Wiemanowa: 20 książek; Leonard Werdmon Jacques: 2 książki.

Fuchs Franciszek: 40 funtów orzechów, J. Wakarecy: 1 paczkę pierników; Riese i Piotrowski: na choinkę cukierków; J. Fruziński: cukierki; J. Czyński: 6 pudełek świeczek; Tadeusz Łapiński: babki i strucelki maślane; Gorgolewski St.: 47 funtów kiełbasy.

Następujące redakcye ofiarowały swoje czasopisma: Kurjer Warszawski, Kurjer Codzienny, Kurjer Polski (2 egz.), Dziennik dla Wszystkich, Gazeta Polska, Słowo (2 egz.), Gazeta Rzemieślnicza, Gazeta Świąteczna (15 egz.), Wieczory Rodzinne, Kronika Rodzinna, Wszechświat, Zorza (3 egz.), Rola (2 egz.), Ogrodnik Polski, Przegląd Pedagogiczny, Gazeta Rolnicza, Kurjer Rolniczy, Gazeta Felczerska.

VI. Вѣдомость

годичной складки отъ Почетныхъ Членовъ Общества Земледѣльческихъ колоній и Ремесленныхъ Пріютовъ, поступившей въ уплату и сложенной со счетовъ въ 1903 году, а также числящейся въ недоимкѣ къ 1 января 1904 года.

VI. Wykaz

składek rocznych od Członków Honorowych Towarzystwa Osad Rolnych i Przytułków Rzemieślniczych, pobranych i umorzonych w 1903 roku, jako też zalegających po dzień 1 Stycznia 1904 roku.

ПОИМЕНОВАНІЕ / NAZWISKO			Почетныхъ Членовъ / Członków honorowych				Выбыло Член. въ отдѣльности / Ubyło Członków w szczególności			Годичныхъ складокъ / Składek rocznych				
							По причинѣ / Z powodu			Въ теченіи 1903 г. поступ. / W ciągu 1903 roku wpłynęło				
Губернія / Gubernia	Губернскаго города и уѣзда / Miasta gubernialnego i powiatu	Члена корреспондента Общества / Członka korespondenta Towarzystwa	Было 1 Января 1903 г. / Było 1 Stycznia 1903 r.	Прибыло въ 1903 г. / Przybyło w r. 1903	Выбыло въ 1903 г. / Ubyło w r. 1903	Осталось на 1904 г. / Pozostało na r. 1904	По желанію / Na żądanie	Смерти / Śmierci	Неизвѣстнаго мѣстопребыванія / Niewiadomego pobytu	Недоимк. по 1903 г. / Zaległych do 1903 r.	За 1903 г. / Za rok 1903	Итого / Razem	Сложено со счетовъ / Umorzono	Причитается въ 1904 г. / Zostało do pobrania w 1904 r.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
I. Варшавская / Warszawska	Варшавскій / Warszawski	vacat съ 1902 г. / vacat od 1902 r.	2	—	1	1	—	1	—	6	6	12	12	—
	Блонскій / Błoński	vacat съ 1898 г. / vacat od 1898 r.	21	1	1	21	1	—	—	12	24	36	42	570
	Гостынскій / Gostyński	vacat съ 1902 г. / vacat od 1902 r.	3	—	—	3	—	—	—	24	12	36	—	18
	Гроецкій / Grójecki	vacat съ 1899 г. / vacat od 1899 r.	6	—	1	5	1	—	—	18	—	18	36	264
	Кутновскій / Kutnowski	Пржилубскій Левъ съ 1896. / Przyłubski Leon od 1896.	7	1	1	7	—	1	—	12	6	18	18	162
		Транспортъ. . . . . / Do przeniesienia .	39	2	4	37	2	2	—	72	48	120	108	1014
		Транспортъ . . . . . / Z przeniesienia . . .	39	2	4	37	2	2	—	72	48	120	108	1014
	Ловичскій / Łowicki	vacat съ 1900 г. / vacat od 1900 r.	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	90
	Новоминскій / Nowomiński	Сцепуржинскій Владиславъ съ 1897. / Ściepurzyński Władysław od 1897.	4	—	—	4	—	—	—	—	—	7	—	60
	Радиминскій / Radzymiński	Кс. Козловскій Θеофилъ съ 1888. / Ks. Kozłowski Teofil od 1888.	2	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—
	Скерневицкій / Skierniewicki	Гурскій Вацл. съ 1896. / Górski Wacław od 1896	8	—	—	8	—	—	—	24	—	24	—	108
	Сохачевскій / Sochaczewski	vacat съ 1899 г. / vacat od 1899 r.	13	—	1	12	—	1	—	—	—	—	48	462
	Влоцлавскій / Włocławski	vacat съ 1899 г. / vacat od 1899 r.	4	—	—	4	—	—	—	6	—	6	—	96
	Нешавскій / Nieszawski	vacat съ 1901 г. / vacat od 1901 r.	6	—	—	6	—	—	—	—	18	18	—	72
	Пултускій / Pułtuski	vacat съ 1899. / vacat od 1899.	3	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	192
	Плонскій / Płoński	vacat съ 1903 г. / vacat od 1903 r.	6	—	—	6	—	—	—	12	12	24	—	312
			86	2	6	82	3	3	—	114	78	192	156	2406
II. Калишская / Kaliska	Г. Калишъ / Miasto Kalisz	Кс. Цесельскій Михаилъ съ 1897. / Ks. Ciesielski Michał od 1897.	5	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	300
	Калишскій / Kaliski	Ромоцкій Вит. съ 1897. / Romocki Wit. od 1897.	10	—	—	10	—	—	—	—	6	6	—	552
	Кольскій / Kolski	vacat съ 1898 / vacat od 1898	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	96
	Лэнчицкій / Łęczycki	vacat съ 1900 / vacat od 1900	13	—		13	—	—	—	—	6	6	—	660
	Конинскій / Koniński	vacat съ 1901 / vacat od 1901	3	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	162
		Транспортъ . . / Do przeniesienia .	33	—	-	33	—	—	—	—	12	12	—	1770

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		Транспортъ . . . Z przeniesienia . .	33	—	—	33	—	—	—	—	12	12	—	1770
Калишская. Kaliska.	Серадзкій Sieradzki	Бялэцкій Михаилъ съ 1893 Białecki Michał od roku 1893	3	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	240
	Слупецкій Słupecki	Миттельштетъ Генрихъ съ 1893 Mittelstaedt Henryk od r. 1893	8	-	—	8	—	—	—	36	6	42	—	132
	Турецкій Turecki	vacat съ 1898. vacat od 1898.	5	—	—	5	—	—	—	—	6	6	—	210
	Велюнскій Wieluński	Лубенскій Іосифъ съ 1888. Łubieński Józef od 1888.	6	—	—	6	—	—	—	30	-	30	—	66
			55	—	-	55	—	—		66	24	90	—	2418
III. Кѣлецкая. Kielecka.	Г. Кѣльцы Miasto Kielce	Ружицкій Эразмъ съ 1888. Różycki Erazm od roku 1888	8	—	—	8	—	—	—	42	—	42	—	132
	Кѣлецкій Kielecki	Тотъ-же съ 1892 Tenże od 1892	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Андреевскій Jędrzejowski	Vacat съ 1895 Vacat od 1895	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	108
	Олькушскій Olkuski	Хржановскій Янъ съ 1898. Chrzanowski Jan od 1898.	9	—	—	9	—	—	—	12	12	24	—	264
	Мѣховскій Miechowski	Зубржицкій Іосифъ съ 1891 Zubrzycki Józef od r. 1891.	22	—	1	21	-	—	1	—	120	120	—	6
	Пинчовскій Pińczowski	vacat съ 1901 г. vacat od 1901 r.	5	—	1	4	1	—	—	—	12	12	—	156
	Стопницкій Stopnicki	Vacat съ 1887. Vacat od 1887.	4	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	192
	Влощовскій Włoszczowski	vacat съ 1901 г. vacat od 1901 r.	1	—	—	1	—	—	—	—	6	6	—	—
			50	—	2	48	1	—	1	54	150	204	—	858

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
IV. Люблинская. Lubelska.	Г. Люблинъ Miast. Lublin	Кохански́й Доминикъ съ 1901. Kochański Dominik od 1901.	17	—	3	14	1	1	1	6	30	36	160,94	462
	Люблинскій Lubelski	Роландъ Павелъ съ 1903 г. Rohland Paweł od 1903 r.	12	3	2	13	—	1	1	—	6	6	24	162
	Бѣлгорайскій Biłgorajski	Vacat съ 1888. Vacat od 1888.	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
	Холмскій Chełmski	Оленцкій Людовикъ съ 1893. Olendzki Ludwik od 1893.	4	—	—	4	—	—	—	12	6	18	—	102
	Яновскій Janowski	Vacat съ 1899. Vacat od 1899.	3	—	—	3	—	—	—	—	6	6	—	30
	Любартовскій Lubartowski	vacat съ 1900. vacat od 1900.	4	—	2	2	2	—	—	—	—	—	36	102
	Грубешовскій Hrubieszowski	Vacat съ 1896. Vacat od 1896.	5	—	—	5	—	—	—	18	12	30	—	66
	Томашовскій Tomaszowski	Vacat съ 1898. Vacat od 1898.	3	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	300
	Н. Александр. Nowo-Aleksandryjski	Vacat съ 1899. Vacat od 1899.	5	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	222
	Красноставскій Krasnystawski	Vacat съ 1896. Vacat od 1896.	3	—	—	3	—	—	—	—	6	6	—	144
	Замостскій Zamojski	Vacat съ 1898. Vacat od 1898.	3	—	1	2	—	—	1	—	6	6	42	90
			60	3	8	55	3	2	3	36	72	108	262.94	1680
V. Ломжинская. Łomżyńska.	Г. Ломжа Miasto Łomża	Склодовскій Ип. съ 1897. Skłodowski Hip. od 1897.	4	-	—	4	—	—	—	—	—	—	—	78
	Ломжинскій Łomżyński	Козловскій Адамъ съ 1892. Kozłowski Adam od 1892.	3	—	1	2	—	—	1	—	—	—	48	84
	Кольненскій Kolneński	Хростовскій Болеславъ съ 1893. Chrostowski Bolesław od 1893.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Мазовецкій Mazowiecki	Гр. Старженскій Адамъ съ 1903 г. Hr. Starzeński Adam od 1903 r.	6	—	1	5	-	1	—	6	6	12	12	36
		Транспортъ . . Do przeniesienia .	13	—	2	11	—	1	1	6	6	12	60	198

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		Транспортъ . . . . Z przeniesienia . . .	13	—	2	11	—	1	1	6	6	12	60	198
Ломжинская. Łomżyńska.	Маковскій Makowski	Гнядовскій Карлъ съ . . 1886. Gniazdowski Karol od 1886	5	—	—	5	—	—	—	—	6	6	—	84
	Островскій Ostrowski	Vacat съ 1897 Vacat od 1897.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Остролэнкскій Osrołęcki	Гнядовскій Осипъ съ 1891 Gniazdowski Józef od 1891	6	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	454
	Щучинскій Szczuczyński	Vacat съ 1901. Vacat od 1901.	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	18
			25	—	2	23	–	1	1	6	12	18	60	754
VI. Петроковская. Piotrkowska.	Г. Петроковъ Piotrków	Добржелевскій Θаддей съ 1894. Dobrzelewski Tadeusz od 1894	10	—	1	9	1	—	—	—	—	—	48	606
	Петроковскій Piotrkowski	Vacat съ 1891. Vacat od 1891.	5	—		5	—	—	—	—	—	—	—	582
	Ченстоховскій Częstochowski	Цемневскій Юліянъ съ 1898. Ciemniewski Julian od 1898.	7	—	1	6	—	1	—	—	—	—	48	258
	Бендзинскій Będziński	Грабинскій Мечиславъ съ 1893. Grabiński Mieczysław od 1893.	11	—	—	11	—	—	—	6	42	48	—	42
	Бржезинскій Brzeziński	Vacat съ 1898. Vacat od 1898.	2	—	—	2	—	—	—	—	6	6	—	54
	Ласкій Łaski	Vacat съ 1892. Vacat od 1892.	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	126
	Лодзинскій Łódzki	Vacat съ 1903. Vacat od 1903.	15	—	3	12	3	—	—	—	—	—	162	606
		Транспортъ . . . . Do przeniesienia . .	52	—	5	47	4	1	—	6	48	54	258	2274

	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		Транспортъ . . . Z przeniesienia . .	52	—	5	47	4	1	—	6	48	54	258	2274
Петроковская. Piotrkowska.	Равскій Rawski	Суффчинскій Стефанъ съ 1877. Suffczyński Stefan od 1877.	5	—	—	5	—	—	—	—	30	30	—	—
	Новорадом. Nowo-Rad.	Vacat съ 1898. Vacat od 1898.	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	84
			58	—	5	53	4	1	—	6	78	84	258	2358
VII. Плоцкая. Płocka.	Г. Плоцкъ Miasto Płock	Рудзинскій Я. съ 1897 Rudziński J. od 1897.	10	—	1	9	1	—	—	6	48	54	—	6
	Плоцкій Płocki	Госцицкій Чеславъ съ 1891. Gościcki Czesław od 1891.	4	—	1	3	—	1	—	—	6	6	30	138
	Цѣхановскій Ciechanowski	Милевскій Іосифъ съ 1891. Milewski Józef od 1891.	6	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	402
	Прасныпіскій Przasnyski	Vacat съ 1889. Vacat od 1889.	3	—	—	3	—	—	—	6	6	12	—	48
	Липновскій Lipnowski	Карнковскій Антонъ съ 1897. Karnkowski Antoni od 1897.	15	—	4	11	2	1	1	18	22	40	210	74
	Млавскій Mławski	Vacat съ 1898. Vacat od 1898.	12	—	—	12	—	—	—	6	12	18	—	408
	Рыпинскій Rypiński	Росцишевскій Іосифъ съ 1884. Rościszewski Józef od 1884.	7	—	—	7	—	—	—	—	—	—	—	372
	Серпецкій Sierpecki	Кс. Шостакевичъ Янъ съ 1897. Ks. Szostakiewicz Jan od 1897.	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	6
			58	—	6	52	3	2	1	36	94	130	240	1454

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
VIII. Радомская. Radomska.	Г. Радомъ Miasto Radom	Павинскій Игнатій съ 1895. Pawiński Ignacy od 1895	22	2	6	18	1	5	—	132	3	135	24	111
	Козеницкій Kozienicki	Липскій Людовикъ съ 1878. Lipski Ludwik od 1878	5	1	—	6	—	—	—	6	6	12	—	30
	Опатовскій Opatowski	Осняловскій Густавъ съ 1898. Ośniałowski Gustaw od 1898.	8	1	1	8	1	—	—	24	—	24	9	42
	Радомскій Radomski	Водзинскій Θаддей съ 1874. Wodziński Tadeusz od 1874.	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	12
	Илжецкій Iłżecki	Добецкій Іосифъ съ 1882. Dobiecki Józef od 1882.	1	—	—	1	—	—	—	—	6	6	—	—
	Конскій Koński	Фалькевичъ Казиміръ съ 1892. Falkiewicz Kazimierz od 1892.	6	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	414
	Сандомирскій Sandomierski	Тарговскій Юлій съ 1893. Targowski Juljusz od 1893.	3	—	—	3	—	—	—	18	18	36	—	—
	Опочинскій Opoczyński	Сѣдлевскій Александръ съ 1888. Siedlewski Aleksander od 1888.	7	—	1	6	—	1	—	—	12	12	84	336
			54	4	8	50	2	6	—	180	45	225	117	945
IX. Сѣдлецкая. Siedlecka.	Г. Сѣдлецъ Miasto Siedlce	Точискій Юліянъ съ 1885. Toczyski Julian od 1885.	3	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	203
	Бѣльскій Bialski	Шелискій Маріанъ съ 1883. Szeliski Marjan od 1883.	12	—	1	11	1	—	—	—	—	—	18	222
	Гарволинскій Garwoliński	Ласкій Стефанъ съ 1901. Łaski Stefan od 1901.	6	1	2	5	1	1	—	6	12	18	42	78
	Константинов. Konstantynow.	Vacat od 1896. Vacat съ 1896.	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	36
	Луковскій Łukowski	Vacat съ 1893. Vacat od 1893.	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	66
		Транспортъ .... Do przeniesienia ..	24	1	3	22	2	1	—	6	12	18	60	605

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Сѣдлецкая. Siedlecka.		Транспортъ ..... Z przeniesienia ...	24	1	3	22	2	1	—	6	12	18	60	605
	Радзынскій Radzyński	Руликовскій Владиславъ съ 1892. Rulikowski Władysław od 1892.	2	—	—	2	—	—	—	—	6	6	—	12
	Сѣдлецкій Siedlecki	Залевскій Людовикъ съ 1892. Zalewski Ludwik od 1892.	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	6
	Соколовскій Sokołowski	Попель Игнатій съ 1877. Popiel Ignacy od 1877.	5	—	—	5	—	—	—	14	24	38	—	—
	Венгровскій Węgrowski	Луневскій Тимоѳей съ 1892. Łuniewski Tymoteusz od 1892.	2	—	—	2	—	—	—	—	6	6	-	24
	Влодавскій Włodawski	Свирскій Викентій съ 1891. Swirski Wincenty od 1891.	5	1	—	6	-	—	—	6	—	6	—	36
			39	2	3	38	2	1	—	26	48	74	60	683
X. Сувалкская. Suwalska.	Г. Сувалки Miasto Suwałki	Станишевскій Станиславъ съ 1892. Staniszewski Stanisław od 1892	6	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	198
	Сувалкскій Suwalski	vacat съ 1900. vacat od 1900.	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	102
	Августовскій Augustowski	Vacat съ 1897. Vacat od 1897.	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	144
	Кальварійскій Kalwaryjski	Вишневскій Левъ съ 1892. Wiszniewski Leon od 1892.	5	—	1	4	1	—	—	—	6	6	42	108
	Маріямпольскій Maryampolski	Траутсольтъ Чеславъ съ 1897. Trautsolt Czesław od 1897.	5	3	2	6	2	—	—	12	12	24	42	42
	Сейнскій Sejneński	Скаржинскій Флоріанъ съ 1892. Skarzyński Floryan od 1892.	3	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	108
	Владиславовскій Władysławowski	Vacat съ 1895. Vacat od 1895.	2	—	1	1	1	—	—	—	6	6	258	—
	Вылковышскій Wyłkowyski	Гавронскій Станиславъ съ 1893. Gawroński Stanisław od 1893.	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	120
			27	3	4	26	4	—	—	12	24	36	342	822

ПЕРЕЧЕНЬ — ZEBRANIE	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Губерніи — Gubernie:												
Варшавская (безъ г. Варшавы) Warszawsk. (bez m. Warszawy)	86	2	6	82	3	3	—	114	78	192	156	2406
Калишская . Kaliska .	55	—	—	55	—	—	—	66	24	90	—	2418
Кѣлецкая . Kielecka .	50	—	2	48	1	—	1	54	150	204	—	858
Люблинская . Lubelska .	60	3	8	55	3	2	3	36	72	108	262,94	1680
Ломжинская . Łomżyńska .	25	—	2	23	—	1	1	6	12	18	60	754
Петроковская . Piotrkowska .	58	—	5	53	4	1	—	6	78	84	258	2358
Плоцкая . Płocka .	58	—	6	52	3	2	1	36	94	130	240	1454
Радомская . Radomska .	54	4	8	50	2	6	—	180	45	225	117	945
Сѣдлецкая . Siedlecka .	39	2	3	38	2	1	—	26	48	74	60	683
Сувалкская . Suwalska .	27	3	4	26	4	—	—	12	24	36	342	822
Итого . Łącznie .	512	14	44	482	22	16	6	536	625,00	1161,00	1495.94	14378
Г. Варшава и заграница . M. Warszawa i zagranica .	310	11	23	298	3	11	9	174	1064,10	1238,10	486,00	3234
	822	25	67	780	25	27	15	710	1689,10	2399,10	1981,94	17612

Кромѣ того получено взносовъ за 1904 г.
Prócz tego wpłynęło składek na rachunek 1904 r.

Изъ губерній Царства. Z gubernij w Król.	рб.	24
Изъ г. Варшавы и заграницы. Z m. Warszawy i zagranicy	рб.	6
Итого Razem	рб.	2429,10

Прелегенты, читавшіе въ 1903 г. въ Варшавѣ лекціи въ пользу Об. Земл. Колоній.

Prelegenci, którzy w roku 1903 mieli w Warszawie odczyty publiczne na dochód Tow. Osad Rolnych.

V.

Прелегенты читавшіе въ 1903 г. въ Варшавѣ лекціи въ пользу Общества Земл. Колоній.

1. **Станиславъ Белза**, Прис. Пов.:
   „Подъ впечатлѣніемъ Аѳинъ“ съ туманными картинами.
2. **Фабіянъ Александръ**, Д-ръ Медицины:
   „Сумасшедшіе Шекспира.
3. **Гостомскій Валерій**, Литераторъ:
   „Ниче и Толстой.“
4. **Яблоновскій Владиславъ**, Литераторъ:
   „Искуство и критика.“
5. **Матушевскій Игнатій**, „Литераторъ:
   „Психологія и критика.“
6. **Пилецкій Антонъ**, Прис. Пов.:
   „Поэтъ и міръ.“
7. **Струве Генрихъ**, Проф. Вар. Университета:
   „О высочайшей основѣ этическаго поведенія.“

V.

Prelegenci, którzy w r. 1903 mieli odczyty w Warszawie na dochód Tow. Osad Rolnych.

1. **Bełza Stanisław**, Adwokat przysięgły:
   „Pod wrażeniem Aten“ z obrazami niknącemi.
2. **Fabian Aleksander**, Doktór Medycyny:
   „Obłąkani u Szekspira.“
3. **Gostomski Walery**, Literat:
   „Nietzsche i Tołstoj dwa przeciwieństwa myśli współczesnej.“
4. **Jabłonowski Władysław**, Literat:
   „Sztuka i krytyka.“
5. **Matuszewski Ignacy**, Literat:
   „Psychologja krytyki.“
6. **Pilecki Antoni**, Adwokat przysięgły:
   „Poeta i Świat.“
7. **Prof. Henryk Struve**:
   „O najwyższej zasadzie postępowania etycznego.“

VI.

Составъ Общества въ 1903 г.

№ 1.

а) КОМИТЕТЪ.

Предсѣдатель: Гурскій Людовикъ.
Товарищъ Предсѣдателя: Домашевскій Янъ.

Члены Комитета:

Бобровскій Феликсъ,
Гр. Браницкій Ксаверій,
Кн.Воронецкій Мечиславъ,
Гарчинскій Валентій,
Гурскій Антонъ,
Дерналовичъ Северинъ
Дмоховскій Брониславъ,
Ковальскій Ѳаддей,
Гр. Орд. Красинскій Адамъ,
Бар. Кроненбергъ Леопольдъ,
Кн. Любомирскій Ѳаддей,
Лютостанскій Северинъ,
Гр. Лубенскій Станиславъ,
Микляшевскій Валентій,
Мольденгаверъ Александръ,
Новодворскій Францъ,
Окенцкій Станиславъ,
Пфейфферъ Станиславъ,
Пржановскій Левъ,
Кн. Радзивиллъ Матвѣй, sen.
Кн. Радзивиллъ Матвѣй, jun.
Сайкевичъ Людовикъ,
Сливинскій Янушъ.
Собанскій Казиміръ,
Гр. Чацкій Феликсъ,
Кн. Четвертынскій Владим.
Яновскій Викентій.

б) ПРАВЛЕНІЕ ОБЩЕСТВА.

Предсѣдатель въ Правленіи: Яновскій Викентій.
Члены: Анцъ Доминикъ, Бадовскій Игнатій, Бѣнькевичъ Адріанъ, Лютостанскій Северинъ, Лаговскій Флоріанъ, Налепинскій Ксаверій (Товарищъ Предсѣдателя), д-ръ Полякъ Іосифъ, Янишовскій Владиславъ.

VI.

Skład Towarzystwa w 1903 roku.

№ 1.

a) KOMITET:

Prezes: Górski Ludwik.
Vice-Prezes: Domaszewski Jan.

Członkowie Komitetu:

Bobrowski Feliks,
Hr. Branicki Ksawery,
Hr. Czacki Feliks,
Ks. Czetwertyński Włodzim.,
Dernałowicz Seweryn,
Dmochowski Bronisław,
Garczyński Walenty,
Górski Antoni,
Janowski Wincenty,
Kowalski Tadeusz,
Hr. Ord. Krasiński Adam,
Bar. Kronenberg Leopold,
Ks. Lubomirski Tadeusz,
Lutostański Seweryn,
Hr. Łubieński Stanisław,
Miklaszewski Walenty,
Moldenhawer Aleksander,
Nowodworski Franciszek,
Okęcki Stanisław,
Pfeiffer Stanisław,
Przanowski Leon,
Ks. Radziwiłł Maciej sen.
Ks. Radziwiłł Maciej, jun.
Sajkiewicz Ludwik,
Śliwiński Janusz,
Sobański Kazimierz,
Ks. Woroniecki Mieczysław.

b) ZARZĄD TOWARZYSTWA.

Przewodniczący w Zarządzie: Janowski Wincenty.
Członkowie: Anc Dominik, Badowski Ignacy, Bieńkiewicz Adryan, Lutostański Seweryn, Łagowski Floryan, Nalepiński Ksawery (pom. Przewodniczącego), dr. Polak Józef, Janiszowski Władysław.

Секретарь: Грущинскій Іосифъ, по 27 Марта 1903 г., съ 15 Апрѣля т. г. Заржецкій Зыгмунтъ, онъ же Секретарь Комитета.
Бухгалтеръ: (по найму) Гейслеръ Эдмундъ,
Канцелярская чиновница: Радковская Леонарда
,, ,, (по найму) Радковская Марія.

№ 2.

Личный составъ Студзенецкой Колоніи.

Почетный Попечитель: Гурскій Антонъ.
Директоръ Колоніи: Лескевичъ Зыгмунтъ, съ 1903 г.
Помощникъ Директора: Корнацкій Іосифъ.
Духовникъ и Законоучитель: Кс. Клечинскій Людовикъ.
Врачъ заведенія: (пріѣзжій) Д-ръ Гембарскій Станиславъ изъ Варшавы.
Секретарь-Бухгалтеръ: Гарлинскій Чеславъ по 1 Іюля, съ 1 Іюля Сенковскій Зыгмунтъ.
Старшіе Воспитатели, вмѣстѣ съ тѣмъ Учители: Бадіочекъ Игнатій, Донай Юліанъ, Едликовскій Ѳома.
Надзиратели: Ястржембскій Антонъ, Сломинскій Вацлавъ, Минцеръ Никодемъ, Сикорскій Кацперъ, Крушко Адамъ, онъ же учитель дѣтей, служащихъ при колоніи, Здзеницкій Янъ, Шиманскій Іосифъ, онъ же смотритель зданій, Захарко Павелъ, Вильчинскій Генрихъ, Калиновскій Болеславъ.
Младшіе надзиратели: Хойнацкій Михаилъ по 26 Октября, Луба Юзефъ съ 20 Января по 8 Октября, Ржевускій Ксаверій съ Ноября, Новаковскій Игнатій, съ 18 Ноября.
Надзиратель-учитель музыки и пѣнія: Карпинскій Янъ.
Магазинеръ: Бартниковичъ Северинъ.
Фельдшеръ: Сендерскій Стефанъ.
Садовникъ: Левандовскій Войцѣхъ.
Экономъ: Луба Аполинарій.
Помощникъ эконома: Бояновскій Станиславъ по 1 Августа, Вознякъ Юзефъ съ 1 Августа.
Мастеръя и учители ремеселъ:
столярнаго: Войцѣховскій Станиславъ.
колесничьяго: Тржецяновскій Янъ,
плотничьяго: Клонецкій Іосифъ,
кузнечнаго и слесарнаго: Войцицкій Михаилъ,
сапожнаго: Парчинскій Владиславъ.
портняжнаго: Крушина Францъ.
Кромѣ названныхъ лицъ находилось въ колоніи въ 1903 г. семь сторожей, швейцаръ, трубочистъ (приходящій), кухарка, пастухъ, прачки и дойница коровъ.

Sekretarz: Gruszczyński Józef, do dnia 27 Marca 1903 r., od 15 Kwietnia t. r. Zarzecki Zygmunt, jest zarazem Sekretarzem Komitetu
Buchalter: *p. o.* Gajzler Edmund.
Kancelistka: Leonarda Radkowska.
„ dyetaryuszka Marya Radkowska.

№ 2.

Personel Osady Studzieniec.

Kurator Honorowy Osady: Górski Antoni.
Dyrektor Osady: Leśkiewicz Zygmunt, od 1 Marca 1903 r.
Pomocnik Dyrektora: Kornacki Józef.
Kapelan i Nauczyciel Religii: ks. Kleczyński Ludwik.
Lekarz Zakładu (przyjezdny): Gębarski Stanisław z Warsz.
Sekretarz-Buchhalter: Garliński Czesław: do 1 Lipca, od 1 Lipca Sękowski Zygmunt.
Starsi Przełożeni Oddziałów, zarazem Nauczyciele: Badioczek Ignacy, Donaj Julian, Jedlikowski Tomasz.
Nadzorcy Oddziałów: Jastrzębski Antoni, Słomiński Wacław, Mincer Nikodem, Sikorski Kacper, Kruszko Adam, jest zarazem Nauczycielem dzieci oficyalistów Osady Studzieniec, Zdzienicki Jan, Szymański Józef, jest zarazem Burgrabią, Zacharko Paweł, Wilczyński Henryk, Kalinowski Bolesław.
Młodsi Nadzorcy Oddziałów: Chojnacki Michał do 26 Października, Łuba Józef od 20 Stycznia do 8 Października, Rzewuski Ksawery od 20 Listopada, Nowakowski Ignacy od 18 Listopada.
Nadzorca—Nauczyciel Muzyki i śpiewu: Karpiński Jan.
Magazynier: Bartnikowicz Seweryn.
Felczer: Senderski Stefan.
Ogrodnik: Lewandowski Wojciech.
Gospodarz—ekonom: Łuba Apolinary.
Pomocnik gospodarza: Bojanowski Stanisław do 1 Sierpnia, Woźniak Józef od 1 Sierpnia.
Majstrowie zarazem Nauczyciele rzemiosł:
stolarskiego: Wojciechowski Stanisław.
kołodziejskiego: Trzecianowski Jan,
ciesielskiego: Kłoniecki Józef,
kowalskiego i ślusarskiego: Wójcicki Michał,
szewckiego: Parczyński Władysław,
krawieckiego: Kruszyna Franciszek.
Oprócz powyższych osób było w Osadzie w ciągu roku 1903 siedmiu stróżów, odźwierny, kominiarz (przychodni), kucharka, pastuch, praczki, oraz dójka krów.

№ 3.

Личный составъ Пріюта Пуща.)

Почетная Попечительница Пріюта: Гурская Марія.
Смотрительница Пріюта: Рогозинская Эмилія-Казиміра.
Духовникъ и Законоучитель: Кс. Лагодзинскій Іосафатъ приходящій).
и. д. Воспитательницы: Нарбутъ Наталія по 1 Іюля, Франциша Левинская съ 1 Декабря.
Надзирательница: vacat.
Ключница Плахцинская Марія.
Кромѣ названныхъ лицъ находились въ Пріютѣ въ 1903 г. 2 сторожа, пастухъ, кухарка и трубочистъ (приходящій).

№ 3.

Personel Przytułku Puszcza.

Kuratorka Honorowa: Górska Marya.
Przełożona Przytułku: Emilia—Kazimiera Rogozińska.
Kapelan i Nauczyciel religii: ks. Łagodziński Józefat (przychodni).
p. o. Nauczycielki: Natalja Narbutt do 1 lipca, Franciszka Lewińska od 1 Grudnia.
Dozorczyni: vacat.
Klucznica: Płachcińska Marya.
Oprócz wymienionych osób było w Przytułku w ciągu 1903 r. 2 stróżów, pastuch, kucharka i kominiarz (przychodni).

№ 4.

ЧЛЕНЫ КОРЕСПОНДЕНТЫ ОБЩЕСТВА.

N.	Мѣстность	Фамилія и имя.	Мѣсто жительства	Почтовая станція
	Варшавская Губ.			
1	Городъ Варшава	vacat		
2	—	Борхартъ Аполинарій	Вспульная 20	
3	—	Брониковскій Янъ	Ясная 3	
4	—	Цвикель Іосифъ Стан.	Вейская 18	
5	—	vacat	—	
6	Варшавскій уѣздъ	vacat		
7	Гроецкій —	vacat		
8	Блонскій —	vacat		
9	Сохачевскій —	vacat		
10	Скерневицкій —	Гурскій Вацлавъ	Скерневицы	Скерневицы
11	Гостынскій —	vacat		
12	Новоминскій —	Сцепуржинскій Влад.	Рудзенекъ	Ново-Мивскъ
13	Радзиминскій —	Кс. Козловскій Ѳеофилъ	Радиминъ	Радиминъ
14	Влоцлавскій —	vacat		
15	Нешавскій —	vacat		
16	Кутновскій —	Пржилубскій Левъ	Конты	Островы
17	Ловичскій —	vacat	—	—
18	Пултускій —	vacat	—	—
19	Плонскій —	vacat	—	—
	Калишская Губ.			
20	Г. Калишъ	Кс. Цесельскій Мих.	Калишъ	Калишъ
21	Калишскій уѣздъ	Ромоцкій Витольдъ	Камень	Калишъ
22	Кольскій —	vacat		
23	Лэнчицкій —	vacat		
24	Велюнскій —	Лубенскій Іосифъ	Старженице	Велюнь
25	Серадзкій —	Бялецкій Михаилъ	Демболэнка	Серадзъ
26	Конинскій —	vacat		
27	Слупецкій —	Миттельштедтъ Генр.	Лущево	Скульскъ
28	Турекскій —	vacat		
	Кѣлецкая Губ.			
29	Городъ Кѣльце и Кѣлецкій уѣздъ	Ружицкій Эразмъ	Кѣльце	Кѣльце
30	Андреевскій —	vacat		
31	Мѣховскій —	Зубржицкій Іосифъ	Загоржице	Сломники
32	Олькушскій —	Хржановскій Янъ	Щодрковице	Скала
33	Стопницкій —	vacat		
34	Пинчовскій —	vacat		
35	Влощовскій —	vacat		

№ 4.

CZŁONKOWIE HONOROWI KORESPONDENCI.

N.	Miejscowość	Nazwisko i Imię	Zamieszkanie	Stacya pocztowa
	Gub. Warszawska			
1	Miasto Warszawa	vacat		
2	—	Borchart Apolinary	Wspólna 20	—
3	—	Bronikowski Jan	Jasna 3	—
4	—	ĆwikielJózef-Stanisł.	Wiejska 18	—
5	—	vacat	—	—
6	Pow. Warszawski	vacat		
7	— Grójecki	vacat		
8	— Błoński	vacat		
9	— Sochaczewski	vacat		
10	— Skierniewicki	Górski Wacław	Skierniewice	Skierniewice
11	— Gostyński.	vacat		
12	— Nowo-Miński	Ściepurzyński Władysł	Rudzienek	Nowo-Mińsk
13	— Radzymiński	Ks. Kozłowski Teofil	Radzymin	Radzymin
14	— Włocławski	vacat		
15	— Nieszawski	vacat	—	—
16	— Kutnowski	Przyłubski Leon	Kąty	Ostrowy
17	— Łowicki	vacat	—	—
18	— Pułtuski	vacat	—	—
19	— Płoński	vacat	—	—
	Gub. Kaliska.			
20	Miasto Kalisz	Ks. Ciesielski Michał	Kalisz	Kalisz
21	Pow. Kaliski	Romocki Witold	Kamień	Kalisz
22	— Kolski	vacat	—	—
23	— Łęczycki	vacat	—	—
24	— Wieluński	Łubieński Józef	Starzenice	Wieluń
25	— Sieradzki	Białecki Michał	Dębołęka	Sieradz
26	— Koniński	vacat	—	—
27	— Słupecki	Mittelstaedt Henryk	Łuszczewo	Skulsk
28	— Turecki	vacat	—	—
	Gub. Kielecka.			
29	Miasto Kielce i Pow. Kielecki	Różycki Erazm	Kielce	Kielce
30	— Jędrzejowski	vacat	—	—
31	— Miechowski	Zubrzycki Józef	Zagórzyce	Słomniki
32	— Olkuski	Chrzanowski Jan	Szczodrkowice	Skała
33	— Stopnicki	vacat	—	—
34	— Pińczowski	vacat	—	—
35	— Włoszczowski	vacat	—	—

N	Мѣстность	Фамилія и имя	Мѣсто жительства	Почтовая станція
	Люблинская губ.			
36	Г. Люблинъ	Кохански Доминикъ	Г. Люблинъ	
37	Люблинскій уѣздъ	Ролляндъ Павелъ	Жабья Воля	Люблинъ
38	Любартовскій —	vacat	—	—
39	Новоалександ. —	vacat		
40	Холмскій —	Оленцкій Людовикъ	Хылинъ	Холмъ
41	Грубешовскій —	vacat		
42	Красноставскій	vacat		
43	Томашовскій —	vacat		
44	Яновскій —	vacat		
45	Замостскій —	vacat		
46	Бѣлгорайскій —	vacat		
	Ломжинская губ.			
47	Г. Ломжа	Склодовскій Ипполитъ	Ломжа	Ломжа
48	Ломжинскій уѣздъ	Козловскій Адамъ	Мястково	Ломжа
49	Мазовецкій —	Гр. Старженскій Адамъ	Клюково	Цѣхановецъ
50	Островскій —	vacat		
51	Остролэнкскій —	Гнѣздовскій Іосифъ	Остролэнка	Остролэнка
52	Маковскій —	Гнѣздовскій Карлъ	Чарностовъ	Пултускъ
53	Кольненскій —	Хростовскій Болеславъ	Моцарже	Едвабно
54	Щучинскій —	vacat		
	Петроковская губ.			
55	Г. Петроковъ	Добржелевскій Θаддей	Петроковъ	Петроковъ
56	Петроковскій уѣздъ	vacat		
57	Ченстоховскій —	Цемневскій Юліанъ	Ченстоховъ	Ченстоховъ
58	Бржезинскій —	vacat		
59	Новорадомскій —	vacat		
60	Ласкій —	vacat		
61	Лодзинскій —	Vacat		
62	Равскій —	Суфчинскій Степанъ	Осса	Рава
63	Бендинскій —	Грабинскій Мечиславъ	Домброва Гор-ница	Домброва
	Плоцкая губ.			
64	Г. Плоцкъ	Рудзинскій Янъ	Плоцкъ	Плоцкъ
65	Плоцкій уѣздъ	Госцицкій Чеславъ	Піончино	Плоцкъ
66	Цѣхановскій —	Милевскій Іосифъ	Осекъ	Цѣхановъ
67	Праснышскій —	vacat		
68	Липновскій —	Карнковскій Антонъ	Олешно	Липно
69	Млавскій —	vacat		
70	Рыпинскій —	Росцишевскій Іосифъ	Садловъ	Рыпинъ
71	Серпецкій —	Кс. Шостакевичъ Янъ	Бѣжунь	Бѣжунь
	Радомская губ.			
72	Г. Радомъ	Павинскій Игнатій	Радомъ	Радомъ
73	Радомскій уѣздъ	Водзинскій Θаддей	Суха	Бялобржеги

Nr.	Miejscowość	Nazwisko i Imię	Zamieszkanie	Stacya Pocztowa
	Gub. Lubelska.			
36	Miasto Lublin	Kochański Dominik	Lublin.	
37	Pow. Lubelski	Rohland Paweł	Żabia Wola	Lublin
38	— Lubartowski	vacat		
39	— Nowo-Aleks.	vacat		
40	— Chełmski	Olędzki Ludwik	Chylin	Chełm
41	— Hrubieszowski	vacat		
42	— Krasnystawski	vacat		
43	— Tomaszowski	vacat		
44	— Janowski	vacat		
45	— Zamojski	vacat		
46	— Biłgorajski	vacat		
	Gub. Łomżyńska.			
47	Miasto Łomża	Skłodowski Hippolit	Łomża	Łomża
48	Pow. Łomżyński	Kozłowski Adam	Miastkowo	Łomża
49	— Mazowiecki	Hr. Starzeński Adam	Klukowo	Ciechanowiec
50	— Ostrowski	vacat		
51	— Ostrołęcki	Gniazdowski Józef	Ostrołęka	Ostrołęka
52	— Makowski	Gniazdowski Karol	Czarnostów	Pułtusk
53	— Kolneński	Chrostowski Bolesław	Mocarze	Jedwabno
54	— Szczuczyński	vacat		
	Gub. Piotrkowska.			
55	Miasto Piotrków	Dobrzelewski Tadeusz	Piotrków	Piotrków
56	Pow. Piotrkowski	vacat		
57	— Częstochowski	Ciemniewski Julian	Częstochowa	Częstochowa
58	— Brzeziński	vacat		
59	— Nowo-Radoms.	vacat		
60	— Łaski	vacat		
61	— Łódzki	Vacat		
62	— Rawski	Suffczyński Stefan	Ossa	Rawa
63	— Będziński	Grabiński Mieczysław	Dąbrowa-Górn.	Dąbrowa
	Gub. Płocka.			
64	Miasto Płock	Rudziński Jan	Płock	Płock
65	Pow. Płocki	Gościcki Czesław	Pionczyno	Płock
66	— Ciechanowski	Milewski Józef	Osiek	Ciechanów
67	— Przasnyski	vacat		
68	— Lipnowski	Karnkowski Antoni	Oleszno	Lipno
69	— Mławski	vacat		
70	— Rypiński	Rościszewski Józef	Sadłów	Rypin
71	— Sierpecki	Ks. Szostakiewicz Jan	Bieżuń	Bieżuń
	Gub. Radomska.			
72	Miasto Radom	Pawiński Ignacy	Radom	Radom
73	Pow. Radomski	Wodziński Tadeusz	Sucha	Białobrzegi

N.	Мѣстность	Фамилія и имя	Мѣсто жительства	Почтовая станція
74	Козеницкій уѣздъ	Липскій Людовикъ	Пискоровъ	Ново-Александ.
75	Конскій —	Фалькевичъ Казиміръ	Конскъ	Конскъ
76	Илжецкій —	Добецкій Іосифъ	Кржижановице	Илжа
77	Сандомирскій —	Тарговскій Юліюшъ	Виняры	Завихостъ
78	Опатовскій —	Осняловскій Густавъ	Собутка	Ожаровъ
79	Опочинскій —	Седлевскій Каршо Ал.	Поплавы	Парадызъ
	Сѣдлецкая губ.			
80	Г. Сѣдлецъ	Точискій Юліянъ	Сѣдлецъ	Сѣдлецъ
81	Сѣдлецкій уѣздъ	Залевскій Людовикъ	Кржимоше	Сѣдлецъ
82	Радинскій —	Руликовскій Владис.	Устржешъ	Радинъ
83	Константиновс. —	vacat		
84	Бѣльскій —	Шелискій Маріанъ	Воргуле	Бѣла Весь
85	Влодавскій —	Свирскій Викентій	Влодава	Влодава
86	Гарволинскій —	Ласкій Стефанъ	Соболевъ	Соболевъ
87	Луковскій —	vacat		
88	Соколовскій —	Попель Игнатій	Турно	Венгровъ
89	Венгровскій —	Луневскій Тимофей	Корытница	Венгровъ
	Сувалкская губ.			
90	Г. Сувалки	Станишевскій Станисл.	Сувалки	Сувалки
91	Сувалкскій уѣздъ	vacat		
92	Августовскій —	vacat		
93	Сейнскій —	Скаржинскій Флоріянъ	Гейшторжишки	Серее
94	Вылковышскій —	Гавронскій Станиславъ	Шукле	Вылковышки
95	Маріампольскій —	Траутсольтъ Чеславъ	Людвиковъ	Симно
96	Владиславовскій —	vacat		
97	Кальварійскій —	Вишневскій Левъ	Румбовиче	Олита

Nr.	Miejscowość	Nazwisko i Imię	Zamieszkanie	Stacya Pocztowa
74	Pow. Kozienicki	Lipski Ludwik	Piskorów	Nowo-Aleks.
75	— Koński	Falkiewicz Kazimierz	Końskie	Końskie
76	— Iłżecki	Dobiecki Józef	Krzyżanowice	Iłża
77	— Sandomierski	Targowski Juljusz	Winiary	Zawichost
78	— Opatowski	Ośniałowski Gustaw	Sobótka	Ożarów
79	— Opoczyński	Siedlewski Karszo Al.	Popławy	Paradyz
	Gub. Siedlecka.			
80	Miasto Siedlce	Toczyski Julian	Siedlce	Siedlce
81	Pow. Siedlecki	Zalewski Ludwik	Krzymosze	Siedlce
82	— Radzyński	Rulikowski Władysław	Ustrzesz	Radzyń
83	— Konstantynow.	vacat		
84	— Bialski	Szeliski Marjan	Worgule	Biała-wieś
85	— Włodawski	Świrski Wincenty	Włodawa	Włodawa
86	— Garwoliński	Łaski Stefan	Sobolew	Sobolew
87	— Łukowski	vacat		
88	— Sokołowski	Popiel Ignacy	Turno	Węgrów
89	— Węgrowski	Łuniewski Tymoteusz	Korytnica	Węgrów
	Gub. Suwalska.			
90	Miasto Suwałki	Staniszewski Stanisław	Suwałki	Suwałki
91	Pow. Suwalski	vacat		
92	— Augustowski	vacat		
93	— Sejneński	Skarzyński Floryan	Giejstorzyszki	Sereje
94	— Wyłkowyski	Gawroński Stanisław	Szukle	Wyłkowyszki
95	— Maryampolski	Trautsolt Czesław	Ludwików	Simno
96	— Władysławow.	vacat		
97	— Kalwaryjski	Wiszniewski Leon	Rumbowicze	Olita

№ 5.

ПОСТОЯННЫЕ ТИТУЛЯРНЫЕ ЧЛЕНЫ *),

которые вмѣсто годичныхъ взносовъ, пожертвовали единовременно 100, или больше, рублей еще до 1897 г.

1 Абрамовичъ Люціанъ изъ Володарки, Кіевской губерніи.
2. Анцъ Доминикъ изъ Варшавы.
3. Багенскій Іосифъ изъ Варшавы.
4. Бонковскій Альфредъ изъ Варш.
5. Беднавскій Владиславъ изъ Варш.†
6. Бирнбаумъ I. et Comp. изъ Лодзи.
7. Бодушинскій Станиславъ изъ Варш.
8. Бохенскій Францъ изъ Чушева, Мѣховскаго уѣзда.
9. Буцевичъ Несторъ, Дръ изъ Варш.
10. Будны Ѳеофилъ изъ Рембишъ, Остролэнкскаго уѣзда.
11. Будны Игнатій изъ Ясткова, Люблинской губ.
12. Булгакъ Эдгаръ изъ Добоцна, Могилевской губ.
13. Бюргеръ Эдмундъ изъ Варшавы†.
14. Быстры Балени Павелъ изъ Малошицъ, Олькушскаго уѣзда.
15. Гр. Браницкая Пелагія изъ Варш.
16. Гр. Браницкій Ксаверій изъ Вилянова. (Чл. Ком.)
17. Хелмицкій Адольфъ изъ Окалева, Рыпинскаго уѣзда.
18. Ходоровичъ Михаилъ изъ Кракова †.
19. Хржановскій Брониславъ изъ Тучапъ, Грубешовскаго уѣзда.
20. Циховскій Мечиславъ изъ Опатовскаго уѣзда.
21. Циссовскій Ѳома изъ Томкова, Рыпинскаго уѣзда.
22. Хелминскій Людовикъ изъ Варш.
23. Гр. Чацкій Феликсъ изъ Варшавы. (*Чл. Ком.*)
24. Дескуръ Андрей изъ Санцыгнева, Пинчовскаго уѣзда.
25. Добржинскій Яковъ изъ Лысовъ, Сѣдлецкой губ.
26. Фейлертъ Адольфъ изъ Варшавы.
27. Галера Генрихъ изъ Руткишекъ, Вылковышскаго уѣзда.
28. Глэмбоцкій Іосифъ изъ Варшавы.
29. Гавронскій Станиславъ изъ Шукли, Вылковышскаго уѣзда.
30. Кс. Гинтовтъ Казиміръ, Архіепископъ Могилевскій. †
31. Грохольскій Станиславъ.
32. Гржибовскій Евгеній изъ Гостынскаго уѣзда.
33. Гальпертъ Феликсъ изъ С.-Петербурга.
34. Гальпертъ Генрихъ изъ Варш. †
35. Гордличка Казимиръ изъ Варш.
36. Яроцинскій Сигизмундъ изъ Згержа, Лодзинскаго уѣзда.
37. Гр. Езерская Марія изъ Молчанъ, Подольской губ.
38. Іозефовичъ Марья изъ Варшавы
39. Камоцкая Евгенія изъ Варшавы†
40. Кс. Каминскій Антонъ изъ Немоекъ, Константиновскаго уѣзда.
41. Камоцкій Александръ изъ Варшавы.
42. Карницкій Іосифъ изъ С.-Петерб.
43. Карскій Викентій изъ Сандомирскаго уѣзда.
44. Киндлеръ Рудольфъ изъ Пабьяницъ, Ласкаго уѣзда.
45. Киніорскій Валерій изъ Старосѣдлецъ, Илжецкаго уѣзда.
46. Кленевскій Янъ изъ Домбиня, Ново-Александр. уѣзда.
47. Кольскій Іосифъ изъ Плоцка.
48. Кольнарскій Людовикъ † изъ Варшавы.
49. Конштадтъ Германъ изъ Лодзи
50. Коньча Павелъ изъ Кишкилишекъ. Ковенской губ.
51. Котковскій Болеславъ изъ Бодзехова, Опатовскаго уѣзда.
52. Костровицкій Станиславъ изъ С. Петербурга.
53. Козарская Казимира изъ Варшавы
54. Кислянскій Влад. изъ Варшавы.

---

*) Члены этой категоріи помѣщаются разъ на всегда во всѣхъ Ежегодникахъ Общества (даже послѣ смерти), не уплачиваютъ ежегодныхъ взносовъ и получаютъ безплатно дипломы на это званіе, а также Ежегодники и изданія Общества. Фамиліи нхъ помѣщены на доскахъ въ залѣ засѣданій Правленія Общества и въ Канцеляріи Колоніи въ Студзенцѣ, какъ благодѣтелей заведенія, за которыхъ воспитанники ежедневно приносятъ молитву Всевышнему.

№ 5.

CZŁONKOWIE HONOROWI STALI *),

którzy zamiast rocznych składek, złożyli jednorazowo po rs. 100 lub więcej, przed r. 1897.

1 Abramowicz Lucyan z Wołodarki, gub. Kijowska.
2 Anc Dominik z Warszawy.
3 Bagieński Józef z Warszawy.
4 Bąkowski Alfred z Warszawy.
5 Bednawski Władysław z Warsz.†
6 Birnbaum J. et Comp. z m. Łodzi.
7 Boduszyński Stanisław z Warsz.
8 Bocheński Franciszek z Czuszowa, pow. Miechowski.
9 Bucewicz Nestor Dr. z Warszawy.
10. Budny Teofil z Rembisz, pow. Ostr.
11. Budny Ignacy z Jastkowa, gub. Lubelskiej.
12. Bułhak Edgar z Dobocna, gub. Mohylewskiej.
13. Bürger Edmund z Warszawy. †
14. Bystry Badeni Paweł z Małoszyc, pow. Olkuski.
15. Branicka Pelagia hr. z Warszawy.
16. Branicki Ksawery hr. z Wilanowa. (*Czł. Kom.*)
17. Chełmicki Adolf z Okalewa, pow. Rypiński.
18. Chodorowicz Michał z Krakowa. †
19. Chrzanowski Bronisław z Tuczap pow. Hrubieszowski.
20. Cichowski Mieczysław z pow. Opatowskiego.
21. Cissowski Tomasz z Tomkowa, pow. Rypiński.
22. Chełmiński Ludwik z Warszawy.
23. Czacki Feliks hrabia z Warszawy (*Czł. Kom.*)
24. Deskur Andrzej z Sancygniowa, pow. Pińczowski.
25. Dobrzyński Jakób z Łysów, g. Siedleckiej.
26. Feillert Adolf z Warszawy.
27. Galera Henryk z Rutkiszek pow. Wyłkowyski.
28. Głębocki Józef z Warszawy.
29. Gawroński Stanisław z Szukli powiat Wyłkowyski.
30. ks Gintowtt Kazimierz ks. Arcyb. Mohylewski. †
31. Grocholski Stanisław.
32. Grzybowski Eugieniusz z pow. Gostyńskiego. †
33. Halpert Feliks z Petersburga.
34. Halpert Henryk z Warszawy.†
35. Hordliczka Kazimierz z Warszawy.
36. Jarociński Zygmunt z m. Zgierza, pow. Łódzki.
37. Jezierska Marya hrabina z Mołczan, gub. Podolskiej.
38. Józefowicz Marya z Warszawy.
39. Kamocka Eugenia z Warszawy†
40 ks Kamiński Antoni z Niemojek, p. Konstantynowski.
41. Kamocki Aleksander z Warszawy.
42. Karnicki Józef z Petersburga.
43. Karski Wincenty z pow. Sandomierskiego.
44. Kindler Rudolf z Pabianic, pow. Łaski †.
45. Kiniorski Walery z Starosiedlec, p. Iłżecki.
46. Kleniewski Jan z Dąbinia, pow. Nowo-Aleksandryjski.
47. Kolski Józef z Płocka.
48. Kolnarski Ludwik z Warszawy. †
49. Konstadt Herman z m. Łodzi.
50. Kończa Paweł z Kiszkiliszek, gub. Kowieńska.
51. Kotkowski Bolesław z Bodzechowa, p. Opatowski.
52. Kostrowicki Stanisław z Petersburga.
53. Kozarska Kazimiera z Warszawy.
54. Kiślański Władysław z Warszawy

---

*) Członkowie tej kategoryi zamieszczają się raz na zawsze we wszystkich rocznikach Towarzystwa (nawet po zgonie), wolni są od opłaty składek rocznych, otrzymują bezpłatnie dyplomy na tę godność, Roczniki i wydawnictwa Towarzystwa, a ich nazwiska są umieszczone na tablicy w sali posiedzeń Zarządu Towarzystwa i w Kancelaryi Osady w Studzieńcu, jako Dobrodziejów Zakładu, za których wychowańcy codziennie zanoszą modły do Najwyższego.

55. Кретковскій Эмиліанъ изъ Борухова, Влоцлавскаго уѣзда.
56. Крысинскій Левъ † изъ Варшавы.
57. Кржиштофовичъ Николай изъ Лѣсництва, Владыславовскаго уѣзда.
58. Кс. Кучинскій Станиславъ изъ Варшавскаго уѣзда.
59. Куницеръ Юлій изъ г. Лодзи.
60. Гр. Квилецкая Гонорина изъ Маленца, Конинскаго уѣзда.
61. Гр. Ледуховская Каролина † изъ Климонтова, Опатовскаго уѣзда.
62. Леманскій Людовикъ изъ Бржезинскаго уѣзда.
63. Лѣсневская Бронислава изъ Варш.
64. Левы Маркусъ изъ Варшавы.
65. Кс. Дядужъ Янъ изъ Ворневъ, Ковенскаго уѣзда.
66. Гр. Лубенская Марія изъ Варш.
67. Г. Лубенскій Станиславъ (*Чл. Ком*) изъ Варшавы.
68. Малиновскій Станиславъ изъ Красностава.
69. Малковскій Константинъ, Сенаторъ изъ С. Петербурга,
70. Малковская Александра изъ С. Петербурга.
71. Малуя Аделя изъ Вербекъ, Подольской губ.
72. Маслянкевичъ Дом. изъ Люблина.
73. Мокѣевскій Адамъ изъ Варшавы.
74. Мержинскій Владиславъ изъ Вонсоши, Конинскаго уѣзда.
75. Монтвиллъ Іосифъ изъ Митянишекъ, Ковенской губ.
76. Мучинскій Константинъ изъ Журанца, Плоцкой губ.
77. Міончинская Анжелика изъ Кройчина, Липновскаго уѣзда.
78. Невельскій Станиславъ изъ г. Олькуша.
79. Кн. Огинскій Богданъ изъ Ретова, Ковенской губ.
80. Кн. Огинская Марья изъ Ретова.
81, Кн. Огинская Ольга изъ Ретова.
82, Кн. Огинскій Михаилъ изъ Плунгіянъ, Ковенской губ.
83. ПаплонскійЯнъ † изъ Варшавы.
84. Пеніонжекъ Витал. изъ Кракова.
85. Піотровскій Мих. † изъ Варшавы.
86. Піотровскій Михаилъ изъ Опатовскаго уѣзда.
87. Пивницкій Антонъ изъ Русинова, Рыпинскаго уѣзда.
88. Гр. Плятеръ Броэль Людовикъ изъ Некланя, Конскаго уѣзда.
89. Гр. Плятеръ Броэль Владиславъ, изъ Ковенской губ.
90. Поклевская-Козеллъ Анна изъ Пермской губ.
91, Поклевскій-Козелл ɔ изъ Талицы, Пермской губ.
92. Подгорскій Сиг. изъ Кіевской г.
93. Поплавскій Александръ изъ Варшавы.
94. Пржановскій Адамъ изъ Поточка Яновскаго уѣзда.
95. Гр. Пусловскій Сигизмундъ изъ Пинчовскаго уѣзла.
96. Радошевскій Іосифъ изъ Бышева, Лэнчицкаго уѣзда.
97. Раутенштраухъ Луція†изъ Ново-Александрійскаго уѣзда.
98. Ротвандъ Станисл. изъ Варшавы.
99. Росцишевскій Іосифъ изъ Садлова, Рыпинскаго уѣзда.
100, Рудоминъ Викентій изъ Громадзицъ. Опатовскаго уѣзда.
101. Кс. Епископъ Рушкевичъ Казиміръ изъ Варшавы.
102. Саневскій Констаитинъ изъ Варшавы.
103. Ширръ Александръ изъ Стыліонги, Остролэнкскаго уѣзда.
104. Ширръ Владиславъ изъ Маковскаго уѣзда.
105. Сикорскій Іосифъ изъ Варшавы.†
106. Сикорская Ядвига изъ Варшавы.
107. Скаржинскій Людовикъ графъ изъ Стржижева, Грубешовскаго уѣз.
108. Собанскій Маркеллъ изъ Пеньковки, Волынской губ.
109. Скаржинскій Янъ Сигизмундъ изъ Варшавы.
110. Соколовская Марья изъ Севериновки, Подольской губ.
111. Кс. Соткевичъ Антонъ, Епископъ Сандомірскій. †
112. Общество сахарнаго завода въ Ополѣ Ново-Александрійскаго у.
113. Старинкевичъ Сократъ изъ Вар. †
114. Стемпковскій Эдмундъ изъ Блонскаго уѣзда.
115. Штуммеръ Эдуардъ†изъ Варш.
116. Суржицкій Эдмундъ изъ Варш.
117. Свѣжавскій Евстафій изъ Лыкошина, Томаш. уѣзда.
118. Свирскій Викен. изъ Влодавы, Влодавскаго уѣзда.
119. Шлюбовскій Стан. изъ Браницы.
120. Гр. Тарновскій Станиславъ изъ Кракова.
121. Товарищество акціонерное Шайблера въ Лодзи.
122. Трычель Генрихъ изъ Смилы, Кіевской губ.
123. Гр. Тышкевичъ Елена изъ Андрушувки, Кіевской губ.
124. Кс. Уляновскій Францъ изъ Лэнчицкаго уѣзда.

55. Kretkowski Emilian z Boruchowa, pow. Włocławski.
56. Krysiński Leon z Warszawy. †
57. Krzysztofowicz Mikołaj z Leśnictwa, pow. Władysławowski.
58. Kuczyński Stanisław ksiądz, z powiatu Warszawskiego.
59. Kunitzer Juljusz z m. Łodzi
60. Kwilecka Honoryna Hrabina z Maleńca. pow. Konińskiego
61. Ledóchowska hr. Karolina z Klimontowa, pow. Opatowski.
62. Lemański Ludwik z pow. Brzezińskiego.
63. Leśniewska Bronisł. z Warszawy
64. Lewy Markus z Warszawy.
65. Ładuż Jan ks. z Worniów, gub. Kowieńska.
66. Łubieńska Marya hr. z Warsz.
67. Łubieński Stanisław hr. z Warszawy. (*Czł. Komit.*)
68. Malinowski Stanisław z m. Krasnegostawu.
69. Małkowski Konstanty, Senator z Petersburga.
70. Małkowska Aleksandra z Petersburga.
71. Małuja Adela z Werbek, g. Podolskiej.
72. Maślakiewicz Dominik z Lublina.
73. Mokiejewski Adam z Warszawy.
74. Mierzyński Władysław z Wąsoszy. pow. Konińskiego.
75. Montwiłł Józef z Mitianiszek, gub. Kowieńska.
76. Muczyński Konstanty z Żurańca, gub. Płocka.
77. Miączyńska Aniela z Krojczyna, pow. Lipnowski.
78. Newelski Stanisław z miasta Olkusza.
79. Ogiński Bohdan Książe z Retowa, gub. Kowieńskiej.
80 Ogińska Marya ks. z Retowa.
81. Ogińska Olga ks. z Retowa.
82. Ogiński Michał, Książe z Płungian, gub. Kowieńskiej.
83. Papłoński Jan z Warszawy. †
84. Pieniążek Witalis z Krakowa.
85. Piotrowski Michał z Warsz †
86. Piotrowski Michał z pow. Opatowskiego.
87. Piwnicki Antoni, z Rusinowa, pow. Rypiński.
88. Plater Broel Ludwik, Hrabia z Niekłania, pow. Końskiego.
89. Plater Broel Władysław, hrabia, z gub. Kowieńskiej.
90. Poklewska-Koziełł Anna, z gubernii Permskiej.
91. Poklewski-Koziełł Alfons z Talicy z gub. Permskiej.
92. Podhorski Zyg. z gub. Kijow.
93. Popławski Aleksander z Warsz.
94. Przanowski Adam z Potoczka, pow. Janowski.
95. Pusłowski Zygmunt, hrabia, z pow. Pińczowskiego.
96. Radoszewski Józef z Byszewa, pow. Łęczycki.
97. Rautensztrauch Łucya z pow. Nowo-Aleksandryjskiego. †
98. Rotwaud Stanisław z Warsz.
99. Rościszewski Józef, z Sadłowa, pow. Rypiński.
100. Rudomin Wincenty z Gromadzic, pow. Opatowski.
101. Ks. bisk. Ruszkiewicz Kazimierz z Warszawy.
102. Saniewski Konstanty z Warszawy. †
103. Schür Aleksander ze Stylągi, pow. Ostrołęki.
104. Schür Władysław z pow. Makowskiego.
105. Sikorski Józef z Warszawy. †
106. Sikorska Jadwiga z Warszawy.
107. Skarzyński Ludwik ze Strzyżowa, pow. Hrubieszowski.
108. Sobański Marceli z Pieńkówki, gub. Wołyńska.
109. Skrzyński Jan Zygmunt z Warszawy.
110. Sokołowska Marya z Sewerynówki, gub. Podolska.
111. Ks. Sotkiewicz Antoni, Biskup Sandoierski. †
112. Spółka fabryki cukrowej w Opolu, pow. Nowo-Aleksandryjski.
113. Starynkiewicz Sokrates z Warszawy.
114. Stępkowski Edmund z pow. Błońskiego.
115. Stummer Edward z Warszawy.†
116. Surzycki Edmund z Warszawy.
117. Świeżawski Eustachy z Łykoszyna, pow. Tomaszowski.
118. Świrski Wincenty z m. Włodawy, pow. Włodawski.
119. Szlubowski Stanisław z Branicy.
120. Tarnowski Stanisław hr. z Krakowa.
121. Towarzystwo Akcyjne Szejblera z Łodzi.
122. Tryczel Henryk ze Smiły, gub. Kijowska.
123. Tyszkiewicz Helena Hrabina z Andruszówki. gub. Kijowska.
124. Ks. Ulanowski Franciszek z pow. Łęczyckiego.

125. Гр. Валевскій Колонна Викентій изъ Варшавы.
126. Валевскій Викентій изъ Дзержбицъ, Кутновскаго уѣзда.
127. Вонсовичъ Янъ изъ Конскихъ, Радомскаго уѣзда.
128. Вѣнявскій Юліанъ изъ Варшавы.
129. Вессель Мечиславъ, дер. Карчмиска, Ново-Александрійскаго уѣзда.
130. Вессель Станиславъ изъ Кембла, Н. Александрійскаго уѣзда.
131. Кс. Вержинскій Левъ изъ Серпца.
132. Вечорковскій Іосифъ † изъ Варшавы.
133. Визбекъ Владиславъ † изъ Лодзи.
134. Фирма „Луи Гейеръ“ въ Лодзи.
135. Водзинскій Өаддей изъ Сухи, Радомскаго уѣзда.
136. Кс. Возняковскій Людовикъ изъ Сулеева, Опочинскаго уѣзда.
137. Кс. Войцѣховскій Өаддей изъ Ковенской губерніи.
138. Вульфсонъ Гуго изъ Лодзи.
139. Баронеса Захертъ Жозефина изъ г. Згержа, Лодзинскаго уѣзда.
140 Закревскій Игнатій изъ Харькова.
141. Гр. Замойскій Ксаверій изъ Молочекъ, Волынской губ.
142. Гр. Замойскій Өома изъ Варшавы.
143. Занъ Абдонъ изъ Понемоня, Владиславовскаго уѣзда.
144. Збіевскій Михаилъ изъ Седлискъ, Влощовскаго уѣзда.
145. Зэмбржускій Янъ изъ Мордовъ, Сѣдлецкаго уѣзда.
146. Зелинскій Іосифъ изъ Лонжина, Липновскаго уѣзда.
147. Жолтовскій Эдуардъ изъ Коцка Луковскаго уѣзда.

ВЪ 1897 ГОДУ.

1. Бискупскій Викентій изъ Варшавы.
2. Будны Казим. изъ Варш.
3. Гавронская Елена изъ Шукли, Волковыскаго уѣз.
4. Гампфъ Марія,
5. Гордличка Марія изъ Гарволинскаго уѣзда.
6. Кербедзь Стан. изъ Варш. †
7. Резнеръ Фридрихъ изъ Варшавы.
8. Фуксъ Юліанъ изъ Варшавы.
9. Харжинскій Игнатій изъ Плоцкаго уѣзда
10. Янковскій Фелиціанъ изъ Варш.

ВЪ 1898 ГОДУ.

1. Брауманъ Николай изъ Варшавы
2. Гольдбергъ Эдуардъ изъ Варшавы.
3. Яновскій Викентій изъ Варшавы.
4. Кречуновичъ Нарцизъ изъ Калишскаго уѣзда.
5. Недзведзкій Владиславъ изъ Липновскаго уѣз.
6. Регельманъ Игнатій изъ Варш.
7. Кн. Воронецкій Павелъ изъ Сохачевскаго уѣз.

ВЪ 1899 ГОДУ.

1. Бартель Альфредъ изъ Надрожа
2. Бобровскій Феликсъ изъ Варш.
3. Еншъ Францъ изъ Люблина.
4. Кедржинскій Люціанъ изъ Калиша
5. Олендзкій Людовикъ изъ Хилина.
6. Виманъ Юлія изъ Варшавы.

ВЪ 1901 ГОДУ.

1. Ширъ Августъ † изъ Маковскаго уѣзда.

ВЪ 1902 ГОДУ.

1. Бонковскій Генрихъ изъ Варшавы,
2. Бонковскій Людовикъ изъ Варш.
3. Чечоттъ Ричардъ изъ Минской г.
4. Сверчинскій Өеодоръ изъ Варш.
5. Руликовскій Эдуардъ изъ Котлицъ.

125. Walewski Colonna Wincenty z Warszawy †.
126. Walewski Wincenty zDzierzbic pow. Kutnowski.
127. Wąsowicz Jan z Końskich.
128. Wieniawski Julian z Warszawy.
129. Wessel Mieczysław wieś Karczmiska, w powiecie Now-Aleksandryjskim.
130. Wessel Stanisław z Kębła p-tu N. Aleksandryjskiego.
131. Ks. Wierzyński Leon z Sierpca.
132. Wieczorkowski Józef z Warsz.†
133. Wizbek Władysław z m. Łodzi†
134. Właściciele firmy „Louis Geyer“ z Łodzi.
135. Wodziński Tadeusz z Suchy, p. Radomski.
136. Ks. Woźniakowski Ludwik z Sulejowa, pow. Opoczyński.
137. Ks. Wojciechowski Tadeusz z Kowieńskiej gub.
138. Wulfsohn Hugo z Łodzi.
139. Zachert Józefina baronowa z m. Zgierza, pow. Łódzki.
140. Zakrewskij Ignacy z Charkowa.
141. Zamoyski Ksawery hr. z Mołoczek, gub. Wołyńska.
142. Zamoyski Tomasz, hr. z Warszawy.
143. Zan Abdon z Poniemonia, pow. Władysławowski.
144. Zbijewski Michał z Siedlisk, p. Włoszczowski.
145. Zembrzuski Jan z Mordów, pow. Siedlecki.
146. Zieliński Józef z Łażynia, po w. Lipnowski.
147. Żółtowski Edward z Kocka, p. Łukowski.

W 1897 ROKU.

1. Biskupski Wincenty z Warszawy.
2. Budny Kazimierz z Warszawy.
3. Gawrońska Helena z Szukli, pow. Wyłkowyski.
4. Gampf Marya.
5. Hordliczka Marya pow. Garwoliński
6. Kierbedź Stanisław z Warsz. †
7. Roesner Fryd. z Warszawy.
8. Fuchs Julian z Warszawy.
9. Charzyński Ign. z p. Płockiego.
10. Jankowski Felicyan z Warsz.

W 1898 ROKU.

1. Brauman Mikołaj z Warszawy.
2. Goldberg Edward z Warszawy.
3. Janowski Wincenty z Warszawy.
4. Kreczunowicz Narcyz. pow. Kaliski.
5. Niedźwiecki Władysław pow. Lipnow.
6. Regelman Ignacy z Warszawy.
7. Ks. Woroniecki Paweł pow. Sochaczewski.

W 1899 ROKU.

1. Barthel Alfred z Nadroża.
2. Bobrowski Feliks z Warszawy.
3. Jensz Franciszek z Lublina.
4. Kiedrzyński Lucyan z Kalisza.
5. Olędzki Ludwik z Chilina.
6. Wiemann Julia z Warszawy.

W 1901 ROKU.

1. Schür August † pow. Makowski.

W 1902 ROKU,

1. Bąkowski Henryk z Warszawy.
2. Bąkowski Ludwik z Warszawy.
3. Czeczott Ryszard z gub. Mińskiej.
4. Świerczyński Teodor z Warsz.
5. Rulikowski Edward z Kotlic.

ВЪ 1903 ГОДУ.

1. Бонецкій Станиславъ изъ Томчицъ.
(*) 2. Микляшевскій Валентій изъ Сапѣхова
(*) 3. Микляшевскій Витольдъ.
(*) 4. Микляшевскій Станиславъ.
5. Монтвиллъ Александръ изъ Ковенск. губерніи.
6. Окснеръ Кароль изъ Варшавы.
7. Валинскій Чеславъ изъ г. Варш.

№ 6.

ПОЧЕТНЫЕ ЧЛЕНЫ ОБЩЕСТВА

(приглашенные honoris causa).

1. Карпентнеръ Марія (Англія)
2. Бляншардъ Іосифъ (Франція).
3. Бобржинскій Михаилъ (Австрія).
4. Гр. Дзедушицкій Войцѣхъ (Австрія).
5. Кс. Фричъ Войцѣхъ въ Огродзенцѣ, Олькушскаго уѣзда. †
6. Ривіе (Парижъ).
7. Карревонъ Густавъ (Лёзанъ).
8. Фавръ Эмиль (Лёзанъ).
9. Директоръ въ Метре (Клюсъ).
10. Д-ръ Кронъ (Берлинъ).
11. Гр. Скарбекъ Іосифъ (Осенцины).
12. Ляллеманъ Левъ (Франція).
13. Ростафинскій Іосифъ (Австрія).
14. Рандаль (Америка).
15. Спасовичъ Владиміръ (С. Петербургъ).
16. Гр. Тарновскій Станиславъ (Австрія).
17. Таллякъ Виліямъ (Лондонъ).
18. Сенаторъ Канонико (Римъ).
19. Бертрами Скалья (Римъ).
20. Вихернъ (Раугеръ - Гаусъ).
21. Рукавишниковъ Константинъ (Москва).
22. Сенаторъ Таганцевъ Николай (С-Петербургъ).

(*) Складки подъ 2. 3. 4 на просьбу пожертвователей прыписаны къ неприкосновенному капиталу.

W 1903 ROKU.

1. Boniecki Stanisław z Tomczyc.
(*) 2. Miklaszewski Walenty z Sapiechowa
(*) 3. Miklaszewski Witold.
(*) 4. Miklaszewski Stanisław.
5. Montwiłł Aleksander gub. Kowieńska.
6. Oxner Karol z Warszawy.
7. Waliński Czesław z Piotrkowa.

№ 6.

CZŁONKOWIE HONOROWI ZAPROSZENI.

(honoris causa.)

1. Carpentner Marya w Anglii.
2. Blanchard Józef we Francyi.
3. Bobrzyński Michał w Austryi.
4. Dzieduszycki Wojciech hr. w Austryi.
5. Ks. Frycz Wojciech w Ogrodzieńcu, pow. Olkuski. †
6. Rivier w Paryżu.
7. Correvon Gustaw w Lozannie.
8. Favre Emil w Lozannie.
9. Dyrektor w Metray Clusse.
10. Dr. Krohn w Berlinie.
11. hr. Skarbek Józef z Osięcin.
12. Lallemand Leon, Adwokat Sądu apellacyjnego we Francyi.
13. Rostafiński Józef w Austryi.
14. Randall w Ameryce.
15. Spasowicz Włodzimierz w Petersburgu.
16. Tarnowski Stanisław hr. w Austryi.
17. Tallack William w Londynie.
18. Senator Canonico w Rzymie.
19. Bertrami Scalia w Rzymie.
20. Wichern w Rauher Haus.
21. Rukawisznikow Konstanty w Moskwie.
22. Senator Tagancew Mikołaj w Petersburgu.

(*) Składki pod 2. 3. 4 na żądanie ofiarodawców stanowić mają fundusz wieczysty.

№ 7.

ОБЫКНОВЕННЫЕ ПОЧЕТНЫЕ ЧЛЕНЫ.

(вносящіе по 6 руб. въ годъ).

а) ГОРОДЪ ВАРШАВА.

1. Абрамовичъ Ксаверія
2. Абрамовичъ Станиславъ
3. Альберти Оттонъ
4. Бадовскій Игнатій (*Чл. Пр.*)
5. Балинскій Игнатій
6. Барановскій Игнатій.
7. Бауманъ Петронеля
8. Байковскій Герардъ
9. Бауэрерцъ Адамъ
10. Белза Станиславъ
11. Бензефъ Юлій
12. Бенькевичъ Адріянъ
13. Бергсонъ Михаилъ
14. Бергсонъ Самуилъ
15. Берсонъ Янъ
16. Берсонъ Матіясъ
17. Березовскій К.
18. Берлинербляу Никодемъ
19. Бесѣкерскій Владиміръ
20. Блашковскій Левъ
21. Боцярскій Доминикъ
22. Богдановичъ Левъ
23. Богдановичъ Ипполитъ
24. Богкъ Юлія
25. Борхардъ Аполинарій
26. Борковскій Марекъ
27. Графиня Браницкая Марія
28. Гр. Браницкій Влад. (jun.)
29. Брониковскій Янъ
30. Брунъ Станиславъ
31. Кс. Бржезевичъ Евзебій
32. Кс. Бржескій Францъ
33. Бржезинскій Іосифъ
34. Бржозовская Клементина
35. Бучинскій Романъ
36. Булгаровскій Станиславъ
37. Бущинскій Константинъ
38. Вагнеръ Фердинандъ
39. Валигурскій Викторъ
40. Вальденбергъ Левъ
41. Ванке Карлъ
42. Ваніорскій Константинъ
43. Варенцкій Александръ
44. Васютынскій Сигизмундъ
45. Вернеръ Брониславъ
46. Вернеръ Эмиль
47. Вейдель Эмиль
48. Владычаньскій Э.
49. Водзинскій Конрадъ
50. Войно Владислава
51. Войцѣховскій Ѳеофилъ
52. Вольфъ Робертъ
53. Волинскій Янъ
54. Ганицкій Феликсъ
55. Гебель Артюръ
56. Гейбовичъ Ѳаддей
57. Гейслеръ Эдуардъ
58. Гейнрихъ Александръ

59. Гепнеръ Болеславъ
60. Герзе Адамъ
61. Герзе Робертъ
62. Гигерсбергеръ Іосифъ (сынъ)
63. Годлевскій Маркелъ Кс.
64. Годлевскій Степанъ
65. Годлевскій Мстиславъ
66. Гольдштандъ Александръ †
67. Гольдштандъ Янъ
68. Голевинскій Владиславъ
69. Гордзялковская Тереса
70. Гордзялковская Амелія
71. Грабовскій Левъ
72. Грабовскій Войцѣхъ
73. Гросгликъ Левъ
74. Гроэръ Викентій
75. Грушецкій Александръ
76. Грушецкій Константинъ
77. Гунделяхъ Ѳеодоръ
78. Гутманъ Іосифъ
79. Дмоховскій Брониславъ (*Чл. Ком.*)
80. Домбровская Марія
81. Дерсевилъ Степанъ
82. Дембскій Феликсъ
83. Добкевичъ Іосифъ Кс.
84. Домашевскій Янъ (*Чл. Ком*)
85. Дыновскій Генрыхъ
86. Др. Дунинъ Ѳеод.
87. Добрскій Конрадъ
88. Дунинъ Карлъ
89. Енде Антонина
90. Жаковскій Александръ
91. Жебровскій Б.
92. Закржевскій Іосифъ
93. Залескій Станиславъ
94. Заржицкая Францишка
95. Зеленка Леопольдъ
96. Зелинскій Степанъ
97. Зоммеръ Феликсъ
98. Іозефовичъ Михаилъ
99. Кафталь Бернардъ
100. Каменецкій Владиміръ
101. Каминскій Янъ Маврикій
102. Карпинскій Францъ
103. Кернбаумъ Іосифъ
104. Киршротъ Іосифъ
105. Киршротъ Яковъ
106. Киселевскій Антонъ
107. Кляверъ Николай
108. Кокели Іосифъ
109. Конъ Іосифъ Левъ
110. Конецъ Генрихъ
111. Копицъ Ѳеодоръ
112. Косинскій Юліянъ
113. Гр. Коссаковскій Стан.
114. Космовскій Викторинъ
115. Костецкій Владиславъ
116. Козарская Казиміра
117. Козловскій Владиславъ
118. Копытовскій Казиміръ
119. Котовичъ Анастасія
120. Крамштыкъ Маркель
121. Крассовскій Маріанъ
122. Краусгаръ Александръ
123. Кречмеръ Романъ
124. Кроненбергъ Леоп. Ю. (*Чл. Ком.*)
125. Крушевская Алина
126. Кржижановскій Ромуал.
127. Куликовскій Францъ
128. Куратовъ Марекъ
129. Квапинскій Станиславъ
130. Ляская Степанида
131. Лясковская Изабелла
132. Лессеръ Янъ, баронъ
133. Лещинскій Станиславъ
134. Ликертъ Натанъ
135. Левенбергъ Яковъ
136. Людвикъ Алоизій
137. Люксембургъ Маврикій
138. Лютостанскій Северинъ (*Чл. Ком.*)
139. Кс. Лозинскій Сигизм.
140. Лопенскій Феликсъ
141. Гр. Лубенскій Густавъ †
142. Лукавскій Адольфъ
143. Лукомскій Іосифъ

144. Малаговская Өеодора
145. Малешевская Фридерика
146. Марчевскій Людовикъ
147. Марксъ Эмиль
148. Кс. Матушевскій Өеоф.
149. Матушинскій Богуславъ
150. Мейеръ Георгій
151. Магнусъ Викторъ
152. Менцель Алина
153. Мазуркевичъ Иванъ
154. Мейетъ Леопольдъ
155. Гр. Мельжинская Людовика
156. Мержинскій Рафалъ
157. Мирославскій Сигизм.
158. Мольденгаверъ Алекс. (*Чл. Ком*)
159. Монтвиллъ Викентій
160. Моргулецъ Болеславъ
161. Мрозовскій Янъ
162. Мусницкій Владиславъ
163. Налепинскій Ксаверій (*Чл. Прав.*)
164. Натансонъ Станиславъ
165. Найгебауэръ Францъ
166. Нипаничъ Захарій
167. Новаковскій Вл.
168. Новаковскій Казиміръ
169. Новодворскій Францъ (*Чл. Ком.*)
170. Нимандеръ Евгеній
171. Охоцкая Антонина
172. Оргельбрандъ Ипполитъ
173. Орпишевскій Станиславъ
174. Осташевскій Антонъ
175. Островскій Сигизмундъ
176. Осуховскій Антонъ
177. Падлевская Октавія
178. Паклерскій Юліянъ
179, Парчевскій Константинъ
180. Пашковичъ Казиміръ
181. Пенхержевскій Янъ
182. Пфейферъ Станиславъ
183. Пепловскій Адольфъ
184. Гр. Плятеръ Викторія
185. Гр. Плятеръ Зыберкъ Ф.
186. Плебинскій Эдмундъ
187. Пневскій Юзефъ
188. Поклевская Козеллъ А.
199. Помяновскій Владиславъ
190. Кс. Попель Викентій Архіепископъ Варшавскій
191. Прешинскій Конст.
192. Полланъ Анатолій
193. Др. Полякъ Іос. (*Чл. Прав.*)
194. Поплавскій Войцѣхъ
195. Гр. Потоцкій Августъ
196. Польчинскій Іосифъ
197. Повихровскій Владиміръ
198. Познанскій Максимил.
199. Познанскій Янъ
200. Путятыцкій Өаддей
201. Рацыборскій Эдмундъ
202. Кн. Радзивиллъ Юрій (*Чл. Ком.*)
203. Радзишевскій Ксаверій
204. Радкевичъ Р.
205. Равичъ Іосифъ †
206. Регельманъ Сигизмундъ
207. Рейхманъ, вдова Іосифа
208. Риттендорфъ Владисл.
209. Родзынъ Шимонъ
210. Рогозинскій Өаддей
211. Ронталеръ Эдуардъ
212. Россманъ Людовикъ †
213. Ремеръ Исидоръ
214. Ротвандъ Левъ
215. Рудзкая Леонія
216. Рудовскій А.
217. Русецкій Станиславъ
218. Рыхловскій Владиславъ
219. Рытель Владиславъ
220. Савицкая Бенигна
221. Седлевскій Каршо Влад.
222. Сикорская Юлія
223. Сикорскій Вацлавъ
224. Сильберберігъ Исидоръ
225. Сильбербергъ Янъ
226. Сильберманъ Маврикій
227. Сливинскій Янушъ (*Чл. Ком.*)
228. Сливицкій Іосифъ

229. Собанскій Казиміръ (*Чл. Ком.*)
230. Собанскій Михаилъ
231. Собоцкій Іосифъ
232. Сонненбергъ Шимонъ
233. Стабровскій Александръ
234. Станишевскій Іосифъ
235. Стржембошъ Өаддей
236. Стракачъ Владиславъ
237. Страсбургеръ Карлъ
238. Стржалэцкій Антонъ
239. Сулиговскій Адольфъ
240. Тарновская Марія Гр.
241. Тафиловскій Владиславъ
242. Темлеръ Карлъ
243. Товарищество акціонерное машинъ и литейное К. Рудзкій
244. Трепте Эмиль
245. Тукалло Конрадъ
246. Тыкоцинеръ Сигизмундъ
247. Ульрихъ Моисей
248. Унгеръ Граціанъ
249. Урбанскій Викентій
250. Федеровичъ Олегъ
251. Фризендорфъ Т.
252. Фражетъ Юліянъ
253. Фрейдеръ Людовикъ
254. Фрейдеръ Яковъ
255. Френзель А. Яковъ
256. Фридманъ Маврикій
257. Фуксъ Францъ
258. Хамецъ Ксаверій
259. Хелмицкій Владиміръ
260. Ходецкій Каетанъ
261. Цвикель Іосифъ Станиславъ
262. Чайковскій Эдуардъ
263. Гр. Чапскій Станиславъ
264. Чарномская Елизавета
265. Чарновскій Іосифъ
266. Кс. Чечоттъ Витольдъ
267. Червинскій Сигизмундъ
268. Чижикъ Мельхіоръ
269. Шанявскій Викторъ
270. Шебеко Игнатій
271. Шимановскій Левъ
272. Штейнъ Германъ
273. Штейнеръ Іосифъ
274. Штохель Шимонъ
275. Шленкеръ Янъ
276. Шленкеръ Марія
277. Шолайская Владиміра
278. Шиферъ Самуилъ
279. Шимборскій Аполинарій
280. Ширъ Юлія
281. Щепанскій Станиславъ
282. Щербинскій З.
283. Эйгеръ Юлій
284. Эйземанъ Генрихъ
285. Эрлихъ Яковъ
286. Эпштейнъ Яковъ Мих.
287. Эттингеръ Генрихъ
288. Ягминъ Станиславъ
289. Кс. Ягодзинскій Өеоф.
290 Яловецкій Александръ
291. Янашъ Адольфъ
292. Янишевскій Чеславъ
293. Яншовскій Владиславъ
294. Янценъ Эдуардъ
295. Яроцкій Іосифъ
296. Ясенская Анна
297. Ясиновскій Исидоръ
298. Яцунскій Антонъ

б) Губерніи Царства Польскаго.

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства
	I. ВАРШАВСКАЯ ГУБЕРНІЯ	
	1. Варшавскій Уѣздъ:	
1	Гмина Мокотовъ	Мокотовъ.
	2. Гроецкій Уѣздъ:	
1	Бонецкій Адамъ	Свидно.
2	Кс. Цемневскій Маркель,	Варка.
3	Яцковскій Флор.	Водзична.
4	Окенцкій Константинъ,	Бржезьце.
5	Стремеръ Алек.,	Петрикозы.
	3. Блонскій Уѣздъ:	
1	Анкевичъ Юліанъ,	Гржегоржевице.
2	Бендеръ Шая,	Гродискъ.
3	Бекманъ К.,	Жирардовъ.
4	Домбровскій Чеславъ,	Рокитно.
5	Эйзенбергъ Вин.	Мщоновъ.
6	Гарви Томашъ,	Жирардовъ.
7	Кс. Гизачинскій Вацлавъ,	Мщоновъ.
8	Геберле Янъ,	Гродискъ.
9	Гауптъ Вильгельмъ,	Жирардовъ.
10	Кс. Енджеевскій Альбинъ.	Медневицы.
11	Янашъ Даніилъ.	Волица.
12	Янковскій В.	Мщоновъ.
13	Калишъ, раввинъ.	Мщоновъ.
14	Кругъ Мошекъ,	Мщоновъ.
15	Кнастеръ Мих.,	Гродискъ
16	Лескевичъ Зыг.	Студзенецъ
17	Нейгаузъ М.,	Гродискъ.
18	Павловичъ Александръ,	Іордановице
19	Д-ръ Смольскій Іосифъ.	Жирардовъ.
20	Таубъ Ицекъ,	Мщоновъ.
21	Вонтрубскій Іосифъ.	Жирардовъ.
	4. Сохачевскій Уѣздъ:	
1	Боржевская Софія,	Млодзешинъ.
2	Донимірскій С.,	Кожушки.
3	Гржибовскій Сигизмундъ,	Цмишевъ
4	Гржибовскій А.,	Жджаровъ.
5	Козетульскій Здзиславъ.	Германовъ.
6	Кучинскій Фр.,	Гавартова Воля.
7	Лясоцкій Янъ,	Броховъ.
8	Лубенскій Влад.	Гавловъ.
9	Мыщинскій Владиславъ,	Швароцинъ
10	Пржездзецкій Здзиславъ,	Дурановъ.
11	Висневскій Ев.,	Рокотовъ.
12	Зелинская Вик.,	Градово.

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства
	5. Скерневицкій Уѣздъ:	
1	Гурскій Вацл., (Чл. Кор.)	Скерневицы
2	Алихневичъ Іосифъ,	„
3	Бобрикъ Алекс.,	„
4	Дудзинскій Чеславъ,	„
5	Гурская Марія (Почет. Попеч. Пущи),	Воля Пенкошевская.
6	Гурскій Антонъ, (Чл. Ком. Поч. Поп. Студзен.)	„
7	Пруский Стан.,	Пруссы.
8	Кс. Скржинковскій Николай,	Скерневицы
	6. Гостынскій Уѣздъ:	
1	Грабскій Адамъ,	Люшинъ.
2	Гржибовскій К.,	Скржешевы
3	Лясоцкій Влад.,	Кернозя.
	7. Новоминскій Уѣздъ:	
1	Сцепуржинскій, Вацлавъ (Чл. К.)	Рудзенко.
2	Шелиская Паул.	Суффчинъ.
3	Войцицкій Ант.,	Гадка.
4	Вольфрамъ Соф.	Мѣня.
	8. Радзыминскій Уѣздъ:	
1	Кс. Козловскій Өеоф. (Чл. Кор.),	Радзыминъ.
	9. Влоцлавскій Уѣздъ:	
1	Браунъ Янъ,	Влоцлавскъ.
2	Новца Владисл.	Влоцлавскъ.
3	Перецъ Густавъ	Влоцлавскъ.
4	Кс. Сливинскій,	Влоцлавскъ.
	10. Нешавскій Уѣздъ:	
1	Бернеръ Алекс.,	Сержхово.
2	Гостомскій Кар.,	Боруцинъ.
3	Гурскій Өеодоръ	Свѣрчинъ.
4	Крынскій Руд.,	Яновице.
5	Гр. Скарбекъ Каролина,	Осенцины.
6	Тржецененцкій Максимильянъ,	Александровъ.
	11. Кутновскій Уѣздъ:	
1	Пржылубскій Л., (Чл. Кор.)	Конты.
2	Дангель Сигиз.,	Гнойно.
3	Рембелинскій К,	Кросневице
4	Рембелинская,	„
5	Скаржинскій А.,	Смѣховъ.
6	Скаржинскій Ан.	Поборжъ.
7	Чарновскій Юз.	Ленки.
	12. Ловичскій Уѣздъ:	
1	Мыщинскій I.	Воля Шидловецка.
	13. Пултускій Уѣздъ:	
1	Модзелевскій В.	Гладчинъ.
2	Длужевскій Іос.	Побылковъ.
3	Замбржицкій Сигизмундъ.	Гостково.

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства
	14. Плонскій Уѣздъ:	
1	Яворовскій Антонъ,	Богуславице.
2	Моравскій Іосифъ,	Смардзево.
3	Сенатовъ Өеодора,	Ежево.
4	Стржешевскій Казиміръ,	Арцелинъ.
5	Свѣнцкій Антонъ,	Келки.
6	Свѣнцкій Игнатій.	Дзектаржево.
	II. Калишская Губернія.	
1	Кс. Цесельскій (Чл. Кор.).	Калишъ
2	Цыбульскій В.	„
3	Манасейнъ	„
4	Парчевскій Аль.	„
5	СулимерскійЯц.	„
	15. Калишскій Уѣздъ:	
1	Ромоцкій Вит., (Чл. Кор.)	Камень.
2	Целинскій Сиг.,	Космовъ.
3	Доруховскій Ф.,	Злотники В.
4	Доруховскій С.,	Злотники М
5	Гурецкій Болес.	Желясковъ.
6	Нешковскій Ад.,	Ржегоцинъ.
7	Радонскій Фел.,	Ярантовъ.
8	РепханъПавелъ,	Бернатки.
9	Выгановскій В.,	Петржиковъ
10	Гм. Судья пос. Ставишинъ.	Ставишинъ.

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства
	16. Кольскій уѣздъ:	
1	Маренжъ Леон.,	Смолина.
2	Блэндовскій Ф.,	Блэндовъ
	17. Лэнчицкій Уѣздъ:	
1	Беттихеръ Вл.,	Лесмержъ.
2	Беттихеръ Людовикъ,	Седлецъ.
3	Белицкій Ант.,	Будки.
4	Куэвасъ Теод.,	Лэнчица.
5	Гевельтъ Болес.,	Бронно.
6	Кретковскій Мечиславъ,	Покржывница.
7	Лянде Іосифъ,	Лэнчица.
8	Марыновскій І.,	Тумъ.
9	Рудницкій Казиміръ,	Кренжелевице.
10	Рутковская Л.	Лэнчица.
11	Стоковскій М.,	Песковице.
12	Вейль Дорота.,	Озорковъ.
13	Злотницкій В.	Гольбице.
	18. Велюнскій Уѣздъ:	
1	Лубенскій Іос., (Чл. Кор.).	Старженице
2	Бзовскій Стан.	Велюнь.
3	Качковскій Каз.	„
4	Кренскій Владиміръ	Ласкъ.

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства
5	Модржеевскій Генрихъ,	Дзялошинъ.
6	Тачановскій Г.	Руда.
	19. Серадзкій Уѣздъ:	
1	Бялэцкій М., (Чл. Кор.)	Демболэнка.
2	Яроцинскій В.,	Каміоначъ.
3	Паціорковскій Богумилъ.	Грущице.
	20. Конинскій Уѣздъ:	
1	Госцимскій Ю.,	Роздзялы.
2	Лиссовскій Болеславъ,	Смашевъ.
3	Стахлевскій Вл.	Конинъ.
	21. Слупецкій Уѣздъ:	
1	Миттельштедтъ Генрихъ, (Ч. К.)	Лущево.
2	Хржановская М	Мечовница.
3	Домбскій Стеф ,	Ціонжень.
4	Иваньчикъ Эм.,	Панеево.
5	Гр. Квилецкій Казиміръ,	Гродзецъ.
6	Пржилубская Ц.	Лисево.
7	Жихлинская Софія	Бушково.

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства
8	Лютославская Марія,	Неборжинъ.
	22. Турекскій Уѣздъ:	
1	Богданскій Ст.,	Милковице.
2	Клокоцкій Бол.,	Смашевъ.
3	МлодзяновскійМ	Кавенчинъ.
4	Пулавскій Люд.,	Гржимишевъ.
5	Заіончекъ Т. В.	Унеіовъ.
	III. Кѣлецкая Губернія.	
1	РужицкійЭразмъ (Чл. Кор.)	Г. Кѣльце.
2	Батоговскій Ѳ.,	„
3	Фричъ Карлъ,	„
4	Галикъ Мечис.,	„
5	Кс. Кулинскій, Кѣлецкій Епископъ,	„
6	Редыхъ Іосифъ,	„
7	Ваневичъ Марія	„
8	Звѣрковскій Т.,	„
	23. Кѣлецкій Уѣздъ:	
	РужицкійЭразм. (Чл. Кор.).	Г. Кѣльце.

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства
	24. Андреевскій Уѣздъ:	
1	Шмиттъ Болес.	Стржешковице.
	25. Мѣховскій Уѣздъ:	
1	Зубржицкій Іос., (Чл. Кор.)	Загоржице.
2	Богуньскій Ст.	Печоноги.
3	Гр. Водзицкій Антонъ.	Недзведзь
4	Кс. Вронскій Михаилъ.	Венцлавице
5	Ягельскій Стан.	Прошовице.
6	Едынакъ Іосифъ	Люборжица
7	Канарекъ Янъ.	Михаловице
8	Клещинскій Б.	Скржешовице.
9	Козловскій Стефанъ.	Пржибыславице.
10	Конъ Людовикъ	Люборжица
11	Кс. Квятковскій Іосифъ,	Мѣховъ.
12	Гр. Михаловская Марія.	Лучице.
13	Кс. Мѣшковскій Брониславъ,	Прошовице.
14	Кс. Патковскій,	Люборжица
15	Попель Констан.	Чапле Вель.
16	Рудзкій Криш.	Сломники.
17	Выдровскій Р.	Вроцимовице.
18	Закрженьскій Б.	Себоровице
19	Завишина Марія	Гощице
20	Зубржицкій С.	Гоща.
21	Ячевскій Цезар.	Венцлавице
	26. Олькушскій Уѣздъ:	
1	Хржановскій Я., (Чл. Кор.)	Щодрковицы.

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства
2	Буковскій Фел.,	Ляски.
3	Гедронцъ С. А.,	Олькушъ.
4	Галикъ Вацлавъ	Олькушъ.
5	Моэсъ Алексан.,	Вербка.
6	Мейснеръ Германъ	Бржозувка.
7	Посмыкевичъ С.,	Пилица.
8	Кс. Смолка Фр.,	Вольбромъ.
9	Всоллъ Казим.	Пилица.
	27. Стопницкій Уѣздъ:	
1	Вальхновскій Андрей.	Зборовъ.
2	Липинскій Іосифъ.	Стржалковъ.
3	Оскнеръ Николай.	Сиховъ.
4	Сольницкій Владиславъ.	Ржендовъ.
	28. Пинчовскій Уѣздъ:	
1	Дембинская М.,	Шищице.
2	Ястржембскій Станиславъ,	Юрковъ.
3	Камоцкій Ант.,	Тересинъ.
4	Шумель Игнатій,	Пинчовъ.
	29. Влощовскій Уѣздъ:	
1	Гр. Потоцкій Р.,	Хржонстовъ

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства
	IV. ЛЮБЛИНСКАЯ ГУБЕР.	
1	Коханскій Доминикъ, (Чл. Кор.)	Г. Люблинъ
2	Беръ Михаилъ,	„
3	Кс. Ячевскій Фр., Люблинскій Епископъ,	„ „
4	Янишевскій А.,	„
5	Кс. Коглярскій Владиславъ,	„
6	Миллеръ Карлъ,	„
7	Мушинскій Владиславъ,	„
8	Окорскій Фран.,	„
9	Плевинскій Ан.,	„
10	Шиманскій Іосифъ,	„
11	Свинарскій Антонъ,	„
12	Феттеръ Авг.,	„
13	Заремба Романъ	„
14	Зарембскій Аполинарій.	„
	30. Люблинскій Уѣздъ:	
1	Роляндъ Павелъ (Чл. Кор.)	Жабія Воля.
2	Будный Никод.,	Ястковъ.
3	Гоневская Софія	Воля Галэнзовска

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства
4	Госевскій Ник.	Радлинъ.
5	Кс. Квятковскій Антонъ,	Быхава.
6	Красинская Камилля	
7	Михальскій Іосифъ,	Травники.
8	Мошинскій Эдм.	Боброво.
9	Поплавскій Люд.	Лысолае.
10	Пржевлоцкій Константинъ	Воля Галензовская
11	Гр. Ростворовскій Антонъ	Милеіовъ.
12	Гр. Сципіо Эдмундъ,	Бржезице.
13	Шлюбовскій Антонъ.	Мелгевъ.
	31. Любартовскій Уѣздъ:	
1	Зоненбергъ Өекла,	Кіяны.
2	Кс. Скубишевскій Францъ	Сырники.
	32. Новоалександрійскій Уѣздъ:	
1	Кленевскій Владиславъ,	Янишковице.
2	Коссакъ Өаддей,	Косьминъ.
3	Щипіорскій Ст.,	Брацеёвице
4	Забѣльскій Александръ.	Казимержъ.
5	Мержеевскій Мартинъ,	Демблинъ

№	Имя и фамилія	Мѣсто жительства
	33. Холмскій*) Уѣздъ:	
1	Фудаковскій К.	Угеръ.
2	Галэнзовскій Б.,	Гусинне.
3	Пржановскій Л., (Чл. Ком.)	Красне.
4	Князь Воронецкій Мечиславъ (Чл. Ком.),	Кане.
	34. Грубешовскій Уѣздъ:	
1	Выджга Янъ Ст.,	Рациборовице.
2	Похорецкій А.,	Теребинецъ.
3	Раковскій Людовикъ,	Добужекъ.
4	Руликовскій В.,	Мирче.
5	Грубешовское Земледѣльческое Общество,	Дзекановъ.
	35. Красноставскій Уѣздъ:	
1	Герличъ Алекс.,	Тарнавка.
2	Кс. Маевскій Феликсъ,	Красныставъ.
3	Ясенскій Юзефъ.	Орловъ.
	36. Томашовскій Уѣздъ:	
1	Кицинскій Т.,	Стара Весь.
2	Руликовскій Здзиславъ,	Гонятыче.
3	Свѣжавскій Вацлавъ,	Ратычувъ.
	37. Яновскій Уѣздъ:	
1	Ковальскій Θаддей, (Чл.Ком.)	Ольбенцинъ
2	Пясецкій Іосифъ,	Попковице.
3	Пржановскій Войцѣхъ.	Поточекъ.
	38. Замостскій Уѣздъ:	
1	Сайкевичъ Люд., (Чл. Ком.)	Гижа.
2	Яськевичъ Ромуальдъ.	Замость.
	39. Билгорайскій уѣздъ:	
1	Стобой Эдуардъ	Накликъ.
	V. ЛОМЖИНСКА ГУБЕРНІЯ	
1	Склодовскій Иполитъ, (Чл. Кор.)	Г. Ломжа.
2	Богуцкій Вацлавъ,	„

*) Членомъ Кор. уѣзда состоитъ постоянный членъ Людовикъ Олендзкій изъ Хылина.

№	Имя и фамилія	Мѣсто жительства
3	Христовскій Александръ,	Г. Ломжа.
4	Филіоховскій Θ.,	„
	40. Ломжинскій Уѣздъ:	
1	Козловскій Ад., (Чл. Кор.)	Мястковъ.
2	Грабинскій Янъ,	Щепанковъ.
	41. Мазовецкій Уѣздъ:	
1	Гр. Старженскій Адамъ (Чл. Кор.)	Клюково.
2	Ячинскій Густавъ,	Стельмаховъ.
3	Кержновскій Станиславъ,	Шепетовъ.
4	Гр. Ростворовскій Алекс.,	Стельмаховъ.
5	Кс. Влостовскій И. М.	Кулеше.
	42. Островскій Уѣздъ:	
	—	
	43. Остролэнкскій Уѣздъ:	
1	Гнядовскій Іосифъ, (Чл. Кор.)	Остролэнка
2	Глинка Николай,	Щавинъ.
3	Глинка Антонъ,	„
4	Мархвицкій Станиславъ,	Бржезно.
5	Плевинскій Іеронимъ.	Остролэнка.
6	Кс. Смѣховскій Каетанъ.	Остролэнка.
	44. Маковскій Уѣздъ:	
1	Гнядовскій К., (Чл. Кор.)	Чарностовъ
2	Пеховскій К.	Дзектаржево.
3	Шпаковскій Гилярій.	Магнушево.
4	Верневичъ Іос.,	Магнушевекъ.
5	Вронскій Станиславъ.	Любоминъ.
	45. Кольненскій Уѣздъ:*)	
	—	
	46. Щучинскій Уѣздъ:	
1	Купинскій Леоп.	Щучинъ.

*) Членомъ Кореспондентомъ уѣзда состоитъ Болеславъ Хростовскій въ деревнѣ Моцарже.

№	Имя и Фамилия	Мѣсто жительства
	VI. ПЕТРОКОВСКАЯ ГУБЕР:	
1	Добржелевскій Ѳаддей (Чл.Кор)	Гор. Петроковъ.
2	Александровичъ Ф.,	„
3	Холевицкій Янъ,	„
4	Горовичъ Нат.,	„
5	Гольдлюстъ Роз.	„
6	Канскій Іорд.,	„
7	Млодовскій Ст.,	„
8	Сржедницкій С.,	„
9	Залѣскій Влад.	„
	47. Петроковскій Уѣздъ:	
1	Фишеръ Іосифъ	Шидловъ.
2	Яшовскій Стан.,	Лэнки.
3	Рудзкій Карлъ,	Добржелевъ
4	Стоковскій Александръ,	Дружбице.
5	Стржелецкій Константинъ.	Лохиньско.
	48. Ченстоховскій Уѣздъ:	
1	Цемневскій Юл., (Чл. Кор.)	Ченстоховъ.
2	Гинсбергъ Герм.	„
3	Козловскій Владиславъ,	„
4	Гр. Рачинскій Эдуардъ	„ Золотой Потокъ.

№	Имя и Фамилия	Мѣсто жительства
5	Ченстоховскій Клубъ	Ченстоховъ.
6	Шведе Казиміръ	„
	49. Бржезинскій Уѣздъ:	
1	Ханчке Эрнестъ	Жельгощъ.
2	Суликовскій, Карлъ,	Попень.
	50. Новорадомскій Уѣздъ:	
1	Скуржевская Ѳекла.	Хелмо.
	51. Ласкій Уѣздъ:	
1	Матерницкая Софія	Квятковице
2	Ромоцкій Юл.	Чолчинъ.
	52. Лодзинскій Уѣздъ:	
1	Дворжанчикъ Северинъ,) (Чл. Кор.	Лодзь.
2	Борстъ Юлій,	Згержъ.
3	Биренцвейгъ Бернардъ	Лодзь.
4	Брониковскій Оппельнъ-Войцѣхъ,	„
5	Гутентагъ Маврикій,	„
6	Гутманъ Іосифъ,	„

№	Имя и Фамилия	Мѣсто жительства
7	Конштамъ Ар.,	Лодзь.
8	Меленевскій Діонисій,	„
9	Мейергоффъ Ѳеодоръ,	„
10	Познанскій Израилъ.	„
11	Зильберштейнъ Маркусъ,	„
12	Розенталь Дав.	„
	53. Равскій Уѣздъ:	
1	Суффчинскій Стеф.,(Чл. Кор.)	Осса.
2	Гротовскій Іос.,	Рава.
3	Маевскій Старжа Юл.,	Конопница.
4	Окенцкій Станиславъ, (Чл. Ком.)	Бабскъ.
5	Ольшевскій Владиміръ.	Рава.
	54. Бендзинскій Уѣздъ:	
1	Грабинскій М., (Чл. Кор.)	Домброва Г.
2	Борковскій Янъ,	Домброва Г.
3	Цѣхановскій Ст.,	Гродзецъ.
4	Гамперъ,	Сельце.
5	Кондратовичъ Іеронимъ,	Домброва Г.
6	КонткевичъСт.,	„
7	Мове Людов.,	Сельце
8	Райхеръ Генрихъ,	Сосновицы.

№	Имя и Фамилия	Мѣсто жительства
9	Страсбургеръ Юл.,	Нѣмце.
10	Суржицкій Янъ,	Сосновицы.
11	Вольскій Фел.	Заверце.
	VII. ПЛОЦКАЯ ГУБЕРНІЯ.	
1	Рудзинскій Янъ, (Чл. Кор.)	Г. Плоцкъ.
2	БалинскійСтеф.,	„
3	Лиговскій Янъ,	„
4	Неймаркъ Як.,	„
5	Пивницкій Валь.	„
6	Синевичъ Яковъ	„
7	Венсерскій Вик.	„
8	Вольденбергъ Давидъ,	„
9	Вольфсонъ Из.	„
	55. Плоцкій Уѣздъ:	
1	Госцицкій Чеславъ, (Чл. Кор.)	Піончино.
2	Гурецкій Ром.,	Пилихово.
3	Климкевичъ Жозефина,	Гослице.
	56. Цѣхановскій Уѣздъ:	
1	Милевскій Іос., (Чл. Кор.)	Цѣхановъ.

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства
2	Цыпрысинская Ванда,	Сульмержъ.
3	Гутковскій Игн.	Смецинъ.
4	Прухницкій Ип.	Шлясы-Жальне.
5	Вортманъ Маврикій,	Красинецъ.
6	Журавскій Юлій	Щуки.
	57. Пржасныш-скій Уѣздъ:	
1	Дучиминскій Людовикъ,	Шумскъ.
2	Островскій Антонъ,	Лешно.
3	Кс. Ордонъ Сигизмундъ.	Дзержгово.
	58. Липновскій Уѣздъ:	
1	Карнковскій А., (Чл. Кор.)	Олешно.
2	Годлевскій Рохъ	Клокоцкъ.
3	Карнковская Антонина	Свентославъ
4	Карнковскій Иг.	Карнково.
5	Плёнсковскій, Карлъ,	Глодово.
6	Прускій Бронис.	Пломяны.
7	Прускій Янъ,	Дыблинъ.
8	Рутковскій Зд.,	Спетальдольны
9	Вонсовичъ Ѳома	Задушники.
10	Вонсовичъ Ип.,	Камень.
11	Кс. Влостовскій Мартинъ.	Лонжинъ.
	59. Млавскій Уѣздъ:	
1	Харжинскій Ад.,	Зелёна.
2	Цешевскій Валентій,	Пеглово.
3	Гняздовскій Д.,	Гржебскъ.
4	Кс. Янковскій Рем.	Вѣчфня.
5	Кордасевичъ Антонъ,	Млава.
6	Клицкій Брониславъ,	Виндыки.
7	Ольшинскій Ст.	Косины-Капичне.
8	Кс. Ордонъ Станиславъ,	Млава.
9	Пеховскій Влад.	Носаржево.
10	Шеферъ Фел.,	Боньково.
11	Шемплинскій Янъ,	Ковалево.
12	Кс. Соколикъ Людовикъ.	Гржебскъ.
	60. Рыпинскій Уѣздъ: *)	
1	Боржевскій Ант.	Угощъ.
2	Холевинскій Владиславъ,	Рыпинъ.
3	МишевскійСиг.	Собово.
4	Росцишевскій Эд.,	Радоминъ
5	Рудовскій Эд.	Бахоржъ.
6	Семіонтковскій Ф.	Радзики В.
7	Семіонтковскій Фр:	Вомпельскъ

(* Членомъ Кор. уѣзда состоитъ постоянный членъ, Росцишевскій Іосифъ изъ Садлова.

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства
	61. Серпецкій Уѣздъ:	
1	Кс. Шостакевичъ Янъ, (Чл. Кор.)	Бежунь.
	VIII. РАДОМСКАЯ ГУБЕР.	
1	Павинскій Игнт. (Чл. Кор.)	Г. Радомъ.
2	Бекерманъ Руф.	,,
3	Глогеръ Матв.,	,,
4	Хмѣлевскій М.	,,
5	Кс. Граевскій М.	,,
6	Хородыскій С.	Опатовъ.
7	Кульчицкій Вл.	Радомъ.
8	Любонскій Янъ	"
9	ПясецкійАдамъ,	"
10	Пржиходзкій В.,	"
11	Пржилэнцкій С.,	"
12	Пржилэнцкій Т.,	"
13	Пржилэнцкій Б.,	"
14	Райзахеръ Альфредъ	"
15	СтанишевскійК.	"
16	Твардзицкій Г.,	"
17	Вага Яковъ.	"
18	Ясицкій Франц.	"
	62. Радомскій Уѣздъ: *)	
1	Бекерманъ Из.	Фирлей.
2	Водзинская Э.	Суха.
	63. Козеницкій Уѣздъ:	
1	Липскій Людв. (Чл. Кор.).	Пискоровъ.
2	Богуцкая Анж.	Пулавы.
3	Цвирко-Годыцкій Феликсъ,	Облясы.
4	Ленкевичъ Соб.,	Грабовъ.
5	Марциновская Жозефина.	Яновице.
6	Кс. Урбанскій Юзефъ	Тчовъ.
	64. Конскій Уѣздъ:	
1	Фалькевичъ Казиміръ, (Чл. Кор.)	Конскъ.
2	Бохенскій Іос.,	Руда Мален.
3	Энгеманъ Эдм.,	Шидловецъ.
4	Розенъ Шимонъ	Конскъ.
5	Гр. Тарновскій Юлій,	Коньске.
6	Валянсьенъ Г.	Хлевиска.
	65. Илжецкій Уѣздъ:	
1	Добецкій Іос., (Чл. Кор.)	Кржижановице.
	66. Сандомирскій Уѣздъ:	
1	Тарговскій Юл., (Чл. Кор.)	Виняры.

*) Членомъ Кор. уѣзда состоитъ пост. чл. Водзинскій Ѳаддей изъ Сухой.

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства
2	Руссоцкій Максимиліанъ,	Сулешовъ.
3	Скотницкій Максимиліанъ.	Скотники.

67. Опатовскій Уѣздъ:

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства
1	Осняловскій Густавъ, (Чл. Кор.)	Собутка.
2	Бачинскій Левъ,	Еленёвъ
3	Дембинскій Людовикъ	Борковицы.
4	Лещинскій Сигизмундъ,	Калишаны.
5	Гомбровичъ Янъ	Малошице.
6	Ясенскій Мечиславъ.	Боксице.
7	Свѣжинскій Іосифъ	Еленёвъ
8	Свѣжинскій Владиславъ.	„

68. Опочинскій Уѣздъ:

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства
1	Сѣдлевскій К. Александръ, (Чл. Кор.)	Поплавы.
2	Добецкій Владиславъ,	Држевица.
3	Гибнеръ Іосифъ,	Опочно.
4	Козминскій Я.,	Роженекъ.
5	Любодзецкій Людовикъ,	Жарновъ.
6	Видеракевичъ L.	Ставовички.

IX. СѢДЛЕЦКАЯ ГУБЕРНІЯ.

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства
1	Точискій Юл., (Чл. Кор.)	Г. Сѣдлецъ.
2	Сундерляндъ С.	„
3	Велёвейскій Ад.,	„

69. Сѣдлецкій Уѣздъ:

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства
1	Залевскій Люд., (Чл. Кор.)	Кржимоше

70. Радинскій Уѣздъ:

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства
1	Руликовскій Вл., (Чл. Кор.)	Устржежъ.
2	Князь Четвертынскій Владиміръ, (Чл. Ком.)	Миляновъ.

71. Константиновскій Уѣздъ:

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства
1	Гр. Мельжинскій Владисл.	Роскошъ.

72. Бѣльскій Уѣздъ:

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства
1	Шелискій Мар., (Чл. Кор.)	Воргуле.
2	Гонсовскій Станиславъ,	Домашевница.

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства.
3	Гумницкій,	Русковъ.
4	Залевскій,	Антополь.
5	Охенковскій,	
6	Язвинскій Сиг.,	Борки.
7	Венглинскій Ал.	Готыче.
8	Дмоховскій С.,	Мендзыржецъ
9	Гр. Зыберкъ-Плятеръ Ст.,	Константиновъ.
10	Гр. Жолтовскій,	Коцкъ.
11	Кн. Четвертынскій Северинъ.	Суховоля.

73. Влодавскій Уѣздъ *).

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства.
1	Бонковскій Ант.	Влодавка.
2	Гр. Замойскій Августъ.	Рожанка.
3	Крашевскій Кржиштофъ,	Романовъ.
4	Либиковскій Θеодоръ,	Сосновица.
5	Лотоцкій Валер. Вацлавъ,	Влодава.
6	Свецкій Янъ.	Майданъ.

74. Гарволинскій Уѣздъ:

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства.
1	Ласкій Стефанъ (Чл. Кор.)	Соболевъ.
2	Гордличка Станиславъ,	Чехы.
3	Мейсснеръ Кар.,	Уленжъ.
4	Кс. Плещинскій Адольфъ	Мацеіовице.
5	Рошковскій Казимиръ.	Гоньчице.

75. Луковскій Уѣздъ:

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства.
1	Левицкій Станиславъ,	Рогале.
2	Рымкевичъ Юл.	Луковъ.

76. Соколовскій Уѣздъ: **)

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства.
1	Гр. Цеперскій Стефанъ,	Бахоржа.
2	Кс. Франчевскій Феликсъ	Коссовъ.
3	Циховскій Ипол.	Патрикозы
4	Гиршманъ Ад.	Зомбковъ.
5	Охенковскій К.	Скржешевъ.

77. Венгровскій Уѣздъ:

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства.
1	Луневскій Тим. (Чл. Кор.).	Коритница.
2	Попель Игнатій	Турно.

X. СУВАЛКСКАЯ ГУБЕРНІЯ.

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства.
1	Станишевскій Станиславъ, (Чл. Кор.)	Г. Сувалки.
2	Бржоскій Генр.,	„
3	Руссоцкій Бол.,	„
4	Смоленскій Вл.,	„
5	Завадзкая Алои.	„
6	Заблоцкій Густ.	„

*) Членомъ Кор состоитъ пост. чл. Дръ Свирскій изъ Влодавы.
**) Членомъ Кор. состоитъ Попель Игнатій изъ Турна Венгровскаго уѣз.

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства
	78. Сувалкскій Уѣздъ:	
1	Хлюдзинскій В.,	Сувалки.
2	Свида Адольфъ	Мацьково.
	79. Августовскій Уѣздъ:	
1	Модзелевскій I.,	Самборы.
2	Соболевская Ю.	Кодзіовце.
	80 Сейнскій Уѣздъ:	
1	Скаржинскій Фл. (Чл. Кор.).	Гейшторышки,
2	Борткевичъ Іос.,	Серее.
3	Кс. Букаты Викентій.	Сишково,
	81. Вылковыскій Уѣздъ: *)	
1	Гавронскій Владиміръ,	Поезіоры.
2	Печискій Станиславъ.	Копсодзе.

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства.
	82. Маріампольскій Уѣздъ:	
1	Траутсольтъ Ч., (Чл. Кор.)	Людвиковъ.
2	Бениславскій М.	Погермонь.
3	Корева Онуфрій	Поневичикъ
4	Торчевскій Казиміръ,	Дворалишки.
5	Гр. Тышкевичъ Ал.,	Ислаужъ.
6	Чайковскій Брониславъ.	Маріамполь.
	83. Владиславовскій Уѣздъ:	
1	Хрынцевичъ Алина.	Илгово.
	84. Кальварійскій Уѣздъ:	
1	Вишневскій Левъ, (Чл. Кор.)	Румбовиче.
2	Яцковскій Владиміръ,	Онишки.
3	Корево Игнатій.	Соболишки.
4	Нарбуттъ Михалина.	Промежъ.

Всѣхъ титулярныхъ Членовъ числилось 31 декабря 1903 г. 780.

*) Членомъ Кор. состоитъ пост. чл. Гавронскій Станиславъ изъ Шукли.

№ 7.

CZŁONKOWIE HONOROWI ZWYCZAJNI

(opłacający po 6 rb. rocznie).

a) MIASTO WARSZAWA.

1. Abramowicz Ksawera
2. Abramowicz Stanisław
3. Alberti Otton
4. Badowski Ignacy (*Czł. Z.*)
5. Bajkowski Gerard
6. Baliński Ignacy
7. Baranowski Ignacy
8. Bauerertz Adam
9. Bauman Petronela
10. Bełza Stanisław
11. Bensef Juljusz
12. Berezowski B.
13. Bergson Michał
14. Bergson Samuel
15. Bersohn Jan
16. Bersohn Matias
17. Berlinerblau Nikodem
18. Bieńkiewicz Adrjan
19. Biesiekierski Włodzimierz
20. Błaszkowski Leon
21. Bociarski Dominik
22. Bogdanowicz Leon
23. Bohdanowicz Hipolit
24. Bogk Julia
25. Borchardt Apolinary
26. Borkowski Marek.
27. Branicka Marya hr.
28. Branicki Wład., hr. (jun.)
29. Bronikowski Jan
30. Brun Stanisław
31. Ks. Brzeski Franciszek
32. Ks. Brzeziewicz Euzeb.
33. Brzeziński Józef
34. Brzozowska Klementyna
35. Buczyński Roman
36. Bułharowski Stanisław
37. Buszczyński Konstanty
38. Chamiec Ksawery
39. Chełmicki Włodzimierz
40. Chodecki Kajetan
41. Ćwikiel Józef Stanisław
42. Czajkowski Edward
43. Czapski Stanisław hr.
44. Czarnomska Elżbieta
45. Czarnowski Józef
46. Ks. Czeczott Witold
47. Czerwiński Zygmunt
48. Czyżyk Melchior
49. Dąbska Lubraniec Marya
50. Derseville Stefan
51. Dębski Feliks
52. Dmochowski Bron. (*Cz. K.*)
53. Ks. Dobkiewicz Józef
54. Dobrski Konrad
55. Domaszewski Jan. (*Czł. Kom.*)

56. Dr. Dunin Teodor
57. Dunin Karol
58. Dynowski Henryk
59. Eiger Juljusz
60. Eisenman Henryk
61. Epstein Jakób-Michał
62. Erlich Jakób
63. Ettinger Henryk
64. Federowicz Olech
65. Fraget Juljan
66. Freider Jakób
67. Freider Ludwik
68. Frendzel A. Jakób
69. Friedmann Maurycy
70. Friesendorf T.
71. Fuchs Franciszek
72. Geisler Ed.
73. Dr. Gepner Bolesław
74. Ks. Godlewski Marcelli
75. Godlewski Stefan
76. Godlewski Mścisław
77. Goebel Artur
78. Goldstand Aleksander †
79. Goldstand Jan
80. Gordziałkowska Teresa
81. Gordziałkowska Amelia
82. Grabowski Leon
83. Grabowski Wojciech
84. Groer Wincenty
85. Grosglik Leon
86. Gruszecki Aleksander
87. Gruszecki Konstanty
88. Gundelach Teodor
89. Gutman Józef
90. Hanicki Feliks
91. Heinrich Aleksander
92. Herse Adam
93. Herse Robert
94. Higersberger Józef (syn)
95. Holewiński Władysław
96. Heybowicz Tadeusz
97. Jagmin Stanisław
98. Ks. Jagodziński Teofil
99. Jacuński Antoni
100. Jałowiecki Aleksander
101. Janasz Adolf
102. Janiszewski Czesław
103. Janiszowski Władysław
104. Jantzen Edward
105. Jarocki Józef
106. Jasieńska Anna
107. Jasinowski Izydor
108. Jende Antonina
109. Józefowicz Michał
110. Kaftal Bernard
111. Kamieniecki Włodzim.
112. Kamiński Jan-Maurycy
113. Karpiński Franciszek
114. Kernbaum Józef
115. Kirszrot Józef
116. Kirszrot Jakób
117. Kisielewski Antoni
118. Klawer Mikołaj
119. Kopytowski Kazimierz
120. Kosmowski Wiktoryn
121. Kokeli Józef
122. Kon Józef Leon
123. Konic Henryk
124. Konitz Teodor
125. Kosiński Juljan
126. Kossakowski Stanisł. hr.
127. Kostecki Władysław
128. Kotowicz Anastazya
129. Kozarska Kazimiera
130. Kozłowski Władysław
131. Kramsztyk Marceli
132. Krassowski Marjan
133. Kraushar Aleksander
134. Kreczmer Julian
135. Kronenberg Leop.-Julj. (*Czł. Kom.*)
136. Kruszewska Alina
137. Krzyżanowski Romuald
138. Kulikowski Franciszek
139. Kuratow Marek
140. Kwapiński Stanisław
141. Laska Stef. z hr. Ilińskich
142. Laskowska Izabella
143. Lesser Jan baron
144. Leszczyński St. (*C. Kor.*)
145. Loewenberg Jakób
146. Ludwik Aloizy

147. Lutostański Seweryn (*Czł. Kom.*)
148. Luxemburg Maurycy
149. Likiert Natan
150. Ks. Łoziński Zygmunt
151. Hr. Łubieński Gustaw
152. Łopieński Feliks
153. Łukawski Adolf
154. Łukomski Józef
155. Magnus Wiktor
156. Maleszewska Fryderyka
157. Małagowska Teodora
158. Marczewski Ludwik
159. Marx Emil
160. Ks. Matuszewski Teofil
161. Matuszyński Bolesław
162. Mazurkiewicz Jan
163. Mencel Alina
164. Meyer Jerzy
165. Meyet Leopold
166. Mielżyńska Ludwika hr.
167. Mierzyński Rafał
168. Mirosławski Zygmunt.
169. Moldenhawer Aleksan. (*Czł. Kom.*)
170. Montwiłł Wincenty
171. Morgulec Bolesław
172. Mrozowski Jan
173. Muśnicki Władysław
174. Nalepiński Ksawery (*Czł. Zarz.*)
175. Natanson Stanisław
176. Neugebauer Franciszek
177. Nimander Eugeniusz
178. Nipanicz Zacharyasz
179. Nowakowski W.
180. Nowakowski Kazimierz
181. Nowodworski Franciszek (*Czł. Kom.*)
182. Ochocka Antonina
183. Orgelbrandt Hipolit
184. Orpiszewski Stanisław
185. Ostaszewski Antoni
186. Ostrowski Zygmunt
187. Osuchowski Antoni
188. Padlewska Oktawia
189. Paklerski Julian
190. Parczewski Konstanty
191. Paszkowicz Kazimierz
192. Pęcherzewski Jan
193. Pfejffer Stanisław
194. Platerowa Wiktorya hr.
195. Pepłowski Adolf
196. Plater Zyberk Feliks hr.
197. Plebiński Edmund
198. Pniewski Józef
199. Poklewska Koziełł An.
200. Polak Józef (*Czł. Zarz.*)
201. Polczyński Józef
202. Pomianowski Władysław
203. Ks. Popiel Wincenty, Arcybiskup Warszawski
204. Połłan Anatol
205. Popławski Wojciech
206. Potocki August hr.
207. Powichrowski Włodzim.
208. Poznański Jan
209. Poznański Maksymilian
210. Prószyński Konstanty
211. Putiatycki Tadeusz
212. Raciborski Edmund
213. Radkiewicz R.
214. Ks. Radziwiłł Jerzy (*Czł. Kom.*)
215. Radziszewski Ksawery
216. Rawicz Józef
217. Regelman Zygmunt
218. Reichman, wdowa po Józ.
219. Rittendorf Władysław
220. Rodzyn Szymon
221. Rogoziński Tadeusz
222. Römer Izydor
223. Rontaler Edward
224. Rossmann Ludwik
225. Rotwand Leon
226. Rudowski A.
227. Rudzka Leonia
228. Rusiecki Stanisław
229. Rychłowski Władysław
230. Rytel Władysław

231. Sawicka Benigna
232. Schür Julia
233. Siedlewski-Karszo Wł.
234. Sikorska Julia
235. Sikorski Wacław
236. Silberberg Jan
237. Silberberg Izydor
238. Silberman Maurycy
239. Sobański Kazimierz (*Czł. Kom.*)
240. Sobański Michał
241. Sobocki Józef
242. Sommer Feliks
243. Sonenberg Szymon
244. Stabrowski Aleksander
245. Staniszewski Józef
246. Stein Herman
247. Strakacz Władysław
248. Strasburgier Karol
249. Strzałecki Antoni
250. Strzembosz Tadeusz
251. Suligowski Adolf
252. Szaniawski Wiktor
253. Szczepański Stanisław
254. Szczerbiński Z.
255. Szebeko Ignacy
256. Szlenker Jan
257. Szlenker Marya
258. Szołayska Włodzimiera
259. Szteyner Józef
260. Sztochel Szymon
261. Szyfer Samuel
262. Szymanowski Leon
263. Szymborski Apolinary
264. Śliwiński Janusz (*Czł. Kom.*)
265. Śliwicki Józef
266. Tafiłowski Władysław
267. Temler Karol
268. Tarnowska Marya
279. Tow. akc. machin i odlew. daw. „Rudzki Konstanty"
270. Trepte Emil
271. Tukałło Konrad
272. Tykociner Zygmunt
273. Ulrich Mojżesz
274. Unger Gracyan
275. Urbański Wincenty
276. Wagner Ferdynand
277. Waldenberg Leon
278. Waligórski Wiktor
279. Wanke Karol
280. Waniorski Konstanty
281. Waręcki Aleksander
282. Wasiutyński Zygmunt
283. Werner Bronisław
284. Werner Emil
285. Weydel Emil
286. Władyczański E.
287. Wodziński Konrad
288. Wojno Władysława
289. Wojciechowski Teofil
290. Woliński Jan
291. Wolff Robert
292. Zakrzewski Józef
293. Zaleski Stanisław
294. Zarzycka Franciszka
295. Zieliński Stefan
296. Zielonka Leopold
297. Żakowski Aleksander
298 Żebrowski B.

b) Gubernie Królestwa Polskiego.

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
	I. GUBERNIA WARSZAWSKA:	
	1. Powiat Warszawski:	
1	Mokotów Gmina,	Mokotów.
	2. Powiat Grójecki:	
1	Boniecki Adam,	Swidno.
2	Ks. Ciemniewski Marceli,	Warka.
3	Jackowski Flor.	Wodziczna.
4	Okęcki Konstanty,	Brzeżce.
5	Stremer Aleks.,	Petrykozy.
	3. Powiat Błoński:	
1	Ankiewicz Julian Paweł,	Grzegorzewice.
2	Bender Szaja,	Grodzisk.
3	Bekman K.,	Żyrardów.
4	Dąbrowski Czesł.,	Rokitno.
5	Eisenberg Binem,	Msczonów.
6	Garvie Tomasz.	Żyrardów.
7	Ks. Gizaczyński Wacław,	Mszczonów.
8	Haeberle Jan,	Grodzisk.
9	Haupt Wilhelm,	Żyrardów.
10	Janasz Daniel,	Wolica.
11	W. Jankowski,	Mszczonów.
12	Ks. Jędrzejewski,	Miedniewice
13	Kalisz rabin,	Mszczonów.
14	Knaster Michał,	Grodzisk.
15	Kruh Moszek,	Mszczonów.
16	Leśkiewicz Zygm.	Studzieniec.
17	Neuhauz M.,	Grodzisk.
18	Pawłowicz Aleksander,	Jordanowice.
19	Dr. Smólski Józ.,	Żyrardów,
20	Taub Icek,	Mszczonów.
21	Wątróbski Józef,	Żyrardów.
	4. Powiat Sochaczewski:	
1	Borzewska Zofja,	Młodzieszyn.
2	Donimirski Zyg.,	Kożuszki.
3	Grzybowski Zyg.,	Cmiszew.
4	Grzybowski Ant.,	Żdżarów.
5	Kozietulski Zd.,	Hermanów.
6	Kuczyński Fran.,	Gawartowa. Wola.
7	Lasocki J.,	Brochów.
8	Łubieński Wład.	Gawłów.
9	Myszczyński Wł.,	Szwarocin.
10	Przeździecki Zd.,	Duranów.
11	Wiśniewski Eugeniusz,	Rokotów.
12	Zielińska Wikt.	Gradowo.
	5. Powiat Skierniewicki:	
1	Górski Wacław. (*Czł. Kom.*)	Skierniewice.
2	Alichniewicz Józ.	"

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
3	Bobryk Aleksander,	Skierniewice.
4	Dudziński Czesław,	„
5	Górska Marya. (*Kuratorka Przytułku Puszcza*).	Wola Pękoszewska.
6	Górski Antoni, (*Czł. kom. Kurator os. Studzieniec*)	„
7	Pruski Stanisław,	Prussy.
8	Ks. Skrzypkowski Mikołaj.	Skierniewice.

6. Powiat Gostyński:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Grabski Adam,	Luszyn.
2	Grzybowski Kar.	Skrzeszewy.
3	Lasocki Władys.	Kiernozia.

7. Powiat Nowo-Miński:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Ściepurzyński Wład. (*Czł. Kor.*)	Rudzienko.
2	Szeliska Paul.,	Suffczyn.
3	Wójcicki Antoni,	Gadka.
4	Wolfram Zofia,	Mienia.

8. Powiat Radzymiński:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Ks. Kozłowski Teofil. (*Czł. Kor.*)	Radzymin.

9. Powiat Włocławski:

Nr.	Imię i nazwisko	Zamieszkanie
1	Braun Jan,	Włocławek.
2	Nowca Wład.,	„
3	Peretz Gustaw,	„
4	Ks. Śliwiński Jan,	„

10. Powiat Nieszawski:

Nr.	Imię i nazwisko	Zamieszkanie
1	Berner Aleksand,	Sierzchowo.
2	Gostomski Karol,	Borucin.
3	Górski Teodor,	Świerczyn.
4	Krysiński Rudolf,	Janowice.
5	Skarbek hr. Karolina,	Osięciny.
6	Trzecieniecki Maksymilian.	Aleksandrów.

11. Powiat Kutnowski:

Nr.	Imię i nazwisko	Zamieszkanie
1	Przyłubski Leon, (*Czł. Kor.*)	Kąty.
2	Dangiel Zygmunt	Gnojno.
3	Rembieliński K.	Krośniewice
4	Rembielińska,	„
5	Skarzyński Adam,	Smiechów.
6	Skarzyński Ant.,	Pobórz.
7	Czarnowski Józef,	Łęki.

12. Powiat Łowicki:

Nr.	Imię i nazwisko	Zamieszkanie
1	Myszczyński Józef,	Wola Szydłowiecka.

13. Powiat Pułtuski:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Modzelewski Wiktor,	Gładczyn.
2	Dłużewski Józef,	Pobyłków.
3	Zambrzycki Zygmunt.	Gostkowo.

14. Powiat Płoński:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Jaworowski Antoni,	Bogusławice.
2	Morawski Józef,	Smardzewo.
3	Senatow Teodora,	Jeżewo.
4	Strzeszewski Kazimierz,	Arcelin.
5	Święcki Ant.,	Kiełki.
6	Święcki Ignacy.	Dziektarzewo.

II. GUBERNIA KALISKA:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Ks. Ciesielski Michał (*Czł. Kor.*)	M. Kalisz.
2	Cybulski Woj.,	„
3	Manasejn,	„
4	Parczewski Alf.	„
5	Sulimierski Jacek.	„

15. Powiat Kaliski:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Romocki Witold, (*Czł Kor.*)	Kamień.
2	Celiński Zygm.,	Kosmów.
3	Doruchowski Feliks.	Złotniki Wielkie
4	Doruchowski Zygmunt,	Złotniki Małe.
5	Górecki Bolesław,	Żelasków.
6	Nieszkowski Adolf,	Rzegocin.
7	Radoński Feliks,	Jarantów.
8	Rephan Paweł,	Biernatki.
9	Wyganowski Wojciech,	Pietrzyków.
10	Sędzia gm. osady Stawiszyn.	Stawiszyn.

16. Powiat Kolski:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Maringe Leonard,	Smolina.
2	Błędowski Feliks,	Błędów.

17. Powiat Łęczycki:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Boetticher Władysław,	Leśmierz.
2	Boetticher Ludwik,	Siedlec.
3	Bielicki Antoni,	Budki.
4	Cuevas Teodor,	Łęczyca.
5	Hewelt Bolesław,	Bronno.
6	Kretkowski Mieczysław,	Pokrzywnica.
7	Lande Józef,	Łęczyca.
8	Marynowski Józ.,	Tum.
9	Rudnicki Kazim.,	Krężelewice
10	Rutkowska Lud.,	Łęczyca.
11	Stokowski Mieczysław,	Pieskowice.
12	Weil Dorota,	Ozorków.
13	Złotnicki Witold,	Golbice.

18. Powiat Wieluński:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Łubieński Józef, (*Czł. Kor.*)	Starzenice.
2	Bzowski Stanisł.	Wieluń.
3	Kaczkowsk. Kaz.	"
4	Kręski Włodzimierz,	Łask.
5	Modrzejewski Henryk,	Działoszyn.
6	Taczanowski G.	Ruda.

19. Powiat Sieradzki:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Białecki Michał, (*Czł. Kor.*),	Dębołęka.
2	Jarociński Win.,	Kamionacz.
3	Paciorkowski Bogumił,	Gruszczyce.

20. Powiat Koniński:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Gościmski Juljan,	Rozdziały.
2	Lissowski Bolesł.,	Smaszew.
3	Stachlewski Wł.,	Konin.

21. Powiat Słupecki:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Mittelstaedt Hen., (*Czł. Kor.*)	Łuszczewo.
2	Chrzanowska M.,	Mieczownica
3	Dąbski Stefan,	Ciążeń.
4	Iwańczyk Emil,	Paniejewo.
5	Hr. Kwilecki Kazimierz,	Grodziec.
6	Przyłubska Cec.,	Lisewo.
7	Żychlińska Zofia,	Buszkowo.
8	Lutosławska Marja.	Nieborzyn.

22. Powiat Turecki:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Bogdański Stan.,	Miłkowice.
2	Kłokocki Bolesł.	Smaszew.
3	Młodzianowski M.,	Kawęczyn.
4	Puławski Ludomir,	Grzymiszew
5	Zajączek T. W.,	Uniejów.

III. GUBERNIA KIELECKA.

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Różycki Erazm, (*Czł. Kor.*)	M. Kielce.
2	Batogowski Tom.,	"
3	Fritsch Karol,	"
4	Halik Mieczysław,	"
5	Ks. Kuliński Biskup Dyecezyi,	"
6	Redych Józef,	"
7	Waniewicz Mar.,	"
8	Zwierkowski Tad.	"

23. Powiat Kielecki:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
	Różycki Erazm, (*Czł. Kor.*)	M. Kielce.

—

24. Powiat Jędrzejowski:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Schmitt Bolesław.	Strzeszkowice.

25. Powiat Miechowski:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Żubrzycki Józef, (*Czł. Kor.*)	Zagórzyce.
2	Boguński Stanisł.,	Pieczonogi.
3	Jaczewski Cezary,	Więcławice.
4	Jagielski Stanisł.,	Proszowice,
5	Jedynak Józef,	Luborzyca.
6	Kanarek Jan,	Michałowice
7	Kleszczyński B.,	Skrzeszowice
8	Kohn Ludwik,	Luborzyca.
9	Kozłowski Stefan,	Przybysławice.
10	Ks. Kwiatkowski Józef,	Miechów.
11	Hr. Michałowska Marya,	Łuczyce.
12	Ks. Mieszkowski Bronisław,	Proszowice.
13	Ks. Patkowski W.	Luborzyca.
14	Popiel Konstanty,	Czaple Wiel.
15	Rudzki Krzysztof,	Słomniki.
16	Wiadrowski R.,	Wrocimowice.
17	Hr. Wodzicki Antoni,	Niedźwiedź.
18	Ks. Wroński Mic.,	Więcławice.
19	Zakrzeński Bol.,	Sieborowice.
20	Zawiszyna Marya,	Goszczyce.
21	Zubrzycki Zyg.	Goszcza.

26. Powiat Olkuski:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Chrzanowski Jan, Czł. Kor.)	Szczodrkowice.
2	Bukowski Feliks,	Laski.
3	Giedroyć S, A.,	Olkusz.
4	Halik Wacław,	Olkusz.
5	Moes Aleksander,	Wierbka.
6	Meissner Herman,	Brzozówka,
7	Posmykiewicz St.	Pilica.
8	Ks. Smołka Franciszek,	Wolbrom.
9	Wsołł Kazimierz.	Pilica.

27. Powiat Stopnicki:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Walchnowski Andrzej,	Zborow.
2	Lipiński Józef,	Strzałków.
3	Oskner Mikołaj,	Sichów.
4	Solnicki Władysław,	Rzędów.

28. Powiat Pińczowski:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Dembińska Mar.,	Szyszczyce.
2	Jastrzębski Stan.,	Jurków.
3	Kamocki Antoni,	Teresin.
4	Szumiel Ignacy,	Pińczów.

29. Powiat Włoszczowski:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Potocki hr. Rod.,	Chrząstów.

Nr	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie.
	IV. GUBERNIA LUBELSKA:	
1	Kochański Dominik (*Czł. Kor.*)	M. Lublin.
2	Beer Michał,	„
3	Ks. Jaczewski Franciszek, Biskup Lubelski,	„
4	Janiszewski Aleksander,	„
5	Ks. Koglarski W.,	„
6	Miller Karol,	„
7	Muszyński Władysław,	„
8	Okorski Franciszek,	„
9	Plewiński Antoni,	„
10	Szymański Józef,	„
11	Świnarski Antoni,	„
12	Vetter August,	„
13	Zaremba Roman,	„
14	Zarębski Apolinary.	„
	30. Powiat Lubelski:	
1	Rohland Paweł, (*Czł. Kor.*)	Żabia Wola
2	Budny Nikodem,	Jastków.
3	Goniewska Zofia,	Wola. Gałęzowska

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie.
4	Gosiewski Mik.	Radlin.
5	Krasińska Kamilla,	
6	Ks. Kwiatkowski Antoni,	Bychawa.
7	Michalski Józef,	Trawniki.
8	Moszyński Edm.,	Bobrowo.
9	Popławski Lud.,	Łysołaje.
10	Przewłocki Konstanty	Wola. Gałęzowska
11	Hr. Rostworowski Antoni	Milejów.
12	Hr. Scypio Edmund,	Brzezice.
13	Szlubowski Antoni.	Mełgiew.
	31. Powiat Lubartowski:	
1	Sonenberg Tekla,	Kijany.
2	Ks. Skubiszewski Franciszek	Syrniki.
	32. Powiat Nowo-Aleksandryjski.	
1	Kleniewski Władysław,	Janiszkowice,
2	Kossak Tadeusz,	Kośmin.
3	Mierzejewski Marcin,	Dęblin.
4	Szczypiórski St.,	Braciejowice.
5	Zabielski Aleksander,	Kazimierz.

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
	33. Powiat *) Chełmski:	
1	Fudakowski Kaz.,	Uher.
2	Gałęzowski Boh.,	Husynne.
3	Przanowski Leon,	Krasne.
4	Woroniecki książę Mieczysław.	Kanie.
	34. Powiat Hrubieszowski:	
1	Wydżga Jan Stef.,	Raciborowice.
2	Pohorecki Adam,	Terebiniec.
3	Rakowski Ludwik,	Dobużek.
4	Rulikowski Win.,	Mircze.
5	T-wo Rolnicze Hrubieszowskie,	Dziekanów.
	35. Powiat Krasnystawski:	
1	Gerlicz Aleksan.	Tarnawka.
2	Jasieński Józef,	Orłów.
3	Ks. Majewski Feliks,	Krasnystaw.
	36. Powiat: Tomaszowski:	
1	Kiciński Tadeusz.,	Stara Wieś.
2	Rulikowski Zdzisław,	Honiatycze.

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
3	Świeżawski Wacław.	Ratyczów.
	37. Powiat Janowski:	
1	Kowalski Tadeusz (*Czł. Kom.*)	Olbięcin.
2	Piasecki Józef,	Popkowice.
3	Przanowski Woj.	Potoczek.
	38. Powiat Zamojski:	
1	Sajkiewicz Lud., (*Cz. Kom.*)	Hyża.
2	Jaśkiewicz Romuald.	Zamość.
	39. Powiat Biłgorajski:	
1	Stoboy Edward.	Naklik.
	V. GUBERNIA ŁOMŻYŃSKA.	
1	Skłodowski Hip. (*Czł. Kor.*)	M. Łomża.

*) Członkiem Korespondentem jest stały Członek Ludwik Olędzki z Chylina.

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
2	Bogucki Wacł.,	M. Łomża.
3	Chrystowski Al.,	"
4	Filochowski Tom.	"
	40. Powiat Łomżyński:	
1	Kozłowski Adam, (*Czł. Kor.*)	Miastków.
2	Grabiński Jan.	Szczepanków.
	41. Powiat Mazowiecki:	
1	Hr. Starzeński A. (*Czł. Kor.*)	Klukowo.
2	Jaczyński Gustaw,	Stelmachów
3	Kierznowski Stanisław,	Szepietów.
4	Rostworowski hr. Aleksander.,	Stelmachów
5	Ks. Włostowski J. M.	Kulesze.
	42. Powiat Ostrowski:	
	—	
	—	

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
	43. Powiat Ostrołęcki:	
1	Gniazdowski Józ., (*Czł. Kor.*)	Ostrołęka.
2	Glinka Mikołaj.	Szczawin.
3	Glinka Antoni,	"
4	Marchwicki Stan.,	Brzeźno.
5	Plewiński Hieronim,	Ostrołęka.
6	Ks. Śmiechowski Kajetan,	Ostrołęka.
	44. Powiat Makowski:	
1	Gniazdowski Kar. (*Czł. Kor.*)	Czarnostów
2	Piechowski K.	Dziektarzewo.
3	Szpakowski Hilary.	Magnuszewo.
4	Wierniewicz Józ.,	Magnuszewek.
5	Wroński Stanisław.	Lubomin.
	45. Powiat Kolneński: *)	
	—	
	46. Powiat Szczuczyński:	
1	Kuciński Leopold,	Szczuczyn.

*) Członkiem Korespondentem tego powiatu jest Bolesław Chrostowski ze wsi Mocarze.

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
	VI. GUBERNIA. PIOTRKOWSKA	
1	Dobrzelewski Tadeusz, (*Czł. Kor.*)	Piotrków.
2	Aleksandrowicz F.	"
3	Cholewicki Jan.,	"
4	Horowicz Nathan,	"
5	Goldlust Rozalia,	"
6	Kański Jordan,	"
7	Młodowski Stef.,	"
8	Szrednicki Stan.,	"
9	Zaleski Władysław.	"
	47. Powiat Piotrkowski:	
1	Fiszer Józef,	Szydłów.
2	Jaszowski Stan.,	Łęki.
3	Rudzki Karol,	Dobrzelew,
4	Stokowski Aleksander,	Drużbice.
5	Strzelecki Konstanty,	Łochyńsko.
	48. Powiat Częstochowski:	
1	Ciemniewski Jul. (*Czł. Kor.*)	Częstochowa.
2	Ginsberg Herman,	"
3	Kozłowski Władysław,	"
4	Hr. Raczyński Edward,	Złoty Potok.

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
5	Resursa w Częstochowie.	Częstochowa.
6	Szwede Kazim.	"
	49. Powiat Brzeziński.	
1	Hanczke Ernest.,	Żelgoszcz.
2	Sulikowski Karol.	Popień.
	50. Powiat Nowo-Radomski:	
1	Skórzewska Tekla,	Chełmo.
	51. Powiat Łaski:	
1	Maternicka Zofia.,	Kwiatkowice.
2	Romocki Juliusz.	Czołczyn,
	52. Powiat Łódzki.	
1	Dworzańczyk Seweryn (*Czł. Kor.*)	Łódź.
2	Borst Juljusz,	Zgierz.
3	Birenzweig Bernard.	Łódź.
4	Bronikowski Oppeln-Wojciech,	"
5	Gutentag Maurycy	"
6	Gutman Józef,	"

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
7	Konsztam Aron,	Łódź.
8	Meleniewski Dyonizy,	„
9	Mejerhoff Teodor,	„
10	Poznański Izrael,	„
11	Silberstein Markus	„
12	Rosenthal Dawid.	„

53. Powiat Rawski:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Suffczyński Stef., (*Czł. Kor.*)	Ossa.
2	Grotowski Józef,	Rawa.
3	Majewski Starża Julian,	Konopnica.
4	Okęcki Stanisław, (*Czł.Kom.*)	Babsk.
5	Olszewski Włod.	Rawa.

54. Powiat Będziński:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Grabiński Miecz. (*Czł. Kor.*)	Dąbrowa Górnicza
2	Borkowski Jan,	Dąbrowa „
3	Ciechanowski Stanisław,	Grodziec.
4	Gamper,	Sielce.
5	Kondratowicz Hieronim,	Dąbrowa. Górnicza.
6	Kontkiewicz St.,	„
7	Mauve Ludwik,	Sielce
8	Reicher Henryk,	Sosnowice
9	Strasburger Jul.,	Niemce.
10	Surzycki Jan,	Sosnowice,
11	Wolski Feliks.	Zawiercie.

VII. GUBERNIA PŁOCKA.

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Rudziński Jan, (*Czł. Kor.*)	M. Płock.
2	Baliński Stefan,	„
3	Ligowski Jan,	„
4	Neumark Jakób,	„
5	Piwnicki Wald.,	„
6	Siniewicz Jakób,	„
7	Węsierski Wincenty,	„
8	Woldenberg Dawid,	„
9	Wolfsohn Izydor.	„

55. Powiat Płocki:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Gościcki Czesław, (*Czł. Kor.*)	Piączyno.
2	Górecki Roman,	Pilichowo.
3	Klimkiewiez Józefa,	Goślice.

56. Powiat Ciechanowski:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Milewski Józef, (*Czł. Kor.*)	Ciechanów.

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
2	Cyprysińska Wanda,	Sulmierz.
3	Gutkowski Ign.,	Smiecin.
4	Próchnicki Hip.,	Szlasy-Żalne.
5	Wortman Maurycy,	Krasiniec.
6	Żórawski Juljusz.	Szczuki.

57. Powiat Przasnyski:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Duczymiński Ludwik,	Szumsk.
2	Ostrowki Antoni,	Leszno.
3	Ks. Ordon Zygmunt.	Dzierzgowo.

58. Powiat Lipnowski:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Karnkowski Ant., (*Czł. Kor.*)	Oleszno.
2	Godlewski Roch,	Kłokock.
3	Karnkowska Antonina,	Świętosław.
4	Karnkowski Ign.,	Karnkowo.
5	Pląskowski Karol,	Głodowo.
6	Pruski Bronisław,	Płomiany.
7	Pruski Jan,	Dyblin
8	Rutkowski Zdzisław,	Spethal. dolny.
9	Wąsowicz Tomasz,	Zaduszniki.
10	Wąsowicz Hipolit,	Kamień.
11	Ks. Włostowski Marcin.	Łążyn.

59. Powiat Mławski:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Charzyński Adam.	Zielona.
2	Cieszewski Walenty,	Piegłowo.
3	Gniazdowski Damian,	Grzebsk.
4	Ks. Jankowski Remigiusz,	Wieczfnia.
5	Klicki Bronisław,	Windyki.
6	Kordasiewicz Antoni,	Mława.
7	Olszyński Stanisław,	Kosiny Kapiczne.
8	Ks. Ordon Stanisław,	Mława.
9	Piechowski Wł.,	Nosarzewo.
10	Szefer Feliks.,	Bońkowo.
11	Szempliński Jan,	Kowalewo.
12	Ks. Sokolik Lud.	Grzebsk.

60. Powiat Rypiński: *)

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Borzewski Antoni,	Ugoszcz.
2	Cholewiński Władysław,	Rypin.
3	Miszewski Zygmunt,	Sobowo.
4	Rościszewski Ed.,	Radomin.
5	Rudowski Ed.,	Bachorz.
6	Siemiątkowski F.,	Radziki D.
7	Siemiątkowski Fr.,	Wompielsk.

*) Członkiem Korespondentem jest stały członek Józef Rościszewski z Sadłowa.

61. Powiat Sierpecki:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Ksiądz Szostakiewicz Jan, (*Czł. Kor.*)	Bieżuń.

VIII. GUBERNIA RADOMSKA.

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Pawiński Ignacy, (*Czł. Kor.*)	M. Radom.
2	Beckerman Rufin,	„
3	Gloger Maciej,	„
4	Chmielewski M.,	„
5	Ks. Grajewski M.,	„
6	Horodyski Sewer.	Opatów.
7	Jasicki Franciszek	Radom.
8	Kulczycki Włod.,	„
9	Luboński Jan.,	„
10	Piasecki Adam.,	„
11	Przychodzki Wacław,	„
12	Przyłęcki Stefan.,	„
13	Przyłęcki Bolesł.,	„
14	Przyłęcki Tad.,	„
15	Rajzacher Alfred,	„
16	Staniszewski Kar.,	„
17	Twardzicki G.,	„
18	Waga Jakób.	„

62. Powiat Radomski: *)

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Beckerman Izrael.,	Firlej.
2	Wodzińska Eufr.,	Sucha.

63. Powiat Kozienicki:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Lipski Ludwik, (*Czł. Kor.*)	Piskorów.
2	Bogucka Aniela,	Puławy.
3	Cwirko-Godycki Feliks,	Oblassy.
4	Lenkiewicz Sob.,	Grabów.
5	Marcinowska Józ.,	Janowice.
6	Ks. Urbański Józ.,	Tczów.

64. Powiat Końśki:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Falkiewicz Kazimierz, (*Czł. Kor.*)	Końskie.
2	Bocheński Józef,	Ruda Malen.
3	Engeman Edm.,	Szydłowiec.
4	Rosen Szymon,	Końskie.
5	Hr. Tarnowski Juljusz,	Dobra Końskie.
6	Valenciennes H.	Chlewiska.

65. Powiat Iłżecki:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Dobiecki Józef (*Cz. Kor.*)	Krzyżanowice.

66. Powiat Sandomierski:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Targowski Juliusz (*Czł. Kor.*)	Winiary.

*) Członkiem Korespondentem tego powiatu jest członek stały Wodziński Tadeusz z Suchej.

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
2	Russocki Maksymilian,	Suleszów.
3	Skotnicki Maksymilian,	Skotniki.

67. Powiat Opatowski:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Ośniałowski Gustaw, (*Czł. Kor.*)	Sobótka.
2	Baczyński Leon,	Jeleniów.
3	Dembiński Ludwik	Borkowice.
4	Gombrowicz Jan,	Małoszyce.
5	Jasieński Mieczysław.	Boksice.
6	Leszczyński Zygmunt,	Kaliszany.
7	Świeżyński Józef,	Jeleniów.
8	Świeżyński Władysław	„

68. Powiat Opoczyński:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Siedlewski Karszo Aleksander, (*Czł. Kor.*)	Popławy.
2	Dobiecki Władysław,	Drzewica.
3	Hübner Józef,	Opoczno.
4	Koźmiński Jan,	Rożenek.
5	Lubodziecki Ludwik,	Żarnów.
6	Widerakiewicz J.,	Stawowiczki.

IX. GUBERNIA SIEDLECKA.

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Toczyski Julian, (*Czł. Kor.*)	M. Siedlce.
2	Sunderland Stan.	„
3	Wielowiejski Ad.	„

69. Powiat Siedlecki:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Zalewski Ludwik, (*Czł. Kor.*)	Krzymosze.

70. Powiat Radzyński:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Rulikowski Wł., (*Czł. Kor.*)	Ustrzeż
2	Książe Czetwertyński Włodzimierz. (*Czł. Kom.*)	Milanów.

71. Powiat Konstantynowski:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Hr. Mielżyński Władysław.	Roskosz.

72. Powiat Bialski:

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
1	Szeliski Maryan, (*Czł. Kor.*)	Worgóle.
2	Ks. Czetwertyński Seweryn,	Suchowola.
3	Gąsowski Stanisł.	Domaszewnica.

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
4	Humnicki,	Rusków.
5	Ochenkowski,	
6	Jaźwiński Zyg.,	Borki.
7	Węgliński Alfred,	Hotycze.
8	Dmochowski St.,	Międzyrzec.
9	Hr. Zyberk-Plater Stanisław,	Konstantyn.
10	Zalewski,	Antopol.
11	Hr. Żółtowski.	Kock.
	73. Powiat Włodawski: *)	
1	Bąkowski Antoni.,	Włodawka.
2	Kraszewki Krzysztof,	Romanów.
3	Libikowski Teodor,	Sosnowica.
4	Łotocki Walerian, Wacław,	Włodawa.
5	Świecki Jan,	Majdan.
6	Hr. Zamoyski August,	Różanka.
	74. Powiat Garwoliński:	
1	Łaski Stefan, (*Czł. Kor.*)	Sobolew.
2	Hordliczka Stanisław,	Czechy.
3	Meissner Karol,	Ułęż.
4	Ks. Pleszczyński Adolf,	Maciejowice.
5	Roszkowski Kazmierz.	Gończyce.

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
	75. Powiat Łukowski:	
1	Lewicki Stanisł.,	Rogale.
2	Rymkiewicz Julian.	Łuków.
	76. Powiat Sokołowski: *)	
1	Cichowski Hip.,	Patrykozy.
2	Hr. Ciecierski Stefan,	Bachorza.
3	Ks. Franczewski Feliks,	Kossów.
4	Hirszman Adam,	Ząbków.
5	Ochenkowski Karol.	Skrzeszew.
	77. Powiat Węgrowski:	
1	Łuniewski Tym., (*Czł. Kor.*)	Korytnica.
2	Popiel Ignacy.	Turno.
	X. GUBERNIA SUWALSKA.	
1	Staniszewski Stanisław, (*Czł. Kor.*)	M. Suwałki.
2	Brzoski Henryk,	„
3	Russocki Bolesł.,	„
4	Smoleński Wład.,	„
5	Zawadzka Aloiza,	„
6	Zabłocki Gustaw.	„

*) Człon. kor. tego powiatu jest czł. stały Dr. Świrski Win. z Włodawy.
*) Członkiem korespondentem tego powiatu jest Popiel Ignacy z Turna pow. Węgrowski

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
	78. Powiat Suwalski:	
1	Chludziński Wł.,	Suwałki.
2	Świda Adolf,	Maćkowo.
	79. Powiat Augustowski:	
1	Modzelewski J.,	Sambory.
2	Sobolewska Józ.	Kodziowce.
	80. Powiat Sejneński:	
1	Skarżyński Flor., (*Czł. Kor.*)	Giejsztoryszki.
2	Bortkiewicz Józef,	Sereje.
3	Ks. Bukaty Wincenty.	Siszkowo.
	81. Powiat Wyłkowyski: *)	
1	Gawroński Włodzimierz,	Pojeziory.
2	Pieczyski Stanisław.	Kopsodzie.

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
	82. Powiat Maryampolski:	
1	Trautsolt Czesł., (*Czł. Kor.*)	Ludwików.
2	Benisławski Maryan,	Pogiermoń.
3	Czajkowski Bronisław,	Maryampol.
4	Korewa Onufry,	Poniewiczyk.
5	Torczewski Kazimierz,	Dworaliszki.
6	Tyszkiewicz Al. hrabia.	Isłauż.
	83. Powiat Władysławowski:	
1	Hryncewicz Alina,	Iłgowo.
	84. Powiat Kalwaryjski:	
1	Wiszniewski Leon, (*Czł. Kor.*)	Rumbowicze.
2	Jackowski Włodzimierz,	Oniszki.
3	Korewo Ignacy,	Soboliszki.
4	Narbutt Michalina.	Promież.

Wszystkich Członków honorowych w dniu 31 grudnia 1903 r. było — 780.

*) Czł. kor. tego powiatu jest członek stały Gawroński Stanisław z Szukli.

Организація Патроната.

1. Цѣлью Патроната есть попеченіе о воспитанникахъ и воспитанницахъ нашихъ заведеній (въ Студзеньцѣ и Пущѣ) послѣ оставленія ими сихъ заведеній, до достиженія 21-лѣтняго возраста (согласно §§ 37 и 41 Устава Общ. Земледѣльческихъ Колоній, 37 и 38 Устава Колоній Студзенецъ, § 23 Устава Пріюта Пуща, § 184 Правилъ о Внутреннихъ Устройствахъ Колоніи Студзенецъ и 93 Инструкціи Пуща.

2. Дѣлами Патроната въ Варшавѣ вѣдаютъ опекуны и опекунши, въ соотвѣтственномъ числѣ, проживающіе въ томъ же городѣ, приглашаемые Правленіемъ Общ. Земледѣльческихъ Колоній изъ числа членовъ сего же Общества. Опекунамъ и опекуншамъ разрѣшается приглашать въ помощники сотрудниковъ, съ вѣдома и согласія Предсѣдательствующаго въ Правленіи, изъ числа лицъ, не состоящихъ членами въ Обществѣ Земледѣльческихъ Колоній, съ которыми они и раздѣляютъ труды по опекѣ.

Примѣчаніе. Съ цѣлью привлеченія къ участію въ дѣлахъ Патроната возможно большаго числа лицъ изъ круга нашего Общества, дозваляется приглашать въ опекуны, опекунши и сотрудники лицъ всѣхъ сословій.

Число воспитанниковъ поручаемыхъ опекѣ одного опекуна не должно быть слишкомъ велико, дабы не затруднять чрезмѣрно опекуна исполненіемъ принятыхъ имъ на себя обязанностей.

Попеченіе о воспитанникахъ и воспитанницахъ, проживающихъ въ провинціи производится черезъ посредство мѣстныхъ опекуновъ.

3. Въ именный списокъ Патроната вносятся *всѣ* воспитанники и воспитанницы, оставляющіе наши заведенія, съ соотвѣтственной отмѣткой объ ихъ поведеніи за все время пребыванія ихъ въ сихъ заведеніяхъ.

Organizacya Patronatu.

1. Celem Patronatu jest wykonywanie opieki nad wychowańcami i wychowankami zakładów naszych w Studzieńcu i Puszczy po opuszczeniu przez nich tychże zakładów, do lat 21 (w myśl §§ 37—41 Ustawy T-wa Osad Rolnych, §§ 37 i 38 Ustawy Osady Studzieniec, § 23 Ustawy Przytułku Puszcza, § 184 Urządzeń Wewnętrznych Osady Studzieniec i § 93 Instrukcyi dla Puszczy).

2. Sprawami Patronatu w Warszawie zajmują się opiekunowie i opiekunki, w liczbie odpowiedniej, w temże mieście zamieszkali, uproszeni przez Zarząd Towarzystwa Osad Rolnych z pośród członków tegoż Towarzystwa. Dozwala się opiekunom przybierać sobie do pomocy współpracowników i współpracowniczki, za wiedzą i zgodą Przewodniczącego w Zarządzie, z pomiędzy osób, nie będących członkami T-wa Osad Rolnych, z którymi dzielą trudy opieki.

Uwaga. Celem zainteresowania sprawami Patronatu jak najszerszych kół społeczeństwa naszego, na opiekunów, opiekunki, na współpracowników i współpracowniczki mogą być powoływane osoby, zasługujące na zaufanie, z różnych sfer społecznych.

Liczba wychowańców, na jednego opiekuna przypadająca, nie powinna być wygórowaną, aby nie utrudniać opiekunowi wykonywania przyjętych przezeń obowiązków.

Opieka nad wychowańcami i wychowankami, przebywającymi na prowincyi, wykonywa się przez opiekunów miejscowych.

3. Na listę Patronatu zaciągani są *wszyscy* wychowańcy i wychowanki, opuszczający zakłady nasze, wraz z adnotacyą o sprawowaniu się przez czas pobytu ich w tychże zakładach.

4. Обязанности опекуновъ и опекуншъ — слѣдующія: а) прiискивать своимъ подопечнымъ занятія, помѣщать ихъ у хозяевъ, на фабрикахъ, или въ ремесленныхъ мастерскихъ для дальнѣйшаго обученія, договариваться объ нихъ, смотрѣть за своевременной въ договоренный срокъ записью въ ремесленные подмастерья, прiучать ихъ къ труду и бережливости, поощрять къ исполненiю религiозныхъ обязанностей, заботиться объ ихъ здоровьи, выдавать имъ пособія изъ фонда опеки въ деньгахъ или въ натурѣ, по мѣрѣ надобности и возможности зорко смотрѣть за ихъ нравственнымъ прогрессомъ и развитiемъ характеровъ, посредничать, въ случаѣ нужды, между подопечнымъ и его родными или хозяевами, защищать на судѣ и проч.; б) завѣдывать учрежденiями патроната, могущими возникнуть въ будущемъ; в) опекуны и опекунши въ правѣ заботиться объ увеличенiи фондовъ патроната, въ предѣлахъ Устава Общества Земледѣльческихъ Колоній.

5. Въ болѣе важныхъ дѣлахъ, касающихся опеки, опекунъ или опекунша обращается къ Предсѣдательствующему въ Правленiи (или исполняющему его обязанности) который по должности своей естъ опекунъ всѣхъ воспитанниковъ и воспитанницъ и главнымъ руководителемъ патроната.

6. Для обсужденія сообща текущихъ дѣлъ касающихся патроната, прiисканія или предпрiятія извѣстныхъ мѣръ, направленныхъ къ установленiю единообразія и устойчивости въ системѣ исполненія опекунскихъ обязанностей, проживающiе въ Варшавѣ опекуны и опекунши, по приглашенiю, собираются по мѣрѣ надобности на общее совѣщание въ числѣ не меньше трехъ, въ томъ числѣ и Предсѣдательствующаго въ совѣщанiи.

Желательно, чтобы въ совѣщанiяхъ опекуновъ участвовали, по мѣрѣ возможности, опекуны, проживающiе въ провинцiи.

Въ совѣщанія, въ случаѣ надобности могутъ быть приглашаемы и посторонніе лица, въ качествѣ экспертовъ.

7. Въ совѣщанiяхъ опекуновъ предсѣдательствуетъ всегда Предсѣдательствующiй въ Правленiи, или заступающiй его— Членъ Правленія.

8. Важнѣйшія постановленія Совѣщанія Опекуновъ, по предварительномъ разсмотренiи ихъ въ Правленiи, будутъ сооб-

4. Obowiązkiem opiekunów i opiekunek jest: a) wyszukiwanie zajęcia dla swoich pupilów, lokowanie ich u chlebodawców, w fabrykach, lub warsztatach rzemieślniczych dla dalszej nauki, zawieranie kontraktów, dopilnowanie wyzwolenia na czeladników w czasie umówionym, wdrażanie ich do pracy i oszczędności, zachęcanie do praktyk religijnych, czuwanie nad ich zdrowiem, udzielanie wsparć pieniężnych z funduszu opieki, lub w naturze, w miarę potrzeby i możności, czuwanie pilne nad postępem moralnym i rozwojem charakteru, pośrednictwo, w razie potrzeby, pomiędzy pupilem a rodziną jego, lub chlebodawcą, obrona prawna i t. d. i t. d. b) zawiadywanie instytucyami Patronatu mogącemi powstać w przyszłości; c) opiekunowie i opiekunki mają prawo, w zakresie Ustawy T-wa Osad Rolnych, rozwinąć starania około powiększenia funduszów na Patronat.

5. W sprawach ważniejszych, dotyczących wykonywanej opieki, opiekun lub opiekunka porozumiewa się z Przewodniczącym w Zarządzie (lub jego zastępcą), który z urzędu jest opiekunem wszystkich wychowańców i wychowanek naszych i głównym kierownikiem Patronatu.

6) Celem omówienia wspólnego spraw bieżących, tyczących się Patronatu, obmyślenia lub przedsięwzięcia pewnych środków, zmierzających do utrzymania ciągłości i jednolitości w systemie wykonywania opieki, opiekunowie i opiekunki, zamieszkali w Warszawie, na zaproszenie Przewodniczącego w Zarządzie, zbierają się na naradę wspólną, w miarę potrzeby, w liczbie przynajmniej trzech, rachując w to i Przewodniczącego narady.

Pożądanem jest, ażeby w radach opiekunów uczestniczyli, w miarę możności, opiekunowie i opiekunki, zamieszkali na prowincyi.

Na naradę mogą być, w razie potrzeby zapraszane osoby postronne w charakterze rzeczoznawców (biegłych).

7. Na naradach opieków i opiekunek prezyduje stale Przewodniczący w Zarządzie, lub jego zastępca—członek Zarządu.

8. Ważniejsze uchwały rady opiekunów, po rozważeniu

щаемы опекунамъ и опекуншамъ, проживающимъ какъ въ Варшавѣ, такъ и внѣ ея.

9. Деньги на нужды патроната, будутъ выдаваемы изъ фонда опеки опекунамъ на текущія издержки изъ кассы Правленія, съ согласія и по ассигновкѣ Предсѣдательствующаго, или исполняющаго его обязанности.

Форма ассигнарія—нынѣшняя.

10. Каждый опекунъ и опекунша обязаны вести Дневникъ своей дѣятельности, въ которомъ самымъ точнымъ образомъ будутъ отмѣчаемыя всѣ нужды и требованія воспитанниковъ и воспитанницъ, равно какъ собственныя наблюденія и соображенія опекуновъ и опекуншъ.

Форма Дневника — самая простая, лишь бы только однообразная у всѣхъ опекуновъ и опекуншъ. (*)

11. Указанія § 184 Правилъ о Внутр. Устройствѣ кол. Студзенецъ и § 94 Инструкціи Пущи, объ обязательномъ сообщеніи Правленію Общества опекунами и опекуншами свѣдѣній о поведеніи воспитанниковъ и воспитанницъ, — остаются въ силѣ.

Срокъ для подачи или присылки этихъ свѣдѣній полагается по крайней мѣрѣ, полугодичный.

Дѣйствующая нынѣ схема сказанныхъ увѣдомленій, въ видѣ приложенія къ § 184 Правилъ о Внутр. Устр. кол. Студзенецъ, такъ же сохраняетъ свою силу.

12. Настоящій Регламентъ подлежитъ приведенію въ исполненіе, въ видѣ пробы, въ цѣлости или частично, по усмотрѣнію Правленія, и въ срокъ, имъ назначенный.

Дальнѣйшія пополненія или измѣненія Регламента могутъ быть совершаемы, по мѣрѣ надобности, на основаніи постановленія Комитета, по докладу Предсѣдательствующаго въ Правленіи.

*) Однообразіе системы Дневниковъ желательно, для облегченія годичной отчетности о дѣятельности патроната.

przez Zarząd, będą komunikowane opiekunom, zarówno w Warszawie jak i na prowincji zamieszkałym.

9. Pieniądze z funduszu opieki na cele Patronatu, wydawane będą opiekunom na wydatki bieżące z kasy Zarządu, za zgodą, i asygnacyą Przewodniczącego, lub jego zastępcy.

Forma Asygnarjusza—dotychczasowa.

10. Każdy z opiekunów i opiekunek prowadzi Dziennik czynności swoich, w którym wszelkie potrzeby, oraz żądania wychowańców i wychowanek jak niemniej spostrzeżenia własne i wnioski opiekunów i opiekunek notowane najdokładniej będą.

Forma dziennika — jak najprostsza, byle jednostajna u wszystkich opiekunów i opiekunek. (*)

11. Wskazówki §-u 184-go Urządzeń Wewnętrz. Studzieńca i §-u 94-go Instrukcyi dla Puszczy, co do obowiązkowego przesyłania Zarządowi Towarzystwa przez opiekunów i opiekunki, zawiadomień o sprawowaniu się wychowańców i wychowanek pozostają w swej mocy.

Termin do składania lub nadsyłania tych zawiadomień oznacza się przynajmniej półroczny.

Szemat dotychczasowy rzeczonych Doniesień dołączony jako aneks do § **184-go** Urządzeń Wewn. Os. Studzieniec, pozostaje również w swej mocy.

12. Regulamin niniejszy ma być wprowadzony w życie, rodzajem próby, w całości, lub częściowo, według uznania Zarządu i w czasie [illegible] oznaczonym.

Dalsze uzu[illegible], lub zmiany regulaminu, mogą być dokonywane, w miarę uznanej potrzeby, z decyzyi Komitetu, na wniosek Przewodniczącego w Zarządzie.

(*) Jednostajność w układzie „Dzienników" pożądaną jest dla sprawozdań całorocznych z czynności patronatu.